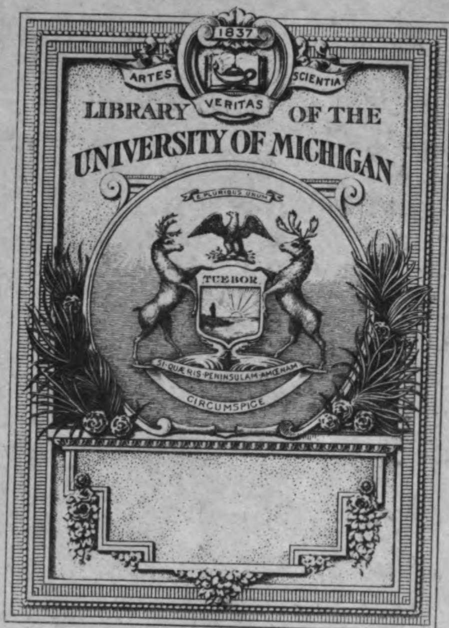
August Strindberg.

1837
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUÆRIS PENINSULAM AMŒNAM
CIRCUMSPICE

SAMLADE SKRIFTER

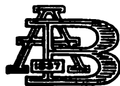
AV

AUGUST STRINDBERG

52

FEMTIOANDRA DELEN

SPRÅKVETENSKAPLIGA STUDIER

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

SPRÅKVETENSKAPLIGA STUDIER

AV

AUGUST STRINDBERG

STOCKHOLM
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

STOCKHOLM
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1920

לוּחַ הַשֵּׁמוֹת

BIBLISKA EGENNAMN

MED ORDFRÄNDER

I KLASSISKA OCH LEVANDE SPRÅK

Att hebreiska språket var i släkt med latin och grekiska samt följaktligen med alla s. k. indo-europeiska språk, har man alltid vetat. Katarina II:s Linguarum totius orbis vocabularia comparativa (Petersburg 1787—89, 2 Bd) påvisade alla språks gemensamma ursprung. Süssmilch, 1766, hade påpekat något dylikt. Ewald (Hebr. Gram.) gjorde först motstånd, men gav efter; Meier (Hebr. Wurzelwörterbuch) likaså och vände om. Gesenius hade liksom sina samtida fångats av linguisternas system med dess indelning av språken i strängt skilda grupper, men kämpade sig ut ur systemet, och i hans klassiska Hebreiskt-kaldeiskt Lexikon upplagan 1847 (Ed. Hoffmann) sätter han ut latinets, grekiskans, sanskrits och germanska språkens ordfränder i hebreiskan.

Det är således icke min upptäckt, utan jag är endast lärjungen, som dock arbetat vidare, i mästarnas spår.

Februari 1910.

August Strindberg.

INLEDNING.

Det Heliga Språket.

»I begynnelsen var Ordet ... Genom detta är allt gjort!»

»Ordet är en tankens handling,» säga rabbinerna.

Man blir böjd att tro detta, när man studerar det fullkomligaste och skönaste av alla språk, upphöjt i sin enkelhet, majestätiskt i sin skaparekraft, välljudande som intet annat tungomål, genom en vokalharmoni, i annan betydelse än filologernas. Varje ord är en tonbild, där ljud och ljus samverka; man ser, när man hör, och man hör när man ser.

Till exempel Zippor! Det måste ju betyda en Fågel, både för att ordet är sirligt att se på och emedan man hör fågelns sång eller kvitter.

Sis är blomman, där vinden susar sakta mellan blad och blom. (Sus (heb.) = röra sig.)

Ab är fader, emedan det är första (och andra) bokstaven i alfabetet, och därför kan barnet i lindan uttala det först av alla ljud, utan att behöva lära det.

Gholel är lindebarnet självt, där både lindan och lullan höras och även Mjölken = Gala (gr.).

Katál är döda, slakta, och det slår ner på sista stavelsen som en klubba i huvudet.

Dob är Björnens namn därför att han smyger (Dobab) sakta omkring eller därför att han tycker om ro och lättja (Dobe).

Deborah är det pratsjuka Biet som alltid skall prata (Debar).

Kinnor är musik, ty det är Cittran.

Schuel är Räven både för att han skriker (Schuah) och för att han smiter (Chalaph) och man ser på u att han är röd, och på l att han släpar släpet (Schul) efter sig.

Det underbara är att vi med helt andra ljud för begreppet dock se glimtar av våra språk i det Hebreiska. I Chalaph eller i Schul blixtrar ju tyska Schlüpfen (sv. Släpa) och i Schuel synes som i ett töcken latinets Vulpes, grekiska Alopex, ehuru av olika derivationer.

Schlüpfens första betydelse är glatt (slipprig sv.) och Hebreiskan äger ordet Chalak (med k) för glatt.

Detta Chalak liknar ju verbet Halak = gå, och har endast genom ett nytt förtecken Ch i stället för H råkat in i en ny tonart, och genom att förbyta ändelsen k mot ph äro vi inne på Chalaph = Schlüpfen. Men Chalaph blir i grekiskan Sfaleros, latin Calvus, svenska Kal, Hal, där Halak (Chalak) åter skymtar fram.

Chalak blir straxt därpå ett verbum och från att vara glatt betyder det nu Smickra. I konjugationen hi heter det också Hichlik som synes vara tyska Schmeicheln, grekiska Kolokevein som är närmare Hichlik och Chalak. [Obs.! Tyskarna kunna icke derivera varken Schlüpfen eller Schmeicheln. Se: Kluge Wört. Buch].

Men Chalak kan växa, skjuta skott och fröa av sig. Det heter nämligen i konjugationen hi: Machalik som är ett grand närmare Schmeicheln, men närmast grekiska Malakos = feg (mjuk).

Nu ändrar sig plötsligen Chalak men så obetydligt att det andra a-ljudet (under L) blir å. Och så betyder

Chalok Dela, skilja, Kalao (gr.), Keil (ty.) = Kil (sv.), Clock (eng.).

Straxt därpå har Chalok blivit Chalaz, betydande draga ut, av, rädda. Detta är latinets Salvare = rädda.

*

Jag har aldrig förr läst igenom ett helt lexikon, förrän jag tog fatt i det Hebreiska.

När jag gått igenom A och kom till B, så återfann jag nästan samma begrepp under tämligen liknande ljud; och så hela boken igenom. De söndrades och de samlades, de skildes och råkades igen, så att slutligen hela ordförrådet bestod av ett par hundra begrepp. Detta stämmer med äldre uppgifter att Sanskrit endast hölle 440 rötter (i 40 familjer) och Tyska språket 375. Därjämte uppgives att konsonanterna endast äro 3: M. P. T. (som jag ville byta mot B. D. G.). En enda vokal skulle finnas: A (men i Hebreiskan angives 3: A. I. U.).

Återvändande till mitt verb Halak skall jag söka upp dess ordfränder under andra bokstäver och skall först välja en Dental: D.

Dalak betyder glöda och böjes först Jidlok, Dolek; och i konjugationen hi Jadlik = Upphetta.

Grekiskan följer, i Daio = tända och Zälos. Därav Daleketh (heb.) = Feber, som återfinnes i Ungerska Deglelés = Feber. Men detta var icke Chalak eller Halak. Dock Dalaph betyder glida, flyta (droppa, gråta), och där råkades Chalaph = glatt, smickra o. s. v.

Av detta kommer Thal (heb.), Dagg, i en vacker poetisk metafor, ofta begagnad som Daggens tårar, eller gräset »gråter i den kalla nattens mörker». Hebreiska Thal är tyska Tau*. Men Halak = gå återfinnes i Dalag

* Jfr Franska = al = aux; Cheval = aux.

som betyder springa, hoppa, Salio (lat.) Hallestai (gr.) Tello (gr.).

Och vårt Chalaz = Salvare, träffas åter i Dalah i konjugationen pi = Dilah = rädda.

Nu gå vi till en annan tonart och se hur temat varieras.

Vi taga då en Labial, den första, B, och råka genast på Balak = Öda, förhärja, som visar sig vara vårt Chalak = dela, söndra, skingra. Balak kan ha något att göra med Ballo (gr.) = slunga, såra, och uppenbarar sig i Diabolos = söndraren, i Bellum (lat.) = krig.

För att nu gå till botten med saken kunna vi fortsätta med Halak och fränder.

Zalach = inträнga, uppnå, komma framåt är nog Halak = gå, men en intervall högre. Här skymtar tyska Ziel, målet som skall uppnås, genom grekiska Telos som står gott bredvid Zalah.

Schalach (heb.) med Sch är återigen samma som Halak = gå, men causativt, ty det betyder skicka. När jag nu slår upp Jalak, så får jag veta att detta är ursprunget till Halak. Och Jaal betyder vilja, ty »vilja» är själens första rörelse liksom »gå» är kroppens. Jaal (= Vaal är Volo (lat.), Boulevo (gr.), Wollen (ty.), Vilja (sv), Vouloir (fr.), Will (eng.). Men Jaal fröar av sig och ger Hojil, Hoel, Vajoel och utvidgar Vilja till bemöda, ivras, börja, älska, slutligen Vila. Vajoel låter som tyska Weilen (vila) eller latinets Valeo = bemödas, vara stark.

Jaal självt såsom själens första starka rörelse kan vara Al med ett Jod som förslagsnot. Al, El (Elohim) är Styrkan; Aleo (lat.) nära; med ett prosthetiskt Vav = Valeo av vilket verbum alla Väldiga äro Alumner.

*

»Ord» och »Sak» uttryckas med samma ljud i Hebreiskan: Dabar, Debarim. Logos (gr.) hörs icke där; Verbum (lat.) icke heller, men Dabat (lat.) bäst. Men i konjugationen hi förändrar verbet Dabar tonen och det talade ordet och blir befallning, plikt. Latinets Debere kan nog ha hämtat från den roten liksom franska devoir, jämte grekiska Deomai.

Nu börjar det jäsa och växa. I konjugationen pi heter ordet Dibber, det är roten till Jubeo (lat.). Av part. pi synes Medaber, där det talade ordet får en ful betydelse som går igen i substantivet Diba = förtal, Dieb (ty.), Medire = Medaber. I närheten dyker verbet Dabak eller Dabek opp, och betyder klibba, knåda, som kan vara latinets Depso = knåda.

Tar jag bort förtecknet D från Dabak återstår Abak, som betyder ungefär detsamma = bakas ihop.

Hyfsar jag ekvationen Dabar på samma sätt, så får jag Abir = Stark, Hjälte, och roten ur alla dessa ord är Ab = fadren, skaparen, Abab = (frambringa), Abak = (vilja).

Sätter jag nu förtecknet G, så får jag Gabar = Stark och Geber = Man, Hjälte = Abir.

Byter jag nu b mot d, får jag Gadil = Stor, mäktig; men G tyckes kunna vara stumt, ty Adir, Adil, betyder detsamma.

Från Dabar, som med det befallande ordet gick mot samling, kommer jag nu till Habar som betyder söndra (dela, skära). Men med att höja H en halv ton till Ch, får jag Chabar, som återvinner betydelsen Samla = verbündet sein. Men Chabak, som står strax ovanför, betyder i konjugationen pi omslinga, och därmed är jag tillbaka vid Dabak = klibba, hänga vid (knåda). Men ordet, verbet Dabar betydde även Lova, och Chabar

betyder verbündet sein; förtecknet har ändrats, tonarten är annan, men temat står kvar, är bara varierat.

Nu ändrar jag Daber till Kabir och får betydelsen Stark, rik, mycket. Detta Kabir är ju Abir = Stark (= Geber), och K tyckes bara vara en förslagsnot. [Prosthetiskt eller dekorativt för välljudets skull.]

När jag kommer till bokstaven M återfinner jag alla bekanta från A, emedan M i hebreiskan bildar substantiv av verben.

Aphel = dunkel heter nu Maaphel.
Akol = Mat = Maakol.
Aor, Or = Ljus = Maor.
Arab = Öken = Maarab o. s. v.

Och när jag kommer till näst sista bokstaven Schin (S, Sch) så finner jag hela lexikonets ordförråd, men mest de som förut stått under S, H, Ch och Z. Gesenius anmärker också att Schin begagnas i rent dekorativt ändamål.*

*

Varför min uppmärksamhet blivit fästad på Hebreiska språket, beror, som jag sagt förut, därav, att jag upptäckt detsamma såsom varande det fullkomligaste av alla, ett levande väsen växer fram ur ett frö, och i vilket språk alla andra ligga förborgade. Ty, utom de vanliga ljudlagarna och reglerna för ordbildningen, finnes i själva bokstäverna en inneboende kraft som synes följa samma vägar som i kemien, musiken, matematiken.

Började med bokstaven A skola vi se hur från denna det börjar växa.

* Israeliterna älska detta för oss obehagliga ljud Sch, och uttala till och H (He) och S (Samech) som Sch eller Ch. Detta i likhet med irländare och auvergnare. I Auvergne säger fransmannen Chamuel men stavar Samuel.

Lägger jag alfabetets andra bokstav b till a, så får jag ab. Nu är skapelseverket i gång. Fadren, skaparen, välgöraren är där, i AB som i Sanskrit är AV = hjälpa, i grekiskan Äbao = vara ung, grönska, i latin Aveo = begära, älska, Avus = stamfader, avla (isl.). Inverterar jag nu det Välgörande, Skapande, Samlande AB så får jag BA. Detta är en rot som genom inverteringen (Metathesis) fått en motsatt betydelse av Samla; det betyder nämligen Söndra, skilja, och i första instansen uppstår ordet Bad, som är något dåligt (eng. Bad; skr. Bidh, = spjälka; lat. Findo, fidi, Fatisco, Vastare). Kommer nu ett dekorativt A före, blir Abad (heb.) det rena fördärvet, vansinnet o. d.

Denna inversion med omvänd betydelse är icke Anastrophe eller Metathesis, ty där vändes ordet baklänges utan att betydelsen ändras. Ex. Chaleb (heb.) = Mjölk, Gala, galaktos (gr.) blir i latin Lac och betyder fortfarande mjölk.

Inverterar jag återigen mitt nyss förvärvade Bad med dålig betydelse, så får jag först Dab som visserligen först betyder Försmäkta, vara svag, men strax därpå blir Thob (Tab chald.) som är det stående ordet för god (även rik, skön, behaglig). Dab (heb.) är skr. Dab = bedröva; gr. Tapeino, lat. Tabesco, Debilis. Thab (heb.) är skr. Tapr = god, gr. Dapanä o. s. v.

Hebreiska Mod (opunkterat Mad, Mead) betyder eget nog mod, kraft. Skr. Mud, Mad = glädjas, Modus (lat. = storhet); gr. Medo = härska, Medón (gr.) = Härskare, Beskyddare. Math, Methim (heb.) = Man, Madr (isl.) som troligen är samma ord. (Jfr: Madhi'n i Egypten.)

Inverterar jag heb. Mod, Mad, så fås Thom, Tham, som betyder motsatsen eller from; skr. Tam = tämja; gr. Damáo, lat. Domitus.

Hebr. Ken betyder rak, redlig, skr. Kan. Inverterar

jag Ken (heb.), fås Nek, Nak som betyder det böjda, krökta; skr. Nak, gr. Nevo, Nikáo, lat. Neco, ty. Neigen.

Tar jag ett helt ord såsom Lachaz (heb.) = Trycka, ängsla och inverterar, så får jag Zahal = jubla.

Detta inversionsfenomen vid ordbildningen har Carl Abel påpekat i Wechselbeziehungen der Ägyptischen, Indoeuropæischen und Semitischen Etymologie. I egyptiskan förekommer nämligen först en polarisering av samma ords betydelse, så att t. ex. ken betyder både stark och svag, nekek både ung och gammal, nem komma och gå. Skillnaden utmärkes i skriftspråket genom determinativ, så att vid betydelsen »komma» står tecknet fötterna vända åt vänster och vid «gå« vända åt höger. I talspråket, menar han, att skillnaden betecknades med en gest, liksom Nordamerikas indianer än i dag ledsaga ordet med en åtbörd tjänande som determinativ. Dylika egenheter finnas även i germaniska språk. Blek (sv.) är ju vit (i ansiktet); black (sv.) är smutsigt vit, och black (eng.) är svart. I anglosachsiskan är Blaec både svart och vit. Isländska fá (= få) betyder både få och giva. »Få mig en sup!» = Ge mig en sup (el. fly mig en sup!).

Så kommer egyptiska inversionen där ordet vändes baklänges, ibland med bibehållen, ibland med ändrad betydelse: t. ex. Fes och Sef = rena, Met och Tem = skära, Ker och Rek = Tid. Liknande fenomen har man funnit hos suahelinegrerna. Där betyder Macho och Choma = öga, Vidole och Levido = fingrar, o. s. v.

Men ibland vändes betydelsen om, när ordet inverteras. I egyptiskan visar detta sig tydligt i ord såsom: Pes = dela, Seb = samla; Ken = binda, Nek = skära; Nuf = god, Bon = dålig o. s. v.

I hebreiskan är fenomenet icke ovanligt, som jag förut påpekat, men där finns även polarisation eller ström-

växling. Och företeelsen ursäktas med frasen »per antifrasin». Antifras var ursprungligen en poetisk figur, där man sade motsatsen av vad man menade, antingen av ironi eller av ren nyck.

T. ex. Kesel (heb.) = {dårskap (inconstantia)}, men Kislam = {förtröstan (constantia)}.

I Malak = härska, Kalam = förödmjukas, är inversionen genomförd i ljud och begrepp. I Anaph = ansikte (näsa) och Pane = ansikte är endast ljudet inverterat. Grekiska Nemeseao betyder både Tadla och Berömma (emedan Nemesis var Rättvisan som utdelar både Tadel och Beröm).

Halak (heb.) = röras, vandra blir Chalah = lida, vara still. Detta om inverterade värden.

Nu något om bokstäfvernas ekvivalenter eller potentialer. Hebreiska Mad, Mod, betydde kraft, härlighet. Men kraften blir lätt våld och våldet trycker. A förnedrar sig till u: d försämras till z, och nu betyder Muz förtrycka. Men även den rysliga Schin ש som visar tänder (och betyder tänder) har samma dåliga inflytande; ty Musch är också förtryck åtföljt av hat och förakt (gr.: miséo, miso). Bokstaven u medför något obehagligt. Muk är att ge vika, som icke är roligt; Dusch, att »trampa» (dakno gr.); Guph är »ihåligt» (cavus lat.); Nusch vara »sjuk» (nosos gr.); Nus är »fly», Gub = skära; Chum = svart; Kur = skära sönder (keiro gr.), Kur = äckel och slutligen kommer Muth (el. Maveth) = Döden.

Men detta fula, sugande, sura u neutraliseras av ett mildare ljud som N eller Gh eller Ch eller S. Nun betyder således födas, Ghut = hjälpa (Utor lat.), Nub = knoppas (nubeo lat.), Chuz = förbarma sig, Sus = fröjdas.

Bland konsonanterna är bokstaven R, grekernas

»hundbokstav», särdeles avgörande som förtecken, ty under den sorterar allt vidrigt.

Det som började med den hjälpande, skapande bokstaven A blir här fördärvat av R'et. När Abib, axet och våren, får R, så blir Rebibim slagregnet. Ahab älska blir Rahab = storma. Ascher = rik blir Rasch eller Rosch = fattig; Asaph, samla, blir glödande kol = Rezeph eller Bränna opp = Razaph. Här finnes masken = Rima, reptilen = Retesch; här är Hunger = Raghab, Mördaren = Razach, Skurken = Rescheg, Odjuret = Rahab; här drunknar man = Ravah, och här fås Lungsot = Razel och Gift = Rir.

När under R'et en mildare ton inträder, så kan man vara säker att ett milt L stått där förut, men under en rå tunga skridit till R. Riga, Ron, är Jubel, men där har varit Gil, Gul, Alan, Zahal och Eleson med Halelujah och Jobel som allt är dans och sång. Är Racham = kärlek, så har Lacham, Lachak eller Leb (= hjärtat) stått fadder.

Icke utan inflytande blir det när konsonanten står i slutet av en rot eller stam. E. Meier har i sin klassiska Wurzelwörterbuch der Hebreischen Sprache låtit oss veta att alla rötter som sluta på B, P, F, V, M äga grundbetydelsen Samla, förena, och alla andra, slutande på strup- och gom-, tung- och tandljud äga innerst betydelsen Söndra, Skilja, Dela. Detta är en fjärdedels sanning, och jag fann den delvis bekräftad, när jag slog i Rotboken på omkring 800 stora oktavsidor. Alla ords rötter betyda antingen samla eller dela. Men märkom väl, betydelsen blir icke ren antites, utan glider över; och denna procedur erinrar om kemiens första dagar, då man satte syra och alkali som konträra motsatser, tills man fann, att alkalit höll syre och syran en bas. Detta förhållande synes bäst på minus-sidan = Söndringens, där stamtavlan börjar så här.

Söndra							
Skära	Avskuren		Brant	Berg	Dal	Avskära	
Dela	Avstånd		Skära		Grop	Förödmjuka	
|	Mellanrum		Vass		Gräva	Trampa	
Del	Emellan		Kniv		Brunn	Trycka	Slå
			Vapen			Sorg	Döda
Avskild	Skilja		— —			Sjukdom	Kriga
Förfall		|	|			Förakt	Sår
Förskingra		Urskilja	Skiljas	Avskilja		Buk	Röva
Tomt	Intet	Varsebli	Spränga	Hus		Livmoder	Rov
Bryta	Nej	Se	Öppna	Inre		Barn	
|	Förintas	Veta	Kläckas	Högt			
Avbryta	Dö	Klok	Slå ut				
Brott		Förnuft	Forska				
Orätt fånget			Fordra				
Vinst			Straffundersökning				
Girighet			|				
			Skrämma				
			Straff				

Ser jag åter på plus-sidan Samla så ställer sig saken så här.

	Samla					
	Förena	Förening	Ansluta		Dölja	Bedraga
	Binda	Folk	Förtro		Hölja	Lögn
	|	Nation	Säkerhet		Kläder	List
+	—		Sanning		Skydda	Ljuga
Binda	Binda		Hopp		Härska	
Väva	Fånga		Välsigna		Herre	
Veckla	Snara		Lycka		Ägare	
Gördel	Fjättrar		Glädje		Egendom	
Halsband	Panta		Ljus	Eld		
Förbinda	Ockra		Ren	Värme		
Hjälpa	Börja krig		Kysk	Kärlek		
Hopp	Fiska		Tvätta			
Kamrat						
Vän						
Älska			o. s. v.			
Löfte						

* * *

Från 1879 minnes jag en bok av vår lärdaste Jonas Hallenberg: De nomine visus et lucis. Mycket erinrar jag icke, men jag tror han ville finna en gemensamhet mellan alla språk, och jag har ofta sökt ett återseende med den boken, men icke lyckats.

Vid mina nyss avslutade undersökningar om hebreiska språkets rötter och fränder, kom jag också till ordet Aor, Or, Ur = Ljus.

Det är först ett verbum och ser i Lexikonet ut så här, när det är punkterat.

אוֹר

Varför alfabetets första bokstav A (aleph) är stum, har jag aldrig begripit. Den uppgives i grammatikan skola uttalas som spiritus lenis i grekiskan. Men vi uttalade aldrig spiritus lenis (᾿) i grekiskan, så att det tror jag svårligen. När jag nu kom till Or = lysa, och Ljus kunde jag icke få ut grekiska Fos eller latinets Lumen, Lux ur samma rot Or, som dock erinrade om Sanskrits Surija = Sol. Då föll det mig in att som rabbinerna läsa Thora utan punkter, och när jag läste אור så fick jag AVR, uttalande jag Aleph som A. Detta AVR eller AFR erinrade mig om tyska Feuer = eld = grekiska Pyr och Faor samt Faros (Fyren), Jubar (lat.), Fiur (isl.), Fire (eng.).

I konjugationen ni (passivum) heter verbet (punkterat) Naor, och betyder nu upplysas, vara härlig, och jag tänkte på Nearos som är Ungdomen i grekiskan.

I konjugationen hi (causativ) heter verbet Heir (punkterat) och betyder lysa på, trösta, lära, antända. Detta Heir blir opunkterat = Hair. Det liknar i början Horao (gr.) = se; men hebreiska Rao = se är samma ord och endast en anastrophe av Aor = ljus, varav

tyckes framgå, att A icke varit stumt utan uttalats som A, vilket förefaller rimligast.

Men Heir förföljde mig, och när jag fick se att Aor (Or) = Ljus hette Avrim (opunkterat) och betydde Lycka, så kom jag att tänka på franska ordet Heureux och Bonheur = lycklig och Lycka. Sannolikheten var icke stor, men jag slog upp Diez (Roman. Wörterbuch).

Dessa vanliga franska ord Heureux och Bon-heur kunde Diez icke derivera. Han letar det från latinets Augur, italienska Augurio, som i provençalskan är synkoperat till aür, sedan blir eür, och i nyfranskan heur. Är detta icke krystat som man säger, då latinets Augur uppges komma av Avis = Fågel, och —?

Är det icke rimligare sätta aür, heur (fr.) bredvid hebreiska aor (rao) = skåda och heir = Lycka? Mig synes så, och jag stärkes i mitt förmenande, då jag ser, att latinska verbet auguro även betyder enbart skåda, se. Då har Augur intet med fåglar att göra, utan Auguro (lat.) är grekiska Horao, hebreiska Rao, som är anastrophe* av Aor! Och Diez har således både rätt och orätt.

Detta uppmuntrade till fortsättning.

Imperfektum i konjugationen hi (causativ) heter av Aor = Jair (punkterat), opunkterat likaså. Detta liknade franska Jaillir och när jag frågade Diez, så härleder han ordet från jaculari = kastas, vilket han finner möjligt, men icke säkert. På spanska heter Jaillir = echar som mera liknar Jair (heb.) och härledes från Jacio, jeci (lat.), Jeter (fr.). Men hebreiska Jair är sannolikt grekiska Raino = spruta, Rinnen (ty.).

I ungerskan heter franska Jaillir, Jeter = Hajitani, vilket både liknar Hair och Jair (heb.).

I detta ordnät sitta många fiskar, men något in-

* Anastrophe = omvändning = Caro = Kreas; Gala = Lac o. s. v.

trasslade (tillsvidare). Franska Jaillir = spruta (om vatten) är sannolikt överflyttat i betydelsen från eldens (ljusets) gnistrande.

Jag måste avbryta och går till nästa utvikning av Or, Aor, som nu blir Ur, Aur, och betyder Ljus (Eld), uppenbarelse, Låga.

Här synes Uro (lat.) = bränna, men även Aurora, Aperio, Oriens (lat.), Evros (gr.) och hela Orienten! Om Aleph uttalas, så blir Aur det finska Aura, vårt gamla Österland, och därför heter Solen på finska Aurinko. Aura betyder visserligen Plog på finska, men plogen har litet att göra på Svedjelandet, vars invånare mest leva av fiske. Ville man då härleda Aura (= Finland) från brännandet (svedjandet) så har man latinets Uro, som likafullt kommer av Aur (heb.).* [En å vid namn Aura kan icke ha givit namn åt landet.]

*

För att visa hur en ljudlikhet för in på rätta spåren, skall jag med baktanke på jaillir referera ett kuriöst fall, men lärorikt.

Under läsning av Psaltaren på hebreiska fick jag se att ordet Mahalath betyder sjukdom. Jag tyckte det såg ut som franska Maladie, italienska Malattia, men jag slog bort. Ordet kom igen. På arabiska heter sjukdom Marad, vilket erinrar om Marasmus (gr.). Men Mahalah liknar mer Male (lat.) = ont och Malakos (gr.) = svag.

Diez står tvekande inför »male apte» (lat.) och upplöser det hela i resonemang med frågetecken om det

* Om Suomi är Svämmland, synes otroligt, emedan svämma i finskan heter något helt annat. Och Finland med stensatta kuster är intet Svämmland (Deltaland).

vanliga Maladie. När nu sjukdom heter Mahalah eller Machalah (heb.) och Malakia (gr.) samt heb. Machalah kommer av Chalah, och gr. Malakia av Chaláo, båda av samma betydelse, så behöver man ju icke vara tvehågsen om franska Maladie äger frändskap med hebreiska Mahalah.

Att Ma (heb.) är ett præfix gör ingenting, ty både præfigerade och flekterade stammar giva upphov till nybildning. (Se Noreen: Urgermansk Ljudlära.)

*

Återvändande till Aor, Or, Ur, sågo vi detta förvandlas till verbet Raah, Raoh (heb.). Detta blev genom Metatesis eller Anastrophe Horao (gr.), där hebreiska He spelar sin roll. Men grekiska Horao böjes: opsomai, heoraka, eidon. Opsomai är lånat av opto, som försvunnit ur grekiskan, men stannat i latinet som opto = välja, önska, begära, och kan vara av Zapho (heb.) som även betyder Se. Eidon är lånat av eido, veta, vilket är hebreiskans Jada. Se och veta är detsamma alltså.

Invid hebreiska Raoh står grekiska Horao (kanske latinets mirare och auguro); men av eidon härledes video (lat.), som dock kan vara hebreiska Jada eller Vajade. I sanskrit heter se = Iksch, Ikshate, Ikshita. Detta är mycket likt hebreiska Sakoh (Chasoh) som i imperativus heter Jeschesek = Ikshate (skr.).

*

Under dessa omseglingar har jag stadigt återkommit till det Heliga språket, och icke ofta behövt anlita Sanskrit. Detta bör beaktas.

Sanskrit, vars uråldrighet man förr var så snabb att datera, börjar nu att sjunka i auktoritet.

Oppert anser Sanskrits bokstäver äga semitiskt ursprung.

Bopp sätter Dravida språket såsom varande det äldsta av Indiens, och sanskrit såsom tillhörande invandrare.

En blick på sanskrits grammatika visar ju åt ett högt utvecklat, alldeles för konstrikt utvecklat språk för att vara urspråk. Men sanskrit äger sitt stora intresse därför, att romanska och germanska element äro blandade, så att man vill upphäva skillnaden mellan dessa språkgrenar. Om jag endast tar hjälpverbet As (skr.) = vara, så återfinner jag både latin, grekiska (hebreiska) och isländska (gothiska) vid konjugeringen.

Asmi = jag är
Asi etc.
Asti
etc.

är grekiska eimi, eis, eisti; men är även latin: sum, es, est; men är även hebreiska Jesch och isländska Em, est, es, gothiska im, is, ist.

Syam = Må jag vara.
Syas etc.
Syat

är ju latinets sim, sis, sit, men även isländska Sjá, sér, sé. Varför verbet esse hette fui i perfektum upplystes vi aldrig om, men det är eqvivalent med sanskrits bhu = vara, som strax därpå råkar in i Habere (Hafva), så att det böjes Bhavami, Bhavasi, Bhavati (latinets Fui). Detta stämmer med hebreiskans Hajah som betyder både Hava och Vara. Nu är sanskrits Bhu = vara ett Bho + a = Bhava. Men hebreiskan äger ett verbum Bo, som opunkterat blir BVA eller BUA och betyder: Gå in (lat. Meo, gr. Beomai), zukünftig sein (= futurum), och latinets futurum, ama-bo kan vara = jag går (= bo)

att älska = jag skall älska. Hebreiska Bo synes i latinets ibo = jag skall gå.

Detta hebreiska Bo (BUA) är ett mycket fruktsamt verbum som föder generationer. I perfectum heter det Banu, som är fader till grekiska Baino = gå, stiga; i imperf. = Jabo = ibo (lat.). I hi (causativ) heter det Hebiah eller Hebeth (= Habet lat.); Vajabe = Vado (lat.); part. Mebia, där både Meo (lat.) = jag går och ibo (lat.) = jag skall gå visa sig.

Av detta Bo (heb.) = ingå kommer även Be (præp.) = Ini och därav Beth = Det inre, Huset; och återfinnes i isländska Bua, Bud: Bo (sv.), Bod (sv.), By (sv.). Vi reda oss således bättre med hebreiskan än med sanskrit eller lika bra.

Men detta med sanskrit att man finner utbildade grekiska (latinska) och germanska former angiver ju en gemensamhet i samliv, vars källa man är okunnig om.

Max Müller, som väl fortfarande är den största auktoriteten, sätter Vedha till 12- eller 1500 före Kristus. Nu är Moses född 1570 f. Kr., då hebreiskan var färdig. Homeros har fått flytta ner till 800 ifrån 1000 (Davids tid), och romerska litteraturen räknas endast från 200 f. Kr. Då blir Vedha och sanskritspråket oförklarligt på denna väg, och må anstå, såvida icke hela sanskrit är en fabel och av mycket yngre datum. Alexander erövrade ju norra Indien omkring 300 f. Kr. och förde en lärd stab med sig, men de funno inga Vedhas. Indien var tidigt besatt av bildade fransmän och engelsmän, men ingen upptäckte sanskrit förrän William Jones översatte Sakuntala (1789) och A. W. von Schlegel slog larm. Detta är en misstänkt omständighet och man borde leta i den angelägenheten. Indiens urspråk Dravida lär även leva i japanskan, men även i detta finna

vi grekiska, hebreiska och latin. Som hebreiskan ägde litteratur och språk 1,000 år före Homeros och 500 före Vedha, så blir hebreiskan det äldsta kända språk med litteratur, och vars rötter återfinnas i alla språk, till och med i kinesiskan. Med ett ord, oavsett företräde i ålder, äga alla språk på jorden ett gemensamt, det må nu vara härlett eller ursprungligt, och de största lexikon hålla endast så många ur-ljud och urbegrepp som dagarna i året.

Det finnes gammal visdom i Kabbala, som råkat i vanrykte. Där står bland annat att av ett alfabet med 22 bokstäver frambragtes 231 permutationer. Detta är hebreiska språkets rötter.

Bopp är väl ett av de största namnen i jämförande språkforskning. Jag fick häromdagen antikvariskt hans stora grammatika i 4 väldiga volymer, största oktav på nära 2,000 sidor. Den verkade som pyramiderna eller kolossen på Rhodos. Jag märkte också att dess förre ägare slagits tillbaka, ty han hade icke vågat sig på kolossen med sin pappersskniv. Då jag bläddrade i den oupp-skuren, fann jag genast ordet sol, vars etymologi jag ägnat en särskild undersökning.

Bopp var sanskritist såsom barn av sin tid, och han sätter bort möda på att begrubbla varför Sol heter Surya i sanskrit. Han menar, efter en lång kamp, att ordet kommer av Sur = glänsa, eller Svar = Himmel; och han tror sig vara särdeles skarp när han får grekiska Hälios från Surya, vilket ju går på denna krokväg: Surya, Huria, Hulia, Hälia, Hälios.

Men nu går det lättare från hebreiska Helel = Glans, som först blir grekiska Selas = Ljus och så Hälios. [S = H; Hals (gr.) = Sal (lat.) = Salt].

Nu heter solen på hebreiska 1:o Cherez, som kan

vara Surya (skr.), 2:o Chamah, som kan vara sanskrits Ushman = Hetta [uro, ussi, ustum (lat.)].

Men sanskrit Sur, Svar kan även vara hebreiska Sohar, Glans; och latinska Sol (vår Sol) är närmare grekiska Selas, hebreiska Helel, Hal.

Varför Bopp undvek hebreiskan, fastän professor i Orientaliska språk, kan jag icke förklara, om det ej orsakats av den rådande teofobien, fruktan för Gud, sådan Han uppenbarar sig i den Heliga Skrift och i Lingua Sancta hebreiskan eller av en medfödd ovilja mot Israel. I vilka mörka Labyrinter han råkar, när han följer hedningarnas sanskrit, kan man skönja i denna långa rotvälska om Solen och Ljuset (vol. 4, sid. 233—235).

Om han erinrat det andra hebreiska ordet Aor, Or, Ur, som betyder Ljus, Eld, Bränna, så hade han löst Sol-gåtan i ett ljust ögonblick.

*

Indien har ingen urhistoria, och dess historia är endast erövrarnes. Den börjar med Alexander den store och slutar med »Kejsarinnan» Drottning Victoria. Indien självt saknar historia och litteratur, ty Vedhas tillhöra de invandrade Arierna. Urinvånarnas språk var ett annat och äldre, kallas Dravida, under vilket höra Tanül (Tamul) och Malayalam m. fl., med egen skrift. Denna skrift liknar syriska, som av några exempel må illustreras.

Malayalam (Dravida) *Syriska*

ക = K . . . . . = H, Ch

ഹ = H . . . . . = K

വ = V . . . . . = V

ഥ = Th . . . . = Th

ശ = Sch . . . . ش = Sch (arab.)

പ = P . . . . . ف = F (arab.)

മ = M . . . . . م = M (arab.) (syr.)

ര = R . . . . . ر = R (arab.) (syr.)

Men syriskan själv är i tydlig släkt med Egyptens hieratiska eller hieroglyfernas fonetiska tecken, som äga samma karaktär om ock ljuden förändrats, vilket fall icke är ovanligt. Att bokstäver vändas om baklänges är icke heller ovanligt såsom då (sigma) i galileiska inskriften blir Σ i grekiskan. Fenicierna lade omkull denna W och kallade honom Sch, och därigenom liknade han egypternas = Sch, arabernas ش = Sch, vilken är Israels ש = Schin, vilken återfinnes i Kinas 山 = Schan, (japanska San), i tibetanskan ས = Sa. Grekiskan har båda och B, och Runa skrives åt vänster. Vad sanskritskaraktärerna angår, så hava dessa ändrat form sedan de »upptäcktes» på 1700-talet. I början

av 1800-talet tecknades vokalen A på detta sätt अ troligen för att han skulle likna 𝔄. Numera tecknas han अ vilket liknar kinesiska 木人. Den vågräta linjen ovanför är endast en ligatur (Mâtâra). Därför blir प = P, om man tar bort ligaturen = प. Syriska P liggande = ܦ som är latinets P rättvänt stående: प (skr.) = P (lat.) och mongoliska ᠪ (P final) (då mongoliskan lånat syrisk-uigurisk stil).

Sanskrits th थ liknar syriska ܛ, hebreiska ט eller grekiska σ (sigma) som ju är släkt m δ = delta (gr. = σ = δ omvänt). Men grekiska δ är hebreiska ס = S, som är grekiska σ = sigma omvänt eller δ = delta = ס samek (heb.).

Sanskrits ध = dh är väl σ (gr. = sigma) men med ligaturen ध liknar den vår medeltids ꞇ = T, som väl är ט = hebreiskt T.

Sanskrits bokstäver erbjuda intet originelt, och jag vill än en gång reproducera handskriften av Stuttgarts-bibliotekets Mahabharata, som av sankritister, med någon kunskap i österländska språk (inclusive mongoliskan), bör granskas med loupe och spegel, rättvänd, bakvänd, upprest och liggande.

Rättvänd liggande liknar den sanskrit men mest genom ligaturen (Mâtrâ).

Rättvänd men opp ner liknar den syriska, arabiska, utan att vara det.

Upprest kan mongoliska synas men bakvänd. Fjärde ordet på översta raden från vänster blir upprest så här.

Detta är mongoliska.

Är det även sanskrit så har man ett bra spår, då mongoliska är syriska. Tecknet || som synes 2 gånger i Stuttgarts Mahabharata här ovan är ett skiljetecken för versslut i sanskrit och talar för sanskrit. Likaså tecknet | som är lika med vår punkt.

Feniciska.

Hebreiska språkets nuvarande bokstäver kallas kvadratskrift, Merubbagh, och uppgifves ha kommit i bruk under Esra vid återkomsten från Babyloniska fångenskapen. Gesenius vill icke härleda dem från feniciska

såsom dock dålig sed har blivit, ty feniciernas kråkfötter likna bomärken åsatta varupackor och äro alldeles för fula och enkla för att äga något gemensamt med den underbart sköna hebreiskan.

הַמָּשִׁיחַ.

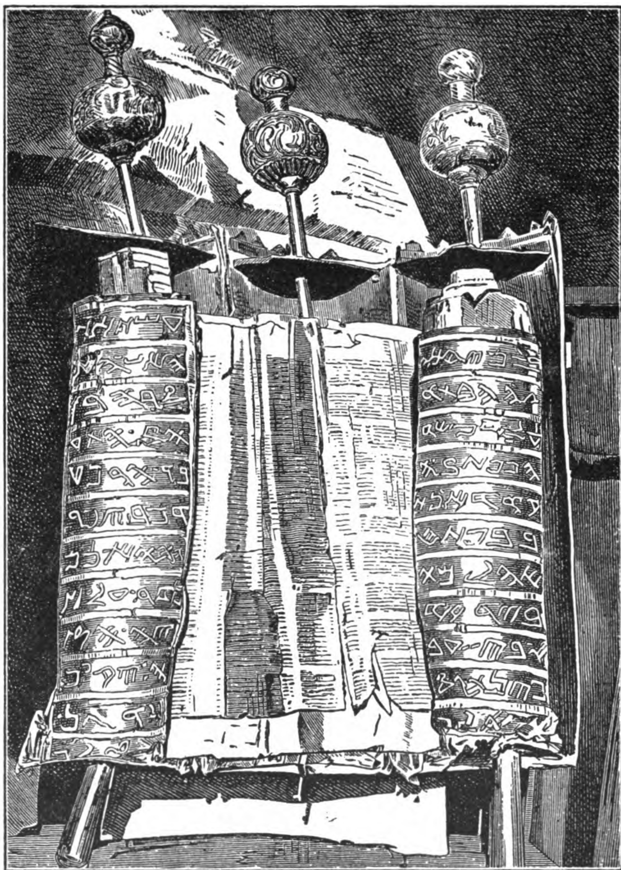
Hebreiska.

Gesenius finner hebreiskan mera likna palmyrenska, och hieroglyfernas fonetiska tecken. Därmed må anstå, ty när rabbinerna äro oense om skriftens uppkomst, så må frågan anses oavgjord. Den äldsta Pentateuchen från Jerusalem avbildas i världslitteraturen på detta sätt.[1] Stilen liknar både syriska, samaritanska och feniciska, men icke alls hebreiska, vilket gör saken mycket hemlighetsfull.

Emellertid vill jag lämna frågan om prioritet och gå rakt på en faktisk undersökning av den hebreiska kvadratskriftens natur och om bokstävernas förvantskap med andra språks.

א = A lär endast ha ägt det självständiga ljudet av ʽ = spiritus lenis eller svagt h, kanske stumt h som i franskan (homme = omme). Den liknar ett omvänt Kappa (gr.) = ϰ eller Ki = χ, där ju h-ljud uppträder. Men grekiska Uncialen Ki liknar ett X som återfinnes i gothiska 𝔛, vårt x, som nog är i släkt med ett kursivt א (aleph). Grekiska kappa övergår i dialekter till h (spiritus asper): Kyfos = Hybos. [Jfr: Stumt K i engelskan, där K dock uttalas som H. Knight = Hnigt eller Night.]

[1] Se nästa sida.

Den äldsta Pentateuchen.

א finnes i palmyrenskan under formen X som ju är vårt x = ks, där k-ljud synes. Men i modern hebreisk brevstil skrives aleph lc, som återigen h eller vårt k.

Grekiska α = a synes vara arabiska H (final-) = δ ẟ som lutat blir α (gr.), vilket kan förklara varför Elif (arab.) och Olaph (syr.) icke alls likna Aleph (heb.).

ב = B, synes vara utvecklat ur ו = V på detta sätt ב. Och ur ב = B uppstår M-ljud på följande sätt ב = ם = M-(final). Men B-ljud är ju P och P (heb.) uppstår ur ב = B; פ = P. Detta פ blir grekiska 8 som sedan skrevs B, β Syriska ܒ = (medial) kan vara upprätt ꝗ och omvänt ϸ = β (gr.).

ג = G, blir kursivt 𝔍 = G = G (lat.). Och ג kan ha uppstått ur K (final) ך = ג = G. Men ג = G visar även frändskap med כ = K, vilket omvänt blir C = G (lat.) isynnerhet kursiverat. Men ur detta כ kan även פ = P härledas (Kote (gr.) = Pote (gr.)). ג synes i arabiskan som K (final) ق = ך: eller som I (final) upprätt ך: = ي (liggande).

ד = D, Dh; liknar K, ch (final) ך vilket kan förklaras av h-ljudet, som ingår i båda och ד = Dh blir också H på ett enkelt sätt ד = Dh ה, sedan Ch = ח. Men Dh blir eller är ju Th = ת som således också utgick ur D = ד; men i munkstil blir ת = ħ.

ס = S, har nog uppstått ur כ = K, Ch; ס = S. Detta ס är nog grekiska σ = S, men omvänt (se ovan). I latinet blir ס = D, även grekiska δ = d δ (omvänt).

ל = L kan vara ifrån ר = D eller ר R. ל ל [D och L växla: Dakryma = Lacrima]. Arab. L (medial) = λ är grekiska λ = l. Syriska ܠ = L, upprätt Λ är gr. L.

ט = T, synes vara ett öppnat ס = S ⊙ som fått ett ץ (final) infogat för att giva T. ⊙ = ט = kursivt ט = ט (munkstil = T) kanske grekiska τ = t, eller ϑ = th.

מ = M är antingen נ = N med ו = S eller ett ב = B med ו = V. När מ = M förlorar sitt ו, så återstår נ = N.

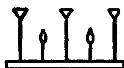
Om arabiska م = m är ett kursivt מ är svårt att avgöra.

כ = K, Ch = C (lat.) = C, K. [Se vidare ovan.]

ת = Th, ifrån ח = Ch, och ה = H. (Se ovan.)

ש = Sch tycks vara från ט = t, som fått ett ו = S i sig ט : ש. I övergångar till grekiska blir ש = Sch till Ō: Schem (heb.) = Onoma (gr.); och ω (gr. ō) liknar ש. Men koptiska ϣ är ännu Sch. Fenicierna

skrevo Sch = W som är grekiska Σ = S, och detta tecken omvänt Ƹ är i Galileiska Inskriften (1:a årh.) = S eller Z. I arabiskan synes ש som شـ = Sch, finalt ش. I hieroglyferna synes Sch ש såsom

. Att S även uppträder i kinesiskans 山 S, Sch med tre uddar liksom ש kan ju bemärkas, utan några reflexioner till härnäst.

ע (heb.) Gh (ajin); Spir. Asper = H. Liknar både g och y = υ (gr.) = y, u, v = Υ (gr. stor). Men mera lik gr. γ = g.

Begagnas i nyhebreiska för vokalen e eller ö, som med ֹ blir o. ע = e, ö; עֹ = o. Med ∵ blir den ä; עֶ = ä.

Förvantskapen blir denna: ע = Y = J = G = Gh. Men G innehåller ett E, som visar sig i kursiven ע = e (ö) och i syriskan uttalas Ajin som E.

ע är ofta stum i övergången från grekiskan, men ofta är den ett G, Gh, K, X (gr.), (F), (Gh)ug (heb.) = Rund; Kyklos (gr.), Cyclus (lat.). Ghoph (heb.) = Fågel; Avis (lat.), Fevgo (gr. = F = G). Digamma = F; Bläkon (att.) = Gläkon (ion.), Lagos (gr.), Lepus (lat.).

*

När jag nu av Bopp ytterligare fått lära mig vad hebreiskan duger till, så återgick jag till min Ungdoms Diez Romanisches Wörterbuch.

Jag hade ett minne från Uppsala 1870-talet, att Diez' pyramidbyggnad på 866 sidor även lämnat spår av Babels torn. Han kunde nämligen icke förklara några vanliga ord i franskan och spanskan, utan lämnade lakuner efter sig, sedan han vänt runt. Redan framför det banala franska Aller = gå, sviker hans vetande. Italienska andare dugde inte; latinska Vado hjälpte bara i presens (Je vais); sedan trasslar han med venire, ambulare; Grimm hjälper på med gothiskan, gaggan, som icke alls liknar aller.

Darange krånglar med la lée (laie). När då Diez släpper allt, så tar jag mitt hebreiska lexikon, och slår upp verbet Gå. Det heter Halak helt enkelt och på grekiska Alalämai, Allaomai, (Aller fr.). Hebreiska Halak flekteras sålunda: Halok, Leketh, Lek, Jahalok, Jelek; Nehelak = försvinna; Mehalek, Holik, Helik = skaffa undan; Hith-halek = leva livet.

Här fick jag många biförtjänster på min möda; och här uppenbarar sig hebreiska språket i sin majestätiska skaparkraft, då från ett litet frö växer ut ett träd, som blir en skog.

Denna flektering påminner ju om Musikens harmonilära, ackordens växling, motrörelser, kontrapunkt, men även om Kemiens förfaringssätt, dekomposition, rekomposition, substitution.

Om vi nu se huru Halak fröade av sig, så behöva vi till en början bara taga Jelek eller Helik. Detta är grekiska Helko = Draga, med alla dess avledningar. I Nehelak »försvinna» synes latinska Nihil skymta fram.

Av Leketh kan grekiska Langkano, Leiko, härledas; av Hith-halek = leva livet kan grekiska Hälikia = Lebensalter härledas.

Av Jahalak kan bli Aliskomai (gr.) erövras = älska; Halak självt blev Aller (fr.) och gick kanske direkt

som Halak till gothiskans Halunk = vandrare, strykare. Ordet heter (enligt Adelung) i wendiska och serbiska Halank och deriveras obegripligt nog från släkte och Unke (ett slags groda!). Men när Helak (heb.) betyder vandrare, så ligger ju det närmare, då både ord och begrepp sammanfalla.

*

Jag återvänder nu till Diez för att ådagalägga nyttan av hebreiska språkets studium. Det vanliga franska Trouver = »finna» kan Diez icke derivera.

Provençalska »trobar» måste självt söka en härledning. I spanskan och portugisiskan saknas ordet och ersättes av Hallar och Achar (NB!). Grimm trevar med gothiskan och slutligen kommer Gaston Paris med ett hapax legomenon från manuskript av 12:e århundradet torver (för trover). Diez lämnar ordet åt sitt öde.

Tre upplysningar vunnos dock: Torver i gammalfranskan, Hallar i spanskan och Achar i portugisiskan.

Finna heter på hebreiska Thur, som är Torver eller Trouver; på grekiska Täréo = iakttaga, och som på latin kan vara Tero, Traho, vilka förändrat betydelsen, eller också Torqueo, som även betyder med tortyr avpressa en bekännelse.

Spanska Hallar är hebreiska Ghala; och portugisiska Achar (Ajar) är hebreiska Acher, Ascher.

När Diez kommer till spanskan, så måste han tillgripa arabiskan, men han rör aldrig vid hebreiskan. Nu är hebreiskan ett levande språk, både därför att det talas och läses av 7 millioner mänskor, och därför att det lever i arabiskan, som bara är en dialekt av hebreiskan. Exempel: Acicalar (sp.) = Glätta, härleder Diez från Çaqala (arab.) men kan lika väl vara (hebr.)

Hachalik: Spanien ägde nämligen Judar innan det fick Araber (711). Hadrianus redan skickade nämligen 50,000 judar till Spanien, där även Fenicier suttit i urminnes tid, och Fenicier talade ju samma språk som hebreer och chaldéer.

*

= tes
= tes
= ab
= u
= ua
= mer
= nes
= sches
= peh
= chet
= wa
= Ket
= Ks

Hieroglyfer och Demotiska.

Mongoliska.

Hirakana.

Sanskritspråket är som bekant icke ett indiskt urspråk utan ett Invandrarspråk. Varifrån detta språk kommit, vet man icke, men dess egendomliga blandning av vad vi kalla germanskt och romanskt pekar åt Persien, där man mitt i Orienten finner ett nästan germanskt språk. Max Müller sätter Vedhas äldsta hymner till 12—1500 före Kristus, alltså efter Moses tid (1570).

Urinvånarna i Indien ägde ett annat språk, som än i dag existerar och räknas till Dravida-gruppen med Malayalam (icke Malajska) Tamil, Malabar o. fl. Malabarspråkets skrifttecken behövde undersökas av en Egyptolog, ty däri finnas avgjorda spår av Egyptens demotiska. I Blå boken har jag påpekat detta för-

hållande och jag har till och med funnit demotiska tecken i Japans Hirakana.

De Egyptiska skrifttecknen jag åsyftar visa sig redan i hieroglyferna, där de sticka av genom sin avvikande stil.

I denna hieroglyfgrupp av Sållet = , Jordhögen = , Gamen = och Trappan = synes i vänstra översta hörnet tecknet , som icke står i stil med de andra. Detta tecken har fonetiska värdet Chet och synes föreställa en trädkvist. Det liknar verkligen ett arabiskt (syriskt) med annat ljud dock. Men reser jag upp det (såsom mongolerna påstås ha gjort med Uiguriska = Gammalsyriska), så får jag , vilket är mongoliskt, men av annat ljud.

cheti,

Hieroglyf.

Nu vill jag återgiva de demotiska tecknen, som delvis förekomma bland hieroglyfer (och hieratiska) och vilka äga en omisskännelig likhet med Malabar och Hirakana. Dessa äro resta och likna nu mongoliska, som jag ställer bredvid; men även Hirakana.

Det obegripliga härvid är att Japans Hirakana äro kursiver av kinesiska tecken, vilkas övergångar man kan följa.

Men nu återvänder jag till hieroglyfernas kurrenttecken och lägger dem.

Hieroglyfer (Demot.).

Dessa likna först gammal-arabiska (kufiska), och stiliserar jag ny-arabiska utelämnande vokalisering, så får jag liknande skrift.

Reser jag återigen hieroglyferna och ställer resta Malabartecken bredvid blir likheten ändå större.

Men några synas bakvända. Andra åter förefalla kombinerade; t. ex. denna = . Om jag isolerar så är detta hieroglyfen Kniven = i, och det vänstra tecknet är = pe. Nu uttalas Malabartecknet verkligen Ipa, vilket jag dock icke vågar tillmäta någon betydelse.

طبيب دطبيب معار حمر

Arabiska.

För att göra processen kort avtrycker jag en sida Malabartext, för Egyptologen, som även känner Hieratiska och Demotiska stilarna. Har han skarpt öga, skall han kunna se rena hieroglyfer, men skrivna kurrent.

Malabar.

Härmed följer för jämförelse två äldre indiska alfabet, äldre än sanskrit, och vilka båda bära tydliga spår av Egyptens hieratiska och demotiska skrift: Jämföres det bengaliska med nuvarande mongoliska, så betvivlar man att mongoliskan tagit sin skrift från Uiguriska (gammalsyriska).

*

Egypternas språk, kvarlevande i koptiskan, var ju Hams (Chams) språk, och syster till Sems (hebreiska, chaldeiska, kananitiska, arabiska). Den som vill se hur nära pyramidfolket står oss, genom Israel, han må läsa: Carl Abel: Wechselbeziehungen der Ägyptischen, Indoeuropeischen und Semitischen Etymologie (Lpzg 1889) och samme Abels: Einleitung in ein Ägyptisch-Semitisch-Indoeuropeisches Wurzelwörterbuch (Lpzg 1886). Med dessa två hjälpare ha vi kommit förbi sanskrit (där

ന്ധാദ്ദിതൻദക്കിന്ദി ത്ത്യം കന്ത്സ്ലിന്ധ

വ്രൂണ്ടു ദൈവം,

ന്ധാദ്ദിതൢണം പ്രിതിരെസ്സുഹിഷ്ണുവ

ന്ദിത്ലിട്ടം

ണോതിന്ദദന്ധ ദൈവദദന്ദം വഖിക്കം

ക്ഷരേണം തിദ്ദും

ണോതി ദദന്ധന്ദദയ തയക്ക്വ ഗ്ഗം ബ

ഹ്വവിയം

കന്ദസ്ലി തിഷ്യം ണോഹം കദന്ധഹിന്ദവ്യം

യ.ദബ്ലും

കന്ദസ്ലി ദദന്വന്ധ്ന്വസ്സി ദൈവമിതി

ഷ്യം ഫിനെന്ദ

സ്വവക്ഷ്ഠം തന്ദിന്ധകണി ശെദ്ദിക്കാദ

കന്ദ ദൊവാദലെ

Malabar.

Bengalalfabet. Grandanalfabet.

Benfey drunknade) och stå på fast mark, då vi råka urberget som heter: semitiska och hamitiska språken.

*

Hela kinesiska språket med 40,000 ord sorterar under 214 nycklar (= Kabbalas 231). Eget är att Prof. Edgren i sin Verbal Roots of the Sanskrit stannar vid

211 säkra, vilket är nära kinesiskans 214. Nu tvistar man visserligen om rot. Gesenius påstår att verbet var först och substantivet uppstod genom kontraktion. Bopp är icke ense med honom, utan anmärker, att verbet såsom abstrakt kom sedan och att det konkreta substantivet var först.

Därmed må anstå: när tyskan räknar 375 rötter ungefär, sanskrit 211 (säkra), kinesiskan 214 och hebreiskan ett par hundra, så borde ett världsspråk (esperanto) utgå från dessa rötter för att kunna träffa anhängare och vänner över hela jorden.

Man återvisade volapyk, emedan germanerna funno för mycket germanskt och slaviskt; esperanto börjar refuseras av germanerna, emedan där råkades för mycket romanskt.

Då ligger ju nära att gå till roten, till rötterna, och börja försoningen, där förbistringen började!

*

Förenkling, med ett ord. Ty när ett träd vuxit för mycket på löven, så klipper man det. I Benfeys stora sanskritlexikon fann jag att orden på var femte sida betydde detsamma. Prof. Edgren säger också att han i sanskrit funnit 336 rötter som betyda »gå», 110 som betyda »döda», 70 = Gud; 60 = tala o. s. v.

I ett av mina fyra hebreiska lexikon, som håller omkring 6,000 ord, återfinner jag samma begrepp under alla bokstäver (se ovan), så att där kanske finnas blott 500 ord. Detta fenomen kallas synonymer och är diktarens hemlighet, ty han bildar alltid nya ord och söker undvika det vanliga utnötta ordet. Men för ett praktiskt behov, i handel och vandel, på resor behövs nog ett bædekerspråk, med enkel grammatika såsom engel-

skans eller hebreiskans. Dock för att träffa alla jordens folk och vinna deras anslutning, måste man, som jag ovan sagt, söka rötterna till alla, så att de känna sig hemmastadda. Dessa rötter återfinnas bäst i latin, grekiska och — framför alla — hebreiska, eller Det Heliga Språket.

*

Det fanns en tid, då man i keltiskan sökte ett urspråk och med detta ville förklara obegripliga ord i germanska språken, när sanskrit svek nämligen. I våra dagar har man letat ursprung i slaviska och ural-altiska språken.

Låtom oss då kasta en blick på dessa språk och se hur det förhåller sig med originaliteten?

*

Redan på Herodotos' tid (400 f. Kr.) funnos Kelter i Spanien och norra Italien. Och när Cæsar erövrade Belgien, Gallien och Brittanien funnos de även där i ordnade samhällen. Dessa folk talade ett s. k. indo-germanskt språk som följaktligen var släkt både med latin och grekiska samt germanska språk. Deras lärde (druider) skrevo bokstäver liknande de grekiska (men även »Runor»).

Keltiskan äger sitt intresse såsom visande ett föreuropeiskt språk, där romanskt och germanskt icke skiljts åt ännu. Huru nära det står latin och grekiska kan genast ses på räkneorden.

I Brittanien heta de så här:

1 = Un; Unus (lat.).
2 = Dou; Duo (lat.).
3 = Tri; Tres (lat.).
4 = Petuar; Quatuor (lat.).
5 = Pimp; Quinque (lat.).
6 = Chwech; Sex (lat.).
7 = Seith; Septem (lat.).
8 = Oith; Octo (lat.).
9 = Nau; Novem (lat.).
10 = Dec; Decem (lat.).
20 = Ucent; Viginti (lat.).
100 = Caut; Centum (lat.).
1000 = Mil; Mille (lat.).

*

Om man tar ett av de konstigaste orden, t. ex. Athiroircuid, så låter det ju vilt främmande. Men under förstoringsglaset upplöses det så här pass enkelt. Ordet betyder Fadermördare. Oircuid är latinska Occisor = mördare och Athir är Fader.

Athir är kanske icke Pater (lat.) eller Patár (gr.) eller Ab (hebr.). Det kan vara gothiska Atta = Fader. Detta blir sannolikt, då keltiska Systermördare heter Sethar-oircuid, den förra hälften är germansk (Sister eng.) och senare delen romersk.

Att Carcar (kelt.) = fängelse är Carcer, det inses.

Tuath (kelt.) = folk, det är isländska Tjod.

Fer (kelt.) = Man, Vir (lat.). Nu är Fer verkligen äldre än Vir, ty rotboken uppger ett F-ä-r som rot, och sätter det i sammanhang med grekiska Heros = Hjälte.

Vi sågo nyss ett germanskt Sethar figurera som

Syster; nu finns också ett keltiskt Choar för Syster och det liknar mer Soror (lat.).

Scod = Skugga; Skotós (gr.). Latinska Cadere = falla har undergått denna travestering att det heter Cwyddau.

Iechnit (kelt.) = Frisk, kan vara grekiska Iskys = Kraft.

Tek (kelt.), täck, kan vara både Decus (lat.) eller Täck (sv.).

Yscynnu (kelt.) = Scandere (lat.) = Stiga, Dijskynna = Descendere (lat.) = stiga ner.

Gubernator (lat.) är förvrängt till Llyroiadur.

Militaris (lat.) heter Milwrycid.

Carcharanor (kelt.) är helt enkelt en Fånge = Carcerarius av Carcer.

Consensit (lat.) = Kytsynnawd.

Kekennys (kelt.) = Quotcunque (lat.). Ecktar (kelt.) = Extra.

Cotar (kelt.) = Contra (lat.).

Doccomnacht (kelt.) = Communicavit.

Ailidetu (kelt.) = Alternativ, Allattein (gr.).

När dessa förvrängningar skedde och huru, det vet man inte. Det påminner ibland om mänskors sätt att återgiva ord (utländska ord) som de missminnas eller hört orätt. Någon tillämpning av reguljära ljudlagar, kan här icke vara tal om.

Något specifikt keltiskt kan man icke tala om, då det är ett indogermanskt språk, men om det också tillhör antikviteterna, så borde det analyseras och särskilt prövas på latin, grekiska och hebreiska.

*

De slaviska språken äga intet originellt, utan utmärka sig endast genom ett överflöd av konsonanter som kan kallas språkets ornamentik.

Vartenda ryskt ord kan finna sin frände i latin, grekiska och hebreiska eller i germanska språken, undantagandes kanske Lallwörter (smekord) eller slangord (onomatop.).

Slår jag nu på måfå i ryska lexikonet, står där att läsa:

Sockel (ty.) = Zokol (ry.).

Soda = Ssoda. (Där är ett s för mycket, men dekorativt.)

Sohn (ty.) = Ssyn.

Rein (ty.) = Tschisstijj.

Är det Castus (lat.), Katharos (gr.), Tchovah (hebr.)? Det kan vara alla tre.

Våldsam heter på ryska: Nassilsstwjennaja; av Ssila = Våld; Chil, Chajil (hebr.). Ändelsen aja synes vara grekisk.

Mljektpitajustscheje Schiwotnoje betyder Däggdjur.

Mljek (ry.) = Milch (ty.) = Mjölk.

Pit (ry.) = Suga, Dia.

Schiwotnoje = Djur; Chajoth (heb.).

Pronomina i ryskan äro av största filologiska intresse, ty där surrar latin, grekiska och germaniska om vartannat.

Ja = Jag.
Ty = Du.
On = Han.
Ona = Hon.

Pluralis My, Nass (gen.); Wy, Wass (gen.): Oni, Jich (gen.), Jim (dat.), Nich (prep.).

Etc.

Övergången från hebreiska till grekiska.

Den äldsta nämnvärda urkund från grekisk forntid är ju Homerus (1000, 900, 800 före Kristus). Han skrev på joniska (episka) dialekten och eget nog icke på den doriska, som var äldre. Men nu uppgav vår grekiska grammatika (Lange), att den episka (homeriska) stilen gick före dialektsöndringen och kan anses som det äldsta skriftspråket. Strax därpå får man veta, att den doriska munarten visar sig i den äoliska, från vilken latinet skall ha utgått. Senare grammatiker läsa alla dialekter i Homerus, så att därav ingen mening kan grundas.

Om man utan någon förutfattad mening skulle anställa en undersökning och därvid begagna följande metod, så kanske saken blir utrönt. Tar jag nämligen en samling verb från episka dialekten och jämför dem med bibel-hebreiskan och latinet, bör ju visa sig om homerus-verbet mer liknar hebreiskan, än det yngre grekiska verbet gör.

Verbet glädjas (sv.) heter i vanlig (attisk) grekiska Chairein, Hädesthai; i latinet vanligen Gaudeo, i hebreiskan Ghaloz, Chadoh, Schis, Schus, Gil, Zahol, Zamoach.

Men i grekiskans episka stil heter glädjas gäthéo. Detta är hebreiska Gad = lycka, Gaudeo (latin), Gaîté

(fr.), Gayo (alt. sp.), Jähe (ty.), Gay (eng.), Glad (eng.), Glad (sv.):

Här synes latinets vanliga gaudeo befryndat med det äldsta grekiska gätheo, heb. gad.

Men hebreiska kan även vara förvant med Hadys (dor.), Hädys (gr), Hadesthai. Och heb. Chadoh kan även bli Hädesthai, hebreiska Schis, Shus kan vara latinets Suavis, ty. Süss, eng. Sweet. Heb. Gil är latinets Hilaris, grekiska Hillo = Valsa).

Något annat avgörande kom icke till stånd än att latinets vanliga Gaudio var släkt med grekiskans ovanliga Gäthéo.

Ett andra försök. Ropa heter i vanlig (att.) grekiska Kaléo, Boáo, men i episka stilen Gegona (av gegonevo). Ropa heter på heb. vanligen Karoh, = gr. Kaléo, lat. Clamo. Men grekiska Gegona är heb. Gagh, som icke betyder ropa, utan böla, lat. Mugio. Här kunde ju endast framgå att det äldre grekiska Gegona fått en nyare betydelse, mera civiliserad (ropa) ifrån hebreiska djurlätet.

Brache, abrache (gr. ep.) = Brakade, Aor 2, utan præsens. Detta är hebreiska Barak = Blixten, Åskan och sedan hos Rabbinerna Perak = Braka (sv.), Crepo (lat.), Frango, fregi (lat.), Brechen (ty.). Jfr heb. Paraz = bryta.

Här synes det äldsta grekiska Brache vara mest i släkt med heb. Barak, Perak, Paraz, och latinets Crepo (= Perak). Grekens vanliga ord för braka äro Patagein, Psofein, Ktypein.

Apafisko = Apofisko, (gr. ep. Odyssén) = Bedraga, föra vilse. Pasch (heb.) = Snara (sv.), Pagä (gr.), Pedica (lat.), Fascis (lat.). Men Fasko (gr.) = Fämi = säga, föregiva (= ljuga) och Apofämi = ljuga, Apofisko.

Den gamla grekiska formen Fasko = tala är nog

hebreiska Saphah = Språk, Sofos, Sofia (gr.), Fari, facundus (lat.).

Av detta lilla framgår dock att ljudskridningarna icke äro våldsamma mellan grekiska och hebreiska, utan försiggå enligt de kända lagarna.

Gil (heb.) = Hillo; Karoh (heb.) = Kaleo (gr.) [R = L. Kribanos (attiskt) = Klibanos. Det kaldeiska och arabiska L blir R i hebreiskan: Arma (heb.) = Alma (kald., arab.). Jfr: doriska Änthon = attiska Älthon; L = N.]

I doriska dialekten står ofta oi för ou, eller i för u (v). Moisa = Musa, vilket är enligt hebreiska bruket, där Jod och Vav växla. Och i samma dialekt blir ä till a. Hämera (att. = Dag) för Hamera (dor.). Detta är heb.-chald. Jom, men plur. Jam-im.

G sättes även för B i dor. Gläkon = Bläkon. I hebreiskan äger samma förhållande rum, så att G och B växla. Ex.: Balam = Binda; Galam = Id.; Badad = avskilja; Gadad = Id. P (dor.) = M (att). I hebreiskan blir P till B. Kaldéern kallar järnet Parsel men hebréern Barsel. B (och P) bli M. Dimon = Dibon.

*

Hebreiska språkets ljudlagar äro desamma som de andra språkens. Alltså övergå i varandra konsonanter av samma grupp, och vokalerna växla obehindrat.

Men konsonanter av olika grupper kunna även skrida över successivt eller omedelbart i varandra, vilket man bäst observerar i grekiskan med dess dialekter, samt dessas övergång till latinet. Sålunda blir gr. dentalen D lat. L: Dakryma = Lacrima = Tårar; Odor av Oleo; på heb. Demagh, där M = K, vilket är tillåtet i hebreiskan. Men heb. Dak = trampa, plåga kan vara $\sqrt{\ }$ till gr. Dakneo = trycka och även till Dakryo = gråta.

Men heb. Lach-az betyder detsamma som Dak (heb. = plåga); därför kan latinets Lacryma även vara direkt förvant med hebreiskan. Dock heb. Lach = fuktig, fukta kan också ha givit lat. Lacrima, som äger förv. med Lacus = sjö, Liquor etc. Det finns således flera vägar till samma ord, och detta förhållande har jag påpekat vid varje särskilt fall.

Men det gives andra ljudlagar än dessa kända skildringar. Præfixer och affixer äro beaktade, men infixerna mindre. Vid nasaliseringen inskjutes ett n, vid mouillering inskjutes ett i efter l; man talar även om Rotazismus (Kluge) där S blir R. Nu förväxlas stundom nasaliseringen med kontraktion; hebreiska Beneth kontraheras nämligen till Beth, Jinthen till Jithen, så att Jinthen icke är ett nasaliserat Jithen.

Men fenomenet metathesis eller anastrophe (inversion) är ofta obeaktat, så att de mest skarpsynta filologer icke se en förvantskap där den ligger till hands. Ex.: Morfä (gr.) = Forma (lat.); Gala, Galaktos (gr.) = Lac (lat.). Kreas (gr.) = Caro (lat.).

Allt detta har jag påpekat ini texten, liksom ovanligare ljudskridningar, av vilka jag här ger några prov.

D = B: Odelos (dor.) = Obelos; K = B: Täko (gr.) = Tabeo (lat.); D = G: Amerdo = Amergo; H = S: Hals (gr.) = Sal (lat.); Th = F: Thär (gr.) = Fera (lat.); P = K: Lykos = Lupus; Z = G: Olizon = Oligon; F = K; Farax = Karax; F = S: Ficus = Sykon.

*

Man må vid derivationer icke glömma att præfixer stundom medfölja vid nybildningar (Ad. N—n). Ex.: Beth (heb.) = Hus, Habeth = Huset, som blir latinets Habitare = bebo.

Alla språksystem brytas ned inför hebreiskan. Det är nämligen både isolerande, agglutinerande och flekterande och därför innehåller det i sig alla språk. Om Tak (sv.) heter Gag (heb.) och Huset (sv.) Habaith (heb.), så heter Husets tak = Gag Habaith, vilket är isolerande liksom kinesiskan. Men Habaith är redan agglutinerat av Beth = Hus och artikeln Ha. Och ytterligare: Beth är flekterat till Baith.

I agglutinationen visar hebreiskan de mest lysande exempel. Ex.: Bezibaothenu = I våra krigshärar. Be = I; Zebaoth = Krigshärar; Enu = Våra. Men Zaba = »Här» har först flekterat i pluralis Zebaoth och i Zib från Zeb, emedan Be går före.

Lika utpräglad är flektionen som har utvecklats till en harmonilära av fullkomlig skönhet. Ex.: Ragal = gå; Rogel = gången; Raggel = löpa omkring; Jeraggel = han snodde omkring; Meragghim = kunskapare; Regel = fot; Raglaim = båda fötterna; Regalim = fötterna; Ragli = fotfolk.

Gamla mexikanska språket.

I Molinas klassiska Mexikanska-Spanska Ordbok, tryckt på 1500-talet, strax efter erövringen, fann jag mer än ett hundra ord som börja med ordet Teo, vilket liknar på håret grekiska Teós = Gud. Det första mexikanska ord jag lärde i min ungdom var Teokalli, som var namn på templet eller på guds hus. Nu finns ett grekiskt ord Teokolos, som betyder präst, men detta var icke detta. Men i grekiskan finns ett obrukligt ord Kaliá som betyder hus och kapell. Teokalli (mex.) är således identiskt med Teokalia (gr.). Detta Kalia (gr.) kan vara Koilon = Håla och isländska Hall, hebreiska Ulam eller Ohel, latinska Aula eller Cella, tyska Keller. Själva Mexiko, uppkallat efter stridsguden, härleder jag från grekiska Makäomai = strida eller hebreiska Milkama, som är mexikanska Nemayzt = strida. Nu heter visserligen strid, slaktning på mexikanska även Necoctet som liknar latinska Necari = döda, Nex = döden.

Men död heter på mexikanska Miquet som är hebreiska Maveth, Muth, latinska Mors, Mortus, Moriri eller Mactare, vilket väl icke är annat än hebreiska Maveth, spanska Matáre.

Jag återvänder till Teokalli för att utröna om Teo verkligen var frände med grekiska Teos, eller om fallet blott var enstaka. Mexikanska ordet för spetälska är Teo-coco-litzli. De hebreiska orden äga ingen ljudlikhet

med detta ord, icke heller grekiska, lepra, elefantiasis eller leukä. Men det finns ett grekiskt ord Teokólotos (= Teococolitzli, mex.) som betyder hatad av gudarna. Nu ansåg hebréern att den spetälske var »slagen av Gud» och därför kunde han endast botas av prästen medelst penitens och religiösa ceremonier.

Vi skulle således här råka på annat än en simpel coincidens mellan ljud och begrepp. Vi synas stöta på en föreställningssfär som äger till cellkärna ett religiöst betraktelsesätt.

Ett annat mexikanskt ord talar för saken. Teopoa betyder nämligen ångest; och grekiska Teopaistos betyder »slagen av Gud».

Åter ett annat mexikanskt ord är Teochipoli, av Teo = Gud och Chipoli = snäckor (religiösa föremål). Nu heter snäcka på grekiska Koklos, vilket mycket väl kan vara hebreiska Schabelul (= mex. Chipoli).

Teohua (mex.) översättes med »Maître du Dieu», men hua kan vara grekiska Hyiós = son; Teohua = Guds son.

För att nu ådagalägga, att jag icke är lättrogen eller okritisk, vill jag anföra några mexikanska ord började med Teo, vilka icke ha något att göra med grekiska Teos.

Teotlac betyder dagens slut. Där är Teot = Dies (lat.), Lac = Laxus el. Lapsus (lat.). Teoye betyder tunn, småaktig = latinska Tenuis eller grekiska Tapeinos, eller Dakik (heb.). Teocuitla = krona, kan vara ett rådbråkat Stefanos (gr.) eller Diadema (lat.) eller helst hebreiska Kothereth (= mex. Teocuitla).

Ljudlikheternas snaror äro mig således bekanta.

*

Jag har samlat ett par hundra mexikanska ord med grekiska, latinska och hebreiska ordfränder, men jag har icke råd att trycka mer än ett litet urval denna gång.

Yaot (mex.) = Herren Gud, kan vara Jahveh (Jehovah = ja; Gott (ty.)?

Moyocalli (mex.) = myggtjäll; Moyo = mygg, kan vara Musca (lat.), Mycg (ahd.), Myg (isl.), Maças (skr.), Mytzo (gr. verb), Calli (mex.) = Tjäll (sv.), Ohel (heb.), Kalia (gr.), Cella (lat.). När myggen tros heta efter Mosquitos (mex.), så är detta icke rätt, emedan roten fanns förut i Europa.

Yucuya (mex.) = gyckla; Joculare (lat.), Giocare (sp.), Gaschok (heb.).

Moca (mex.) = mjuk; Malakos (gr.), Mollis (lat.), Mug (heb.).

Tlaocoya (mex.) = sorgsen; Tholosis (gr.), Thränéo (gr.) = gråta, Tristis (lat). Här synes attiska Tl som ersatte doriska Tr. Ex.: Trao el. Tlao (gr.) = krossa. Eljes = Tholosis, Talaiporos (gr.), Dolor (lat.).

Kazik (mex.) = höfding; Chasak (heb.), Kadhi (arab. = domare), Hakazik (heb. = kriga).

Xilot (mex.) = ax. Schibboleth (heb.), Chila (heb. = en skara).

Ilamatl (mex.) = gammal. Gil (heb.), Olam (heb.), Olim (lat.).

Nen (mex.) = fåfäng, intig; Inanis (lat.); Ne, Non (lat.).

Uacqui (mex.) = torr; Avos (gr.), Siccus (lat.).

Yauh (mex.) = gå; Ienai (gr.), Eo (lat), Jalak (heb.), Go (eng.).

Temazcalli (mex.) = badhus; Termos (gr. = bad), Kalia (gr. = hus).

Payana (mex.) = löpa; Baino (gr.), Pagham (heb.).

Tetecuinia (mex) = slå; Tango, tetigi, Tundo, tutudi (lat.), Tasso, tatto (gr.).

Ilhuitl (mex.) = fest; Leil, Hilulim (heb.), Jubilare (lat.), Lætus (lat.).

Ueue (mex.) = gammal; Avus (lat.), Vieux (fr.), Vecchio (it.), Ukko (fin.), Vaschan (heb.).

Cochi (mex.) = sova; Koimastai (gr.), Jaschon (heb.), Coucher (fr.), Keimai (gr.).

Yoalli (mex.) = natt; Lajil (heb.), Ejel (ung.).

Nonotza (mex.) = straffa; Nemesitzomai, Nemesis (gr.), Noxius, Nocere (lat.).

Om tillämpning av kända reguljära ljudlagar kan här icke, efter årtusenden, vara frågan. Det är bara spår, ekon eller reaktionsrester, som det heter i kemien. Sålunda ordet Camachalli = käke. Det liknar franska

Machoire men mest Malchochaim (heb.), som nog är latinets Maxilla.

Quauhtli = örn är nog Aquila (lat.), Ajah (heb.). Tlacatl = slav är väl Sclavus (lat.). Citlalin = stjärna påminner om Scintilla (lat.), Chockoloa = hoppa = Joculare, Kocklare (sv.),, Askoliatzein (gr. = dansa). Ser man på de långa konstiga orden, så blir man först förtvivlad, men när man uttalat dem några gånger och fått dem i örat, så börjar det reda sig. Inoquixquicheauh var ju icke inbjudande; men vid andra läsningen tyckte jag mig förnimma latinets quis-quis = någon. Nu betyder det långa ordet: »ända till». På latin Usque ad, Hucusque, Quousque.

När nu Iniquac är = Quando (lat. = när) eller grekiska Hänika, och Iniuhqui är lika med Quomodo, så blir det möjligt finna en frändskap mellan Inoquixquicheauh och Quousque, så vida icke ordet är så kallat Makaroni eller sammansatt av två språk grekiska Hänika = Inoquix och latinets Usque = Quicheauh.

Ett annat svårt ord är Nepialitzli = avhållsamhet. Detta kan helt enkelt vara Näfalios (gr. = nykter, eller Näpelio = vara återhållsam. Ändelsen itzli för substantivet är romersk = Tristitia av Tristis. Moyaochichirchqui = »beväpnad till strid» är ju ganska benigt att se på. Men där höres Makäomai (gr. = strida = Moyaoc, och Skevatzo (gr.) = rusta = hichirchqui.

En blick på mexikanska grammatiken visar ett agglutinerande språk, likt hebreiskan, som dock är både flekterande och agglutinerande.

Sålunda bildas mexikanska genitiv-förhållandet endast genom ordfogning. Teo = gud, Calli = hus; Teocalli = guds hus. Hebreiska Beth = hus, El = gud; Bethel = guds hus. Men i mexikanskan ersättes stundom præfixer av intercalationer (infixer) och häruti liknar mexikanskan

negerspråk och japanska. Vidare finnes reduplikation som i grekiskan och latinet (tango, teti-gi) och ligaturer. Genus saknas men uttryckes stundom medelst oquix = hane, och ciuva = hona. (Jfr: Isch (heb.) = man [quisque] och Ischa = kvinna.) I japanska motsvaras detta av Os = hane, mes = hona. Mexikanskan äger även determinativer liksom negerspråk och kinesiska. T. ex. Tetl för stenar, runda föremål, ägg, frukter. Pluralis utmärkes endast för levande varelser; för de andra genom adverbet Miec = Much (eng.) = mycket (sv.) eller genom ändelserna me, que, tin

Av pronomina märkas de possessiva: No, mo, i; To, amo, in. Presens av hjälpverbet Ca böjes:

Nica = Jag är.
Tua = Du är.
Ca = Han är.
Ticate = Vi äro.
Ancate = I ären.
Cate = De äro.

Detta påminner mest om första hebreiska konjugationen.

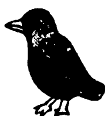
*

Att gissa på mexikanska språkets ålder och ursprung är för tidigt för oss. Men två spår finnas, vilka jag i minnet vill bevara för framtida bruk.

Det ena är skridningen från L till R, som är attiskt [Kribanos = Klibanos, Thribo = Thlibo]. I mexikanska Tla = Tra; Tla (mex.) = Terra.

Det andra är övergången från P till K: Teocoyani (mex.) = Teopoiani (gr.); Pote = Kote (joniskt).

*

ZOLA.

Den väldige dekadensförfattarens ovanliga namn har i trettio år utgjort ämnet för min nyfikenhet. Mannen uppgavs vara från Provence, och hans utmärkta Conquête de Plassans talar om en intimare bekantskap med det landet. Men i Provence fann jag intet Zola. I början av 80-talet uppgavs Z. i biografier härstamma från f. d. Österrikiska Italien, Istrien eller Lombardiet, och mellan Monza och Bergamo förekommer verkligen ortnamnet Gorgon-Zola, en by berömd för sina ostar, och vilket egendomliga namn man på skämt brukade köra med, utan att någon trodde på ett etymologiskt sammanhang.

Därmed anstod.

Dock, för en tid sedan råkade jag under språkstudier på en mexikansk bok, där gamla aztekernas landskapsvapen voro avbildade. Och under det tredje vapnet från slutet stod det fruktansvärda namnet isolerat under bilden av en liten fågel: Zola (se ovan). Detta Z, som liknar kinesiska språkets genitivmärke Tchi, väckte min nyfikenhet, och vid sökande i texten fann jag att Zola på aztekernas språk betydde Vaktel, och att ordet även stavades Çulan. Något etymologiskt sammanhang med våra språk var ju icke att tänka på, helst fågeln hette Ortyx på grekiska och Cothurnix på latin. Men av en händelse ägde jag Vaktelns hebreiska namn i örat, och när jag slog upp i Gesenius' ordbok, fann jag ordet Selav, pluralis Salevim, betyda vaktel

av verbet Salah, vara fet, emedan Vakteln var den feta fågeln.

Mera för ro skull gick jag till Diez' Romanska Ordbok och fann att fågeln hette Cerlach i Piemont, vilket ju erinrar både om hebreiska Selav och mexikanska Çulan (= Zola). När jag nu gick att söka mexikanska ordet för fet, fett, fann jag detta vara Chiyavi, vilket enligt ljudlagarna kunde vara Selav (uttalat av rabbinerna Cheleb*. Då skulle 1:o mexikanarna ha kommit på samma idé som hebréerna att uppkalla fågeln efter hans fett och 2:o ett sammanhang ha existerat mellan de skilda folken, då de begagnat samma ord för samma sak, och till på köpet nyttjat samma orsak för beteckningen. Detta trodde jag icke, men gick vidare. Hebreiska Salev = fet är utan tvivel grekiska Sialon = fett, även Saliv. Latinska Saliva är således hebreiska Salev, därom finnes intet tvivel; och när finnen säger Lihawa i stället för fet, så talar han hebreiska, ty Salevim (plur.) blir först Halewim, sedan genom metatesis eller anastrofe Lihawa. Isländska ordet Slefa för Saliv kan lika väl vara hebreiska Salev som latinska Saliv.

*

Av denna lilla historia om en stor mans namn ha vi emellertid lärt oss vad hebreiskan är god till, om också icke den sista utflykten har något att göra med den store författaren, som varken var slickad eller tillgjord, fastän han sjöng flitigt som Vakteln. För att sluta med Zola, så fann jag i en bok att en italiensk lustspelsförfattare Albergati Capacelli från Bologna avled 1804 på lantgodset Zola, i norra Italien. (Gorgon-Zola ligger mellan Monza och Bergamo.)

* L mouilleras till J, som i franskan.

Möjligt är därför att det vanliga italienska namnet Sola med S är identiskt med Zola.*

Men egendomligt att jag skulle söka något annat borta i Mexiko och finna Zola.

* Jämför Martini Sola på den äkta Wermuthen från Torino. En nu levande spansk astronom heter Solá.

Japanska språket.

Japanska språket räknas som bekant till de Ural-Altaiska, vilka skola utmärka sig genom agglutination och vokalharmoni. Som jag på annat ställe visat är denna indelning av språken rent godtycklig, då hebreiskan t. ex. såsom Semitiskt språk har utvecklat flexionen till den skönaste harmonilära och på samma gång agglutinerar så som intet annat språk.

En flyktig blick på japanska språket ger vid handen en stor utvärtes likhet med det grekiska. Præfixet Kata, som så ofta återkommer, påminner ju om det grekiska, som dock finnes i fyra former: adverbet = helt och hållet, præposionen med t = ned och med th = enligt och slutligen Kai eita = Kata = varpå. Japanska præfixet Kata är icke alltid grekiska Kata, ned, som vanligast præfigeras. Kata (jap.) betyder först skuldra, sida = Kathaph (heb.) = skuldra, Costa (lat.), Côté (fr.). Detta skulle vara grekiska Katha med th = vid sidan af, enligt, men här synes en förväxling ha ägt rum eller skillnaden vara upphävd, ty Katá (gr.) betyder ned, av, under, gentemot, för, skull etc.

Om jag nu avbryter detta rotandet och tar ett japanskt ord som börjar med ett Kata, så finner jag strax: Katayoru (jap.) som betyder: 1:o Gå till ena sidan. Här synes ju Kata = sida, och Ire (lat.) = gå = Yoru. Men grekiska verbet Kathairéo betyder 2:o ned-

taga, men sedan nedrycka, förnedra, sakfälla, fördöma och där råkas Katayorus 3:e betydelse: Vara partisk, fördomsfull (= fördömande). Yoru (jap.) = nalkas. Där inträder grekiska verbet Katairo = ankomma, landa, och visar hur rötterna slingat sig. Yoru (jap.) är = Aro, Airo (gr.) = sluta intill, Hæreo (lat.).

Ett annat: Kataki (jap.) = fiende; Kataki wo utsu = döda en fiende. Agglutinerar jag Kataki och utsu, får jag Katakiutsu och då fås grekiska Kataikitso = misshandla. Men Kataki (jap.) kan helt enkelt vara Kteino (gr. = döda).

Vidare: Katajikenai (jap.) = tacksam, förbunden = Katikneomai (gr.) eller Katakeisnai (gr.) med något olika betydelse.

Katakidoschi (jap.) = krigförande; Katakéo (gr.) = nedkasta.

Katamatta (jap.) = samla ihop, ansamling, o. s. v. Katamao (gr.) = samla hop; Masso, Matto (gr. = knåda). Kató no (jap.) = Inferior (eng.), Kato (gr.) = nedåt, under; Katon (heb. = liten, underlägsen).

Att här föreligger en ordfrändskap är givet, och en liten ordlista skall stärka denna mening.

Aori (jap.) = blåst (sv.), Or (lat.), Ruach (heb.), Aär (gr.).

Ara, Arashi (jap.) = Enraged (eng.), Ira (lat.), Orrosia (gr.), Raggaz (heb.).

Arradate (jap.) = Irritate (eng.) d:o.

Ageru (jap.) = stiga, resa sig. Airesthai (gr.), Ragen (ty.), Rego (lat.), Garah (heb.).

Yaki (jap.) = bränna; Kaio (gr.), Jakod (heb.), Ignis (lat.).

Hikari (jap.) = ljus; Hikkamer (heb. = glöda), Haghabir (heb. = glöda), Nehara (heb.), Hair (heb.), Karusch, Hikarusch (heb. = glöda), Chari (heb. = glöd = Hikare).

Yama (jap) = berg, kulle, hop, stapel; Gham (heb.), Cumulus (lat.), Gemo (gr. = packa), Kummel (sv.).

Koro, Ori (jap) = tid; Kronos (gr.), Hora (lat.), Kairos (gr.), Orek (heb. = tidsrymd).

Midu, Mizu (jap.) = vatten; Matar (heb. = regn), Madidus (lat.), Meteoros (gr.).
Kohori (jap.) = is; Kar, Kor (heb. = köld), Kryos (gr.), Kerak (heb. = is).
Aburu (jap.) = eld, brinna; Ur (heb. = eld), Oro, Comburu (lat.), Pyr, Pyróo (gr.).
Yosu (jap.) = luft; Jesod (heb.).
Atussa (jap.) hetta; Aitzo (gr.), Ostus (lat.), Esch (heb.).
Nagare (jap.) = ström; Nahar, Nachal (heb.), Neo (lat. = simma, flyta), Jeor (heb.).
Haisuru (jap.) = avskaffa; Anairesis (gr.).
Chikuten (jap.) = dölja; Hitchabe (heb.), Kätkeä (fin.), Cacher (fr.).
Hajimaru (jap.) = öppning, ursprung; Origo, Orior (lat.), Arkomai, Arkä (gr.), Horman (gr.), Rägnymi (gr.).
Kokon (jap.) = hjärta; Cor (lat.), Kardia (gr.).

För kontrollens skull vill jag taga ut tre lika lydande ord med alldeles olika betydelse.

Gan (jap.) = gås; Kän (gr.), Gans (ty.), Anser (lat.).
Gan (jap.) = öga; Ghin, Ajin (heb.), Gena (lat. = öga, även kind), Genys (gr. = kind).
Gan (jap.) = koffert; Gan (heb. = instänga), Kaneon (gr. = korg), Canistra (lat.).

Ett annat kontrollexperiment:

Tore eller To (jap.) = dörr. Thyra (gr.), Tor (ty.), Door (eng.), De-leth (heb.). Öppna dörren = To wo akeru; Akeru (jap. = öppna), Oignymi (gr.), Aperio (lat.; P = K). Stänga dörren = To wo tateru; Tateru (jap.), Othein (gr.), Tutudi, tundo (lat.), Ator (heb).

Här synes ju hebreiska, grekiska, latin följa tätt i spåren, skiftande dock, av det skäl att olika nationer gåvo namn åt saker från olika synpunkter. Sålunda kallar japanen skogen = Hayashi av Hayashi = att låta växa. Detta verbum heter på hebreiska Hasgiah, som betyder precis »låta växa». Nu heter växa på japanska Seicho och på hebreiska Sago (eller Gascho). Detta kan ju i parentes anses vara full bevisning på frändskap.

Men hebréern kallar skogen Jaghar (Jaar) som eljest betyder »brusa». Romaren sade Silva, »den tysta», av Sileo. Greken sade Drymas av Drys = träd. Språken kunna således vara förvanta utan att glosan stämmer, vilket nybörjaren så ofta faller på.

Återvändom till japanska Hayashi = växa, så kan detta utom hebreiska Hasgiah (Gascho) vara grekiska Avxano, latinets Augeo och där råkades de igen, ehuru icke i glosan skogen. Men nu betyder latinets Augeo även öka, som på japanska heter Okiku, vilket är närmare Augeo, men närmast svenska öka, på engelska Eke, grekiska Avxein.

*

Om vi ett ögonblick se åt metallernas namn, så råka vi nästan inga glosor lika. Järn heter på japanska Kurogane. Gan eller Kan är metall och Kuro = svart. Koppar = Akagane, Aka = röd; Gan = metall; Shirogane = silver, den vita (Shiro) metallen; Kogane = guld, den kostbara (Ko) eller den pulverformiga (Ko) metallen. Guldet uppkallades hos olika nationer efter metallens olika egenskaper. Hebréern sade Karusch = den glödande; = Krysós (gr.). Romaren: Aurum av Uro eller Aurora (av heb. Aor, Or, Ur = ljus, bränna). Gold, guld är väl den hulda eller der Glühende och icke den gula. Om därför man icke återfinner namnet, så kvarstår släktskapen likafullt, mellan språken. Således heter hebreiska Charuz, Karusch (glöda), på japanska Hikarasche, som är causativ av Akari. Denna causativa konjugation är ju hebreiska konjugationen Hiphil = låta göra, av Paal = göra. Den som känner hebreiska grammatikan skall häri se en grammatikalisk korrespondens som icke har med Ural-altaiska språk att göra.

Om vi stanna ett ögonblick vid hebreiska Charuz =

guld, Chruz (opunkterat, som är grekiska Krysós, dock stavat med χ som är hebreiska Ch). Verbet heter Charah = 1:o han brann, glödde, upptändes, 2:o han vredgades = Akari (jap.). Hebreiska konjugationen Niphal (passivum) heter av hebreiska verbet Charah: Hikkare, Nickaru, Neckera och betyder: vred. Japanska vred heter bl. a. Nikui. I konjugationen hi blir Charah = Hikare som är japanska Hikari = ljus.

Detta kan ju anses vara full bevisning.

*

För att än mer närma den avlägsna föreställningen Japan med våra regioner vill jag uttaga några japanska kända ord och söka frändskaper med de våra utan att begagna mongoliska övergångsstationer.

Mikado lär betyda »Höga porten». Det liknar ju flyktigt Migdal (heb.) = torn, höjd. Detta Migdal innesluter ju Gadol (heb.) = hög, vara högt, Maghal (heb.) = stor, men även grekiska Megas, Megalä = stor, synes där, latinets Mag-nus, och isländska Mykil, Mikil = stor. (Jfr: Miklagård = stora staden). Nu uppgives japanska Mi-kado vara av Mi = præfix = stor, Kado = port. Detta Kado liknar endast engelska Gate = port, som lär vara isländska Gat, danska Gat och svenska Gatt (Kattegatt), egentligen en utskärning, eller själva portöppningen av Gadah (heb.), Cædo (lat.), Kädo (gr.) = hugga, skära. Præfixet Mi = stor kunde vara en reaktionsrest av Maghal (heb. = stor), Me-gal (gr.), Ma-gnus (lat.), Mi-kil (isl.), Much (eng.).

Men Mikadon hette förut Mikoto = stor, vördnadsvärd, där Megas, Magnus o. s. v. återigen dyka upp. Kejsaren i Japan är således genom sitt namn i släkt med oss alla, till och med isländarna.

Schogun (jap.) = befälhavare. Hebreiska Chagun betyder välgörande, nådig, av Schoagh, Schugh (opunkterat) = rik, frikostig, ädel, förnäm. Hebreiska lexikonet har, strax bredvid, glosan Schiggaion = sång och japanska har Shoga = sång. Kursen tycks vara rätt hållen alltså.

Men japanska Sho-gun är: Sho = 1:o över, uppå, 2:o chef. Gun = krig, armé, alltså en krigschef = höfding. Hebreiskan bidrager med Schod = härska, trycka, Skedannymi (gr.); Gun, Kun (heb. = stå upprätt), Kühn (ty.), Kindynós (gr. = batalj), Konio (gr. = storma).

Schogun liknar flyktigt Hägemon (gr. = överbefäl).

Samurai (jap.) = väpnare, tjänare, vasall. Samer, Somer (heb.) = skydda; Schemurah = vakt. (Jfr: Samaria = guds skydd), Hämerós (gr.).

Daimyo (jap.) = riddare; [Dai = stor = Ta (chin.); Myoji = namn]. Namn heter på japanska även 1:o Namaye = Nomen (lat.), Onoma (gr.), Neum, Nam (heb.), 2:o Seimei = Schem, Sem (heb.).

Men Daimyo liknar Dominus (lat.), Damatzo (gr.) = Tham, Thom (heb.) = kuva, härska.

Ronin (jap.) = krigare; av Ron (jap.) = strid. Ronnymi (gr.), Run (heb.), Runa (lat. = ett vapen), Eris, Erinnys (gr.).

*

Hara-Kiri = uppskära veka livet. Hara (jap.) = underliv, inälvor, även hjärtat. Hira (lat. = tarmar), Areia (gr.), Harek, rak (heb. = vek), Cherez (heb. = veka livet), Hairthra (moesog. = inälvor, därav hjärta), Harä (sv. dial. = mellangärdet).

Latinets Hira återfinnes i Hariolus, Haruspex = spåman som spådde efter inälvorna.

Kiri (jap.) = skära; Keiro (gr.), Karva (sv.), Koro (fin.), Karästit (lapp.), Kirag (ung.), Karath eller Karoz (heb.).

*

Okurina (jap.) = det posthuma namnet, som man får efter döden; Okure (Eki) = bakefter, posthum; Achar, Acharon (heb. = bakom), Acher (heb. = sedan), Sequor, Sequens (lat.), Hepomai (gr.), Akärios (gr. = död; jfr Acheron).

Na (jap.) = namn, sammandraget av Namaya; Nomen (lat.), Onoma (gr.), Neum, Nam (heb.).

*

Akari, Hikari = ljus, lysa. Detta är varken Fos (gr.) eller Lux (lat.), men detta får icke avskräcka. Hikari kan vara grekiska Heoraka av Horao = se, vilket är hebreiska Rao = se, som i passivum (= Niphal) heter Harao (= Horao (gr.)).

Nu heter »se» på japanska Miru, vilket är hebreiska Marek (konjugationen Haphal av Rao) och latinets Miror, franska Mirer = speglas d. ä. = ses.

Roten till allt detta är hebreiska Aor, Or = ljus som inverterat blir Rao = se. Med artikeln blir Aor = Haor. Därav bildas verbet Karan = lysa, som i konjugationen Hiphal blir Hikaren och där synes japanska Hikari; detta kan vara Keravnos (gr. = blixten).

*

I japanska ordbildningen synas flere analogier med våra klassiska språk. Fune (jap.) = skepp; Funako = skeppare; Naos (gr.) = skepp; Navtikos (gr.) = skeppare; Funani (jap.) = skeppsladdning; Navlon (gr.) = skeppsladdning. Jfr Sephina (heb.) = skepp (sv.) = Fune (jap.). Japanska Kutsu betyder sko = Skytós (gr.) = läder, Kutsya (jap.) = skomakare = Skyteós (gr.).

Cutis (lat.) = hud, läder synes stå lika nära, och tyska Schuster (Skyteós gr.) är icke fjärran från Kutsy (jap.).

Kuruma (jap.) = kärra, Currus (lat.), Harma (gr.) och Kurumaja (jap.) = vagndragaren = Harmamaxa (gr.). Vid verbens avledningar synas analogierna bättre. Japanska verb kunna bildas av adjektiv medelst ändelserna me och mi. Detta är ju grekiska på mi; Kerannymi. Eller medelst are som är latinets 1:a konjugation: Amare.

Men det finnes även japanska verb causativa på Sase. Tabe (jap.) = äta; Tabesase = låta äta; Tabeo (lat.) = förtära; Tabesco = förtäras [Facio, Facesso o. s. v.].

*

Japanska språket räknas av några till dravidaspråken, det är: Indiens urspråk, som existerade före sanskrit. När jag nu påvisat japanska språkets nära frändskap med våra klassiska språk och med avsikt icke begagnat sanskrit, så följer därav att våra klassiska språk intet ha tagit från sanskrit, men att förhållandet kan vara det omvända.

[Den som vill forska vidare i ämnet kan läsa A. Seidel; Grammatik d. Japan.Sprache, Hartleben, 2 mark.]

Indianspråk.

När man lämnar Mexiko och går norrut eller söderut, så får man vara försiktig, ty filologernas uppteckningar äro gjorda långt efter eröfringen, då språken redan blandats upp av bländingar. Sålunda fick jag häromdagen en grammatika över puquina-språket i Peru som endast synes utgöras av spansk rotvälska.

I Oregon ställer sig saken mera betänklig, ty där råkar man latin, grekiska och hebreiska, utan att man kan förklara orsaken. Chinook-indianen (Oregon) säger Aeschat för räkneordet ett; vilket är rena hebreiskan = Ächad.

Lap = finna: Lapat (heb.).
Lqkqop = klämma: Lakoz (heb.).
Kqa = och: Kai (gr.).
Malschole = inland: Mesokora (gr.).
Ikta = sak: Ktäsis (gr.), Acta (lat.).

För att icke mötas av invändningen »slumpar» måste jag trycka ett större antal ord. Även där de icke stämma äga de sitt intresse. Att finskan uppenbarar sig här och där, är intressant, det må sedan betyda vad helst som . . .

*

Hos Sioux i Dakota äger samma förhållande rum, men där synes grekiska och hebreiska mera tydligt.

Sålunda som exempel.

Anabu = stampa: Anabaino (gr.), Benzel (heb.).
Eke = vilken; Ekeinos (gr.).
Kinyan = fly; Kinéo (gr.).
Adowan = prisa; Ado, Aeido (gr.), Adorare (lat.).
Kata = döda; Katal (heb.), Cædo (lat.), Kteino (gr.).
Iyaya = gå; Ienai (gr.), Ire (lat.), Jalak (heb.).

Men råkar man sammansatta längre ord, så baxnar man över analogien som här blir identitet.

Anapson = koka över; Anapséo (gr.), Epso (gr.).
Anakiciptapi = hindra; Anakoptein (gr.).
Men låta hindra heter hos Sioux Anakigoptan.
Natunka = tveka; Natunwokiya = göra tvekande.

Nu är Nathon hebreiska = göra; men Oknein är grekiska = tveka. Ena ordet är hebreiskt, det andra är grekiskt; och konjugationen hebreisk. [Makaroniskt!]

Observera nu noga ordlistan och märk huru de klassiska språken flätas i varandra och hur man knappast finner ett ord som kan sägas vara indianrot.

Men märk även huru sättet att vanställa påminner om keltiskan.

Anabu : stampa; Anabaino (gr.), Benzel (heb.).
Eke : vilken; Ekeinos (gr.).
Wakon : önska; Evkestai (gr.), Aveh (heb.).
Kinyan : flyga; Kinéo (gr.).
Adowan : prisa; Ado, Aeido (gr.).
Adoza : hjälpa; Adjuvare (lat.).
Kato : slå; Kopto (gr.), Cædo (lat.), Katon (heb.).
Kata : döda; Katal (heb.).
Iyaga : gå; Ienai (gr.), Eo ivi (lat.).
Taspantanka : äpple; Tappuach (heb.).
Icha : skratta; Zachok (heb. = Ischak = Isak).
Kakiza : lida; Kakitzo (gr.).
Æschat : en; Ächad (heb.).
Opol : natt; Ophel (heb. = mörker).

Qada : huru; Quomodo (lat.).

Tsoyuste : afton, kvällas; Syskotatzein (gr. = det blir natt, mörknar).

Enilakusch : jag vädrar (luktar); Lakoach (heb.), Anila (heb.). Obs.! Anila + Lakoach = Enilakusch.

Nechach : bliva till; Nascor (lat.)., Hikon (heb.).

Lqolema : mat; Lekem (heb.), Okel (heb.). Obs.! Okel + Lekem = Lqolema.

Tamka : endast; Tantum (lat.).

Qea : när; Quando (lat.).

Qaschqea : varest; Quousque (lat.).

Qewa : emedan; Quia (lat.).

Qola : sådan; Qualis (lat.).

Quitai : alltid; Quotidie (lat.), Kol (heb. = all) + Ghet (heb. = tid).

Keltiska.

Är spår av alla språk, mest latin, grekiska, hebreiska; ibland rötter, ibland Rothwelsch (verstümmelung). Även isländska synes där.

Keltiska rötter i ortnamn.

Aber = flodmynning, samflöde; Abarim (heb. = övergång), Aperio (lat. = öppna), Fyro (gr. = blanda, bevattna).

{**Afon** = flod; Uvidus (lat.), Aphik (heb. = flod-dal).
Avón.

{**Bach, Bychan;** fem. **Fach, Fechan** = liten, smal; Pik, Puach (heb.), Pou (gr.), Bi, Beagh. Pauc-a (lat.).

Bedd = dike; Bett (ty.), Bädd (sv. = flod-bädd).

Bod = boning; Bua, Bód (isl.), Beth (heb.).

Bryn, Fryn = kulle; O-frys (gr. = kulle, även ögonbryn), Prión (gr. = såg), Skogs-bryn (sv.), Perez (heb. = remna), Bryna (sv. = skärpa), Perao (gr.), Frons (lat. = panna).

Bwlch = pass, défilé; Peleg (heb. = sönderdela), Hyper — **Bolä** (gr. = pass), Bulga (lat. = påse).

Caer, Gaer = fästning; Ger (heb. = vakt), Ghir, Qir (heb. = stad, borg), Eryma (gr.), Curia (lat.).

Carn, Carnedd, Cairn = stenhop, klippor; Har (heb.), Oros (gr.), Sten-ören (sv. även harar), Sorevma (gr.).

Cefen = bergs-rygg, backe; Gab, Gaboah (heb.), Gibea (heb.), Gipfel (ty.), Kipha (heb.), Kephas (gr.).

Clogwyn = bråddjup; Clivus (lat.), Klyfta (sv.), Cliff (eng.), Kegila (heb. = öppen dal).

Crib (pl. **Cribau**) = kamm; Cresta (lat.), Rakis (gr.), Akra (gr.), Gab-Har (heb.).

Cwm, Comb = dal; Cumbo (lat.), Chumah (heb. = ringmur, skydd), Cumba (lat. = båt).
Din, Dinas = befästad post; Dun, Din (heb.), Donéo (gr.), Dynamis, Dyo (gr.).
Drws = dörr, Passage; Thyra (gr.).
Dwr Dwfr, (Dobur) = vatten; Hydór (gr.), Tauf-e (ty.), Däfven (sv.), Tief (ty.), Djup-et (sv), Devo (gr.) = fukta.
Eglwys = kyrka; Ekklesia (gr.), Kenesiah (heb.).
Ffynnon = brunn; Fons (lat.).
Glyn = däld; den ljusa (i skogens dunkel), Lyn, Lyna (dan. = ljus), Glans (ty.), Glean. Glänta (sv.).
Gwyn, Wyn (fem. ***Gwen, Wen***) = vit, Vän (sv.), Ven-ustus (lat.), Ganáo (gr.), Wenern (sv. geogr.).
Gwy = vatten; Uv-idus (lat.), Hygrós (gr.), Wet (eng.), Våt, Väta (sv.), Gi (heb. = sänka, dal), Gu, Gavoah (heb. = d:o), Gui, Goi (heb. = d:o).
Llyn (pl. ***Llynau***) = sjö; Limnä (gr.), Fluo (lat.), Luo (lat.), Lavo (lat.),
Lua = Lino (lat. = benetzen), Linter (lat. = båt). (Llyn kan vara
Lly = poetisk metafor av Lingo (lat.), Lun (heb.) = slicka; »Böljan kysser stranden».)
Maen, Faen, Vaen (pl. ***Meini***) = sten; Moenia (lat.), Manna (gr. = smulor, gryn. I Mæn och Van kan svenska Men- och Van- synas = Men-före, Van-kantad; då stenarna räknas som impedimenter.
Maes, Faes = fält; Wiese (ty. = Fæs), Madh (ty.), Emme (ty.), Matte (ty.), Meadow (eng.).
Mawr, Fawr, Vawr = stor; Major (lat.), Makrós (gr.), Evrys (gr.).
Moel, Foel = naken, skallig; Bald (eng.), Umelal (heb. = Elend), Psilós (gr.).
Mynach = munk; Monacus (lat.).
Mynydd = Mountain; Berg; Mons, Montis (lat.).
Nant = å, bäck, källa, dal; En, Ajin (heb. = källa, öga), No, Nans, Nantis (lat. = strömma).
Place = Palace; Palats (sv).
Pont, Bont = bro; Pons (lat.).
Newydd = ny; Novus (lat.).
Pant = håla; Fundus (lat. = djup), Ponéo (gr.), Pun (heb.).
Pen = topp; huvud; Pan (heb. = kant), Pinna (lat.), Pannus (lat.), Pynt (dan.).
Pistyll = litet vattenfall; Paloth (heb.), Ptyalitzein (gr.), Pitylitzo (gr. = drypa m. m., se Melin: Gr. Lex.).

Porth, Borth = hamn; Portus (lat.).
Pwll = Pool; Pöl (sv.).
Rhaiader = Vattenfall {
Rhothos (gr. = strömmens buller), Rytaren (sv.).
Hardalith (heb. = Giessbach).
Raistär (gr. = hammare), Radanitzo (gr. = svänga).
Reo, Revo (gr. = flyta, Raio (gr. = stänka omkring).
Rages (heb. = uppror).
}
Rhiw = steep, Slope; En brant (sv.), Ripa (lat. = stranden), Rupa (lat.).
Rhos = A moor, Träsk (sv.); Roos, Rysis (gr.), Roro, Ros (lat.), Roslagen (sv.?).
Rhudd = röd; Rodos (gr.), Erythros (gr.).
Rhyd = a ford; Vad (sv.), Furt (ty:), Poros (gr.), Rydón (gr. = Stromweise), Rysis (gr. = flodens lopp).
Syc = torr; Siccus (lat.).
Tal = panna, hög, hufvud; Tall (eng.), Tall (sv.).
Tan = under; Unterthan (ty.), Underdånig (sv.), Dun (heb. = döma), Eden (heb. = grunden under).
Tomen = mun; Stoma (gr.).
Traeth = Beach, Bäck; Reithron (gr.), Trait (fr.), Vattendrag (sv.), Drog (sv. dial.).
Trwyn = udde (näsa); Tryne (sv.), Rin (gr. = näsa).
Twell = A Pit; Brunn (sv.), Well (eng.), Puteus (lat.).
Ty = hus; Tho (heb. = rum), Dó (gr. dial.), Domos (gr.), Ty till (sv., dan., no.), Tueor, Tego (lat.).
Tyddyn = en farm; se Ty = hus.
Uchaf = högst, uppe; Oxytäs (gr.), Akis (gr.), Hypsotäs (gr.), Kefalä (gr.), Caph (heb. = U-chaf (kelt.)).
Yn = in; In (lat.).
Ynys = ö; Insula (lat.), Näsos (gr.), I (heb.).
Ystrad = Vale; Dal; Strada (it.), Stratus (lat.)

*

Echtar : utom; Extra (lat.).
Yntre : emellan; Intra (lat.).
Not : bemärkt; Notus (lat.).
Fer : man; Vir (lat.).
Memne : sinne, minne; Memnisko (gr.), Memor (lat.).
Suida : säte; Sedes (lat.).
Gwarayne : ung; Nearos (gr.).

Centarack : på denna sidan; Citra (lat.).
Altarack : bortom; Ultra (lat.).
Cotarsne : motsatt; Contra (lat.).
Quenliezquez : huru ofta; Quotiescunque (lat.).
Kamhymdeith : Consuetudo (lat.), Kenahug (heb.).

Dessa två sista ord giva en klar föreställning om keltiska språkets natur och uppkomst. En vilde, som försöker tala ett främmande språk, kan icke pron定oncera Quotiescunque, utan säger Quenliezquez. Kenahug (heb.) synes vara förvrängt till Kamhymdeith. Här kan ju icke några ljudlagar tillämpas, alltså.

Ungerska.

Av detta urval svåra glosor, visar sig förvantskapen med hebreiska, grekiska, latin; och då förut blivit ådagalagt finskans frändskaper med samma våra klassiska språk, så förklaras finskans och ungerskans överensstämmelser i vissa fall.

Forro (ung.) = het; Pyr (gr.), Phaor (heb.), Ferveo (lat.).
Forr (ung.) = sjuda; Ferveo (lat.).
Forrás (ung.) = källa; Bear (heb. = brunn), Bor (heb. = hål), Foro (lat. = borra), Furo (ung. = borr).
{***Forog*** (ung.) = vända; Strefo (gr.), Tropos (gr.), Tor-queo (lat.), Parevo (gr.), Fero, Foréo (gr.). F = T; Fumigo = Thymian (gr.).
Fordul = vänder sig.
Fordulat = vändning.
{***Ferj*** (ung.) = gemål.
Ferfi (ung.) = man; Vir (lat.) = Fer (kelt.).
Füstöl (ung.) = röka; Fumus (lat.), Fyo, Pnevo (gr. = blåsa), Pusta (sv.).
{***Puszta*** (ung.) = hed; Wüste (ty.), Vastare (lat.) Bythitzo (gr.), Abyssos (gr.), Pusch (heb.), Paschat (heb. = plundra) [alltså icke av Pasco (lat. = beta)].
Puztit (ung.) = föröda.
Pusztan (ung.) = blott, allena.
Fej (Fejet, Fönev) (ung.) = huvud (spets).
Fejedelem = förste; Bey (arab.), Baghal, Baal (heb. = herre), Fief (eng.), Feud, Feodal = chef.
Fönök = chef; Fenn, Felül (ung. = upp), Epi (gr.).
Nyiiik (ung.) = öppna, uppgå; Anoigo, Analyo (gr.), Chalosch (heb.).
Nyár (ung.) = sommaren; Ear (gr. = våren), Nearos (gr. = ung, frisk).
Nyájas (ung.) = vänlig; Evnous (gr.).

Nyak (ung.) = nacke; Nacken (ty.), Nuce (it.).
Nyel (ung.) = sluka; Baloagh (heb.), Beliagh (heb.).
Nyngla (ung.) = ro, vila; Noah (heb.), Nuach (heb.).
Rossz (ung.) = dåligt, ont; Rosch, Ragh (heb.), Rusch (heb. = eländig).
Reg, Regen (ung.) = lång, länge; Erek (heb.).
Nagy (ung.) = stor; Gasoh, Saggia (heb.), Megas (gr.), Magnus (lat.).
Nagyra (ung.) = stor, hög; även Magasság (ung.) = hög där Megas (gr.). bekräftas. M = N.
Munka (ung.) = arbete; Mogos, Mogeo (gr.).
Rece (ung.) = nät; Rete (lat.), Reschet (heb.).
Rideg (ung.) = kall; Rigidus (lat.).
Rombol (ung.) = bryta ned; Rumpo (lat.).
Keskeny (ung.) = smal; Isknós (gr.).
Kert (ung.) = trädgård; Garten (ty.), Hortus (lat.).
Kerek (ung.) = rund; Circulus (lat.).
Idő (ung.) = tid; Ætas (lat.), Ghet (heb.).
Szamár (ung.) = åsna; Chamor (heb.).
Szőr (ung.) = hår; Se(gh)ar (heb.).
Ut (ung.) = väg; Iter (lat.), Hodós (gr.).
Lep (ung.) = träda på; Leipo (gr.).
Level (ung.) = brev; Libellum (lat.).

Finska.

Indelningen av språken är liksom alla indelningar och system ofullkomlig. De s. k. Ural altaiska språken äga icke ensamma agglutination och vokalharmoni. Agglutination finnes i alla språk, i hebreiskan mycket, ehuru ledsagad av flektion, och i mandschuriskan är vokalharmonien icke alls pregnant, ty hårda och mjuka vokaler träffas i samma ord. Finskan flekterar också, fastän den agglutinerar, så att indelningsgrunderna ramla.

Jag har förföljt finska ord i massor och när jag upptäckt sveket, kan jag spåra rötterna utan svårighet. Men jag skall först visa att det icke finns något specifikt mongoliskt eller ural-altaiskt, varken i mongoliskan eller turkiskan, för att sedan återkomma till finskan.

Några exempel ur mandschuriskan, innan ordlistan tryckes.

Tob (mand.) = god (sv.) = Tob (heb.).
Tubike (mand.) = frukt; Tappuach (heb. = äpple), Tuber (lat.).
Aibi (mand.) = varest; Ubi, ibi (lat.).
Abolambi (mand.) = ströva, jaga = Ambulare (lat.).
Akó (mand.) = icke; Ouk (gr.).
Ala (mand.) = hög; Al (heb.).
Aldanga (mand.) = avlägsen; Elongatus (lat.).
Aniya (mand.) = år; Annus (lat.), Schana (heb.).
Amuran (mand.) = älskande; Amare (lat.).
Asurabumbi (mand.) = assurera; Assurer (fr.), Securus (lat.).
Dalda-mbi (mand.) = dölja; Deleth (heb.).
Darabu-mbi (mand.) = giva; Dare (lat.)

Edun (mand.) = njutning; Hädonä (gr.).
Foson (mand.) = ljus; Fos (gr.).
Fulu (mand.) = många; Polys (gr.).
Nuhan (mand.) = vila; Noah (heb.).
Saci-mbi (mand.) = skära; Seco (lat.).
Tumin (mand.) = överflödande; Tummim (heb. = fullkomlighet. Jfr: Urim och Tumim = ljus och fullkomlighet på översteprästens bröstsköld. Tumen är i mandschuriskan pluralismärke.)
Citobume (mand.) = hjälpa; Adjuvare (lat.), Boätein (gr.).
Tulimbi (mand.) = upphöjas; Tollo, Tuli (av fero, lat.).
Tanggo (mand.) = hundra; Centum (lat.).
Sil-men (mand.) = skugga; Silla (heb.).
Sefu (mand.) = lärare; Saph (heb.).
Schamo (mong.) = öken, sandhav; Chamoh (heb. = öken = Chol = sand, Majim = hav).

Vad turkiskan beträffar, så synes den mest bestå av hebreiska (eller arabiska) och grekiska.

Några exempel:

Zeman = tid; Zeman (heb.).
Sene = år; Schenah, Schanah (heb.).
Sarsar = storm; Schara (heb.).
Erz = jord; Erez (heb.).
Qaja = klippa; Keipha (heb.).
Allah = gud; Al, El, Elohim (heb.).

[Se ordlistan.]

*

Med finska glosorna förhåller sig så, att de äro maskerade, men man behöver bara lyfta på masken, så känner man igen gamla bekanta från latin, grekiska, hebreiska, isländska. Börjande med himmeln så liknar Taiwas varken Schamajim (heb.), Uranos (gr.) eller Coelum (lat.) Men Taiwas (fin.) betyder det böjda (= valvet) och detta är hebreiska Hatajah, Thäkä (gr.). Varför solen heter Aurinko beror väl på Aor, Or, Ur (heb.) = ljus.

Saari = ö (av Saarran = omhägna) = Seri(gh)a (heb. = omhägna).

Järwi = sjö; Jor (heb. = Jaor).

Wuori = berg; Har, Hor (heb.), Oros (gr.).

Kallio = klippa; Callis (lat.) eller Collis (lat.).

Salo = skog; Alsos (gr.), Silva (lat.).

Kesä = sommar; Kaiz (heb.), Æstas (lat.), alla tre av Esch (heb.) = eld, värme. Kaio (gr.).

Walkea = eld. Detta är varken Esch (heb.), Pyr (gr.) eller Ignis (lat.); men av roten Walk = blek, ljus, synes elden i finskan ha fått sitt namn av ljuset och icke av värmen. Blek heter på engelska Sallow, av Selas (gr.) = ljus, Helel (heb.). Men ljus heter på finska Selkeys, som är Selas (gr.), Hilvus, Hælvus (lat.). Kan Walkea vara latinska Palus, Pallidus = blek och engelska Sallow, tyska Welk eller Falb? Jag frågar; och övergår till ordlistan, som är hastig emedan jag icke har tid att följa spåren, bara finna dem. Lakunerna äro avsedda att ifyllas vid bättre tid.

Kaula (fin.) = hals; Collum (lat.), Gula (sp.) o. s. v.
Nepas (fin.) = kusin; Nepos (lat.).
Otan (fin.) = borttaga; Othéo (gr.), Ôter (fr.).
Pidän (fin.) = anse; Peitho (gr.), Peto (lat.).
Tarka (fin.) = granska; Derkomai (gr.), Criticare (lat. inverterat), Scrutinare (lat.), Derischah (heb.), Dryfta (sv.), Tröska (sv.?).
Salaan (fin.) = dölja; Celo (lat.).
Rike (fin.) = tvist; Rixa (lat.).
Pelastaminen (fin.) = frälsning; Peltah (heb.), Apolysis (gr.).
Paaksu (fin.) = tjock; Pakys (gr.).
Murtaja (fin.) = brytaren; Meurtrir (fr.), Mord (ty.), Maurthja (goth.), Mors (lat.), Maroath (heb. = krossa), Murah (heb. = knif).

Tähti: stjärnor; Tähti = prickar; Tittle (eng.), Dot (eng.), Tüpfeln (ty.), Tit. (heb. = stoft).
Meri: hav; Mare (lat.).
Järwi: sjö; Jeor (heb.).

Salo : skog; Silva (lat.), Alsos (gr.), Hylä (gr.).
Selkeys : ljus; Selas (gr.) = Levkos (gr.).
Wuonna : år; Annus (lat.), Schanah (heb.).
Sokea : blind; Coecus (lat.).
Kuroo : döf; Karosch (heb.).
Anastan : eröfra; Anastasis (gr.).
Kailis : skön; Kalós (gr.).
Kalla : valk; Callis (lat.).
Ruokaveru : måltid; Arucha (heb.).
Kätkeä : dölja; Cacher (fr.), Keotho (gr.), Hatmin (heb.), Kasseh heb.).
Hywä : god, bra; Ev (gr.).
Haisee : lukta; Haziach (heb.).
Muuttu : förvandlas; Mutari (lat.).
Jalka : fot; Jalak (heb. = gå).
Kello : skälla; idem.
Tuoppi : stop; idem. (Obs.! S elimineras liksom B i bly = Lyijy.)
Luke : plocka; idem. (med elim. P), Laket (heb.), Lego (lat.), Luka (nord.)
Päässe : på; Epi (gr.).
Yli : över; Al (heb.).
Läpi : igenom; Leber (heb.).
Ennen : före; Ante (lat.), En (gr.).
Ymperi : omkring; Peri (gr.).
Alla : under; Halah (heb.).
Rakasta : älska; Rachom (heb.), Karitzomai (gr.).
Korkea : hög; Korys (gr.), Karoh (heb.).

Negerspråken.

Det uppges existera några hundra negerspråk, men det tror jag är osant. Jag har sett på fyra av dessa språk, från vitt skilda trakter, och de äro olika, men äga gemensamt; och vad mera, deras glosor kunna återföras på kända civiliserade, mest klassiska språk.

Hottentotterna stå nog lägst, men där finns spår av alla språk. På räkneorden hittar jag genast Gui = ett, Egy (ung); tio heter dici, decem (lat.), men nona heter bara 3 som är dock roten ur 9 (nona). Hu heter 7. Åtta Khasia, men Kadeksan på finska.

Gud = Elob; Eloh (heb.).
Giftas = Game; Gaméo (gr.).
Hus = Omi; Domus (lat.).
Bäck = Arob; Rivus (lat.).
Ånga = Nub; Nubes (lat.).
Sköte = Keib; Cheik (heb.), Kissos (gr.).
Törne = Khus; Koz (heb.).
Ägg = Uwus; Ovum (lat.).
Liv = Uib; Vivere (lat.), Bios (gr.).
Skära = Kei; Keiro (gr.).
Fågel = Anib, Anis; Avis (lat.).
Folk = Lais; Laos (gr.).
Bränna = Khou; Kavo (gr.).
Dag = Tses; Dies (lat.).
Sol = Soris; Sol (lat.), Surya (skr.).
Geting = Gerub; Ziragh (heb.).

Kärlek = Ab; Ahab (heb.).
Stenbock = Aris; Aries (lat.).
Vild = Chamareb; Chamar (heb.).
Eld = Ais; Esch (heb.).

Turkiska

synes mest bestå av hebreiska, eller arabiska, vilket är samma språk. Men bredvid dessa semitiska ord finnas synonymer med andra ljud, liknande grekiska och latin. Turkarna synas under växlande öden ha antagit andra folks språk och därvid översatt glosan.

Rebi (turk.) = vår (sv.), Abib (heb.)., Rebia (arab.).
Jaz (turk.) = sommar (sv.), Kaiz (heb.), Æstas (lat.).
Chazan (turk.) = höst (sv.), Sethav (heb.), Chazir (heb. = skön).
Schita (turk.) = vinter; Schita (arab. = vintern = hösten) = Setav (heb.).
Jewm (turk.) = dag (sv.), Jom (heb.).
Saat (turk.) = tid (sv.), Ætas (lat.), Ghet (heb.)
Sabah (turk.) = morgon (sv.), Zaphra (heb.).
Zuhr (turk.) = middag (sv.), Zarahim (heb.).
Lejil (turk.) = natt (sv.), Lajil (heb.).
Sarsar (turk.) = storm (sv.), Schara (heb.).
Celdsch (turk.) = snö (sv.), Scheleg (heb.).
Jach (turk. = is (sv.), Kerak (heb.).
Erz (turk.) = jord (sv.), Erez (heb.), Aräs (gr.).
Dschebel (turk.) = berg (sv.), Gibel (arab.), Gaboah (heb.).
Qaja (turk.) = klippa (sv.), Keipha (heb.).
Zeheb (turk.) = guld (sv.), Zahab (heb.).
Ain (turk.) = öga (sv.), Ajin (heb.).
Uzun (turk.) = öra (sv.), Ozen (heb.).
Enf (turk.) = näsa (sv.), Aph (heb. av Anaph).
Qara (turk.) = svart (sv.), Schahor (heb.).
Syghyr (turk.) = oxe (sv.), Scher (heb.).
Kelb (turk.) = hund (sv.), Keleb (heb.).
Ajy (turk.) = björn (sv.), Ajisch (heb. = »Stora Björnen» eljes = Dob).

Jed (turk.) = hand (sv.), Jad (heb.).
Issba (turk.) = finger (sv.), Ezba (heb.).
Zufur (turk.) = nagel (sv.), Ziphoren (heb.).
Baten (turk.) = buk (sv.), Beten (heb.).
Tyhal (turk.) = mjälte (sv.), Tachol (heb.).
Meraret (turk.) = galla (sv.), Marah (heb. = den bittra = Amara (lat.)).
Dem (turk.) = blod (sv.), Dam (heb.).
Ridschel (turk.) = fot (sv.), Regel (heb.).
Zanu (turk.) = knä; Gony (gr.).
Insan (turk.) = mänska (sv.), Enosch, Ensch (heb.).
Duchter (turk.) = flicka (sv.), Tygatär (gr.).
Rés (turk.) = huvud (sv.), Rosch, Resch (heb.).
Schar (turk.) = hår (sv.), Sear (heb.).
Allah (turk.) = gud (sv.), El, Elohim (heb.).
Dschennet (turk.) = paradiset (sv.), Gan Eden (heb.).
Melek (turk.) = ängel (sv.), Malek (heb.).
Dschehennem (turk.) = helvetet (sv.), Gehinnom (heb.).
Tablat (turk.) = natur (sv.), Teba(gh) (heb.), Tebel (heb.).
Sema (turk.) = himmel (sv.), Schamajim (heb.).
Schems (turk.) = solen (sv.), Schemesch (heb.).
Schab (turk.) = moln (sv.), Gab (heb.).
Rik (turk.) = vind (sv.), Ruach (heb.).
Zyja (turk.) = ljus (sv.), Zohar (heb.).
Zulonet (turk.) = mörker (sv.), Zalmavet (heb.).
Souglarq (turk.) = köld (sv.), Schelagh (heb. = snö = Gelu (lat.)).
Issillk (turk.) = hetta (sv.), Aitzo (gr.), Esch (heb.).
Ma (turk) = vatten (sv), Mi, Majim (heb.).
Sene (turk.) = år (sv.), Schana (heb.).

Mongoliska-Manchuriska.

Mest likt hebreiska, grekiska och latin; genom latinet påminner det om romanska ljud och former. Jfr C. de Harlez, Manuel de La Langue Mandchoue (Paris Maisonneuve, 1884).

Jugon : väg, trakt; Zygon (gr. = bergspass) ≑ Jugum (lat.).
Sakda : gammal; Saken (heb.).
Ara : skriva; Write (eng.), Aro (lat. = rista).
Jui : son; Hyiós (gr.), Jalid, Valid (heb.).
Amuran : älska; Amare (lat.).
Bodagon : avsikt; Baunoh (heb.), Beijun (heb.).
Bodo : räkna; Batoach (heb. = räkna på).
Ubiya : hata; Ajob (heb. = fiende).
Boo : hus; Beth (heb. av Bo = gå in i), Bau (ty.), Bo (sv.).
Faksi : arbetare; Facio, Faxo (lat.), Facesso, Factor (lat.).
Faksala : dela; Phak (heb.) + Pasal (heb.).
Aba : varest; Ubi (lat.).
Aba : ack! Abi (heb. = ack om!).
Aba : jakt; Abah (heb. = åtrå).
Abalambi : gå på jakt; Ambulare (lat.), Lambano (gr. = taga, fånga).
Abdaha : blad, löv; Eb (heb. = grönska, växa).
Abka : himmel, högsta väsen; Ab (heb. = skaparen, fader).
Ala : höjd; Al (heb. Ghal = hög).
Aisin : metall; Æs (lat.).
Aisi : rikedom; Aschir (heb.).
Achon : äldre broder; Ach (heb.).

Kuo : son; Hyiós (gr.).
Bilik : visdom; Boulä (gr.).
Tierlik : vild: Tierlik (kelt. = vild), Tär (gr. = djur).
Nomlaho : lära; Nom-itzo (gr.) + Lamad (heb.).
Nomun : religion; Nómos (gr.), Emunah (heb.).
Enté : här; Entade (gr.).
Eté : denne; Hode, Häde, Tode (gr.).
Tiahonn, **Tiaunn** : hundra; Hekaton (gr.).
Yita : lans; Chita (heb.).
Eltehigen : åsna; Asilus (got.), Ezel (holl.), Azal (gael.).
Oussouk : skrift, penna; Othoth (heb.).
Naran : sol; Ner, Naor (heb. = ljus).
Sara : månen; Sahar, Sarah (heb. = månen), Zohar (heb. = ljus).
Toun : röst; Tune (eng.), Ton (ty.), Ftonggos (gr.), Fonä (gr.), Tonus lat.).
Naor, **Noor** : sjö; Nahar (heb. = flod), Neo, Nano (lat.).
Kengen : blå; Kyanos (gr.).
Ola : berg; Al, Aljan (heb. = hög), Oros (gr. = berg; L = R).
Humun : mänska; Homo, Humanus (lat.).
Ounenn : sanning; Emun (heb.), Nous (gr.).
Hotal, **Euchien**, **Oso** : lögn, hat; Hatha (heb. = synd), Odium (lat.), Hassen (ty.).
Evlevtel : återstod; Televtä (gr.).
Tchino : varg; Canis (lat., C. Lupus).
Ere : man; Vir (lat.), Fer (kelt.).
Eme : kvinna; Em. (heb. = moder).
Tirkalang : nöje; Terp-sis (gr.), Hilaris (lat.), Thirhaka (heb. = dåraktig).
Dala, **Tala** : dal; Thal (ty.), Deleth (heb. = det låga), Deilós (gr.).
Ohór : sked; Kochlear (gr.).
Kintchi : band; Kaschor (heb.), Katekein (gr.).
Eura : frukt; Evforos, Opora (gr.).
Oulaho : gråta; Ololytso (gr.), Klavo (gr.), Ululare (lat.).
Tetoi : sent; Meta Tavta (gr.).
Oile, Uil : handling; (Gh)alilah (heb.).
Oulou : icke; Ou (gr.), Al, Lo (heb.), Nullus (lat.).
Onoho : begripa; Kata-noo (gr.), Nomitzo (gr.), Nous (gr.).
Orto : lång; Artus (lat.).

Koutchoun : kraft; Chasak (heb.), Iskys (gr.), Akmatzein (gr.).
Hamok : alla; Hama (gr. = tillsammantagna), Hamschek (heb. = sammanhang).
Machi : mycket; Much (eng.), Meod (heb.), Megas (gr.).
Ali : vilken; Aliquis (lat.).
Ali keunn; vilken? Aliquis (lat.).
Atali : lika; Talis (lat.).
Chinev : ny; New (eng.), Kainos (gr.).
Tchi : du; Sy (gr.), Atha (heb.), Tu (lat.).
Mino : min; Emós, Mu (gr.).
Egouno : hans; Ekeinos (gr., överfl. betyd.).
Ke-ket : och; Kai (gr.).
Ali : eller; Alias (lat.) = eller (sv.). Obs.!
Ap : tag! Apage! (gr.).
Aliba : överallt; Alibi (lat.).
Alikeun : varest; Alicubi (lat.).
Tchak : överallt; Syknä (gr.).
Omtaho : sova; Dumah (heb. = tiga stilla), Dormir (fr.).
Omtatak : freqv. = Dormi-tare (lat.).
Kepteho : lägga sig; Cubui, Cumbo (lat.), Keimai, Keistai (gr.).

Etymologiska grundregler.

När man söker ett ords härledning, vilket rättare uttryckes: Ordfränder (Rietz), får man icke avskräckas därför att glosan saknar ljudlikhet.

Söker jag svenska ordet hand i främmande språk, så finner jag det endast i tyska och engelska hand, där ljud och begrepp samstämma. Italienska Mano och franska Main ha icke med hand att skaffa. Latinets Manus är däremot dessas frände, och skall härledas av Mad-Metior, Messus, Mensis = mätaren, kännaren, bildaren. Grekiska Keir av annan rot: Krao, Kravo (= gräva) eller Keiro (= klippa, skära), Kouro (fin. = näven). Hebreiska ordet för hand är Jad, Jod av roten Jadagh = känna.

Men alla dessa ord äro förvanta, fastän olika folk benämnt handen efter olika egenskaper.

Hand (sv., ty., eng.) återfinnes i grekiska Gento (defekt. = han grep) som visar sig i Guante (sp.), Gant (fr.), Vante (sv. = grep-fodralet [vulgärt] = handsken); skymtar i latinets Prehendo (Gesenius), franska Prendre. Isländska Henda = gripa behöver icke »komma av» hand (Hönd), utan båda kunna vara släktingar till Gento (gr. = gripa). I hebreiskan finnes Ganab = tillgripa, Kana = förvärva, Keneth. Romanska gruppen Manus, Mano, Main har fränder i Mätreo (gr.), Madod (heb.) = Metior, Mensus (lat. där nasaliseringen visar sig).

Grekiska Keir av Krao eller Keiro har endast invid sig finska Kouro, som dock betyder näven, men detta är hebreiska Agroph = näve, griparen; Greifen, Griff (ty.), Agrafe (fr.). Härav framgår att alla orden voro i släkt, men glosorna icke.

Ett annat exempel. Stjärna (svenska) är Aster eller Stella (lat.), Astär (gr.), Star (eng.), Stern (ty), Étoile (fr. = stella). Alla dessa äro närmast = de utströdda; Sterno, Stratæ (lat.). Hebreiska Chokab = stjärna är av Kikkar (= små rundlar) som är grekiska Kyklos, latinets Circulus (rotatism) o. s. v.

Finnen kallar stjärnorna: prickar (fläckar = Tähti; Tittle (eng.), Dot (eng.), Tamno (gr.), Con-taminare (lat.), Tüpfel (ty.).

*

Utom de kända ljudlagarna bör man även stadigt erinra dessa 4.

1:o Nasalisering; en instinkt att med infix av N avrunda uttalet. Metior, Mensus (som sedan kontraheras eller assimileras till Messus).

2:o Labialisering. Infix av en labial: B, P, F, M, Andrós (gr.) för Anrós; Humble (sv.) = humle.

3:o Rota-tism. Infix av R (= Ro (gr.)), Kyklos (gr.) = Circulus (lat.), Mouillering = Infix av J efter L. Fusil, Fusiljera.

4:o = Inversion eller metathesis. Ordets omvändning, helt eller delvis. Krao (gr.) = Keiro : karva (sv.) = grava eller skära. Alb-us (lat.) = Lev-kos (gr.), Laban (heb.).

*

Vidare bör märkas: att vid ljudövergångar skillnaden på vokaler och konsonanter icke är absolut. U t. ex.

är ju både U, V och B; och enär B är = P, F, så är U stundom = P, F.

Vokalen I är = J som är ett G, följaktligen H, K.

Konsonanten H uttalat He (heb.), Asch (ty.), Hå (sv.) innehåller ett latent A. Detta synes stundom i hebreiska Ajin som är = Gh. Opunkterat skrives Ajin (= öga) Ghin. I hebreiska A (Aleph) uppenbarar sig H, då A ofta är ljudlöst eller svagt aspireras.*

En annan klippa som nybörjaren strandar emot är glosans flertydighet. Den som t. ex. läst litet latin vet nog att Habeo (lat.) betyder hava; men han glömmer att det även betyder bo (sv.) och veta, förstå (sv.). I dessa betydelser råkas hebreiska Bo och Beth = ingå, hus. Men Bin (heb.) betyder veta, urskilja; grekiska Faino, Finden (ty.). Coma (lat.) betyder hår, men även löv, gräs; där grekiska Komä (= löv) råkas; under det att hår heter Trix på grekiska.

Leb (heb.) = hjärta heter Cor (lat.), Kardia (gr.); men hebreiska Leb betyder även själ, känsla, liv, som synes vara germaniska Leben, Liv, Live.

Vid övergången från hebreiskan får man ofta en god ledning genom att läsa glosan opunkterad; och i verbens böjningar söka helt nya spår; likaså icke förgäta att præfixen, artikeln inräknad, ofta medföljer vid nybildning av ett ord.

* Om man jämför hebreiska א = A med grekiska κ (Kappa), så äro de endast omvända. Kappa övergår också till H i germaniska språk: Kardia (gr.) = Heart (eng.).

ORDLISTA.

Aron = Aharon = Bergsman (Montanus). Av Har (el. Hor) = Berg. Oros (gr.), Gora (slav.), Gyris (gr.) Guhr (ty.), Wuori (fin.), Eurr (isl.), Sten-ören (sv.), Sten-har (sv. = Ljus-hararne, Uppl. Skärgård). Ör (sv. = Strand-grus: Hälsing-ör, Öregrund). Ar-ena (lat. = Sand, ark. Harena).

Ändelsen On är diminutiv- i hebreiskan. Isch = Man; Ischon = Liten man (Männ-chen [ty.]). Schemesch = Sol; Schimson = Simson = Liten sol. On är även diminutivändelse i Grekiskan. Anär = Mann, Andrion = Liten man.

Abana = Sten, Stenig; En flod i Syrien. Av Eben (el. Oben) = Sten, Stoft; från Abak = Boka sönder. Haphæ (lat. = Sand), Psäfos (gr.), Eben-holz (ty. Stein-holz, där Eben = Sten), Ebenus (lat.), Ebenos (gr.), Ävja (sv. = Gyttja eller sand). Men Abak = Boka sönder (sv.), Pochen (ty.), Pägnyo (gr.), Pango, Pepigi (lat.).

Abarim = Övergång. Ett berg i Moab. Av Abar = Höja sig; Hyper (gr.), Super (lat.), Über (ty.), Över (sv.), Afar (goth.), Ufer (ty.).

Abba (chald, syr.) = Fader. Ab. (heb.) = Fader, Skapare, Välgörare. Avus (lat.), Ovum (lat.), Ev- (gr. = Väl-), Ave (lat. = Hell!), Ab (heb.), Aboth pl., Abt (ty.), Abbot (sv.), Abbedissa (sv.).

Abda (chald) = Abad (chald.), Ebed (heb.) = Tjänare; Abad, = Obed = Arbeta, Odla. Detta Abad, Obed stavas med Ajin (Ghabad); men ett annat Abad utan Ajin betyder fördärva, förinta, och kan vara samma ord. Obitus, Obire, Obedire (lat.), Abide, Abode (eng.), Bitten (ty.), Bedja (sv. = lyda = obedio lat.), Obidient (eng.).

Abdeel = Guds tjänare. Ebed = Tjänare; El = Den starke (Guden), pl. Elohim.

El, Al, Ul, Ejal, Ghal, Ejhul = Kraft. Alkä (gr. = Styrka), Valeo (lat.), Validus (lat.), Gewalt (ty.), Väldig (sv.), Vigeo (lat.), Vigr (sv.). Av Ghal kommer Halten (ty.), Held (ty.), Hjälte (sv.), Adal (isl.), Ajil = Starkt djur; Ajal = Hjort; Eleh (fht.), Elg (sv.), Al = Allah (arab.).

Abdi = Min tjänare. I = suffix pronomen min (sv.). Se Abda.

Abel = Sorg, Klagan. Inverterat Lypä (gr.), Lippus (lat.), Belos (gr. = Skräck), Bilis (lat. = galla, svårmod), Fel (lat.), Fæla (isl. = skräck).

Abjasaph = En Fader som församlar. Ab. = Fader; Jasaph, Asaph = Fortsätta, samla, öka. Hepomai (gr. = följa), Sepelio (lat.), Sequor (lat.), Syknos (gr.), Sæpio, Sæpes (lat.), Sæpe (lat. = ofta), Sippe, Sippschaft (ty.), -ship (eng.), -skap (sv.).

Abiam = Havets fader. Ab = Fader; Jam = Hav; av Jamam = gny, bullra; Gemo (lat.), Jammern (ty.), Gémir (fr.), Jämra (sv.).

Abida = Förståndig fader. Ab = Fader; Ida av Iadoa = Veta; Oida, eidenai (gr.), Video (lat. = se, förstå), Vide (dan.) Veta (sv.).

Abib = Ax. Épi (fr.) Spica (lat.), Spike (eng.), Spik (sv. överfl.).

Abieser = Faders hjälp; Ab = Fader; Azor = hjälpa; Azuda (Wales), Rezo (gr.), Azzardo (it.), Hasard (fr. = Glücksfall). Se Diez = Wörterbuch, där arab. Jasar sättes i fråga jämte turk. azzar.

Abigail = Faders glädje; Ab = Fader; Gail, Gil = Glädje. Gil, Gul = vända, hoppa, dansa, glädje. Hilaris (lat.), Helix (gr.), Hjul (sv. = det vändande). Gai, Gaillard (fr.), Glad, Glädje (sv.).

Abihud = Faders ära; Ab = Fader; Hud, Hed, Hod, Hadar = Fröjderop, prydnad. Ado (gr), Hador (ags.), Heder (sv.), Hädys (gr.), Gaudeo (lat.).

Abimelek = Min Fader en Konung. Ab = Fader; Melek = Konung, Malok = härska, Maluka, Mamlekah (deriv. Moloch, Mameluk). Lamelek (heb. = åt konungen), Lamakos (gr. = mycket stridbar), Malakitzo (gr. skrämma, göra vek); Malakos gr. = vek; men Malakä, Malakia (per antiphrasin) = styf.

Abinadab = Givmild, nådig Fader; Ab = Fader; Nadab = nådig. (Nedaboh, Jidbenu), Neo, Nuo, Nuto (nicka bifall), Nätos (gr.), Naddah (skr.), Gnade (ty.), Nådig (sv.).

Abinoam = Ljuvlig Fader; Ab = Fader; Noah = Ljuvlig, ro; Noos, Nous (gr.), Nuo (lat.), Nomao (gr. = grubbla), Nox (lat.), Nyx (gr.), Night (eng.), Natt (sv.), deriv. Noach).

Abiram = Hög Fader. Ab = Fader; Ram = Hög, av Rum = Höjas, hög, högfärd. Romä (gr. = styrka), Roma (lat. = Urbs?), Ramr (isl.), Rumor (lat.), Ruhm (ty.), Be-röm (sv.), Ramma (dan.), Bremo (gr.).

Abisai = Min Faders gåva; Ab = Fader; Schai = Gåva; I = suff. [»min» (sv.)]. Schuth, Schith, Schath, Schattha = giva. Scazz, Scaza (ahd.), Sceat (ago.), Schatz (ty.), Gaza (gr., lat.), Skatt (sv.).

Abisalom = Fridsam Fader. Ab = Fader; Salom = Frid, av Schalem, Jischelam, Scholem, Scholami etc. = Vara fullständig, välbehållen etc. Salus (lat.), Salvus (lat.), Seelig (ty.), Salig (sv.), Säll (sv.), Heilig (ty.), Helig (sv.), Holos (gr.).

Abner = Faders lykta. Ab = Fader; Ner = Lykta, ljus, lampa. Av Nur = Lysa, av Or, Ur = Ljus, eld, Uro (lat.), Nearos (gr.), Evros (gr.), Oriens (lat.). Men Or (heb.) = Ljus stavas opunkterat AVR, varav Aurora (lat.), Aurum (lat.), Feuer (ty.), Fyr (sv.), Pyr (gr.).

Abram = Hög Fader. Ab = Fader; Ram = Hög. Se Abiram.

Abraham = Fader för mycket folk. Ab = Fader; Rab = Mycket; Am = Folk (= Gham med stumt Ajin), Samling etc. Rab se Ram på Abiram. Am = Folk (Gham, Ghim, Samling, av Ghamam = Samla), Hama (gr.), Sam (isl.), Sym- (gr.), Cum (lat.), Heimr (isl. = Förening), Homo (lat.), Gaméo (gr.),

Absalom = Fridens Fader. Se Abisalom.

Achab = Faders broder. Ab = Fader; Ach (Ekav.) = Broder, men även vän, kamrat, folk, någon = Ekeinos (gr.), Quisque (lat.), Oikeios (gr.), Acervus (lat.).

Achitofel = Avfallen, Dåraktig broder. Ach = Broder; Tophel (Thaphel) = Dåraktigt handla, (Thitthaphel, Pathal), Tyflóo (gr. = förblinda, stumpfsinnig machen), Fatuus (lat.), Atopos (gr.).

Ada = Beprydd. Av Adar = herrlich machen. Hadäso (gr.), Hädys (gr.), Ad-ulare (lat.), Gaudeo (lat.), Hedra (sv.).

Adaja = Herrans vittne = Ja = förkortat av Jahveh. Ed, Od, Adim = Vittne. Av Jaad = Oida (gr.), Idéa

(gr.), Vas, Vad-is (lat.), Borgen, Vad (sv.), Vädja (sv.), Ed (sv.).

Adam = 1:o Röd jord.

Människa, folk, någon, av Damah likna (= Guds liknelse = avbild), Idem (lat. = av Damah, fut. Jidmeh), Dämos (gr.), Homoios (gr.), Homo (lat.).

Röd; trol. av Dam = Blod eller tvärtom. Haima (gr. = Blod; D = Th = H). Hæmus (lat.).

Ador = Hador, Mador, Medor = Boning. Av Dur 1:o Gå runt, 2:o Bebo. [Förvant med Darar, Dahar, Tur, Thur, Zur, Sur, Schur.] Turris (lat.), Durare (lat.), Hador (heb. = Hidryma gr. = Boning av Hidryo = Bosätta sig). Dromos (gr. = Rännarbana, Hippodrom).

Adonai = Herren min. Adon = Herre av Don, Dun = Döma. Damno (gr.), Dannare (it.), Deinós (gr. = en väldig), Dänos (gr. = Rådslag), Döma (sv.). [Gesenius deriverar från Eden = Grundval.]

Adramelek = Stark Konung: Adir = Stark av Od = Böja; Melek = Konung. Adir = Adil; Edel (ty.), Ädel (sv.).

Od (heb. = böja, härska); A-dynos (gr.), Dynamis (gr.), Odium (lat.), Atzo (gr. = vörda), Hadrós (gr. = duktig, stor).

Agur = Församlare. Agar = Samla; Ageiro (gr.), Agmen (lat.).

Deriv. Egroph (heb. = Näve), Greifen (ty.), Gripa (sv.), Grepe (sv.).

Ahala = Hydda, Tjäll: Ohel, Ahali = Kalia (gr.), Cella (lat.), Källare (sv.), Tjäll (sv.).

Ahas, Achas = Besittare; Ekomai (gr.), Eikan (ahd.), Eiga (isl.), Eigen (ty.), Äga (sv.).

Ahian = Drickesbroder, Vinbroder; Ach = Broder se ovan) Jajin = Vin; Oinos (gr.), Vinum (lat.), Ginu (wall.), Gin (holl. = Vin = Genever, som icke synes komma av Juniperus).

Ahikam = Uppstånden Broder = Ach = Broder; Kum = uppstå; Kam, Kom, Jakum, Kijem, Kojem, Hekim, Mukime, Hukkam etc.
Keisthai (gr.) = Kijem (heb.); Emicare (lat.) = Mukime (heb.), Jacio, Jacto (lat.) = Jakum (heb.).

Ahimoth = Min Broder dödlig. Ach = Broder; I = Min; Moth = Dödlig, Muth = Dö, Meth, Mathi, Maveth, Moth = Döden; Mactare, Mactus (lat.), Mattare (it.), Mater (fr., échec et mat).

Ahisahar = Min broder en morgonrodnad. Ach = Broder; I = Min; Schakar = Morgonrodnad. Schakar, Schikar = tidigt spana, söka, längta efter. Suachan (got.), Search (eng.), Suchen (ty.), Ssukam (pol.), Söka (sv.), Kika (sv. = Schikar heb.). Schakar = Morgonrodnad kan vara heb. Zohar = Glans av Or (Aor op.), Zahar = belysas, Nizchar = Niteo (lat. = glänsa), Theorein (gr. = belysa = Zahar heb.), Nix (lat. = Snö av Niteo, glänsa).

Ahisamak = Min Broders understöd. Ach = Broder; I = Min; Samek = understöd. Skäma (gr.), Schema (lat.), Scamnum (lat.), Schemel (ty.), Escabelle (fr.), Kamaitzelos (gr. = Schemel).

Ahisar = Min Broder en Sångare (eller Förste). Eg. Ahischar, med Schin i Bibeln 1 Kon. 4: 6; Schar = Sångare; Sar = Furste, Sir (eng.), Zar (ry.: alltså icke av Cæsar). Nu stavas visserligen båda orden med Schin, men i Judarnas Bibel är Schin i Ahischar punkterad som Sch icke S.

Ahitob = God Broder min. Tob = god, redlig, from, skön, rik, glad. Tob, Jitab, Hetib, Tub, Tobah, Dives (lat. = rik, stor), Thymos (gr. = Vilja, lust), Thopevo (gr. = smickra, tjäna). [Enl. Meier heb. Wurzel-W-Buch, av Jatab, därav contract.] Tob av Tahob. Dapä (gr.), Daps (lat.), Tykä (gr.), Dupeo (gr.). Teb (chald. = vara glad), Sebes, Sebatzomai (gr. = vara from).

Ahlab = Mjölkställe. Chalab = Mjölk. Gala, Galaktos (gr.), Lac (lat.), Lebbe (holl. = Löpe sv.).

Ahrah = Välluktande av Reach, Riach, Ruach = Riechen, Geruch (ty.). Ruach (heb. = Luft, ande = Aura lat.), Avra (gr.), Aär (gr.).

Abumaj = Vattenbroder. Ach = Broder; Majim plur. tant. Vatten. Sing. obrukl. Mai (Mi, opunkterat), Mo, Mohi (chald.) = Hum-idus (lat.). Mydáo (gr. = drypa), Meo (lat. = flyta, gå). Men Majim betyder även Bäck, Flod och Nöd, Fara och härledes av några av Mug = flyta (även darra, vackla, bäva), Jamug, Namug. Mogéo (gr.), Mochthos (gr. = Elände), Mano (lat. = rinna), Madeo (vara våt), Mingo (lat).

Aj = En ruinhög. Stavas Ghi (i st. f. Ghevi) av Ghava = förstöra. Därav Aj (Ghaj). Septuaginta skriver Aggai, Vulgata Hai. Agmen, Acervus, Agger (lat.), Ageiro (gr.).

Aijah = Glada, Rovfågel. Av Avah = tjuta. [Jfr: Ai = I, tjutaren = schakalen], Ejulo (lat.), Eule (ty.), Oionós (gr. = Rovfågel, Weihe (ty. = Glada, av okänd etymon [Kluge]).

Ajalon = Hjortstånd eller stark Borg, av Ajal = Hjort eller Ejal = Styrka av El = Stark. Se ovan: Abdeel!

Ain = Öga. Stavas Ghajin eller Ghin (opunkterat). Ajin (heb.) = Eye (eng.), Oeil (fr.), Auge (ty), Öga (sv.), Augä (gr.) = ljus, Öga, Oculus (lat.).

Akeldama = Blodsåker. Akar (heb.) = gräva, Ikkor = Bonde, Ager (lat.), Agrós (gr.), Acker (ty.). Dama (heb.) = Blod; Haima (gr.), Hæmatites (lat.).

Alia = Övre våningar. Stavas (Gh)aliah av (Gh)ala = stiga; Alath = upphöjelse; Altus (lat.), Altán (sv.), Haliskomai (gr.), Levare (lat.), Élever (fr.).

Alpheus = Tusende, eller anförare. Elef, Olef, Alpaim, Alaphim. 1:o Husdjur; 2:o Tusen; 3:o Stamm, Tusenden. Fylä (gr. = Stamm); Aluph (heb.) = Vän = Filós (gr.).

[Eilf (ty.), Elva (sv.), Ellifu (isl.), kan vara förvant med Elef = 1,000, och av grunder man glömt. (Eilfs etymon är okänd. Kluge.)] Tusen heter nämligen på ungerska Ezer; och detta är Hebreiska Aser = Elva; sannolikt heb. Iloh = Låna, ty efter enheterna börjar 11:an att låna enheter. Iloh opunkterat, heter eljes Lavah, imperf.

Alaphim (heb.) = Elafos (gr. = Hjorth).

Alva = Ondska. Alva (heb.) = Favlos (gr.), Faul (ty.), Fæl (no.), Fala (sv.), Alv (sv. = undergrund av dålig jord).

Amal = Arbetsam, stavas Ghamel. Melakah = arbeta; Ghamal: arbete, möda, Meletáo (gr. = ivrigt bedriva), Mello (gr. = vara verksam, kunna), Molis, Epimeleia (gr. = Möda), Molestus (lat.).

Amalek = Folk som läppjar. Am = Folk; Lachak = Läppja. Lingo (lat.), Lambo (lat.), Leicho (gr.), Lichmastai (gr.), Lecken (ty.), Slicka (sv.).

Amana = Tro, Sanning. Aman, Hemin, Omen = Tro. Deriv. = Amen (i kyrkan) = Förvisso. Maneo (lat.), Moneo (lat.), Munus (lat.), Omen (lat. = Wahr-sagen), Mantis, Manteion (gr.), Ä män (gr. = Wahrlich), Monimos (gr. = treu).

Amaria = Herren talar. Ia = Jahve; Amar, Emor, Jomar = Tala, Befalla, Lova. Hämeróo (gr. i Medium = befallas, underkasta sig). Räma (gr. = Tal, Ord, Uttryck), Reim (ty.), Rima (it.), Rim (sv., rimma), Rumor (lat. = Tal, Sägen, sedan rykte).

Aimodad = Han varder avmätande. Madod = Mäta; Metréo (gr.), Metior, Messus (lat.), Messen (ty.), Mäta (sv.), Modius (lat. = Skäppa).

Amminadab = (Förste över) frivilligt Folk. Am-i = Mitt Folk; Nadib = beredvillig, ädelboren, Furste. Nevo (gr. = vara gunstig), Nuo, Nutus (lat.), Gnade, gnädig (ty.), nåd, nådig (sv.). Jfr Abinadab!

Ammon = Folkrik. Am = Folk; On, Hon = rik, leva lätt, av Hun, Hum = lätt, ringa; Humilis (lat.); Humor (lat.), Komáo (gr. = pråla), Koméo (gr. = vårda).

Amok. Djup, outgrundlig (Gh)amok, (Gh)emek (Dal), Mäkos (gr. = Längd, Bredd), Amictus (lat. = beslöjad), Gemitzo (gr. = fylla), Mochtheo (gr.).

Amraphol = Avsäger Domen. Amar = säga; Rib, Rab = Processa, strida. Rixa (lat.), Rapio (lat.), Rapto (gr. = anstifta), Ripitzo (gr. = påblåsa).
[Jfr Refilstigr (isl.) = Villoväg.]
Jfr Raphael (heb.) = Läkedom av Gud, Rapha (heb. = Läkare), Farma-kon (gr.), Firmus (lat.).

Anathot = Svar. (Gh)anoh = Aná- (gr.), Anti (gr.).
Jfr: An-swer (eng.), Ant-wort (ty.), An-airein (gr. =

svara). Men (Gh)anoh betyder även sjunga och är då latinets Cano, kanske grekiska Ganymai = fröjdas.

Apharsach = En som söndrar el. förstöra (Folks) namn. Haphered = att dela, Seker = Namn och Saker = Folk. Ftheiro (gr. = förstöra), Diaftheiro (gr. = idem), Ferio (lat.), Partare (lat.), Perdere (lat.), Seker betyder 1:o och eg. Minne, Tanke, Ärofullt omnämnande. Av Sakar = minnas; Dakar (chald.) = Sacer (lat.), Hag-ios (gr.) möjligen Securus (lat.), Sicher (ty.), Säker (sv. = minnesfast), Sakar = Hane, Man, Folk. Jfr: Os sacrum (lat.), Sacer (lat. = Scrotum).

Baal = Herre, Ägare, Äkta, Man. Beghel (chald.), Baghal (heb.), Bel (contrah.), av Baghar eller Baar: förtära, förbränna; eller Baghal, Baal = härska, äkta, giftas. Böjes sålunda: Jib(gh)al (Ibghl op.), Baghel (B(gh)l op.), Beghula (B(gh)ulh op.), Thiba(gh)el (Thbghl op.), Basilevs (gr.) = Konung; Boulevo (gr. = råda), Boulevtäs (gr.) = Rådsherre. Basilicus (lat.), Basilica (lat.) = Kyrka Isländskan följer hebreiskan. Baghar (heb. = bränna), Bála, Bæla (isl.) = Bränna, Baldinn (isl. = Båld, sv.), Ballr (isl. = stark), Påla (skr. = Herre). Val-idus (lat.), Fellow (eng.), Ge-Waltig (ty.), Väldig (sv.) äro ordfränder med Baal; kanske även Bellum (lat.), Valfödr (isl.), Valhöll (isl.), Val-kyria (isl., där Kyria är fem. av Kyrios, gr. = Herre, alltså Stridsfru, eller av Korä, gr. Jungfru).

√ är väl Al, Gahl = stark.

Baal-Zebub = Belzebub = Flugkonung. Baal = Herre, Zebub = Fluga, av Zabab = surra, el. Zamam = Mytzo (gr.), Musso (lat.), därav Musca. Tabanus (lat. = Bromsen), kan vara förvant med Zebab.

[Tyska Bremsen, svenska broms, av Baram (heb.) = brumma, Bremo (gr.), Fremo (lat.).]

Barrabas = Faders son. Bar (chald., Ben heb.) = Son; Ab, Abba = Fader. Bar (heb.), av Bara = skapa, föda. Pario (lat.), Fero (lat.), Fero (gr.), Bear, Born (eng.), Gebären, Gebar (ty.), Bära (sv.), Barn (sv. = buren) = Bar (gr. = Son). [Menge. Griech.-Deutsch. Wörterb. 1903].

Baruch = Välsignad. Av Barach = bryta, Barak = bryta ner (på knä). Brechen (ty.) är närmast, Break (eng.), Bryta (sv.), Frango, Fractus (lat.), Regnymi (gr.). Jfr: Prikhan (ahd.) och franska Prier = bedja, Preco (lat.), Bharch (skr.), Pritzo (gr.).
Detta är vanliga etymon (Gesenius). Men även heb. Bar, Bor = ren, skär kan vara roten. Purus (lat.), Merus (lat.), Pyr (gr. = elden, den skärande, renande), Pyróo (gr. = rena i eld). Möjligen därav sv. Bar = naken, vars etym. är okänd.

Bath-Seba = Eds dotter. Bath = Dotter. Seba = Ed. Bath är kontraherat av Beneth, från Banah = bygga hus; √ Bo = gå in; därav Ben = son, Beth = hus.
Bethula (heb.) = Jungfru [varav latinets Betula = Björken, vilken verkligen såsom ung är smärt, vitklädd och grön (med lockar) som en Brudtärna].
Seba av Schaba(gh) = Svärja, av Schaba(gh) eller Schibea(ghh) = Sju, Gesenius; emedan 7 ett heligt tal), Schibea = 7 är Septem (lat.), Hepta (gr. = H, = S.), Sieben (ty. är närmare Schibea).
Etym. tvivelaktig (se Meier. W. W. B.).

Benjamin = Högra hands son. Ben = Son [jfr: Peni (fin.) = Unge, Valp]. Men Ben betyder även: ättling, lärjunge, skott, telning, älskling = (ven-ustus lat.).
Jamin = Höger, av Jom, jum (op.) = Dagen, ljuset, södern, såsom det sälla. (Jemen = Lyckliga Arabien). Kan synas i Hämera och Makaros (gr. invert.), i Diem,

Ovum (lat.), Jam (lat. = nu i dag), Immo (lat.), Dives (lat.), Iama, Iaomai (gr. = hela, bota).

Bethania = De eländas hus. Beth = Hus; Ania av Aven, Ain, On = Intighet, möda, orätt, svek. Ainiáo (gr. = plåga), Onus (lat. = Börda), Noth (ty. invert.), Ont (sv.), Beth av Be = inom, inre.

Beth-Aven = Samma ord som Bethania.

Beth-El = Guds hus. Beth = Hus; El = Den starke, Herren. El = Ul = Al = Styrka, Stark. Validus (lat.), Veles (lat.) = Krigare, Alkä (gr. = Kraft, Tapperhet), Gewalt (ty.), Väldig (sv.).

Bethesda = Nåds hus. Beth = Hus; Chesed = Nåd, kärlek, gunst, behag. Chasdu (c. sf.), Castus (lat.), Carus (lat.), Karis (gr.), Kosen (ty.), Cheer (eng.: obs. R och S växla).

Bethlehem = Bröds hus. Beth = Hus; Lechem = Bröd. Av Lacham (heb.) = Leiko (gr.), Lingo (lat.), Lecken (ty.), Sleka, Slicka (sv.), därav äta, mat, bröd. (Meier.) Heter även Lachak (heb.).

Bethsaida = Jägarhus. Zaid, Zid, Zod, Zud (heb.) = Jaga, fånga, proviantera, mat, av Zadah (heb.) = Ställa försåt. Zid (heb.) visar sig i lat. In-sidiari; i grek. Zätein; om eng. Death, ty. Tot, Tod, Töten, sv. Döda äro förvanta härmed kan icke avgöras, men Kluge kommer icke längre tillbaka än till goth. Dauthan.

På andra vägar komme man från Zad (heb.) = Mat, till Sadr (isl. = mätt), Satur, Satis (lat.), Satt (ty.).

Beth Tappuah = Tappuah (heb.) = äpple. Härledes av några från Toph (heb.) = Handpukan (Bjällran), som äpplet liknar; av andra från Taphe = små barn eller frukt, emedan äpplet har röda kinder och verkligen

liknar ett barnansikte. Gesenius härleder av Naphach = Dofta omkring. På arab. heter det Tufäh som är latinets Tuber. Men i Tappuach sitter roten ap som är Apfel (ty.), Apple (eng.), Apel (sv.), och på en annan stråt råkas också hebreiskan. Eb (heb.) är = grönska, frukt. Härav finnes en avledning Jebul, som opunkterat läses Ibol. Detta uppenbarar sig i ahd. Aphul, Epfili, Æpfel och är vårt äpple. Detta heb. Eb = grönska, är gr. Äbao = vara ung, och Häbä = ungdom; Hapalos (gr.) = ung liknar nog Apel (isl.) isynnerhet när det skrives ʽApalos. Sanskrits Frukt är Phala. Ofelos (gr.) = fruktbar hör dit, och svenska Afla också.

Men hebreiskan har ett annat ord för Frukt, och det är Peri; lat. pario, peperi. Detta är latinets Pyrus, Poire (fr.), Päron (sv.), Opora (gr. = Frukt). Latinets Malus däremot är släkt med grek. Melo, som sedan blir Melonen.

Bileam = »En som fördärvar Folket». Bala(gh) = fördärva. Am = Folk.

Bala (heb,) = Fallo, Pello (lat.), Favlos, Favlitzo (gr.), Faul (ty.), Fæl (no.), Ful (sv.), Blabo, Blapto (gr.). Am, (Gh)am, Leom (Lam opunkterat) = av Ghamam (heb.) = Samla, binda. Hama (gr.), Gaméo (gr.), Laos (gr. = Folk), Dämos (gr.), Simul (lat.), Sammeln (ty.).

Cain = Undfången. Cain, Kin (opunkterat). Men Gesenius härleder från Kun (i = u i heb.) = Cudo (lat.) = slå. Då är Kain = Tot-schläger; men Kin (rättare Qin) = Lans. Är Kanah roten, så betyder Kanah, köpa, förvärva, undfå. Men ett annat Kanah betyder avundas, och det stämmer mera med Kains karaktär, som brukar ge namnet.

Bibl. ordbok av E. Nyström säger att Kain = förvärv. Detta Kanah kan vara grek. Gigno, Oneiomai, Lang-Kano, Kanaomai, Kandano (gr. = fatta), Kaino (gr.) = Gapa efter = Gähnen (ty.), Hio, Hisco (lat.). Kain flydde efter mordet till landet Nod öster om Eden (öster om Assyrien—Babylonien), där han byggde en stad Hanok. Men Keniterna = Kini (op.) kallades av Bileam med namnet Kain. (Konjektur: Ligger Ha-nok icke i Kina?)

Caleb = Behjärtad. Gesenius säger Rabiosus = en rasande. Av Kalab (heb.) = Klaffen (ty.), Glaffa, Glävsa (sv.), Clapir (fr.), Clamare (lat.), Hylaktein (gr.) och därav Keleb (heb.) = hund. Behjärtad skulle däremot äga sin grund i Leb (heb.) = Hjärta, mod, tanke, sinne; av Labah = Låga, flamma. Libo, Libidus (lat.), Life (eng.), Leben (ty.), Liv (sv.).

Canaan = Som finner nåd och gunst. Eller = Köpman. Kanan är visserligen »Det benådade landet», men Kananeerna voro Fenicier och som sådana köpmän.

Ken, Kaninah (heb.) = Nåd; även Hanah, och därav kvinnonamnet Hanna. Candidus (lat. = redlig, lycklig, även glänsande, alltså nåderik), Kinada, Canat (ahd.), Nevo (gr.) = bifalla, Nuo (lat.) = nicka bifall; Gnade (ty.), Nåd (sv.).

Kanoh (heb.) = Köpa, Kenaan = Knghn (heb. op.) = Köpman. Av Kana(gh) = Nedpressa; därav Kanah = Lågland.

Kananeerna voro alltså = »Slättbor», och efter som de tillika voro köpmän fingo köpmännen namnet. (Gesenius.) Kana(gh) = böja knä, förödmjukas, låg. Genu (lat. = knä), Gony (gr.). Hebreiska Kana(gh)

synes bättre i ahd. Chneo, eng. Knee, ty. Knie, sv. Knä.
Kenós (gr. = ihålig, öde)

Capernaum = Trösteort. Capher el. Copher = By av Caphar = skydda, täcka, sluta. Kevtho (gr.), Vicus (lat.), Skepä (gr. = Täcke). Copher (heb.) kan vara latinets Cophinum = ty. Koffer, holl. Koff, sv. Koffert. [Nacham (heb.) = trösta, hysa medlidande, ångra. Men av Naham eller Hamah = Gemo (lat.), Kamno (gr.)] Nu får Nacham (heb.) i hitp. betydelsen hämnas och där synes gr. Kamno eller Kampto = Kuva, och sedan kommer Nacham igen i Nemesiatzo, Nemesis (gr.).

Cophira = Lejonstad, eller Järnställe. Kapher = By (se ovan Kapernaum), Ari = Lejon. Av Arag eller Arah = Röva. Rego, Rex (lat.), Regnymi (gr.), Hervorragend (ty.). Heter även Labi (heb.), Labo (egypt.), Leon (gr.), Löwe (ty.), Lejon (sv.).
Men Järn heter Barsel eller Parsel (heb.), varav contraherat Phira, eljest oförklarligt. Lat. Ferrum skall utgå från Par- (heb.) och detta från Barak = slå eller Paraz = bryta, som är lat. Ferio, isl. Bæria, ty. Brechen. Engelska Iron, sv. Järn med okänd härledning kunde vara apokoperat Phira, men grekiska Eiryo = slipa o. d. står närmare; kanske Iron (eng.) är Hiron, æol.-dor. för Hieron = helig, gudagåva o. d., då Järnet ansågs äga hemliga krafter.
Grekiska ordet för Järn är Sideros och är släkt med Hidrys (gr.) = Svett, Sudor (lat.), Svetsa (sv.), Seghah (heb.).

Cherub, plur. **Cherubim** = Yngling. Kouros (gr. = Yngling: Dioskurerna), Herus (lat.)
Men opunkterat blir Cherub = Krub = Greif (ty.), Grip (sv.). En annan härledning är av Karab = stå

nära, då Kerub blir = Guds assistent. Arägos (gr.), Epikourein (gr.), kanske Erkomai (gr.) närmast Karab och Kerub; lat. Curro, Curvare, Quero item.

Eljest uppges Charaf, Zaraph = bränna (= Brinnande svärdet) och då blir Cherub och Seraph detsamma.

Damaskus = Dammesek, Blodsdryck. Dam = Blod; av Adam = röd [kanske tvärtom]. Maschke = Dryck. Dam = Blod eller Mord; Dämós (gr. = Fett), Haima (gr.) = Blod eller Mord; om latinets Mad-idus = våt uppstått genom metatesis är svårt att avgöra. Hebreiskan begagnar själv metatesis, såsom ex. Arp och Rap. Och Dam själv betydande Mord kan vara Muth = döda.

Masah (heb.) = flyta, smälta, därav dryck. Methy (gr.), Meth (ty.) = Vin, Mjöd, Mydáo (gr.), Madeo (lat.). Alltså råkas Dam och Masah igen.

Men andra härledningar givas också (se Gesenius).

Daniel = Gud domare. Dan, Dun, Don = Döma, härska. Damáo (gr.), Donéo (gr. = Donar germ.), Dannare (it.), Döma, Domare (sv.).

David = Älskad. Av Dod, Dud = 1:o Jäsa, koka, 2:o älska. Detta är ty. Sieden, Sott, sv. Sjuda, gr. Zéo, Æstuo (lat.).

Debora = Bi. Av Dabar = 1:o tala, 2:o samla, hopa, lova, 3:o sjunga. Troligen det pratsjuka eller sjungande Biet.

Endast i betydelsen Lova = sätta sig i skuld = lova, synes heb. Dabar ingå i latinets Debere.

Biets heb. namn är poetisk metafor och återfinnes icke i lat., gr. eller närstående språk. Apis (lat.), Melitta (gr.).

Skulle heb. Debora vara Samlaren (av honung genom att välja), så kan det vara förv. med ty. Dieb. Hebr. Dibah betyder: infamia, av Dabab.
Dabar (heb.) = tala kan genom en otrolig kontraktion bli franska Dire genom Dicere (lat.), men Fari (lat.) står närmare.

Delila = Tiggerska. Av Dal, Deleth = svag, eländig, låg; Deilós (gr.), Deleo (lat.), Vilis (lat.).
Goth. Dalath, isl. Doela (= Niederung), ty. Thal, sv. Dal kunna vara förvanter.

Ebal = Stenhop; eller Betesmark. [Eben = Sten]. Av Abal = försmäkta, sörja. Belos (gr. = skräck), Lypä (gr. invert. = sorg), Bilis (lat. = svårmod, galla), Fæla (isl. = skräck), Sfallo (gr.), Fallo (lat.).

Eden = Fröjd. (Gh)eden = Hädonä (gr.), Gaudium (lat.), Glathr (isl.), Glad (eng.), Glad (sv.).

Eleasar = Gud hjälpare. El = Den starke, Herren. (Gh)asar = Bistå; Ghut = Hjälpa; Ghaz, Ghos = Skydd; Hüten (ty.), Utor (lat.), Sotzo (gr.).

Elhanan = Gud nådig, El = Gud; Hanah = Nåd. Av Kanah (heb.) = Neigen, Knien (ty.), Genu (lat.), Gony (gr.), Ganymi (gr.).

Elia = Herren stark. El = Stark. Ja förkortat av Jahveh = Herren.

Elizeba el. **Elizabeth** = Guds ed. Se ovan Batseba.

Engaddi, Engedi = Lyckans brunn. En = Ajin = Ghin (op.) = Öga eller källa. Gad = Lycka, glädje. Ajin = Augä (gr. = glans, även öga), Auge (ty.), Auga (isl.), poet. = Källa. Gad = Gaudio (lat.). Hädonä (gr.).

Enoch, Henoch = Invigd. Chanik = Invigd, utlärd, Kanik, Canonicus (lat.), Kanon (gr. = Mönster, lag).

En Somes = Solbrunn. En = Brunn (se En Gaddi). Schemesch = Solen. Av Chom = Värme, Chamah = Värma. Kavma (gr.), Camminata (it.), Cheminée (fr.), Chimney (eng.), Kamin (sv.).
Samam (heb.) = Samum (den brännande ökenvinden).

Ephraim = Fruktbar. Av Para, Pera, Peri = Växa, slå ut. Pario (lat.), Fero (gr.), Bära (sv.), Gebären (ty.), Bear, born (eng.).

Esra = Hjälpare. Se Eleasar.

Esther = Stjärna. Aster (lat.), Sidera (lat. inv.), Astär (gr.), Star (eng.), Sterne (ty.), Stjärna (sv.).

Ethan = Hjälte, Hövding. Ethan = Stark, Varaktig. Av Athan. Atenäs (gr. = Fast), Thane (eng. Hövding), Danne-man (sv.?), Thegen (sax.), Thegn (isl.), Tignar (isl.), Dignus (lat.).

Eva = Levande (moder) = Chavah, Chuh (opunkt.) = Liv. Vivere (lat.), Bióo (gr.), Wife (eng. = »Eva», Hustru) = Viv (isl.), Weib (ty.).

Gabriel = Guds man. El = Gud. Gebir = Man, hjälte. G är prosthetiskt (= Förslag) och roten är Abir (Adir, Azil), Vir (lat.) = Fer (kelt.). Aper (lat.), Eber (ty.), Adil (isl.), Adel, Odal (sv.).

Galilea = Runt land. Gil, Gul = Vända, dansa, glad, fruktan. Gol = Krets, hjul, ålder, barn.
Hillo (gr. = Välta), Hjula (sv.), Helix (gr. = Vindel), Hälikia (gr. = Ålder), Alter (ty.); Hilaris (lat. = Glad), Salire (lat. = Hoppa; H = S.).

Gamaliel = Gud vedergäller; Gemul = Gärning, välgärning, vedergällning; men även Gamal = Mogna, fullborda, Vergelten.
Av Gam, (Gh)am, (Gh)om, (Gh)im = 1:o Tillsammans; gr. Hama, lat. Simul; Sam (isl.), Syn (gr.), Cum (lat.).

2:o Församling, folk. Samla (sv.), Homiléo (gr.), Cumulare (lat.).

Genosareth = Furstens trädgård eller lustgård. Gan, Gannah = Trädgård. Av Ganan = Dölja, hägna; förvanter äro = Kanas, Kenasch, och metat. Nakas, Sakan, Chasan, även (Gh)un = Bo, som är ty. Wohnen, ags. Wunjan.

Men heb. Gan = Hägna kan vara ty. Hain, Hegen, sv. Hägn; gr. Hagios (hos tragikerna Hagnos) = Helgad, helig. Gan = Inhägna kan även vara gr. En = Ini, Ennaio = Bo; lat. In; eng. Inn = Rum, hus. Latinets Ganea = Kyffe kan också vara förvant med Gan (heb.).

Sar (heb.) = Vara den förnämste; även Zor, Zur = Trycka, plåga. Enär S = H, kan detta Sar vara Herus (lat.) = Herre, husbonde; Herr (ty.), Herre (sv.), Heros (gr.), Hár (isl.; Harald o. s. v.).

Hebreiskan äger även Chor (för Sar) = Ädel, friboren, som är gr. Kyrios, Arkon o. s. v.

[Ryske Czaren är troligen ingen Cæsar utan en österländsk Sar, en engelsk Sir, en fransk Sire.]

Gethsemane = Oljopress. Geth, Gath = Press, egentl. Cupa (lat.) = Stort kärl, tunna, kontraherat av Geneth från √ Jagan = Nagan = Stöta sönder, slå.
Detta Gath (heb.) kan vara lat. Cadus = Vinfat, Dokeion (gr. invert.), Dunk (sv. nasaliserat), Stånka (sv. med prosth. S), Tank-ard (eng.).
Schemen (heb.) = Olja av Schaman = Jischman (= Ischmn opunkt.), Haschmen (Hschmn op.) = Fetmas, stark, fruktbar.
Lat. Semen (Frö = Frukt), Samen (ty.), höra väl hit, även om de stå bredvid Sero och Säen.

Men hebr. inversionen Mischman = Fetma av Schemen kan vara sv. Mäska av Maschak (heb.) = Smörja. Och ty. Mast, Mästen = Göda hör väl också hit. Eng. Mash = Göda närmar sig sv. Mäska och heb. Maschak.

Anmärkas bör att heb. Schaman i konjugationen hi betyder både göda och »fühllos machen». Därav lat. Moestus = Svårmodig?

Gideon = Förstörare, Trampare. Av Gadad = Skära. Cædo (lat.), Scindo (lat. nasal.), Skitzo, Skido (gr.), Scheiden, Schneiden (ty.).

Gilgal = Hjul. Gil, Gul = Vända, dansa, Hillo (gr.), Helix (gr.), Salio (lat.), Wheel (eng.), Hjul (sv.), se ovan.

Golgotha = Huvudskalleplats. Gulgoleth av Galal = Rund. Gongylos (gr. = rund), Globosus (lat.), Globus (lat.).

Goliath = Landsflyktig (Gesenius). Glith (opunkt.) av Galuth, Gluth (op.) = Förbannad, bortförd, av Galah = Blotta, öppna, utvandra.

Helko (gr. = Draga), Hallomai (gr.), Glabro (lat. = Blotta), Glisco (lat. = Yppa sig = Glith (heb. op.)). Men det heb. Galuth = Bortförd = Kelevo (gr. = Driva bort). Helothen i Grekland var nog en Galuth = Heliothäs.

Gomorrha = Översvämmad, Sjunken (Gesenius). Av Ghamar = 1:o hopa, 2:o sänka. Av Gham = Hama (gr.), Sym (gr.), Sam-ka (sv.), Samm-eln (ty.) o. s. v. Se ovan.

Goson = Goschen, Gschen (op.) = troligen av Geschem, Gschm = Flöde, regn. Giessen (ty.), Eiskein (gr.), Kéo (gr.), Hau-rio, Hausi (lat.).

Hagar eller **Agar** = Främling. Heter eg. Ger och med artikeln Ha blir Hagar = Hyresgäst, Främling. Av Gur = Bo, taga in som gäst, i hitp. Mithgurer. I detta senare synes både ty. Miethen och sv. Hyra. Hyra (sv.) finnes i ty. Heure (om sjömän, som taga hyra) och i engelska Hire; på gr. Eirgo = taga in, sedan inspärras, som är lat. Hæreo som även betyder Dväljas = Bo.

Miethen (ty.) visar sig i gr. Misthóo = hyra ut, lat. Mutuus = till låns, Mutuel (fr.), Mutatio (lat.) = låntagning.

Men Ger (heb.) var Främlingen, Icke-Israeliten och hette i c. sf. Gereka, opunkterat Grk. Detta kunde vara den okända roten till Graikos = Greken, med vilken Hebreern måste ha ägt förbindelse. Namnet Graikos var äldre än Hellän, försvann, men dök opp igen (hos Sophokles). Skulle Graikos härledas ur Geras (gr.) = Ålderdom, Graia = Gumma (ty.), Greis = Gubbe), så råkas ändock heb. Grs (op.), Garas = nedbruten, Gravo (lat.). Greken hette även på latin Grajus; och Greculus (lat.) betydde någon löjlig pratsjuk; Garrulus (senilis). Javan (heb.), Japhets son anses vara Joniern, Jun (opunkterad heb.). (Gesenius.)

Eljest hette Främlingen (= Hedningen) Goi på heb., plur. Gojim, opunkterat Gui och Gi, plur. Guim.

Av Gavah, Guh (op.), Gaph, Guph = Kropp, folk; Geviah = Buk, kropp. Samma ord som (Gh)am, (Gh)im, (Gh)om (med Ajin) = Hama (gr.), Sym, syn (gr.), Cum, con (lat.), Sama (isl.), Sam-ling (sv.), kanske lat. Homo, Homines (= Gojim). Heb. Gaph, Guph synes i ty. Haufen, sv. Hop, pol. Huf, lat. Copia, ry. Kupa (jfr Bi-kupa, Kysis (gr. = Hop)], Oklos (gr. = invert.). Gojim (heb.) skulle således kunna enklast

vara Homoioi (gr. = alla »lika», gemene man), Homines (lat.), Human Being (eng.).

Goj kunde även vara förv. med Gignomai (gr.), Geno, Gentis (lat.) eller med gr. Gaia = jorden; kanske Goätäs (gr. = Trollkarlar, bedragare) = Hedningar.

Haggai = Högtidlig, härlig. Hagios (gr.), därav Agnus (lat.), Heilig (ty.) o. s. v.

Haman = Upprorisk, Förstörare. Av Hama, Ham = Larma. Av √ Him = storma. Därav Keimon (gr. = Vintern, (stormtiden), Hiems (lat.). Eller Kim (heb.) = fientligt, Keimatzo (gr.) = Storma, Hummen, Summen (ty.).

Hanoch = Invigd, förordnad. Se Enoch.

Haran = Berg. Har, Hor = Oros (gr.), Gora (slav.). Av Harar (heb. = svälla, vara havande. Jfr Parturiunt Montes). Airo (gr. = stiga, höjas), Aggero, Augeri (lat.), Agger (lat. = Hög). Arduus (lat. = hög). Ardän (gr. = in die Höhe). Har, Harar, Ör, Arar (sv. = Stenören; Öresund, Örebro); Ljus-Hararne (uppl. Skärgård). Se Aron!

Hebron = Gemenskap, förbundsstad. Habar = avdela, skära. Chabar = förena, samla, binda. Obs.! hur betydelsen ompolariseras genom en enda bokstavs utbyte, Habar med He som är uppskuret ה upp till vänster giver betydelsen söndra, skära, men Chet ח som är bundet upp till vänster betyder binda, samla. [Se inledningen.] Vid Chabar står Chabal = binda, panta; Chabak = binda, omarma; Chaber = Kamrat; Chaba = dölja; Chabab = skydda, älska = (av abah = begära, lat. aveo, avidus. gr. aeido).

Hebron var Kananeernas äldsta stad och då ingen vet varifrån Hebreerna fått sitt namn, så kan det ju härledas från Chaber eller Chebron = Hebron. Eber

eller Heber (Gen. 10), var visserligen Auctor gentis Hebræorum. Han stavade Gheber med Ajin som kan vara stumt och ordet uttalas Eber = Bortom; Hyper (gr.), Supra (lat.), Über (ty.). Men Gh kan också vara = G eller H. Med G blir det Geber = Ädel, Man. Med H blir det Heber, av Habar = skilja, söndra, och genom Ch komma vi åter till Hebron. Men Ebreernas namn kan även vara från Abram, Abraham, och då bli Hebreerna = Abramiter. Observeras bör att plur. av (Gh)eber är (Gh)ibri = Ibri; och därav kan Iberia, Iberierna = Spanien, Spanjorerna hava sitt namn, ty Fenicier (Kananeer) och Ebreer sutto tidigt i Spanien och från Spanien sett kommo Ebreerna »från andra sidan» (Vattnet). Detta är en lovlig konjektur, då intet anses visst rörande dessa etym. Emellertid födde Eber sönerna Peleg och Joktan. Peleg kan vara $\sqrt{}$ till Pelasgerna och Joktan kan vara ett av Dionysos' många namn, eljest förekommer också Iktinos (dock senare känt genom Parthenons byggmästare).

Obs.! Pelasgerna kalla sina stora städer Larissa, som kan vara heb. Larosch = Lrasch (op.) = I spetsen, av Rosch = Huvud — Huvudstaden.

Hesekiel = Herrans starkhet. Chasak = Stark. Iskys (gr.), Häsykia (gr.), Vis (lat.).

Hiskia = Ezechias. Samma ord som föregående, Hesekiel.

Hiram = Högstes liv. Av Chajah = Liv; Ram = Hög. Chajah = Vivo (lat.), Bióo (gr.), Viv (isl.), Ram = Romä (gr.), Ramr (isl.). Men heb. Rum = upphöja, som är ty. Ruhm, Rühmen, sv. Be-römma. Kanske Roma (= Urbs.).

Horeb = Öde = Khoreb, Krb. (op.). Av Chareb = torka, förhärjas. I konjugationen ni = Necherab = Necari

(lat.), I hi part. = Macharib = Macabre (fr.). Detta sista härledes av Diez från 1:o arab. Magabir = Kyrkogård, 2:o Machabeerna eller S. Macarius.
Nu betyder Macharib (heb.) = Utrota, gr. Makäomai = strida; och Maccabeus har samma rot som Macharib samt betyder Förfäktare. Alltså samma ursprung. Men arab. Magabir är heb. Keber = grav och præfix. Me. Alltså även där kontakt.
Men Chereb (heb.) = Kniv, Svärd; och där möter Karah (heb.), Carve (eng.). Karva (sv.). Gerben (ty.), Garva (sv.), Keiro (gr.) o. s. v.

Hosea, Hosaja, Josua, Jesus = Frälsare. Av Hoschi (gh)a = hjälpa. √ Chus = förbarma sig. Kyo (gr. = smeka), Kosen (ty.) eller √ Ghus = Berga, skydda Sotzo (gr.), Suadeo (lat.), Schützen (ty.), Kytos (gr. = sköld, även Hud (sv.) = Cutis, lat.).
Även √ Ghut = hjälpa. [Därav kanske det oförklarade Gott (ty.), God (eng.), Gud (sv.) = Hjälparen; och därför Jesus (hjälparen = Gud!)]. Från detta Ghut (heb.) kan härledas Juvo, jut = adjutor (lat.).
Heb. Ghut (med Ajin) skymtar i gr. A-gath-os = God och i Gud (sv.), anses vara samma ord som God (ty. Gut = Gott; eng. God = Good). A i Agathos är ett *a* intensivum; och Gäthéo (gr.) betyder glädja, Gaudeo (lat.), Gud (sv.) heter på olika språk: goth. = Goth, Guth, Gud; ahd. = Got, Cot, Kot; angl. eng. = God; Holl. = God, Gott; isl. = Gud, God, Gaud.
God (sv.); ahd. = Guot, Guat, Kuat, Kuot, Koat Cot, Gud; goth. = Goth, God, Gud; alts. = Guod; angls. = God, Good; eng. = Good; scott. = Guid; holl. = Goed; isl. = God; bair. schweiz. = Guet; gr. = A-gathos; arab. = Gad.

Allt detta kan söka √ i heb. Ghut = hjälpa, som är Sanskrits Gusch (se ovan). Varken Kluge eller Tamm kunna derivera ordet.

Hebreiskans vanliga ord för Gud äro Elohim, Jehovah, Adoni, Zebaoth. Elohim är = Makterna;* Jehovah = »Jag är». [2:a Mose 3: 14: »Och han (Gud) sade (till Mose): Så skall du säga till Israels barn: 'Jag är' har sänt mig till eder.»**]

Adonai är Domaren av Dan, Don (heb.) = Döma, Damnatzo (gr.), Damno (lat.), Dannare (it.). Om ty. Donar hör dit vet man icke, ehuru det ställes bredvid Donner (åskan, åskaren, dönaren).

Sebaoth = Härskarorna, av Saba = Samla. Men mera sannolikt av Schab (heb. = Skapa = Schaffen, Schöpfer (ty.), Skevatzo (gr. = förfärdiga), Faber (lat. = F = S. Fama = Sama).

Grek. Zevs, hos de äldre Zas, Zantos, æol. och boeot. = Deós, Sdéos o. s. v. härleddes av de gamle från Sáo = leva, enligt andra från Zevo = röras. Därav Theos (gr.), Deus (lat.), Dio (it.), Dieu (fr.).

Men Gud hette slutligen på heb. Olem = Den fördolde; Ollymi (gr.), Clam (lat.). Därav troligen Olympen, vars härledning är okänd. [Jfr finska Jumala.]

Hulda [en profetissa i Judéen, 2:a Kon. 22: 14] = Chulda = av Choled = Vessla, Mullvad, av Chalad = lubricus. Enligt andra av Cheled = Denna världen, alltså världslig, jordisk = Chelda = (Chalab, Chalat, Chalaf, Jalad), Galä (gr. = Vessla).

Tyska Huld, Hold anses stå bredvid Halten = hållfast, trogen, heb. Hul = uppriktig. Men sv. Huld (och skydd) synes närmare Hehlen (ty.), Hölja (sv.). Jfr: Isl. Hold = Kött; Hollr (isl.) = mild.

* Kanske Jumala (fin.) är Elohim = Alhim (opunkterat).

** Böcker ha skrivits om namnet, men jag stannar vid grundtexten.

Jakeb = Trampare. Ja(gh)akob, Jghqb (op.) = Calcem tenens. Jaghah = fatta. Ghakab = calcem tenuit, supplantavit (Gesenius). Akeisthai (gr. supplantare), Metoikein (gr.). Etymon är dunkel. Men synes förv. med Joppe. Se Jåp (Tamm).

Japhet = Utbredare. Japhet, Jphth (op.) är hi. av Pathah = öppna, lat. Pateo, gr. Petannymi (= utbreda; därav Petalos = Blomblad, Petasos = Slokhatt).

Men Japhet kan även härledas ur Abad, Jobed = verirrt sein, i hi. förinta, och därmed stå nära sv. Jäf = annullering. Japhets avkomlingar utbredde ingenting, men förströddes kring jorden, och de närmaste voro folket Javan (Jonia), som var hebreernas namn på grekerna (Gesenius). Javan översättes dock med Bedragare (fr. un Grec, rom. Græculus), av andra med »vara fager». Japhe (heb.) = Hübsch (ty.), Hövlig (sv.), Hov (sv.).

Johu = Han själv eller Han är denne. Hu = Han; Ho (gr. Hä, To) = Denne. Hic, Hujus (lat.). Hajah, Jesch (heb. = han är), Einai (gr.), Est (lat.), Ist (ty.), Is (eng.).

Jophtah = Se Japheth.

Joromla = Herren är upphöjd. Je = (Je-hova); Remia, av Ram = Hög; av Rum = vara hög, mäktig stolt, Romä (gr. styrka), Rumor (lat.), Ruhm (ty.), Beröm (sv.).

Jericho = Månen, Månad. Jareach, Irch (op.). Okänd √; men står närmast Arach (heb.) = Vandra, Erkomai (gr.), Ire (lat.). Och Jahr (ty.), Year (eng.), Æra (lat.), Gäros (gr.) synas förvanta, ehuru på omvägar, genom Orek (heb.) = Längd, tidsmått, Horitzein (gr.) = mäta, Arithmos (gr.). Månen är visserligen vandraren (därför att han skenbart följer vandraren och själv vandrar), men även mätaren av året (månåret).

Jerobeam = Folks straffare. Am = Folk, av (Gh)am = Hama—Sym—Syn—Cum—Con = Samling. Jarob av Arab = fläta, ställa försåt. Av detta Arab är Garbe (ty.), Kärve (sv.), Härva (sv.), Merges (lat.), Eirgo (gr.), Ornymi (gr.).

Jorusalem = Frids syn. Salem, Schalom = Frid, frälsning = Salvare (lat.), Skolä (gr. = Frid), Skolatzo (gr. = med χ liksom föregående, av heb. Schin).
Jeru av Rao (heb. = se), inf. Ni = Herao = Horao (gr.), Mareah (heb. pt. hi. av Rao) = Mirari (lat. = betrakta).

Jesus = Hjälpare. Samma som Josuah och Hoseah (se detta ord).

Ilsrool = Guds säd. El. = Gud. Seria(gh) = Sero, satum (lat.), Sitos (gr.), Säd, Sådd (sv.).

Immanuel = Emanuel = Gud med oss. El. = Gud; Mennu = av oss.

Joab = Herren Fader. Jo (contrak. av Jahve) = Herren; Ab = Fader.

Job = Hiob = Klagare. Av Jabab = veklaga. Oimotzo (gr.), Bo-ao (gr.), Ei-ulo (lat.), Heulen (ty.), Yla (sv.), Yell (eng.), Howl (eng.). Job, Jobe (eng.) = banna, förebrå.

Jool = Som vill. Hoel (heb.) = Vilja; Hual (opunkt. heb.) = Volo (lat.), Bulevo (gr. = B = V), Wollen (ty.), Will (eng.), Vilja (sv.).

Johannes = Nåderik. Hanah (heb.) = Nåd; se Elhana, Elkana.

Joachim = Herren bereder eller stärker = Jo (contrak. av Jahve) = Herren; Jakach, Ikch (op.) = öva

rätten. [Därav den ena pelaren framför Templet = Jachin = Rätten; den andra = Boas = Styrkan.] Jakach, Ikch (heb.) = Jacto (lat.), Jacio (lat.), Ico (lat.), Hikanos (gr.) = rättrådig; Æquus (lat.), Aichen (ty. = mäta ut, jämna ut), Gauge (eng.) = Gäj; Likare (sv.) = Æquus (lat.).

Jonah = Jonas, Jonan, Junh (op.) = Duva. På latin (Columba) Oenas (nyare), antingen emedan hon är vinfärgad, av Oinos, eller metallglänsande av Æneas Ænas.

√ till Heb. Jonah är okänd (Gesenius). Men kan vara av Jana = sörja (på grund av Duvans klagande rop) = Ainiao (gr.).

Nu heter duvan i germaniska språk Taube (ty.), Dove (eng.); och Taub betyder ju döv, dövstum, stilla, tam. Men grekiska dövstum heter Eneós och där råkas Jonah (heb.). Men grek. Ion betyder Viol, viol-blå, troligen av Oinos (gr. = vin), som är heb. Jajin = Vin. Där råkades de igen, heb. och grek.

Jonathan = Herrens gåva. Jo = Herren; Nathan = gåva, av Nathan = giva, som böjes Thattha (contrak. av Nathanetha), Thena, Jitthen, Nothen, Jutthan o. s. v. = giva, sätta, ställa, lägga, göra, förrättas. Här synes Tithämi (gr. = sätta), Begütern (ty.), Gut (ty.), Nötigen, Not (ty.), Give, Gift eng.), Tasso, Tatto (gr.), Dare, Datum, (lat.), Donum (lat. = invert. Noth.), Didonai (gr.). Nåd, benåda (sv.), som är närmast Nathan (heb.), Naddhas (skr.), Nätós (gr.).

Joppe = Skönhet, Ipu (opunkterat). Av Japhak = vara skön, glänsa. Fao, Faino, Faneros (gr.), Fein (ty.), Ven-nustus lat.), Vän (isl.), Fin (sv.). Jfr: Jakob.

Josaphat = Herren domare. Jo = Jahve; Saphat = Domare. Schuft (op. heb.). Suffeter (Domare) i Kartago.
Schaphat (heb.) = Döma, regera. Schöffe (ty. = Rådman), Scabino (it.), Échévin (fr.).
Jfr: Saphar (heb.) = skrivare, ämbetsman, av Saphar = skriva, berätta, tala, prisa. Fari (lat. = tala), Femi, eró (gr.), Sapere (lat.), Savoir (fr.), Skapto (gr.).

Joseph = som förökas. Av Jasaph = samla, Hapto (gr.), Capto (lat.), Häufen (ty.), Hopa (sv.)
Men i Jasaph (heb.) synes även lat. Sæpe (ofta) och gr. Pas, Pantes (= alla), kanske Avxano (gr.), Augeo, Auxi (lat.) = öka.
$\sqrt{}$ är Asaph = samla, skörda, förena, verhaften.

Josia = Herrens eld. Ech = Eld: Glans, Glöd; Asch (opunkterat) = Azo (gr. = bränna), Uro, Ustum (lat.), Æsche (ty.), Aska (sv.).
Issche (heb.) = Härd; Ässja (sv.).
Men aska heter på heb. Deschen med prosth. D = Esche = Daio (gr.) = bränna.

Josua. Se Hosea!

Jotham = Fullkommen. Av Jitthom = Överträffa, slösa på, kvarbliva etc.; som böjes: Jithmu, Thamam, Jathar, Hothir, Jothir, Nothar, Juther o. s. v.
Hättasthai (gr. = överträffa) = Jathar. Hothir (heb.), Nutrio (lat. = hålla vid makt, nära) = Nothar (heb.). Gut (ty. = god, fullkommen) = Juther. Jfr ovan Hosea (om Ghut (heb.) = Hjälpa; Juvo, jutum).

Ira = Väktare, Stad. Ghir (med Ajin) = befästad stad, borg, Ghir (heb.) = Väktare; Garde (fr.), Hort (ty.), Vørdr (isl.), Kyróo (gr.), Curia (lat.), Urbs (lat.?). Sedan finnes Birah (heb.) = Birh (op.) = Borg, Kungligt

slott, Tempel. Pyrgos (gr. = Borg), Pergamos (gr.), Burg (ty.), Borough (eng.), Birka (sv.).

Isaac = Löje, lustig. Schachok = skratta. Cachinnor (lat.), Kiklitzo (gr.), Kichern (ty.), Kikna (sv.).

Isaskar = Belöning. Sakar = belöna, hyra, tinga, köpa; böjes Jischkor, Nischkor. Karitzo; Karis (gr.), Cher, Enchère, Encherir (fr.), Carus (lat. = dyr, kär), Kär (sv. = dyr).

Ischkarleth = Mannen från Carioth. Isch, Aisch (op.) = Man, någon. Ekeinos (gr.), Ich (ty., vars etym. är okänd), Egó (gr.), Ego (lat.), Aham (skr.), Azu (altslav.), Az (lit.).

Ismael = Gud bönhörer. El = Gud. Asen, Osen, Haesin = höra, märka, lyda. [Osen (heb.) = Öra. Ous, otós (gr.).] Haesin (heb.) = Aisthanomai (gr.). Osen (heb.) = Audio (lat.), Auscultare (lat.), Ostendo (lat.).

Israel = Man som kämpar med Gud = Isch = Man; El = Gud; Rib = strida, som böjes, Rab, Rob, Jarib, Merib.
Rapio (lat.), Raub (ty.), Rov, röva (sv.), Meritzo (gr. = söndra), Rixa, Rivalis (at.), Reiben (ty.), Rivas (sv.) o. s. v.

Juda = Bekännare; Jadah = bekänna, lova, prisa; böjes: Hodah, Jodeh. Aeido (gr.), Had (skr.), Hador (angs.), Heidr (isl.), Heder (sv.), Hädys (gr.).

Judith = Bekännarinna. Se Juda.

Kades = Avskild, helgad = Kadosch; Scindo, scidi (lat.), Skitzo (gr.), Scheiden (ty.), Skida, Skilja (sv.). Därav Hades (gr. = dödsrikct), Hagios (gr. = helig, G = D:Amerdo = Amergo), Hegen (ty. = hysa avskilja), Hage (sv.), Hägn (sv.).

Kedar = Svart, mörk, bedrövad. Kädo (gr. = bedröva), Kede sig (dan.), Tædeo (lat. = K = T; Ornichos = Ornithos), Chide (eng.)·

Kidron = Se Kedar.

Laban = Blank, Vit. Lævis (lat. = glatt), Levkós (gr. = vit) och genom metathesis roman. Blanco, Bianco, Branco (port. = L = R). Men Laban (heb.) är också Albus (lat.) genom metathesis.

Därav Lebana (heb. = Månen), Libanon (heb. = Vita berget).

Loa = Trött, bekymrad, mager. Av Laah = sich abmühen; böjes: Iileah, Nileah, Haleoth, Thaleuh. Laah (heb.) = Langueo (lat.), Lassus (lat. = trött), Lat (sv.), Leptos (gr. = mager). I hi betyder heb. ordet = uttömma tålamodet, och där skymtar Thaleuh (heb. = Dulden ty.). Tåla (sv.), Tolerare (lat.), Athlevo (gr.); kanske Leiden (ty.), Lida (sv.), står bredvid Laah och Lea. Leat (heb.), Lat (op.) = Långsamhet. Lat (sv.), Lentus (lat.), Nileah (heb.) = Näläs (gr. = eländig).

Lot = Förborgare. Av Lut, Lat = dölja. Lateo (lat.) Fylatto (gr.), Lätho (gr.), Lantano (gr. = med nasalisering) och sedan med prosthet. K-ljud; Claudo (lat.), Kleitzo (gr.), Kleiden (ty. = Kläda = hölja), Kläda (sv.), Clothes (eng.); Lid (ty. = ögonlock, Lider (sv. = skjul), Lada (sv.).

Maccabeus = Förfäkta. Makeomai (gr. = fäkta, strida), Dimico (lat. = strida), Macto (lat. = slakta).

Magdala = Migdal = Höjd, Torn. Maghal (heb. = det övre), Megas, Megalä (gr. = stor, lång, hög), Magnus (lat.), Megin (isl.), Mykil (isl.), Migdal (heb.) av Gadol, Gadal, Igdel, Higdil, Hithgadel, Meguddal

= bliva stor, lång, lova, prisa, uppfostras, yvas, stoltsera.
I Higdil synes High (eng), Höj (dan.), Hög (sv.), Hügel (ty.). I Gadal, Gadol synes Adulare (lat. = prisa), Hädomai (gr.), Aeido (gr.), Aldäsko (gr.).

Magdalena = Tilltagande. Se Magdala.

Malchus = Konungslig. Malak = härska, böja, vara konung. Melek, Melok, Jimlok, Molek, Himlik, Jamlik, Hamlik.
Malakos (gr. = böjd, vek), Malerós (gr. = stark). √ är Mol, Mul (heb.) = krossa. Molo (lat.), Mulceo (lat.), Miles (lat.).

Manasso = Förgäten. Naschah = glömma. Troligen av Naschab = bortblåsa (»Det är som bortblåst») eller Nasa = upphäva, lyfta.
I grekiska Mim-nesko och Ana-mimnesko, Anamnesis, Amnestia synes heb. Nasch. I latinet tyckes Mim- i Mimnesko ha givit Memoria o. fl. Om Noceo, Nascor, Nosco (lat.) äro förvanter kan icke avgöras, då betydelsen äger sina skridningar liksom ljuden. Fenomenet deteriorisation eller ompolarisering bör alltid tagas med i räkningen. Ex. Nemesiáo (gr.) = 1:o Tadla, 2:o Berömma.
Latinets Nascor betyder ju födas, men även uppkomma, och där råkas heb. Nasch (Nas) = erheben.

Mara = Bitter. Av Marah = sträva emot; Morah = bekymmer. Amarus (lat., med a intensivum), Moereor (lat. = sörja), Morosus (lat.), Mora, Morior, Morbus (lat.), Moros (gr. = öde, död), A-merdo (gr.). Kanske Mare (lat. = hav, det salta, bittra) hör hit.

Mattathias = Mattithia = Matthias = Mattheus = Herrans gåva. Nathan = giva. Se ovan Jonathan.

Melkisedek = Rättfärdighetens Konung. Melek = konung, se Malchus. Sedek = Zadak = vara rättrådig. Böjes: Jizdek, Hizdik, Jazdik, Mazdik.
I Jizdek synes lat. Judex; i Hisdik gr. Dikaios; i Mazdik gr. Mastix = straff.

Messias = av Maschak = Viga, smörja till konung. Hosióo (gr. = viga).
Suk (heb.) betyder smörja, utgjuta och Asuk = oljoflaskan. Detta Suk kan vara latinets Sacer, gr. Hag-ios (S = H, Serpo = Herpo). Kristos är översättning från heb. till gr. [Krio gr. = smörja = Maschak. Se ovan Hosea!

Metusalah = Dödens ro. Maveth = döden; Moth, Muth = dö; av Mut = vackla, hotas med undergång, även Noagh (Nugh) heb.
Nuto (lat. M = N), Macto (lat.), Mutus (lat. = stum, Döden = Tystnaden), Mydáo (gr.), Metzeln (ty.). Om Mors (lat.) och Mord (ty.), Murhata (fin.) genom rotathismus (infix. R) härledas från Moth kan icke så hastigt avgöras. Gr. Marasmos = avtagande krafter, Marasmus senilis hör väl också dit.
Salah (heb.) = ro = Schalom, se ovan Jerusalem!

Michal = Vattenflod eller Vems är allt?
Att ett ord kan betyda två så skilda saker, beror därpå att det Gamla Testamentets text icke var avdelad i ord, och icke var punkterad,
Mikal (heb.), Mikl (op.) = Vattenränna. Av Gal, Gel, Gol = Quelle. Av Galal = välta, Hillo (gr.), Gel = Hop, Källa, plur. Havsvågor = Houle (fr.), Welle (ty.). Gol (heb. = Kruka); Olla (lat.), Kal (heb. = Snabb = Celer (lat.). Gesenius deriverar ordet från Kalah (heb.) = Kleio (gr.), Claudo (lat.)

Antaget nu Michal = Vem allt? Så är Mi = Vem? Kol = allt = Whole (eng.), Allt (sv.), Ullus (lat.), Holos (gr.). Mi kan vara gr. conj. Mä.

Moab = Av Fadren. Ab = Fader. Mo, Me = av, contr. av Min, Men.

Morla = Herrens uppenbarelse. Ia = Iahve; Mor = hi av Rao = se, Horao (gr.), alltså visas, uppenbaras = Mareh, (op.) Marah. Mirari (lat.). Se ovan.

Mose = Utdragen. Maschak = draga, förlänga, spänna, Böjes Meschok, Jimschok, o. s. v. Mäkynein (gr. = förlänga), Makrós (gr. = lång).
Heb. M i Maschak är prosthet. och rotverbet är Jaza = gå ut, ausziehen, härstamma, vara slut. I ho. Muzath är redan Maschak synligt, och betydelsen också = utföras. Myo (gr.), Moveo, Motus, Mitto (lat.).

Naemi = Lustig, Glad. Av Naem, Naghem (med Ajin), Suavis fuit: fut Jineam, Jingham, Inghm (op.), Naghim (heb.) liknar ju otroligt Angenehm (ty.) i mhd. = genæme, ahd. ginämi. Med nehmen = »taga» synes ingen gemenskap med Gunst, Gnade, Gönnen snarare; och med grekiska Evmeneia, lat. Amoenus.
I Jingham spåras väl Jucundus, Gennaios (gr.) = ädelmodig. Ganymai (gr.) = glädjas står väl närmast Naghim (heb.) och Ginämi (ahd.), Angenehm (ty.), Angenäm (sv.).
[Ordet Naemi (Naghim) visar bland annat i sina ordfränder, att bokstaven Ajin = ע icke är alltid stum, och att den därför bör beaktas vid etymologien; ty utan den skulle Naemi svårligen deriveras.]

Nahum = Tröstare. Nachem = trösta, vara bedrövad, ångra sig; Hinnachem, Nuchom, Menachem = tröstare. N är prosthet., ty Agam betyder bedrövad = Ainiao

(gr.), Gemo (lat.). Ljudenligt vore att invid Nach-em sätta Nacht (ty.), Nox (lat.), Nyx (gr.) = tröstaren, kanske Nex (lat.), Nekrós (gr.) = döden; men förvantskapen oviss, ty heb. Lail är Natt och Muth är döden. Men heb. Nusch = vara sjuk blir Nosos (gr.) = sjukdom; kanske Nex, Necari, Nekrós.

Nain = Skön, Ljuvlig. Se Naemi.

Nathan = Givare. Se ovan. Se Jonathan.

Nazareth = Telning. Nezer = telning. Nizza = blomma; (ital. stadsnamnet Nizza). [Zis = blomma; Ez = träd, (stavat Ghez).]. Nazaz (heb.) = Nazar = frambryta, glänsa. Niteor (lat.), Nix (lat.), Nudus (lat.), även Nisus (lat. = hök = rusaren), Nitzo (gr.).

Nehemia = Herrens tröst. Se Nahum.

Noach = Ro och Vila, Av Nuach, Nuch (op.) = böjas vila, tiga, Heniach, Maniach, Janiach. Förv. med Nacham och Nusch. Se Nahum. Neigen (ty.), Maneo (lat. = Maniach heb.).

Nun = Son, Arvinge, Efterkommande. (även Fisk, efter dess stora fruktsamhet). Av Nun, Nin, Jinun = fortplanta. Där synes i Jinun lat. Gigno, gr. Gignomai, Genus, Gynä, Nascor, Kv-inn-a (sv.).

Obadia = Herrens tjänare, Dyrkare. Abad, Ghabad, Ghb (op.) = tjäna, trötta, lyda, arbeta, hedra. Obedio (lat.), Obitus (lat.), Sebein (gr. = G = S; Oligon = Olison (ion., dor.)) = hedra, dyrka. Se Abda!

Omar = Vältalare. Av Amar, Emor, Lemor, Jomar, Omer = tala, lova, prisa, befalla.
Sermo Carmen (lat.), Rumor (lat. = tal, sägen).

Ophir = Rik, Fruktsam. Ophir = guldlandet. Omtvistad etymon; Arabien, Indien ha varit föreslagna;

men Afrika synes i det opunkterade Aphir, Avphr, Avphir. Därav Afrikas namn. Peri (heb.) = frukt. Pario (lat.), Oppora (gr. = frukt), Fero (gr. = föda), Bära (sv. = föda).
Europa härledes av Ereb (heb.) = afton, Abendland, Västerland, och Asia av Esch (heb.) = eld, ljus, öster = Morgonland. (Meier: Hebr. Wurzel-W.-Buch.)

Palestina = av Pelescheth = Philistæa (= Terra peregrinorum, advenarum [Gesenius], Pelthi = Philisteer i Davids livvakt, i Bibeln = Plethi (och Kreti) av Palasch = flytta, eller Palat undfly. Fallor (lat.), Pello (lat.), Pallo (gr.), Pelas (gr. = Granne (sv.)); Jfr Pelasger = invandrade.

Passah = Påsk, Förbigå. = Passer (fr.), Passera (sv.). Heb. Pasagh = skrida, Pesagh (heb.) = steg. Pes (lat.), Passus (lat.), Pous, Podos (gr.), Petzevo (gr.), Pasko (gr. = betyder både lida och vederfaras; »Es ist mir passirt»). Därför har gr. Paska = Påsk en dubbel betydelse: 1:o Lidandets, 2:o Utgången ur Egypten eller Mordängelns förbigående. Denna lek med ord och ljud är i Gamla Testamentets stil. Så börjar ju Första Psalmen. Aschré Haisch Aschér etc. »Säll den man, vilken etc.»

Paulus = efter heb. är Saul = Begärd, Postulatus (Gesenius) av Schaal = fråga, forska, bedja. Nischeal, Jeschael, Hischil, Isko (gr. — förmoda m. m.), Äska, Önska (sv.).
Paulus anses vara = Paullus (lat. = liten).

Poninna = Pärlor, trol. av Panah = intränga; Penetro, Penitus (lat.), Pinna (gr. = Sticksnäckan som förer pärlor).

Porsia = Ryttarfolk. I så fall av Parasch (heb.), Fares

(pers.) = häst, ryttare. Av Paras = rusa; Porevo (gr.), Fahren (ty.), Färdas (sv.), Pferd (ty.).

Phanuel eller Pnuel = Guds ansikte. El = Gud; Paneh, Panim = ansikte; yttre, det synliga. Av Panah = vända till. Faino (gr. = visa), Fenomenon (gr.), Pränäs, Pranäs (gr., dor. och att.), framstupa av Pranitzo = vända till, som kan vara Panah (heb. = vända) med ett infigerat R (= Rotatismus), Pranäs blir nog Frons (lat. = Panna (sv.)), Pannan (sv.) står närmast heb. Paneh och har samma betydelse.

Ty. Pfanne, sv. Stek.panna hör icke hit, men ny-heb. har Pinak = panna (stek-), som kan vara lånat, kanske från gr. Pinax = tallrik, även bräda. Dock kan heb. Pinak härledas ur Panag = steka, koka (Gesenius), varmed Panis (lat. = bröd) kunde vara förv.

Pharao = Furste. Phrgh (op.) av Paragh, Prgh (op.) av Paragh = anföra och Perag = Furste. Skymtar i Im-perator (lat.), då Para(gh) (heb.) = föra är lat. Fero, som är sv. Föra, och Pharo är Föraren, der Führer och kanske Fürst.

Pharisöer = Avsöndrade. Av Parad eller Parasch = skilja; sprida o. s .v. Spargo (lat.), Speiro (gr.), Sprida (sv.).

Philistea = Se Palestina.

Phrath = Euphrat. Fruktbar. Av Parah = vara fruktbar. Pario (lat.), Fero, Evforos (gr.), Bära (sv.), Gebären (ty.).

Plethl = Se Palestina.

Purim = Lotts dagar. Pur = lott (sv.). Pars (lat.), Sors eller Fors (lat. = P = S; Ph (F) = S; Fama = Sama), Fortuna (lat.), Poro (gr. = av ödet tilldelad).

Jom, Jum (op.) = dag, tid; Aion (gr.).
Hajiom (heb.) = Hodie (lat.), Heute (ty.).

Rabbi = Min Herre, Mästare. Rab = mycket, mäktig, herre. Robur (lat.), Labor (lat. = R = L. Tlibo = Tribo), Romä (gr. = makt).
I = min (affix = sus = häst; Susi = min häst).

Racha = Racka = Onyttig, Skurk. Raschag = gudlös, skurk, tokig. [Hebreerna ansågo en gudlös vara både skurk och tokig (Gesenius).] Raká (gr. = dumhuvud), av Ragh (heb.) = dålig, ond, arg. Roscha (skr. = vrede), Rai (gr. = falsk), Rugio (lat. = vara ond), Rukia (goth.), Rekiu (lith.), Rotzo (gr.), Ryezu (ry), Racka (sv,). Arg (ty. och sv.) är Ragh (heb. invert.) närmast Ira (lat.), Orrodia (gr.), Oruo (gr.).

Rama = Höjd; Rum = vara hög, högfärdig; Aireo (gr.), Erigo (lat.), Rumor (lat.), Ramr (isl.), Ruhm (ty.).

Raphael = Guds läkare; El = Gud; Rapha = förbinda (sår), Rapto (gr. = sy ihop).
Eljest Aruka (heb.) av Arok = tillfrisknande. Av båda kan gr. Farmakon = läkemedel, Raia = Genesung och Raitzo = Genesen härledas; Re-creari (lat.). Av Aruka kan Chirurgia, Curare deriveras. [Jfr: Eruca = senap, förr medicinalväxt.]

Rebecka = Den fängslande, Snara; Ribkah. Rbkh (op.); av Arab = fläta, lägga försåt; Arba = snara. Rapto (gr. = sy ihop), Ararisko (gr. = foga ihop), Bregda (isl. = fläta; Fisk-Bragd), Bragd (isl. = list), Rep (sv.).

Rehabeam = Folks utbredare. Am = folk; se ovan flerestädes. Rachab = vidga; Evryno (gr.), Porrigo, Spargo, Aperio (lat.).

Rubon = Skådebarn; Ben = son; Raah = se; Horao (gr.); se ovan flerestädes.

Ruth = Väninna: Ruth contrah. av Reghuth = av Raghah = beta, föda, nära, förnöjas, älska, leda, vakta. Rego (lat. = Rex = herden), Arkeo (gr.), Eros (gr. = kärlek), Eroticus (lat.) är väl närmast Ruth, Rut (fr.).

Sabbath = Vilodag; Schabach = stilla, mildra; Sebas (gr. = from), Häsykos (gr.), Pacare (lat.). Men kan även vara sjunde Dagen av Schabuagh = sju; Septem (lat.), Hepta (gr. = H = S; Hex = Sex.

Sadducéer = »Rättfärdige»; se ovan Zadok.

Sadrach = Sändebud på vägen; Sad, Zad, Zav, Ziv = sändebud; Etymon otydlig = Zir = löpa omkring (= Tur, Dur, Schur) = Schur blir Curro, Cursor (lat.), Erkomai (gr. metath.), Irren (ty.), Erro (lat), Orak = väg; av Arak = räcka, länga, lång; Rectus (lat.), Kora (gr.), Ora (lat.), Makrós (gr. = lång), Räcka (sv.), Rak (sv. och = Räkel), Orka (sv.), Arkein (gr. = räcka).

Salem = Frid. Se ovan Jerusalen!

Salomo = Fridsam. Se ovan Jerusalem!

Samaria = Herren bevarar; Ia = Jahve. Samek = hämma, bevara, stöda, hjälpa. Samek = Hemmen (ty. S = H; Sex = Hex), Sammeln.

Detta Sam (heb.) är Gham (heb.) = Hama, gr. Sym = (cum), Samal (heb.) är = Similis (lat.), Homalos (gr.). Samek skall enligt rabbinerna vara = hänga samman med, alltså från Gham.

Gr. Skepáo = skydd, samla är tyska ändelsen schaft, sv. skap (herrskap). Men skepáo dyker upp i Skäptron = stav, stöd, och i Skaft sv. som både är knivens stöd och vävens skydd. Men Sam- i Sammeln är förv. med Dämos (gr.), Damáo (gr.), Zahm (ty.) och där råkas Samek i betydelsen hämma, stämma, tämja. Hebr. Dam betyder likna och är =

Simul, Homalos, varav synes att ty. Sammeln är förv. med Simul (lat.), föra ihop det liknande. Men heb. Dam är = Gham (där Homalos synes), D, S, Gh, H, Th äro således växlande. Heb. Tham = from är väl gr. Damao = tämja, sv. Tam, ty. Zahm o. s. v. Detta såsom exempel på den systematiska förbistringen och tillvaron av ett språknät som sträcker sig över hela jorden.

Emellertid visar sig att Samek står närmast svenska Samka (= Samna isl.), och betydelsen Samla är = bevara.

Samuel = Schmual (op.) = Hörd av Gud; Schama(gh) = höra; Sämnaino (gr.) = en av dess många betydelser från teckna; jfr: Semafor. I hi betyder Schama(gh) = förkunna, alltså teckna.

Schema(gh) (heb.) = rykte; där ha vi Fama (= Sama). Fämä (gr.). Fama av Fari = tala, Fämä av Femi = tala. Men Skemma (gr.) = överläggning (= Skepsis).

Saphira = Berättare; Saphar = berätta, skriva, prisa, tala, räkna = Fratzein (gr. genom metathesis möjligen). Saphar, Sphr (op.) betyder först gravera = Scribo (lat.), Grafo (gr.).

Men Saphar = skriva kan härledas ur Suph = Nil-säf, med vars rör man skrev eller med vars blad man gjorde papper (Papyrus).

Suph (heb.) är Typha (lat.), Fykos (gr.), Fucus (lat.). Men Saphar = räkna, Sephra = tal. Där står Siffra, som dock icke kom in i lat. och gr. under den klassiska tiden.

Meier (W. W. B.) visar en analogi mellan Saphar = räkna och Sophar = berätta, i Zählen och Erzählen (ty.), Tall och Tell (eng.). [Jfr tälja, förtälja, täljare och tala, tal (1:o berättandet, 2:o numerus).]

Ädelstenen Saphir hör dit enl. (Meier), men den står nog invid Siv (heb.) = glänsa = Safäs (gr. = glans). Men gr. Sophia = vetande, Sapio (lat. = veta, smaka) stå närmare Saphar, som då blir fr. Savoir m. fl.

Sara = Rådande; Saroh = råda, strida, kämpa; se Israel. Arkéo (gr.), Rego (lat.), Ragen (ty.), Herrschen (ty.), Schur (heb. √) = strida, Certare, Cura (lat. = bekymmer).

Saron = Jämn, Slätt; Scharah = jämnmått; i st. f. Jescharon, med artikel Hasscharon; är samma ord som Sahara = Charab = öken, och (Gh)arabah = Arabien; i så fall av Charar = bränna eller Charaz, Charam = förödas.

Area (lat.) skulle stå bredvid Scharah, men Chur = urholka ger Keiro (gr.), Secare (lat.), Circus (lat.), Korä (gr.), Sirós (gr. = hål).

Men Saron = Slätt. Ebene, bleve närmast gr. Harmonia = Ebenmass [H = S; Sal (lat.) = Háls (gr.)].

Saul = Begärd; se Paulus. Zälotós (gr.).

Schibboleth = Schibalim; Ax (på säd); även Ström, Vattenlopp. Även Siboleth, Sblth (op.). Efraimiterna kunde icke uttala S utan sade Sch. Liksom irländare och auvergnare än i dag. I Auvergne säger man Chamuel för Samuel.

Schabal (Jabal) = gå, flyta, Schaban = växa. Om Schibboleth är av Schaban, så är analogien växa = Ax (sv.), Wachsen = Ax (ty.). Men ax heter även Abib på hebr. av Ab = växa, skapa, Äbáo (gr.); och Sch kan vara prosthetiskt och ge Schabib = Schibb-oleth; derivat är Rabib = Regnskur (som spön eller kärvar).

Men Abib (heb.) = Epi (fr.), Spike (eng.), Spica (lat.), och Spica blir då Schibb-oleth närmast.

Sebulon = Närboning (Luther). Av Sabal = wohnen bei, beiwohnen; Sepelio (lat. = gömma, begrava), Sfallo (gr.), Fallo (lat.).

Sedekia = Rättfärdighet. Se även Zadok!

Selah = Stilla. Detta ord som avslutar flera Psalmer betyder väl helt enkelt Silentium! (d. ä. = Finis, Pausa, Fermat, Cadenz). Salah (heb.), Seleh, Selah är = Sileo (lat.) = Tystna, Sigao (gr.), Skolä (gr. = Vila).

Sem = Schem = Rykte, namn. Fama (lat. = Sama), Fämä (gr.), [S kan bli F Sykon = Ficus]. Eljes Sämaino (gr. = teckna; Semafor), Signare (lat.).

Seraphim = Eldslåge; Saraph = bränna, eldslåga; Feresthai (gr.), Serpo (lat. = utbreda sig = »flamma, ignis»), Herpo (gr.) = Krypa (sv.), Creep (eng.).
Krypa heter också på heb. Scharoz.
Se Cherubim!

Sichem = Skuldra (Nacke, Landrygg); Schekem = Avkän (gr. = Nacke?). Av Schach = böjd; Zuk, Duk, Dusch, Disch, Dosch (heb.) = Trampa, Krossa, Tröska; Daknéo (gr.), Dukke (dan.), Tryko (gr. = Trycka sv.), Trysko (gr. = Plåga = Tröska (sv.), Dreschen (ty.), Tracto (lat.), Tergum (lat.) = Rygg),

Silea = Sändebud; Schaloak = Sända (bud) = (Maleak). Stellein (gr. = S = T).
Schicken (ty. contrah.).
√ Jalak, Halak = gå; Allaomai (gr.).

Simson = Liten sol; Schemesch = sol; Kavo, Kavma (gr.) = Bränna, Hetta.
Ändelsen on i heb. ger diminutiv. Isch = man; Ischon = liten man; liksom i grek. Anär = man, andrion = liten man; un-culus i lat., en i eng., chen i ty

Schemesch, Sem, Sim, kan bli Summer (eng.), Sun (eng.), Sonne (ty.).

Sin eller Sir = Törne; Hake; Sen-tis (lat. = Törne), Ensis (lat. = Svärd) = Sain (heb.), Sûr (skr.), Tir (skr.), Dorn (ty.), Thyrn (ags.)

Sinai = se Sin.

Sodom = Hemlighet. Sod, Sug; Sigao (gr. = tiga), Schweigen (ty.), Schod (heb.) = Förtryck, undergång; Skedannymi (gr.), Skotós (gr.), Kädo (gr.), Kevto (gr.).

Saul = Räv eller Schakal; stavas Schughal, som väl är Schakal uppkommet genom förväxling; i lat. heter också Schakalen Lupus = Vargen.
Schugah = Skrika. Som onomatop. är det icke lönt söka dess kontakter.

Susan = Ros eller Lilja. Susanna = liten Ros eller Lilja. √ är nog Sus, Sos, Sis, Zis = röras, leva, fröjdas.
Därav Sus = Häst; Sis = Svala; Zis = Blomster.
Suesco (lat.), Suavis (lat.), Sitso (gr. = vissla). På Chaldeiska heter Ros = Varda, Urda (op.) som nog är Rodon (gr.), Rosa (lat.), sedan Roth (ty.), Röd (sv.)

Thabor = Ren, klar; Tahor = Ren; Katharós (gr.), In-teger (lat.). Men Bar (heb.) är också Ren; Purus (lat.). Men ty. Sauber står närmast Thabor, liksom sv. Sober, Sovra; lat. Sobrius.

Thomas = Tvilling. Thaom, Tham (op.) av Thaam = paras. Här synes först eng. Two, sv. Två, ty. Zwei, lat. Duo, gr. Dyo, fr. Deux.
Två heter eljes på heb. Schenajim = Gemini (lat.), Jumaux (fr.), Zevgnymi (gr.).
Det är genom räkneorden man först upptäckte fränd-

skapen mellan hebreiskan och de s. k. indogermanska språken. [Se Gesenius: Grammatika, Uppsala 1849, noterna till Räkneorden, sid. 193]

1 = Echad (heb.), Ekeinos (gr.), Yksi (fin.), Eka (skr.), Quis (lat.);
2 = Schenajim (heb.) = Gemini (lat.), se ovan Thomas. Av Schanah = upprepa (därför Schenah = året). [Lat. Secundus av Sequor];
3 = Scheloscha; Schalem = komplettera;
4 = Arbaah; Fläta = Vier (ty.);
5 = Chamisscha;
6 = Schis-cha; Schascha = vända. Six (eng.), Sex (lat.), Hex (gr. = S = H), Schasch (sk.), Schäsch (pers.), Schesst (ry.);
7 = Schibeagh (heb.), Schbgh (op.) = Sieben (ty.), Sapta (skr.), Septem (lat.), Hepta (gr.). Seitsemän (fin.); Zeba (heb.) = Skara;
8 = Schemona (heb.) = Fetma;
9 = Thischgah;
10 = Assara (heb.).

Alla dessa äro dock denominativer, härledda från verb; så t. ex. Arbaah = 4 av arab. = fläta, emedan efter 2:an det börjar bli flera (komplicera sig); Chamisscha = 5 lär komma av Hamech = näven = »alla 5», emedan man började räkna på fingrarna. Samma förhållande i grekiska och latin, där t. ex. Secundus = 2 av Sequor o. s. v.

Thohu = Sönderdelare. I Genesis står Thohu, Bohu = Kaos. Detta är lånat direkt till Franskan = Thohu Bohu = Huller om Buller.
Thohu (heb.) = Öde, Tomt, Intigt, √ Schaah (Gesenius) = Vastus (lat.).

Thubal = Växt. [Flera tolkningar givas.] I så fall av Tapeh (heb. = Frukt), Tappuach (heb. = Äpple). Th. vore prosthetiskt och Eb, Abah = växa, gr. Äbáo, sv. Avla. Tuber (lat. = äpple).

Tobia = Herren är god; Ia = Jahve; Tob = god. Om man helt enkelt söker i latinets och grekiskans vanliga ordförråd, finner man Bonus och Agathós på God, men ingen frändskap med Tob.
Men Tob = God, skön, from, behaglig, rikedom, glädje, och verbet heter Jatab. Där synes genast Gäthéo (gr.) = glädjas, Gaîté (fr.), Gaudio (lat.).
Jitab, Haitib, Heiteb, Hatib, Veitib, Maitib. Här kan gr. Agathos råka in, Gut (ty.), Hädesthai (gr. = fröjdas).
Tab, Teb (chald.) = grek. Sebas (= from).
Men Tob (heb.) står nära goth. Taubia, grek. Tevko, Dapsiläs.
Taube (ty. = Duva kan vara Tob = den fromma, då Duvan icke är taub (döv). Eng. Dove talar för konjekturen. Eljes ha vi heb. Dob. = sv. Dov, Duven att gissa på, då etymon Duva är okänd. (Se Jonah.)

Tyrus = Klippa. Sur = Mur, Klippa, Sten, Skärpa. √ är nog Sar (heb. = skära), Keiro (gr.), Secare (lat.), Sharp (eng.), Skärpa (sv.).

Uria = **Uriel** = Herrens eld. Uro (ty.), Pyróo, Pyr (gr.), Feuer (ty.) o. s. v.

Usia = Herrens starkhet; Ousia (gr.), Vis (lat.), Iskys (gr.), Fest (ty.).

Zacheus = Oskyldig, Ren; Sak (heb.), Sacer (lat.), Castus (lat.), Hagios (gr.), Hagnós (gr.), Agnus (lat.).

Zarpath = Smältning; Zaraph = Smälta, pröva; Saraph = bränna. Se Seraph. Sv. mettallurg. Skärpning må jämföras.

Zebaoth = Härskaror = Zabah = Här; Asaph = Samla; Sibbur = Hop. Capto (lat.), Hapto (gr.), Haufen (ty.), Copia (lat:).

Zedekia = se Sadok.

Zephania = Herrens hemlighet; Zaphan = dölja; Tapes (lat.), Tæppe (dan.), Tapeinóo (gr.), Täppa till (sv.).

Zion = Torrhet; Ziah = torr; Zijah, Zih (op.) = öken; Siccus (lat.), Isknos (gr.).

Zipor = Fågel = Avis (lat.) synes, men $\sqrt{}$ lär vara Zaphak = Zirpen, Flüstern, där Zipor synes igen i ty., i sv. Siska kanske också.
Eljes heter Fågel på hebreiska Ghof, där Avis visar sig tydligare. Fåg-el (sv.) är inverterat Ghof, och gr. Fevgo = flyga, då Fågeln är Flygaren.

MODERSMÅLETS ANOR

SVENSKA ORDFRÄNDER

I KLASSISKA OCH LEVANDE SPRÅK

ERINRAN:

För att kunna följa mina tankars gång i detta lilla arbete, bör läsaren känna mitt nyss utgivna *Bibelns Egennamn och Ordfränder,* som utgör introduktionen.

Förf.

Minnet av

JOHAN ERNST RIETZ,

författaren till Svenskt Dialekt-Lexikon,

har jag tillägnat denna uppsats, vilken utgör Inledningen till min Svenska Ordbok, av vilken bokstäverna A och B äro färdiga. Av Rietz lärde jag först att vårt modersmål är släkt med världsspråken, de döda och de levande, de Semitiska, Romanska, Germanska, med Sanskrit och Mongoliska. Jag har följt hans spår! Det är allt!

April 1910.

Författaren.

Modersmålets anor.

Vid dessa etymologiska studier har det förvånat mig att så många svenska ord saknade frändskaper och rötter (se Tamm Etym. Svensk Ordbok) i andra till och med besläktade språk. Vid närmare undersökning visade sig det påstådda förhållandet vara ogrundat. Vid mina forskningar rörande Hebreiska språkets ställning till Grekiska och Latin hade jag efter långa irrfärder upptäckt att om man sökte ljudlikheten, gick man rätt, men att letandet efter ett liktydigt ord (glosan) ofta ledde vilse. Fruktan för ljudlikhetens snaror narrade mig till långa omvägar, och jag vågade icke närma ett grekiskt ord direkt till det svenska, emeden språken uppgåvos vara oförvanta. När jag t. ex. såg grekiska elakys = dålig, lumpen, så kunde jag aldrig drömma, att detta var svenska elak. Likheten var för stor, så att man i nödfall kunde tänka på ett direkt lån. Nu kunde svenska glosan icke deriveras, och Tamm stannar framför dalmålets jalak, forn-nordiskt elaker, ilak, lákr (isl.). Detta är ju bara omskrivningar och förer icke frågan framåt. Jag tog då till mitt hebreiska lexikon och fann verbet, alach = fördärva, bli dålig, och där råkades grekiska elakistos, elakys = dålig, lumpen, ringa. Men hebreiska alach böjes illach, nelach, jillach, meelach, hillach. Här visar sig ytterligare grek. lallo = förkasta, grek. melos = svart, men även dålig, vilket antyder att lat. malus är = elak från heb. meelach, som även kan vara

grek. malakos = feg. Men i heb. jillach synes ju dalarnes jalak och fornn. ilak.

Grek. ollymi = fördärva är nog i släkt, och lat. nihil, nil = ringa kan vara heb. nelach.

På samma sätt, och en annan gång fann jag svenska skada ljuda och betyda detsamma som grek. skedannymi = förinta. Endast hebreiska lexikonet befriade mig från onödig farhåga, ty schadad (heb.) betydde skada = Schade (ty.). Latinets cateo betyder »spruta omkring» och grek. skedannymi ursprungligen = förströ. Detta var ju full bevisning.

Svenska reson (= taga reson, raison fr.) behöver icke letas över lat. Ratio, fr. Raison, gr. Ritza = yttersta grunden, roten, utan kan genast och bättre ställas vid heb. Rezon = god vilja (som tager reson).

Svenska »namn» står närmare till heb. Nam, Neum, än till gr. Onoma, lat. nomen.

Svenska slummer, eng. Slum är mera likt heb. Chlum (op.), Chalom = drömma än gr. Kalao = slappas, Kalymma = slöja, Celo (lat.), Velum (lat.). Trots dessa upplysningar, vilka bekräftades långt över förväntan, tog jag som regel vid svenska etymologiska sökningar, att straxt uppställa de germanska fränderna, tyska och engelska. De engelska, som oftast äro två synonymer, en germansk och en romansk, giva bästa ledningen, ty engelskan är ett slags sanskrit och är därför världsspråket. Sedan hade jag latin och grekiska för att komma över till hebreiskan, men ofta behövdes icke detta, när jag ägde hebreiska ljudet i minnet.

Då Tamm står rådvill framför svenska pronomen eder och förklarar roten okänd, så är det av fruktan för de klassiska språken. Eder är grekiska Avtä, hebreiska Athem = I, vilket är pluralis av Attha = du, som är

latinets Tu. Grek. Hymeteros = eder kan i eteros inne-sluta eder, emedan ʽeteros (heteros) är = annan; då vår (sv.) är = Häm-eteros (gr.).

Edert hus är ju icke vårt, utan »de andras». Eder (sv.) är då Other (eng.), Alter (lat.), Autre (fr.). Jfr heb. Otheka = dig, Otho = honom. Jfr Nos-otros (sp. = vi).

På samma sätt retirerar Tamm för svenska pronomen han, ehuru han erkänner frändskap med eng. He, Him. Men detta He, Him (eng.) är hebreiska Hu = han, Hi = hon, som synes i latinets Hic, Hujus, i grek. He-avtos = han själv. Anglosachsiskan visar spåren av hebreiskan i Hi, He = hi, hu. De heter i heb. Hem, Hemmah (mask.); Hen, Hennah (fem.). Åt honom = Lo (heb.), Lui (fr.?), Illi (lat.).

Men sv. Han kan vara en ackusativ-form, som för välljudets skull upptagits. Vi begagna ju än dem (= dom) i stället för de. Om grek. Ekeinos = någon hör hit, är osäkert.

Pronomina personalia hava undergått en särdeles stark förbistring, vars spår än i dag visa sig i språkbruket.

Barnet säger icke gärna »jag», utan »han». Läraren säger »vi» och »han» i stället för du. Majestätet säger Wi (plur. majestatis), Engelsmannen säger I (= You) i stället för du (han); fransmannen I (Vous) i stället för du (tu). Dansken säger De, i stället för I och du. Tysken säger även De (Sie) i stället för du och I (Ihr).

När barnet icke säger jag, utan han, är det ett sätt att objektivera sig själv, vilket ju strider mot antagandet att barnet vore fött subjektivt. När jag först lärde på hebreiska konjugationerna fann jag det egendomligt att tempusböjningen började med tredje personen, han, och icke med jag som vi göra.

Ex.: Pakad = Han besökte
Pakadta = Du besökte
Pakadti = Jag besökte
Pakedu = De besökte
Pekadtem = I besökten
Pekadnu = Vi besökte.

Jag trodde det var en artighet att sätta sig själv i tredje rummet och de andra före.

Men när jag fick se futurum, där pronominalrötterna sättas före, kom jag på andra tankar:

Ex.: Jiphkod = Han skall besöka
Thiphkod = Du skall besöka
Ephkod = Jag skall besöka
Jiphkedu = De skola besöka
Thiphkedu = I skolen besöka
Niphkod = Vi skola besöka.

Där står ju tempus i vår ordning, men förväxlat och så att Han = Ji — är = Jag = Ego (lat. grek.)
I (eng.)
Ich (ty.)
Je (fr.)
Io (it.).
Du = Thi — = Du =
Tu (lat.)
Sy (grek.)
Thou (eng.).
Jag = E — = He-avtós (gr.)
He (eng.)
Hic (lat.).

I pluralis däremot Ni-phkod synes ni = Nos (lat.), Nous (fr.). Men svenska vi heter icke Nos, utan liknar Vos = I, en ny förväxling.

Detta Ni (heb.) eller Nu syntes ju i presens och betydde Vi = Pekad-nu = Vi hava besökt, och är latinets Nos, fr. Nous.

Det danska De = Du, I, synes i pluralis Pake-du, där (heb.) Du står före de (sv.); och i participium = Pikdu = Besöken I! Detta heb. Du kan ju vara lat. Tu, sv. du = I.

Men i Pekadt-em I (haven besökt) synes grekiska Hem-eis = vi, där åter förbistringen träder fram. Men grek. Hem-eis = vi visar sig i latinets första pluraländelse -amus eller -emus = Am-amus, Doc-emus, där förbistringen upphört.

I grekiska Es-ti = han är, har återigen hebreiska Pakad-ti = jag är förväxlats med han, och detta var ju utgångspunkten.

De svenska personliga pronominas ordfränder blevo då;

Jag = — I (heb. ändelsen) = I (eng.), Ich (ty.), Io (it.), Ego (lat., gr.).

Du = Thi, ti (heb. pref. och suf.) — Du (heb.) = I (sv.), Sy (gr.), Tu (lat.), Thou (eng.) o. s. v.

Han = Hu (heb. mask.), Hi (heb. fem.), He, Him (eng.), Heavtos (gr.), Hunc, Hanc (lat.).

Vi = Vos (lat. förväxlat), We (eng.), Wir (ty.), Hem-eis (gr.), Nu (heb. verb suffix), No (heb. nom. suff. ex. Dod = Onkel; Dode-no = vår onkel: = No (heb.) = Nos (lat.), No noi (gr.).

I = Ii (lat. = De), Ji (heb. verb pref. = Han eller De).

De = They (eng.), Du (heb. verb suff. = De), Diese (ty.), Tis (gr. = Någon).

Lika svåra att utreda äro de svenska hjälpverben Hava och Vara.

Hava = Habere (lat.), Hapto (gr.) = fatta), Have (eng.), Haben (ty.), Avoir (fr.).

Vara = Eram (lat.; men icke Sum, fui, esse). I Eram synes Jag Är; där grek. Hairéo = taga synes uppträda eller latinets Ire = gå. Detta Ire synes giva sitt futurum Ibo åt latinets futurum: Detta ibo (lat.) är även futurum av hebreiska Bo = gå in, som i futurum verkligen heter Ibo (Iabo).

Amabo = jag går att älska = jag skall älska. Grek. Eko = hava, hålla är svenska Ega och spelar ingen roll.

Vara (sv.) = Werden (ty., icke Sein); Was, Were (eng.), franska Avoir, Aurai synas nu ingripa, ehuru de betyda hava, och detta kan endast förklaras ur hebreiskan. Där sammanfalla och flätas hava och vara på detta sätt.

Havah eller Hajah (heb. emedan י och ו växla = i = v) = han var, eller han hade, Habet (lat.), Hava (sv.), Jesch (heb.) = han är eller har = Est (lat.), Esti (gr.), Sei (ty.), Is (eng.), Suis (fr.).

Denna blandning av hava och vara synes i grek.: Esti mu (Jag har = Det är åt mig), lat. Est mihi, fr. Est à moi. Och verbet vara (sv.) bildar ju perfektum medelst hava = har varit.

I sanskrit saknas hava, men vara = Bhu visar spår av fr. avoir, it. avere i Bhavate = Avez (fr.), Avete (it.), ehuru Bhu själv är lat. Fui, fr. Fus. I futurum vinner vara, liksom andra verber, ett nytt hjälpverbum: Skall = skall vara. Detta är eng. Shall, goth. ty., Soll, holl. Zal. Skall blir skulle och är = skuld, skyldig, gäld. Skall är Schalem (heb.) i pi = Vergelten; Schillum = betalning.

Verben hava och vara äro också inflätade i namnet Jehovah, om vars betydelse rabbinerna än i dag äro oense. Dock står det skrivet 1:o i Gen. 2: 4: IHVH (opunkterat) läses Ihuh eller Ihph, eller Ihfh. Men i 2:a Mos. 3: 14 säger Jehovah själv, när Moses frågar vad han skall kalla honom: »Jag är den jag är» = »Eheie Ascher Eheie». Eheie stavas opunkterat »Ahih». Men Herren sade vidare: »Så skall du säga till Israels barn: 'Jag är' har sänt mig till eder». Nu heter jag är: Ehejeh, Jescheni, Hinneni, Ani, och där finns icke Jehovah.* Namnet är således oförklarat, och verbet Havah eller Hajah är icke hjälpverb, och det böjes ogärna. Några anse Jahveh vara futurum hi av Havah och då betyder det »han giver». Andra mena det vara ett nomen heemanticum med Jod av Havah.

(I sanskrit finns en medialform av Hu = offra, som heter Juhuvahe.)

I spanskan heter Jag har Yo he; och böjes Yo habia; i imper. Haya el. (obs.! detta). Grekiska Eimi = jag är, böjes här och där: Eiä, Ä och i episka dial. Eä, Eiä, Eoi, Äa, vilket ju närmar sig de hebreiska Eheie, Jahve, Ja, och Je.

Men grek. Éimi = »jag går» flätar sig in, och i ren hebreisk hi-form (kausativ) Hi-emi = jag sänder synes Hieiän (op.); men i imperfektum ingriper Ekomai = hava.

*

Svenska konjugationerna flektera knapphändigt, och bilda tempora med hjälpverben liksom tyska och engelska. Men våra starka verb undergå vokalförändring: brista, brast, brustit, vilket liknar heb. Paras, Jipros, Perusa =

* Bibelkommissionen översätter Jahveh = han är.

brista. Sv. participium på -ande synes vara latinets (A-mandus). Men lat. -andus av hendo (lat.), gento (gr.) = gripa, varav hand (sv.). Araben säger »hand» med dativus i stället för »jag har», då verbet hava saknas. [Jfr heb. Participium Bennoni = Presens.]

Svenska substantiven flektera endast i genitivus med s; detta i likhet med tyska och engelska, samt ett par grek. deklinationer: Timä, gen. Timäs. En grek. synkope finnes även i svenskan. Patär (gr.), gen. Patros (med utelämnandet av e-ljud) = fader, fadrens.

Vid adjektiven erinrar jag för ögonblicket endast en egendomlig analogi med grek. oregelbunden komparation.

Agathos	Beltion	Beltistos
God	Bättre	Bäst

Agathos anses släkt med Gut, Good, God, emedan A är ett alfa intensivum och gathos skall vara från Gätheo (Gaudio lat.). Att svenskan kommit på att falla in i B och E kan icke vara slump. Märkligt är att Agathos även heter Aristos i superlativus. Detta kunde ju per antifrasin vara sv. värst (sup. av svår), ty med värst menar man stundom bäst. (Han var värst att springa = bäst att...). Kakós = dålig heter nog Keiristos i sup., men Aristos är närmare och heter i got. Wairsitza, isl. Verr.

En detalj i sv. etymologi är att i landsmål N i slutet av ord får näsljud: staden Lund heter på Skånes landsbygd = Loung. Detta är franska On = Ong och arabisk nunnation.

Grek. N (ny efelkystikon), som stundom tillägges i slutet för att avrunda eller bilda puffert mot en stötande vokal (hiatus), kan även spåras i svenskan: »Svartan skog».

Detta blott som införsel i ordlistorna, vilka utveckla och belysa de särskilda fallen.

Uppgiften med dessa studier i modersmålets etymologi har endast varit att åter inställa svenska språket i dess berättigade sammanhang med världsspråken, en hedersplats, som det en gång på 1600-talet hade hävdat, men sedan genom självkär patriotism förlorat. När man nämligen ville göra svenskan till ett urspråk, sjönk det ju ned till ett barbariskt idiom.

*

Till sist några ord om Sanskrit, vilket ju länge ansetts som modersmålet, det äldsta, från vilket alla indogermanska språk skulle härstamma. Man kan nämligen vid varje Sanskrit-ord sätta ett Romerskt, Grekiskt eller Germaniskt.

Att man även vid varje Sanskritrot kan sätta en hebreisk, hade man icke observerat.

Ordet Sanskrit har länge varit översatt med Fullkomlig (Gudomlig), men numera tolkas det med »Zugerüstet», »Gebildet», vilket äger en annan betydelse. Zugerüstet kan bäst återges med danska Laved, det är: Hopgjort, Artificiellt, alltså icke uppkommet på vanlig »naturlig» väg. Ordet stavas så här av Oppert: सस्कृत = Sanskrta. Om man nu slår i Ordboken på San (eller Sam), så betyder denna partikel »Tillsammans med», är således identisk med svenska Sam, grekiska Sym, eller Hama som är hebreiska Gham (Gh = S). Därför finner man i Sanskritslexikonet strax sådana bekanta som Samrâdh = Perfect meditation, som ju kunde få lov betyda Samråd. Samvitti = Perception, Recollection, Reconciliation, där Samvete nog försvarar sig.

Samskara (skr.) betyder = Completing och därifrån har man förr härlett Sanskrit. Men nu tages ordet från

Kri = göra och då blir Samgöra = Laga till, Koka ihop. Sanskrit kunde då vara ett hopgjort språk, ett slags Arkaistiskt Volapük, med ändamål att tjäna som universalspråk. Hela dess grammatika, om vilken jag på annat ställe ordat, talar för denna konjektur. Man finner ju där både forngermanska (isländska) böjningar, jämte latinska och grekiska följaktligen även hebreiska.

Vad Sanskrits alfabet angår, så har det alltid ansetts originellt och framför allt främmande för de Semitiska.* Men en hastig blick på alfabetet (som omväxlande kallats syllabariskt, men icke är det) skall visa, att där finnes bestämd frändskap med Arabiska, Syriska, Grekiska. Hebreiska, Romerska, och följaktligen med våra Germaniska skrivtecken. Men man bör först veta att det är lovligt vända på en bokstav, utan att ljudvärdet ändras. Romaren skrev både ꓭ och B, Ɔ och C. Vidare hava somliga folkslag rest upp andras liggande bokstäver. Mongolen tog den liggande Syriska och reste den.

ܣܘܪܝܝܐ = Syriska; = Mongoliska (skematisk).

Samma förhållande synes ha ägt rum med Arabiska, Syriska och Hebreiska, ehuru det förändrade läget förvillat ögat. Sålunda ligger det Syriska L = ܠ men det stora Grekiska är upprätt = Λ (Lambda). Det arabiska L = lilla l ser ut så: ـلـ (medial) och detta är grekiska λ = (lilla lambda). Det Syriska K (Q) ligger så; ܩ; men detta är Hebreiska ק = K, Q,

* Oppert menade dock att Sanskrit begagnade Semitiskt alfabet.

och är även Romerska ϙ = ϙ (vårt q, Q). Syriska i = ܝ ligger, men Hebreiska י = Iod, står upprätt; o. s. v. Med dessa förutskickade upplysningar skola vi nu betrakta Sanskrits alfabet och få detta inställt bland syskonspråken.

Sanskrits bokstäver.

(Skr.)

। = a = ا (arab. a) ܐ (syr. a).

ब = ܘ b ܒ (syr. b) پ arab. p) = ब = ף = P.

ڭ (arab. g).

भ = ع = bh = ب (arab. b); men skr भ = [illegible] =

= [illegible] = ב (heb. B).

ग = ر = g = ג (heb. i); ܓ (syr. i) men skr. ग = [illegible] = ג heb. = g.

غ (arab. gh).

घ = ε = gh = ع (arab. Gh = Ajin).

ड = ३ = d = ܙ (syr. z).

ढ = ٥ = dh = ج = Dschim (arab.) ט heb. t).

त = t = ת (heb. Th) د (arab. d) = ף (omvänt).

थ = ध = th = ܬ (syr. th) = [illegible].

ट = ٥ = t = ظ (arab. z) ܛ (syr. t).

(Skr.)

ठ = ठ = th = σ (grek. s) ס (heb. s).

ढ = ढ = d = ذ (arab. d) δ (grek. d).

ध = ध = dh = ج (arab. Dsch) ع (arab. gh).

फ़ = ση = K = ܟ (syr. K) ك (arab. K) =
= σ (omv.) ܓ (syr. Ch) ף :ܩ

क्ष = ch = ܣ (syr. S) ܣ (omvänt).

श = Sch = ܫ (syr. sch) ܫ = ܩ (syr. Q) קָ heb. Q).

ष = Sh = خ (arab. ch).

व = v = ܘ (syr. v).

ल ला = L ں (arab. n) = ∽ = ϻ (munkstil m).

ω (gr. Ō = ω) ϻ (etrusk. M).

र र = r = ל (heb. L): ل (arab. L).

प = P = ܦ (syr. P = ܦ ܦ).

फ = Gh = ף (heb. P eller Ph) φ (gr. F).

ण = ñ = M (gr. M).

ज = J = ى (arab. I).

*

Sanskrit är ju icke Indiskt språk utan invandrares från nordväst. Man har gissat på Baktrien, Medien, Persien som hemort, varigenom Sanskrit skulle vara förvant med Zend, men detta hör icke till ämnet nu.

Den äldsta skriften Rigveda anses numera vara gallimatias, av obestämd ålder. Mahabaratha kan läsas; men först med Kalidasa, omkring Kristi födelse, kan man räkna bestämbar, daterad litteratur; den föregående är apokryfisk även därför att språket först fick sin grammatika 400 före Kr. (Panini).

För svenska språket är Sanskrit intressant, emedan vi genom detsamma upplysas om vår nära förvantskap med Romare, Greker — och Hebréer. Men man bör icke frukta ljudlikhet som bruket blivit, utan tvärtom känna sig hemmastadd och översätta så dikt an man förmår. Man kan således översätta Samskrit med Samskrift, utan att fela. Ty Sam är Sam, och Skrit är Skrift, ty Krita = Skära in, rista är Grafo (gr.), Keiro (gr.), Kreta (svenska). Sanskrit = Syngrafä (gr.).

Att svenska språket begagnar de romerska och grekiska bokstäverna är ju en antydan om nära släktskap, men att svenska alfabetet därigenom blir befryndat med Hebreiska (Syriska, Arabiska) är icke så beaktat. Några exempel skola bevisa påståendet.

C (sv.) = C eller ℶ (rom.); men כ (rom. c eller k) är כ (hebreiska K); ergo är sv. C = heb. ℶ. V. S. B.

Svenska *l* är grek. λ, som är arabiska ﻼ, (l medial), alltså är svenska l = arabiska λ, eller ل (initial).

Svenska ع är arab. ع (= ajin) som i Syriskan uttalas som ع (æ); ε (gr. epsilon).

Svenska uncialen G, i medeltidskrift G är arab. ط = G.

Svenska ʒ = ʒ (syr. ܓ).

Svenska b = ƅ (syr. b upprätt; eljes ܒ).

Svenska medeltids Ꞇ (T) = ט (heb. T).

Svenska Y = ע (heb. Ghajin).

Svenska p = syr. ܦ (upprätt), heb. ק (Qljud, alltså K; och K = P; Kote = Pote gr.; Karax = Farax gr.).

Svenska w, ω (medeltids) = grek. ω (Ō) = arab. ش (= Sch.) Fenicierna uttalade W som Sch; ש (heb. Sch) som är Svenska dubbelt W. Detta synes otroligt, men i övergångar från hebreiska till grekiska blir Sch = Ōmega. Schem (heb.) = Namn heter på æoliska ω-noma (attiskt onoma, lat. nomen). Egyptiska ϣ är Sch men liknar ω (gr.). Jfr syr. ܘ = v.

Svenska B, rom. 8 är hebreiska פ = P. Men svenska B är grek. β som är heb. ף = P (omvänt).

Svenska uncial ð (got.) är = heb, ס = S-ljud, D (lat.). (S = D; Odmä = Osmä (gr.)). Men ס (heb. S) = σ (gr. s).

Svenska X, 𐍇 (got.) är sannolikt hebreiska א = spiritus lenis, som kan bli h, vilket blir k; och hebreiska א liknar ett omvänt grek. κ = kappa. I tysk handstil är också 𝒳 = x men liknar ett H. Jfr gr. X och χ.

Svenskt ḥ, Ƕ (medeltid) är hebreiska ח = Th eller

ח = ch = [illegible] (sanskrits T), hebreiska kursiv [illegible] = א = spir. lenis.

Svenskt r = ר (heb. r).

Svenskt ẟ = δ (gr.), [illegible] (syr. T).

Om runskriften vill jag endast yttra mig kort, tills jag fått slut på de mångåriga undersökningarna.

Själva ordet Runa är hemlighetsfullt, men två betydelser hava ägt anseende; Hemlighet och Sång. Kluge röstar för Hemlighet. Där bistår grekiskans Ryomai = dölja m. m.; men tyska Raunen betyder Viska, Mumla = Grunnire (lat.), Ranan (heb.). Isländska Rún betyder Förtrolig Väninna och hebreiska Ruth betyder precis Förtrolig Väninna (Gesenius). Men hebreiska Ron är = Sång, Jubel, Rinnah = Sångare. Där råder förbistring.

Men nu har isländskan ett Raun = Rön (sv.), Forskning, och då man vet att Runorna först begagnades för att utforska Ödet eller till att spå, och då man erinrar att detta skedde med kvistar eller pinnar skurna av träd, så tycker man sig se Runornas uppkomst av kvistar. Jämför: ᛉ, ᛘ ᛏ, ᚴ, ᚽ o. s. v. Liljengrens runlära upptager även »Kvistrunor». Senare, då man ristade i trä, var man dels bunden vid materialet; och som även det skrivna ordet gömde eller skulle dölja hemligheter, tog man andra folks bokstäver, men gav dem en annan betydelse.

Därför ser man spår av främmande skrivtecken, ibland hela tecknen ᚱ = R, ᛒ = B, ᚹ = P (grek. Ro). I äldre Runraden finns ett ᚺ = h; det kan vara latinarens H som dock är grekiska [illegible]-(ta); men det är mera likt arabens liggande [illegible] = Hh. Äldre runradens ᚹ ᛩ likna vårt P men uttalas M. Detta ᚹ ᛩ kan vara doriska M eller också har man ändrat ljudet. I Tironiska

noterna (Stenografi på Ciceros tid, århundradet före Kristus) ljuder P ꟼ = R, ty det är två grekiska Ro = P.

De Tironiska noterna synas genom sin enkelhet ha tilltalat de nordliga folken, ty man återfinner flera Tironer bland Runorna. ◁ (tir.) D = ⋈ (gamla runan): ᚦ. ᛆ (nyare runan a) utan stav = ǀ kan vara tironen ǀ = a. Gamla runor < = k, med stav K kan vara tironen < = g. ᚢ (runan u) = U (tir.) = U. ᚽ (nya runan) = e = ǀ (tir.) = e. ᛐ (ny) = D, T; = ⅂ (tir.) = T.

Gamla Runan ᛇ som uttalas eu (med ?) liknar precis arabiska ر R, som med punkt över blir ز = S.

Gamla runan X = g = X (tir.), Ch = gr. Χ = Chi.

ᚴ (gamla) = ᚴ = ᛚ (tir.) = L. ᛋ och N = S; den senare blir rättvänd Z som är Z = S.

I gamla latinska lexikon upptagas i bihanget några abbreviationer och Notæ Variæ. Bland dessa finnas runliknande tecken, som kunna betraktas och beaktas.

ᚷ = Lᚷ = 70, alltså = ᚷ = 20.

Ψ = 1 000 eller M, vilket stämmer med runan ᛘ = M-(ader).

ᒪᘐ = 5 000. ᛉ ᛉ = 10 000.

ᛉ ᚺ = 15 000. ✱ = X = 10 = Denarius. Här synes ansats till stavruna då X = 10 sättes på en stav ✱ = Decies.

ᚼ = Inter eller interdum. ᚼᚼ = Interea.

De äldre Romarne tecknade G på tre sätt. ⊂ som upprätt blir ᛌ = runan ᚴ = G, H, K men mest

lik arabiska, som verkligen är G = (Gain, Ain). Det andra antika romerska G är, som kan vara hebreiska Ajin = Gh. Det tredje är, som liknar hebreiska = Aleph = svagt H; mera likt Palmyrenska = aleph. Slutligen bör anmärkas att Romarne både vände bokstäver = K, och stupade dem = M. De kunde till och med lägga dem ned. = Imperator, Augur, XVir.

Att leta i avsiktliga hemligheter är betänkligt; och om Romarnes abbreviaturer har man skrivit folianter, utan att komma till klarhet. Men man bör vid runforskning erinra, att runorna kunde vändas utan att förlora ljudet, och kallas detta Vänderunor. De kunde förkortas, så att blev, båda = n. De kunde stupas som Stuprunor och ibland behålla, ibland ändra ljudet. (gamla) = R; = R eller Y; men nya runan = m (= mader). De kunde även sättas på en Stav = Samstava = och liknade häruti mongoliska =

De kunde även skrivas utan staven = Hälsingerunor, och liknade då tironiska noter. Men de kunde även skrivas avsiktligt galet för att villa = Villrunor. Det är således svårt att läsa runskrift; och det finnes starka tvivel huruvida inskriften på t. ex Guldhornen är rätt läst: Ek Hlevagaster Holtingar Horna Tavido.

*

Då svenska språket under sista årtiondena börjat uppfriskas med landsmål, borde man kanske vara betänkt på att gå tillbaka tlll den renare källan, Isländskan. Landsmål äro nämligen ofta vanställda ord, uppkomna av missförstånd och svårighet att fatta ljuden. Vid studiet av franska patois (landsmål) fann jag icke just lämningar av urspråket, utan liksom i Keltiskan en rotvälska, som uppstått därigenom, att en bonde inte kan grammatikan. Så är saken även med många av våra mål, som man kan studera men icke imitera i andra fall än då en ny ordbildning av kända ord, men med ändrad betydelse, har uppstått. Rietz har många sådana, av vilka jag infört en del i mina historiska dramer. Men bättre är Isländskan, som i nutid särskilt givit nordiska översättningar av alla dessa tekniska ord från grekiskan som översvämma. Jag vill icke rekommendera dessa nyheter i talspråket, men väl återgivna på nysvenska och appreterade kunna de rikta skriftspråket.

Härmed några exempel, endast för att visa möjligheten av en språkrensning. Det lilla dansk-isländska lexikonet av Jónas Jónasson, Reykjavik, 1896, är alldeles nog för ändamålet.

Isländska ord att upptagas i nysvenskan.

Planét=Jordstjärna.
Xantippa= Kvinnvarg, Kvinnskratt.
Whisky= Irskt Brännvin.
Yacht= Lustskuta, Skämtskuta; Speljakt.
Arak= Risgrynabrännvin.
Kon, Konisk= Strut; kägla, Strytumyndad.
Soignerad= Oppstruken.
Sobranje= Fulltréeating.
Sofism = Ordagiller.
Sofist= Villspäking.
Språk= Mål, Tunga.
Språkfel= Målvilla, Vrångmäld.
Språkbruk= Målsvänja.
Språkkänsla= Målvett, Målkänn.
Nikotin= Tobaksetter.
Neptunisk= Sjöboren.
Nerv=(Taug), Tåg, Tåga.
Geografi= Landfrejd.
Geologi=Jordfrejd.
Geometri= Rumfrejd.
Matematiker=(Tölvitinger), Tal-vett. Räkningalist.
Magnet= Segull, Segulstein, Seguljärn. (Segel = Visare, Säjare).
Mahogni= Rö-ved.
Kompass= Ledarsten, Ledarjärn.
Konditor= Sötabrödsbakare.
Konfundera= Ringla.
Teater= Leikhus; Sjónleikahus. [Leka med Syner = Visioner; Illusionskonst.]
Teatercensor= Leikritadomari.
Teaterdirektör= Leikhusstjóri, Lekhusstyre.
Teatermålare= Leik-tjalda-pentare.

Målare = Pentare.
Författare = Ritare.
Tidningsskrivare = Bladritare, Timritare.
Teaterpjäs = Leikrit.
Tavtologi = Staggl, upptugga.
Måla = Farfa, Penta, Skriva.
Målare = Pentare, Uppdrottamästare.
Atelier = Pentstuga.
Målarinna = Pentlistarmärr, eller -kona.
Måleri = Pentlist.
Målarskola = Pentlistastämma.
Tavla = Pentskrift, Litmynd.
Utställning = Pentlistarsyn.
Möbel = Husgagn.
Mörsare = Hålkulabössa, Skottholk.
Mutter = Skruvgatt, Hålskruv.
Teodolit = Hornamaelir, Hörnmätare.
Vinkel = Horn, Hörn.
Telefon = Talsimi.
Telegraf = Ritsimi, Måltråd.
Telefontråd = Talsträng.
Elektricitet = Raf (= Bernsten = Elektron), Rafmagn.
Elektricera = Rafmagna.
Konklave = Kiörting; (Chor-ting) till Påvakorningar; P-val.
Kontor = Ritstofa.
Konsument = Eydandi; Ödande; Neytandi (njutande).
Musik = Hljód-list, Söng.
Musikdirektör = Söngstjori = Sångstyre.
Kanon = Fallbyssa.
Karaktär = Einkunn, Einkenni, Gedslag, Hugarfar,[1] Skapferli, Adalseigin, Vitnisbyrd.
Tvillingarne = Fiskarpiltarne (Stjärnbilden).
Kategori = Hugtak, Flock.
Koaguiera = Löpna, Storkna.
Lavemang = Stólpipa.
Lawn tennis = Svifleikr, Knattleikr.
Medicin = Lyf, Medul.

En liten svensk ordlista såsom inledning till svenska ordfränder.

Värld = World (eng.), Welt (ty.), Weralt (ahd.), Werol (angs.) = Det varande alltet. Holon (gr. = allt) = Whole (eng.) = Kol (heb. = allt), Ullus (lat.), Hel, All (sv.).

Betraktat såsom tid kan sv. Värld stå invid ty. Verden, isl. Varda, Kluge ställer lat. Verto = vända därbredvid och då inträder återigen det linguala Waltzen (ty.), Välta (sv.), Wheel (eng.), Volta (it.), Volvo (lat.), Ghol (heb.), Hillo (gr.). En korsning av två ljud och två begrepp har försvårat derivationen; L-ljud har växlat med R, men i eng. World och sv. Värld ha båda ljuden förenats. Världsalltet heter på hebreiska Gholam = Det dolda, tempus occultum = tempus futurum, på lat. Olim, som betyder både »framdeles» och »fordom». Heb. Ghalam = dölja, Celo (lat.), Helýo (gr.), Hehlen (ty.), Slöja (sv.), varav både Coelum (lat. = Himmel) och Hölle (ty. = Underjorden) bruka härledas. Men heb. Ghol, Ghul betyder Växa, Krets, Barn, giva di, mjölk och ur dessa härledas Olesco (heb.) = Växa, Aldesco (gr.), Gala (gr. = Mjölk), Lac (lat.), Kelor (gr. = Barn). Hälikia (gr. = Tiden), Hälios (gr. = Solen = Hjulet), Aldo (isl.), Ilma (fin.).

Heb. Galal = välta ger Gel (heb.) = Quelle (ty.), Welle (ty.) o. s. v.

Så att från heb. √ Gl uppstår die Welt med den sig Vändande Tiden, Urkällan, Avkomman, Växtligheten, Näringen (Mjölken) = Alltet.
Detta är Urd (Wärld) = Det som varit, Verdandi (= Werden) = Det som nu är (part. Benoni, heb.) och Skuld = Det som skall bliva. (Skulle ha blivit).

Himmel = Himmel (ty.), Gimle (isl.), Himin (fsv.), Heaven (eng.), Ouranos (gr.), Schamajim (heb.), Coelum (lat.), Ciel (fr.) (dock utan gemensamt ursprung! obs.!).
Då isl. äger Himin för Himmel, och Heimsálfa även; då Världen heter Heimr, Alheimr, och Hem (sv.) heter Heim, så är väl vårt sv. Himmel = Hemmet, ty. Heimath, eng. Home, fr. Hameau, gr. Hama = tillsammans, Hameo = samla ihop, Gham (heb. = tillsammans) Gaméo (gr. = gifta ihop), Saman (isl.), Gimle (isl.).
Heb. Schamajim stavas opunkterat Schmim = Himin (isl.) men härledes av några från Chama = bränna, eld, och Majim = Vatten, alltså Eld och Vatten. Av andra från Schama, vara hög, alltså »vattnet ovan». Schama (heb. = Cima = Spets.). Kamm (sv.), Kimme (ty.).
Himmel är Hemmet där alla samlas, at Home (eng.). Men eng. Heaven är nog das Erhabene (ty.). Lat. Caelum = Coelum kan vara det välvda, urhålkade = Koilon (gr.), men även Celatum (= det dolda) eller Celsum = det Höga. Fin. Taivo = Himmel är = det sänkta, välvda = Taive (fin.) = Töja (sv.), Teino (gr.), Tendo (lat.), Taboa (heb.), Dyo (gr. = sänka). Hebreiska Rakia = Det utsträckta, Rakis (gr.) = Ryggen.

Jord = Erde (ty.), Earth (eng.), Jörd (isl.).
Etymon okänd, men Genesis I ger en ledning. Gud

kallade det torra Land = Haarez som är Arez med artikeln Ha före. Opunkterat stavas Arez = Arz, med artikeln: Harz. Detta är Xäros (gr. = det torra), Aridus (lat.). Heb. √ vore då Arah = bränna, Areo (lat.). Latinets Terra uppgives ha ursprunget Torreo, Teromai (gr.), Torka (sv.), Dürr (ty.), Zarid (heb.). Grek. äger Aräs. Era = Jorden, Eratze = på Jorden, Erämos = Öken. Andra uppgiva: Ha-arus (heb. = det hårda), Karta (gr.), Hart (ty.), Hertha (vend.). Andra åter Erez = Det lägre.

Sol = Sol (lat.), Hilell (heb. = Glans, Morgonstjärnan), Hälios (gr. = Selas, gr. = Ljus, varav Selänä = Månen), Sonne (ty.), Sun (eng.), Zon (holl.) stå nog invid Ganáo (gr. = Skina), Caneo (lat.), Chin (heb. = Skönhet).

Månen = Mond (ty.), Moon (eng.) troligen av lat. Mensis som är Månaden, gr. Män; men gr. Mänä förekommer (i Iliaden) som Månen. Metior, mensus (lat.), Metréo (gr. = mäta), Madad (heb.). Manah (n. heb. = räkna, dela, mäta). Månen är tidsmätaren, årets. Latinets Luna synes vara heb. Lebana = Månen, av Laban, Jalbin (= vara vit = Albus lat.). Grek. Selänä av Selas = Glans. [Helanä (ark. gr.) = Fackla, Hälios = Sol = heb. Halal = Lysa.]

Stjärna = Sterne (ty.), Star (eng.), Astär (gr.), Stella (lat.), Étoile (fr.).
Stjärnorna äro nog de Utströdda, Sådda, Himmelens sådd. Sterno (lat.), Zaragh (heb.), Streuen (ty.). Grek. Speiro har nog en annan √, men Stratós (gr. = Skara = Stratum lat.). Kokab (heb. = Stjärna) av Kab = Glänsa eller Kikkar = Kyklos (gr. = Rundelar eller Cirklar). Tähti (fin. = Stjärnor, Prickar, Fläckar = Tüpfel (ty.), Tamno (gr.), Çon-tạm-inạre (lat.),

Kethem (heb. = Fläck). Stigma, Stitzo (gr.). Csillag (ung. = Stjärna; av Csillog = glänsa). Swjäs-da (ry.) = Stjärna av Swjät = Ljus).

Moln: Isländskan har ljudet Moln, i molna = smulas, i Muli = 1:o Mule, 2:o Fjällmassa, och i Mylna = Kvarn, i Mol = Strandskoning (Moles lat., Môle fr.). Lat. Moles = Massor, Bråtar ger nog släktledningen; men säkert är det icke. Moles lat. = Massa, Mycket = Mala (gr. = mycket), Male (heb. = fyllas, fylld), Multum (lat.).
Moln såsom varande metafor (poet.) kan således icke återfinnas i de klassiska språkens nubes, nefelä, ghab. Det mulnar = det bulnar, bollar opp sig; zusammenballen (ty.), Pello (lat.), Ballo (gr. = driva). I fin. Pilwi och ung. Felleg = Moln synes $\sqrt{}$ Pl eller Bl (= Me),

Åska: Är väl Åka (Asikkia?) Ago (lat.), Agein (gr.). Onomat. efter åskans »Vagnsbuller»?

Blixt: Är ett Bloss, Blys (isl.), Lys, Lux (lat.) med prosth. B. Flos (lat.) = Glans, även blomma; Flox (gr. = Glans) äro nog i släkten.

Vind: Antingen det sig Vändande, Vindande, eller det Vinande. Latinets Ventus ställes invid Verto = vända eller Venari = Jaga, Veho = draga, blåsa.

Regn: = Regen (ty.) anses stå nära verbet Regen, Ragen, som betyder rörelse, heb. Ragon, Ragod = Darra. Lat. Imber, gr. Ombros ställas invid Abros (gr.) = Yppig, Ebrius (lat.), Eb (heb. = växa).
Regnskur heter på hebreiska Rabib som är av Abib = ax, Raba = Yppig vara.
Men engelska Rain antyder det Rinnande; som dock råkar Run (eng.), Rennen (ty.), Ränna (sv. = löpa),

Ruo (lat. = Rusa), Reo (gr. = rinna), Ruz (heb. = ränna).

Storm = Sturm (ty.), Sterno (lat.), Tarasso (gr.), Arasso (gr.). Grek. Hormasthai är bättre = Gorma (sv.), Harmas (sv.), Ghur, Ghir (heb.), Ira-scor (lat.), Orrosia (gr.).

Hagel: Är väl Kugel (ty. = små kulor), Hügel (ty. = stor kula = Kulle). Heb. Ghul = rund, Egel = Droppe stå närmast ty.-sv. Hagel. Men lat. Grando, gr. Kalaza, heb. Barad = Hagel ge ingen ledning.

Snö: När barnet säger »Det nöar» så utelämnar det S prosthet., och därmed blir plats för Nix (lat.), Nifäo (gr.), Ningo (lat.). Ry Ssnjäg närmar sig ty. Schnee, eng. Snow. Lat. Nix, Niv kan vara det glänsande = Niteor, och då inträder heb. med Near = Ljus av Aor, Or, Ur, gr. Nearos = ung, frisk, ny, Novus (lat.), Neuf (fr.), Neu (ty.), Ssnjowa (ry. = von Neuem), New (eng.). Men eng. Snow, isl. Snjór, Snær, Snjáfàr peka åt annat håll.

Is = Eis (ty.) brukar ställas vid Eisen = Järn, därför att båda glänsa. Men ingen verklig $\sqrt{}$ existerar. Lat. Glacies, gr. Krystallos ge intet spår.
Ungerska Jeg, fin. Jää säga mera. Jegee (ung. = kristall; Jäykennyn (fin. = stelna). Där ledes man till heb.: Aschasch = vara stark, Iskys (gr.), Vis (lat.). Eller Asor, Esur (heb. = binda, fjättra [poet. Isens Fjättrar], Sero (lat.), Ageiro (gr.). Kies (ty. = Stenart) = det hårda, Kision (heb.), där Vis (lat.), och Iskys (gr.) råkas.
Kies (ty.), Eis (ty.) och Eisen (ty.), Is (gr. = styrka) äro nog Isens närmaste fränder = Det hårda (vattnet). Men det kan även vara poetiskt (metafor). Heb. har

Jazak = gjuta metall, Izg (op.), Giessen (ty.), Khio (gr.), Scateo (lat.), skulle tala för, och gr. Khion = Snö, äfven.

Vatten = Water (eng.), Wasser (ty.), Hydor, Hydatos (gr.). Humidus, Madidus (lat.), Matar (heb. = Regn). Men dan. Vand = lat. Unda.
Vättern (sv. geogr. = Vatten, eller Vitr, Vætr = Oväder).

Luft: Är kanske det Höga, Upplyftade; angs. Lyft; Loft sv. = vindsrummet, som kanske dock är det Luftiga i andra hand Levare (lat.).
Men kan även vara det Lätta = Levis (lat.) eller det Löpande = Leipo (gr.)
Holl. Lucht = Luft leder åt andra håll; det Lekande eller det Ljusa = Light (eng.), Lux (lat.).
Heb. Lak = det Tunna, Toma, Laxus (lat.), Lysis (gr.) hjälpa föga, då man råkat ut för en rot-härva. Etymon är också okänd.

Eld: Okänd Etymon. Elden kan vara den Väldige eller den Hulda, även den grymme, Hildingr (isl.), krigiske Hjälten, som är Ilter (dan.). (Gh)al (heb. = Den starke), Hal (isl.), Held (ty.), Validus (lat.), Altus (lat.). Grek, Hilaos = Den hulda, Hilaros = Den muntra = Ghalez (heb.), Ghallis (heb.), Gil, Gul (heb. $\sqrt{}$ = Dansa, Glad o. s. v.).
Men på korsvägen kan ty. Hell = Ljus möta; och då är där heb. Halal, Hillel = lysa. Helvus, Gilvus (lat. = Ljusröd), Hälios (gr. = Solen), Om sv. skrives Ell, Ill, så står ty. Hell, heb. Hillel, lat. Gilvus och gr. Hälios självskrivna invid.

Ljus: = Licht (ty.), Light (eng.), Levkós (gr.), Laban (heb.), Albus (lat.), Lux, Lumen (lat.) äro vanligen fränder, men icke alla äkta.

Mörker: Etymon okänd. Påminner om Orkos (gr. = Underjorden) av Horkanä eller Herkanä = Instängt; Arcanus (lat. = hemligt, hemlighetsfullt).
Grek. Morysso = Svärta, gr. Moros = Död = Mors (lat.), Moereor (lat. = sörja). Merajoth (heb. = sorgsen), Mara (heb. = bitter, sorgsen).
[Allt detta Mörker har sedan flyttats på Skogen = Mörk (isl.), så vida inte Skogen räknas till Marken = Det begränsade, inhägnade, där Herkanä (gr.) råkas igen].

Värme = Warm (ty.), Gharma (heb.), Gurm (arab.), Germ, Karm (pers.], Garah (heb. = Antända). Ferveo (lat.), Pyr (gr.), Uro (lat.), Ur (heb.).

Köld = Kälte, Kalt (ty.), Cold (eng.), Gelid (nyheb. = Is), Gelidus, Gelu (lat.), Kerak, Kor (heb.), Kryerós (gr.), Kylmys (fin.), √ Kar (heb.) = Kall. [R = L].

Berg: Är antingen det Brutna, Branta: Perak (ahd.), Frango, fregi (lat.), Paraz (heb.), Peiráo (gr.), eller det hervorragende, det Raka; Rex (lat.), Arkeo (gr.), eller det skyddande: Verbergen (ty.), Bärja (sv.). Samma ord som Borg (sv.).

Klippa = Cliff (eng.). Det klyftade. Klauben, Kluft (ty.) = Klöv (sv.), Klev (no.), Kalom (heb. = Klyva), Klao (gr. = bryta sönder), Clivus (lat. = Backe).

Dal = Thal (ty.), Dale (eng.), Dalath (goth.), Dal (heb. = det Låga, Niedrig), Deleth (heb. = Lock, Dörr, Döljaren), Deilos (gr.), Deleo (lat.), Tellus (lat.?).

Skog: Är Skuggaren, Skyggaren, Skia (gr. = Skugga). Men Skog på grek. = Drymós av Drys = Träd, Heb. Jaghar = Skog av Jaghar = brusa; lat. Silva av Sileo = Den tysta. Forêt (fr.), Forst (ty.) av Fur (lat.), For (gr.), Furtim = Den hemlighetsfulla, Metsä (fin.)

= Skog av Mezal (heb.) = Skugga? eller av Metzeln (ty.) = Hugga; Matar (sp.), Macto (lat.), Skog = Hygge, »Fälla».

Äng = Änger (isl. = Trång, alltså ty. Eng), Angustus (lat.), Enkys (gr.), Angr (isl. 1:o Bekymmer, 2:o Vik, Fjord), Væng, Vång (dan.), Winga (goth.) = Anger (ty.). Allt detta betyder något begränsat (hopträngt) och skyddat. Det är nog Hägn, Hagen (sv.), Anger Hangar (fr. = Skyddstak). Haggan (heb. = Skydd; Gan = trädgård).

Åker = Acker (ty.), Ager (lat.), Agros (gr.). Ikar (heb. = Bonde, op. Akr), av √ Kar = skära, bryta, Keiro (gr.). Men Akr (heb.) = gräva i jorden som väl är √ till Agrós, Ager, Åker.

Flod = Fluss (ty.), Fluo, Flumen (lat.) av Luo = tvätta, Louein (gr.), Lach (heb. = vara fuktig), Lacus (lat. = Sjö).

Bäck: Etymon okänd. Back (ty.) skall ursprungligen ha varit = Pfütze = Puss (sv.), Boz (heb. = Träsk = Puteus lat.). Men Bäcken är den lilla tillbringaren och kanske = Becher (ty.) = Bägaren = Bikod (heb.), Pakk (heb. = Flaska) såvida icke Bäcken är der Gebogene, den slingrande.

Sjö = See (ty.), Sea (eng.), Segge (angs.), Sairos (goth.). Okänd härledning. Men Sjön kan vara der Sieb, som filtrerar åar och bäckar. Seihen (ty. = Sikta). Sjön kan även vara uppsugaren = Sugo (lat. = Segge (angs.)). Man har även föreslagit Su-dor (lat. = Svett). Succus (lat. = Saft). Isl. Sjór, Sær har dock med Syn och Sken, Skina, Se (See eng.) och då är Sjöns Spegel icke fjärran. Andra åter sätta Sævus (lat. = Vild).

Vik: Är ett Veck. Biegen (ty.), Weichen (ty.). Grek. Kyfos = krökning står nära Vik (sv.), Cupa (lat.), Chob (heb. = Hamn), Guph (heb. = Inskärning).

Hav: Det sig hävande. Heben (ty.), Ghab (heb. = det välvda), Ghuph (heb. = Svingande), Qaph (heb.) (= håliga handen = Cavus (lat.). Jfr Frische Haff = En Vik, även en Hamn = Hafen. Men havet är ingen Hamn, tvärtom! Hafen (ty.) är en Haft där man Häftar [Hapto (gr.)] fartyg vid Stranden. Hâvres (i Normandie) är en Hafen. Hamnen hämmar (eller Hämnar) Vågorna från havet.
Grekerna kallade havet Talassa av Talantevo = Gunga, Taltel (heb. = Gunga) havet det sig hävande, vältande = Heben (ty.), Hapak (heb.), Apafisko (gr.), Mare (lat.) = Det rena eller glänsande; Merus (lat. = ren), Marmareos (gr. = glänsande; jfr Marmora-havet).

*

Tid = Ghet (heb.), Ætas (lat.). Etos (gr. = Året), Zeit (ty.).

År = Jahr (ty.), Year (eng.), Æra (lat.). Hora (lat.) av Orior (lat.) eller Gärao (gr. = åldras).
Månen heter på heb. Jareach = Irch (op.) och den är Mätaren av Månåret = Mensis = $^1/_{13}$ år. Annus (lat. = Ringen = annulus, det kretsande, återkommande), Schenah (heb. = Det kretsande).

Månad = Monat (ty.), Mensis (lat.), Mänä (gr.). Heb. har Jareach som är Månen: se: År. Mad (heb. = Mäta), Metréo (gr.), Metior (lat.) som nasaliseras till Mensis.

Vecka = Woche (ty.), Week (eng.), Wice (sax.). Sannolikt lat. = Vices = Växlet. Om Woche har med Acht att göra är ovisst då Okta-hämeras (gr. = Achttägig).

Fin. Viikko = Vecka och Vihko = Knippa, Häfte anger Vinco (lat. = binda). Veckan är nog Växlet [Kluge] men grek. Oikos = hus kunde stå vid, då Zodiakens 12 skiften kallas »hus».

Dag = Tag (ty.), Day (eng.), Dies (lat. = Diurnus = Jour fr.). På heb. heter Dag = Jom; i Dag = Hajom = Hodie (lat.). Heute (ty.). Detta Jom skall vara grek. Häm-éra och härledes från Jacham = Värma (Gesenius) eller Cham = Kavo, Kavma (gr.).
Eng. etymologer förkasta frändskapen med Dies. Heb. Dagah = ökas, eller Dag = fly = Deio, Deido, Dio (gr.) äro rimliga.

Natt = Nacht (ty.), Night (eng.), Nyx (gr.), Nox (lat.), som äro förv. med Noceo (lat.) = skada, Nex, Necis (lat. = Döden), Nekros (gr.), alla med heb. = Nusch = vara sjuk, förgås, Nosos (gr.).

Morgon = Morgen (ty.), Morning (eng.), Maurgins (goth.) visar åt Ljuset = Maor (heb.) och Mor (heb = uppenbara). Men Maor (heb.) är Aor, Or, Ur = Ljus, eld, Oriens (lat.), Evros (gr. = emedan Aor (heb.) stavas opunkterat Aur, varav Aura, Aurora, Evros, Uro, Feuer, Pyr o. s. v. Detta u visar sig även i goth. Maurgins (Maor (heb.)) = Morgon.

Middag = Mitt-Tag (ty.). Se Dag.

Afton = Abend (ty.), Evening (eng.), Afanos (gr. = ljuslös), (Gh)aphath (heb. = fördunkla) o. s. v.
Men kan vara Efter (sv.), After (ty.), Apó (gr.), Ab (lat.).

Kväll: Är väl Kallnandet efter dagens värme = Kvällas = det Kallnas.
Eller Dagen är All (= hel, slut), Kol (heb.), Holos (gr.), Whole (eng.).

*

Våren = Ver (lat.), Ear (gr.), Äros (gr.), Uro (lat. = bränna), Ur, Aor, Or (heb. = Eld, bränna, Ljus) sedan Orior (lat. = börja = Årets verkliga början), Orah (heb. = Grönskan). Oriens (lat. = Soluppgången).

Sommar = Sommer (ty.), Summer (eng.), Ham (pers.), Amarn (armen.), Cham, Chom (heb. = Värme). Eller Hämera (gr. = Dagsljuset, Dagen).
Sam (heb. = Dofter; jfr Samradh (isl. = Sommar), Tham (heb. = mild).
Kum (heb.) = Höjden; Cumulus (lat.), Kyma (gr.).

Höst: Då etymon är okänd, men Hösta = Skörda, sätter jag Haustus = Upphämtning av Haurio. Isl. Hausta, eng. Harvest tala för. (Ung. = Ösz). Eljes kan det vara Æstas = latinarens Sommar, då skörden intogs.

Vinter = Wind-tid? Hiems (lat.), Keimon (gr. = stormarna), Ghim √ heb. = Him = Hinnire (lat.), Vindens vinande. Eller den vita. Se vit!

*

Man = Madr (isl.) brukar ställas invid Math (heb. = Mann), Mas (lat.), Mas (sv. Dalarne?). Mann = Anär (gr.), Manus (lat. = 1:o Hand, 2:o Mannskap), Anaschi, Enosch av Isch (heb.). Detta Isch (heb.) är grek. Ekeinos, lat. Is, Quis, kanske ty. Ich (av okänd √). Heb. Anaschi, Enosch, Ensch är ty. Mensch, isl. Menn med M prosteth.
Isl. Madr, Mans, Menn = Människa.

Kvinna = Gynä (gr. = Venus lat.?), Hona (sv.?), Kone (dan.), Wo-man (eng.), Kyn, Kvenmadr (isl.), Kvinna Hen, Henna (heb. plur. till Hija = Hon), Höna (sv.), Hona (sv.).

Barn: Geboren (ty.), Buren (sv. = född), Bära (sv. = föda), Fero (lat., gr.), Bar (heb., chald. = Son), Bara (heb. = skapa), Gebären (ty.).

Son = Soner (isl.), Sohn (ty.). √ okänd. Ljudet erinrar om Försona, Återställa (Sühne (ty.); »Rädda filiationen?» Kanske det är poetiskt och har med Sonne (ty.), Sun (eng.).
Heb. har Sun = Nära, föda; Sana = avla (sedan deterioriserat), som böjes Sonah, Sunah. Nascor (lat.), Synousia (gr. = av annan härledning = Syn och Ousia = Samvaro, men möjligen uppkommet av falsk analogi från ljudlikhet). Heb. Sun betyder enligt Meier = »liten och tjock» (Dvärg) av Sul = sich ducken. Grek. Syn = tillsammans. Con, Co- (lat.), Gham (heb. = Hama (gr.) syns i Gaméo (gr. = gifta sig) kunde vara √ och Syn som blir Sys- framför S, bleve då √ till Syster (sv.), Sister (eng.), Schwester (ty.) = Sam-höring. Syskenéo (gr. = leva tillsammans), Syskenos = Samboende = Syskon (sv. vars √ är okänd). Ändelsen tär, ter, skulle vara den patronymiska i Pa-ter, Va-ter, Fa-ther o. s. v. [Grek. Isko = hålla fast är nog sv. Hyska och no. Huske = hålla i minnet]. Isl. Kyn kunde vara Syn (gr.), Con (lat.) och då stode Son nära Kone, Kvinna, Gynä.
Kluge har dock ställt Sund bredvid Sohn. Då skulle grek. Sos, Son = Sund av Sotzo inträda som medtävlare.
Ännu ett bidrag lämnar Sos, Sä, Son (gr. = pronom. Din, Din anhörige, i plur. = Dina Släktingar),

Dotter = Tochter (ty.), Daughter (eng.), Thygatär (gr.) är väl Föderskan. Dagah (heb. = förökas), Tikto (gr.). Men heb. Dagah böjes Iidega, där lat. Idoneus visar ordet Idog, Duga (sv.), Taugen (ty.) som är

förv. Tochter, alltså förv. med Dygd = Dugande, och Idog (sv.), Duktig (sv.).

Gosso: Okänd √. Kan vara ett improviserat Lallwort, en Ordbild utan betydelse och historia. Guse (sv. landsm.) = en toker; Gut (no.), Glut, Glött (sv. landsm.), Glunt (sv. VG nasalis. Glut). Grek. Hyios kan nog kontraheras ljudlagenligt: Hyiós, Gyios, Goss-.

Flicka: √ okänd. Där synes dock Fil-ia (invert.). Fleka (sv. landsm.) är dock smeka.
Flüchtig liknar nog Flicka = Flyktig, ombytlig, rörlig. Kan vara ett Lallwort, som man icke bör söka roten till.

Fador = Patär (gr.), Pater (lat.), Vater (ty.) skall vara Upphovsmannen, Beskyddaren, Näraren. Heb. Ab har nog intet med Pater att göra. I Bath (heb.) = Dotter synes däremot Be = inom, Beth = Inre, Hus, Släkt. Batah = trygga sig till; kanske Patar = framkomna, spricka ut (om blommor). Patro (lat. = fullborda), Patronus, Potens, Patär (gr.) = Upphovsman (Fader) ger latinets Pateo, hebreiska Patoach, Patach, Pathah = öppna; Petannymi (gr.).

Moder = Mater (lat.), Matär (gr.), √ okänd. Heb. Am, Em plur. Imoth av Aman = vän, älskad antyder antingen en synkopering (aphäresis): Imoth = Moth, eller en analog bildning A-mata (lat. = Mat-er).
Mätis (gr. = Skygghet), Modestus (lat. = blyg), Mot Math (heb. = vackla) är väl √ till det Kvinligas attributer. Därmed följer väl Mutabilis.
Grek. Mytzo = Dia (sv.), Mastós = Modersbröstet kan man ju erinra.

*

Döden = Tod (ty.), Death (eng.), Tuer (fr. = döda), Toda (sp.), √ okänd. Men ahd. Touwen tyder på Döva; fr. Tuer betyder också »tiga». Lat. Tundo, tutudi = slå ned, kväva talar för; Ob-tusus = slö.

Heb. anger att korsningar ägt rum. Dab (heb. = försmäkta), Tab-esco (lat.), Tapeinós (gr.), Debilis (lat.), Däven, Duven (sv.).

Doba (heb.) = vila, Dumah (heb.) = tiga, Stillhet, Graven, Helvetet.

Liket = Leiche (ty.), Legeme (dan.), Lichama (angs.). Lachma (arab.) är icke deriverat. Kanske poetisk metafor.

Liket liknar i ljud Lak-an (sv.), som är Höljet, liksom Liket är det Jordiska Höljet. Men den Dödes Lakan voro förr Bindlar. Bindeln heter på latin = Ligamen = Legeme (dan.), Lichama (angs.).

Men Liket är även en Lämning, en Re-lik = Reliquiæ (lat.) = Lämningar; Lief-ern (ty.).

Liket är även Blekt; Leich (ty.) = Bleich; Levkos (gr.). Laban (heb. = Halebin, varav Albus, Albinos (lat.). Av dessa b-ljud kan förväxlingen med Leib = Kropp = Leich ha uppkommit [Kluge].

Kroppen = Corpus (lat.) = Kropp, Samling; Caro (lat. = Kött), Schor, Baschor (heb.), Kreas (gr. = Kött), Creare (lat. = skapa), Aro (heb. = Samla), Ageiro (gr. = Samla).

Huvud = Caput (lat.), Kopf, Haupt (ty.), Caph (heb.), Kefalä (gr.).

Bålen: Jfr; Armen lär vara Ramus (lat. = Grenen), då är Bålen = Stammen = Fylä (gr.), Palus (lat.). Pelek (heb.). Samma ord som Påle, Pelare, Bjälke, Balk.

Lemmarne = Limb (eng.), Limar (isl. = Grenar), Limber

(eng. = Grenar), Ramus (lat. = L = R), Laabarim (heb. av Abar (heb.) = Lemm) = Lemmarne.

Armen = Ramus (lat. = Gren), Remus (lat. = Åra), Arm (ty.), Aram, Arim, Armon (ahd.), Ramo (ry.), Ramie (pol.), Aram, Armon, Ram (heb. = Det höga), Harmos (gr. = Fuge, Gelenk).
Sannolikt en korsning av både ljud och begrepp.

Benen = (Lemmarne), Bein (ty.), Baino (gr. = stiga, gå, sprida ut benen), Bin (heb.) = skilja = Findo (lat.). Benen i Skelettet. Pen (heb. = Tagg, Kant), Pinna (lat.). Penna (lat.).

Hand = Hand (ty.), Hand (eng.). Eller av Hämta, Hinna = Nå, fatta Hent (dan.), Hunt (eng.). Gesenius sätter Pre-hendus (lat. = Gripande), Prendo = Prendre (fr.). √ Hed, Hend, av Gadh eller Ghad (heb.) = fatta. Khandano (gr. = gripa). Kanoh (heb. = Samla). Men grek. Gento = han grep är närmare sv. Hand, och synes i fr. Guant = Handske = Vante (sv.), i lat. -hendo och isl. Henta. Engelska And = Och, räknas hit av Etymologerna, tyska Und, Arabiska Hand = Hos, vid, av; begagnas som verbum: Hand Kelb = jag har en hund.

Finger = Finger (ty. av Fangen), Finger är Fångare, Bindare = Vincio (lat.), Fingo (lat.), Pagä (gr. = Snara), Pasch (heb. = Snara), Pägnymi (gr.).

Bröst: Bröstet går Först, Före. Prosthe (gr. = Fronten), Protos (gr. = den Förste) är nog √ till detta svåra ord, Lat. äger Prorsus, Protenus; ty. First, eng. First. Heb. Breschit = Först eg. I början, är närmast. Tyska Brust kunde dock antyda revbenens Brutna natur, eng. Breast desslikes.

Buk = Bauch (ty.), Buk (heb. = ihålig), Pakk (heb. =

Flaska), Vacuum, Cavum (lat.). Beten (heb. = Bausch ty.). Men Buk är även en Böjd Bugt; Biegen (ty.), Pygos, -ä (gr. = den buktiga bakdelen) eller det Fasta, Tjocka; Pykatzo (gr.),. Bugh (heb.), Pachas (heb. = Svälla). Fykos (gr. = Blåstång av Fysao = blåsa upp; Fucus (lat.). Phuva (heb. = Väder). Hebreiska Bugh är närmast Buk (sv.).

Hjärtat = Herz (ty.), Heart (eng.), Cor (lat.), Kardia (gr.) är sannolikt av Rörelsen: Ghur (heb. = röras), Curro (lat. = Cor), Gyrus, Gyro (lat. = snurra, gira). Men förvantskapen mellan dessa synes tvivelaktig. Herz och Heart antyda det Hårda = Herz ist Hart och isl. Hjarta är Hardr. Aruz (heb. = hård, Haaruz = det hårda). Herz (ty.) = Harz (heb.).

Tarm = Darm (ty.), Dermos (gr. = Läder-Säck, Hud o. s. v.). Karma (heb. = Hud; D = K: Daio = Kaio gr.), Corium (lat. = Hud). Men grek. Thermós (= Värme) är icke omöjlig som √. Tarm och Darm äro icke fjärran från Varm. Kluge sätter upp Trames (lat. = Gången), Träma (gr.). Men lat. Trama = Varp till väv kan också stå invid; Tarmes (lat. = Mask [i träd]) är icke oävet.
√ okänd.

Lunga: √ okänd. Är det en Klunga eller en Slynga? Eller är det en Nasalisering av √ L—k eller L—v? Blank, Bleich, Leich, Levkos (gr.). Longus (lat.) har varit före. Ge-lingen (ty.) även.
Heb. Ria = Lunga kan vara bondens Ria = Luftskjul. Ria (heb. = av Ruach = Vinden, Luft även Lukt = Riechen, Geruch (ty.). Grek. Pnevmon har också med Luften = Pnevma att göra. Lat. Pulmo likaså. Har då Lunga med Lufta att beställa, så har ett våldsamt salto-mortale skett. .Lingua, Lingula

(lat.); Lyngx, Lynggös (gr.) = Hicka, Longkä (gr.) = Lans-spets äro nog ljudlika, men icke begrepps-förvanta, så vida icke en metafor föreligger. Lonza (it.). Levianos (sp.) föra bort från √ Lng. Lonja (sp.) = Loggia it. = Galleri = Logeion (gr.) är närmare.

Öga = Ajin (heb.), Avgä (gr. = Ljus, men även Öga (ark.)). Oc-ulus (lat.), Auge (ty.), Oeil (fr.), Eye (eng.). Heb. Jada = Veta; gr. Horao = se blir Eidon = Oida = veta, där både Ajin och Jada (heb.) spåras; Video (lat.).

Öra = Ohr (ty.), Auris (lat.), Ous (gr.), Osen (heb.). Men Ohr och Auris äro nog Oris av Os = mynning; och Ous, Osen äro annat, kanske Oese (ty. = Ögla, Öga, Öra, Handtag, Krukans »öra»).

Näsa = Nase (ty.), Nose (eng.), Nasus (lat.), Anaph (heb. = fnysa), Nadaph (heb. = Lukta).

Mun = Mund (ty.), Mouth (eng.), Mando (lat. = tugga; Mandibler), Masasthai (gr. = tugga), Mazah (heb.), Maza (arab. = hugga, skära) = Metzeln (ty.), Messer (ty.), Mater (sp.), Matzen, Masten (holl.: jfr sv. Mast), Mezalar (ahd.), Metzoin (ung.), Metsä (fin. = Skog = Hygget).

*

Hus = Haus (ty.), House (eng.), Hazar (heb. = Gård), Kevtho (gr. = täcka, skydda), Kasse (heb. = betäcka), Hysa (sv.), Hüten (ty.), Hydda, Hytta (sv.),

Gård = Garten (ty. = det inhägnade, Trädgården), Gardini (sp.), Jardin (fr.), Hortus (lat.), Khortos (gr. = Hägnad, Gård, Betesmark), Gadar (heb. = inhägna, Mur), Ghir (heb. = Stad).

By = Vi-cus (lat.), Oi-kos (gr.), Beth (heb. = Hus, Inre Familj av Be = I).

Stad = Stat, Station, Stæd (dan. = Ställe), Status (lat. = Ställning), Histhemi (gr. = ställa), Hazik (heb.), État (fr. = Stat).

Borg = Burg (ty.), Pyrgos (gr.), Birha (heb. = Slott, Borg), Birka (sv. = Birk), Pyrgus (lat. = Torn, Borg).

Slott = Schloss (ty.), är väl Låset = Schlosser av Schliessen. Claudo (lat.), Klatzo (gr.), Kala (heb.).

Kyrka = Kirche (ty.), Cyric (angs.), Haruga, Harga (ahd. = Harg, ansågs förr vara Herrens Hus = Kyrios (gr.) = Herren (sv.)). Men liknar mer Carcer (lat.), Kerker (ty.), Karax (gr. = Vall), Haezor (heb.).

*

Oxe = Ochse (ty.), antingen därför att han bär Oket, eller är Öket efter vilket man fordom åkte. Några mena att Ochse har med Wachsen att göra. √ okänd.

Tjur = Taurus (lat.), Tavros (gr.), Thor eller Schor (heb. = nötkreatur), Stier (ty.). Stier anses förv. med Starr, Stark, Stirra = Stura.

Ko = Kuh (ty.). Anses förv. med Gao (gr. = böla), Gagoh (heb. = böla). √ okänd. [Heb. Ko betyder Bockhirsch? Men stavas dock Kui (op.)].

Häst: √ okänd. Är det den Snabbe = Hast, Hasta? Sus, Sis (heb. = Häst, av Sus = röra sig snabbt; Haziz (heb.) = Blixten. Obs.! Susa, Susioth (heb. = Stute (ty.), Sto (sv.)). Hross (isl.), Horse (eng. inv.). Ruz (heb. = springa), Revo, Reo (gr. = löpa, flyta), Curro (lat.).

Pferd (ty.), Pharash (heb. = Häst av Phara = löpa). Pharit (ahd.), Ikkos (gr. ark.) av Okis = Snabb = Equus (lat.), Hippos eller Hippas ger isl. Hoppe = Sto (sv.).

Hund = Hund (ty.), Kyon (gr.), Canis (lat.). Anses vara antingen den Kyniske (av Kyéo = fortplanta) eller Sångaren (Tjutaren) av Cano = sjunga; Kin, Kun (heb. = klaga).

Katt = Katze, Kater (ty.), Catus (lat.), Gatto (it.). Tyckes härstamma från Begatten eller Kättja.

Get = Ghez (heb.), Gedi (heb.), Gede (dan.), Geiss (ty.), Kid (sv.), Aix (gr.), Hædus (lat.).

Får: √ okänd. Pecus, Vieh, Viecher (ty. landsm.), Fä (sv.) analogi; Ko plur. Kor (Kör); Fä plur. Fär.
Får heter på isländska Saudr, Fé eller Ær. Men Fårsläkte heter Fjär-kyn, Fårlus = Færilus, Fårstall = Fjärhus. Men gammal isl. har: Fjärafli = Förmögenhet, Fjärbeit = Græsgang, fr. Fæ (Sturleson). Fär »är ett danskt ord» (Fritzner) men Færsaudr = Får, eljes Fær (isl.) (Fær-öarne = Får-öarne).

Glada = Aiah (heh. = av Avah = clamor), Daiah (heb.), Milvus (lat.), Iktin(os) (gr.), Kite (eng.), Milan (fr.), Weihe (ty.), Wio (ahd.), Smirle, Emerillon (arab.), Kanya (ung.), Heja (ung. = Hök, Glada; men Hök även Ölyv), Sääski, Ilmahaukka (fin.), Cyta (sax.), Tako, Ikanobori (jap.), Korschun (ry.), Milano (sp. = Gabel-Weihe), Milhano (port. = Hühnergeier).
Clades (lat. = Slående ned, Fall)?
Är kanske Glidaren av hans flygsätt.

Falk = Daiah (heb.), Thachemas (heb. Rabb.), Nez (heb. = the Hawk (eng.)), Hierax, Kirkos (gr. = Falk, Hök),

Falco (lat.), Falk (ty.), Halcon (sp.), Ssokol (ry.), Solyom (ung.), Haukka (fin.), Taka (jap.).
Falx (lat = Skära) = Feilen (ty. = fila), Beile (ty. = Bila) av Vingarnas form.

Hök = Nez (heb.), Aiah (heb.), Hierax, Kirkos (gr.), Accipiter (lat.), Habicht (ty.), Jasstrjeb (ry.), Ölyv, Heja (ung.), Haukka (fin.), Azór, Comun (sp.), Taka Tobi (jap.). Haken (sv. = √).

Örn = Nescher, Nischre (heb.), Ghaznijah (heb. = Havsörn), Nisus (lat. = Hök), Peres (heb. = ossifraga), Aquila (lat.), Aetos, Aietos (gr.), Orjol (ry.), Kotka, Kokko (fin.), Aguila (sp.), Adler, Aar (ty.), Eagle (eng.), Washi (jap.), Aro (lat. = Plöjaren (av Luften)).

Gam = Aiah, Daah, Daiah, Ghaijt (heb.), Jarod (= Geier-Adler), Ghuz (heb. = Geierfalk), Racham (heb.), Vultur (lat.), Gyps (gr.), Geier (ty.), Korschun (ry. även Glada), Keschlyu (ung.), Korppikotka (fin.).
Gam = Hamus (lat. = Krok).

*

Vit: √ okänd. Men: det Vita Bladet är = det Tomma. Viduus (lat.), Vide (fr.), Hvitr (isl.), Ouden (gr. = Intet). Tyska Weit = Vid är nog samma √ = Äitheós (gr. Hom), Vitrum (lat. = Glas, det Tomma Intet i anseende till färgen).
Andra mena Vit, Weiss, White komma från Video = Se, veta; Oida (gr.), Jadah (heb.), sanskrits Cveta, Cvit = glänsa brukar också ställas opp. Heb. eger Siv = Glans, Zah = vit; Sus, Sos = glänsa (röras), Hazhel = lysa, Zohar = ljus.

Svart = Schwartz (ty.), Schakor (heb.), Sort (dan.), Haschkir (heb. = Svärta), Saroph (heb. = bränna), Charas (heb. = Hettan), Skieros (gr. = skuggig), Ob-Scurus (lat.).

Rött = Roth (ty.), Red (eng.), Rufus, Ruber (lat.), E-rythros (gr.), Rod-eios (gr. = Rosenröd), Roseus (lat.), Rodon (gr. = Ros, Törnros) heter på Chald.-Heb. Varda eller opunkterat Urda som kan bli Rodon. Eljes kan Rodon och Rosa komma av Rosch, Ros (heb.) = Huvud. [Jfr Rosen med Sallatshuvudet och Kålhuvudet].

Grönt = Grün (ty.), Green (eng. av Grow = Växa, Gro (sv.)), Germe (fr. = Grodd), Gramen (lat. = Gräs), Germen (lat.), Jar-ak (heb. växa), Jarok (heb. = grön, gul). Orah = Grönsaker av Aor, Or, Ur = lysa. [Det lysande = Grönt eller gult: heb.].

Blå = Blau (ty.), Blue (eng. Blow, Blemisch), Bleich, Blass, Flau, Liv-idus (lat.), Pelios (gr. = blek), Pallidus (lat.), Pâle (fr.), Fahl (ty.). Okänd √.

Gul = Gelb (ty.), Yellow (eng.), Giallo (it.), Helvus (lat. = grågul); Hell (ty.)? Hil-aris (lat.) av Gil, Gul, Gol (heb. = glad). Den Glada färgen, Den Gälla = bjärta. √ okänd!

*

Ek = Eiche (ty.), Oak (eng.). √ okänd. Men tyskan äger die Eiche (Aich) = Likaren, Justeraren av Mått och Vikt = Æquus. Æquare (lat.), Équerre (fr. = Vinkelmätare).
Eichen (ty.) = Justera, heter på hebreiska Ajen, Ajin och Ek = Ajil (heb.); Ekollon = Akelas = Aklas(heb.).

I detta synes Aj, Ak. Men Ajil (heb.) är 1:o Starkt Djur, Vädur, Hjort (Elafos gr.), 2:o Starkt träd, Ek, Terebint, 3:o Mäktiga, Förnäma personer, plur. Elim, Ailm (opunkterat).
Eken borde då vara Den Starke och Harmoniske = Likformige, på grund av kronans jämna byggnad och grenarnas utbredning.
Eken kan också ljudenligt vara L-ikaren, Vågen, Weight, Den Vige (Vigeo lat. = Vara stark); Iskys (gr. = Styrkan). Jfr heb. Jaar, Jaghar, Ighr (op.) = Skog. Eker (heb. = Stamm, Grund, ty.) står dock närmast Ek (sv.).

Tall: √ okänd. Eng. Tall = lång, stor är även oförklarat. Talea (lat. = avskuret Träd), Telum (lat. = Pil), Thallos (gr. = Växtbålen) kunna ge ledning.
Ty. Tanne, holl. Denne säga ingenting.
Isl. har Fura och Thöll Thelli = Ung Fura = Toll (dan. Fritzner). Men Thollr (isl.), betyder endast Träd. (Syll? Tilja, Diele (ty.), Tälja, Tull (årtull), Tyril äro ljudfränder. Ty. Diele = Talea (lat.), Tavlä (gr.), Theilen (ty. = dela, spjälka), Deleth (heb. = Spalt).

Gran: √ okänd. Ljudfränder äro Gren, Grön, Garn, Granne m. fl.
Ty. Granne är = borst på Kornet = Gersten (obs.) skall vara lat. Crinis = Hår, Sear, Seghar (heb.) efter Barren.

Fur: √ okänd. Fohre, Föhre (ty.) anses av några vara Br-änslet, Feuer- (ty.). Andra ställa det invid Forest-, Fôret (fr. = Skogen) eller First (ty. = Spetsar). Jfr Pura (heb. = Trädkronan).

Bok: Se Ordlistan den alfabetiska.

Al: Se Ordlistan d:o.

Björk: Se Ordlistan d:o.

Sälg: Salix (lat.), Chila (heb.) men Sal (heb. = Korg; Sal-Vide = Korgvide). Vide (sv.) = Itéa (gr.), Weide (ty.), Iwa (ry.).

Hassel: √ okänd. Hasel (ty.), Hazel (eng.).
Om det kan vara Gisslet = Hasselkäppen? Zilla, Zel (heb.) är Skugga med artikeln Ha = Hazel = Skuggan? Nöt-Träd = Ghez-luz (heb.), Hasselnöt = Alzar (heb.).
Sv. Bibelns Hassel = är Mandelträdet = Luz, med artikeln = Halluz. Och Hasseln är ett »mandel»-träd. Greken kallade Hasseln Karya (den. Kariska nöten); därav latinets Coryo-lus. Ändelsen lus kan vara heb. Luz = mandel. Alltså ett Makaroniserat ord.

Lind = Linden-baum (ty.), Linden (ty. = Binden), Lind (ty. dial.) = Bast-trädet? Lingo (lat.), Linon (gr. = Garn, även Lin), Lind (sv.) av √ som Linet = Linum (lat.).
Filyra (gr. = Lind, Bast) = Pilor (heb. = Lindblommor), Tilia (lat.), Thirza (heb. = Lind eljest = Ljuvlig), Niini puu (fin. av Niin = Bast; Puu = Träd).
Pteléa (gr. = Alm, kan vara förväxlad med Tilia (lat.)).

*

Svavel = Soufre (fr.), Sulfur (lat.), Asfar, Safra, Şufr (arab. = Gul. Jfr: Saffran), Saraph (heb. = bränna). Gopherith (heb. = Svavel av Gopher = Harz, eller Harzbaum = Kiefer (ty.)), Sepheth (heb. = Beck), Swibel (goth. = Svavel, jfr Zwiebel = Lök (av dess Svavelhalt?)).

Guld = Gold (ty.), Gilvus (lat. Vaxgul = Gelb (ty.)). Sättes invid Gluth (ty.); men kan även vara Hold (ty. = Huld sv.). Aurum (lat.) av Aor, Or, Ur (heb. = Ljus, Eld), Krysos (gr.), Karusch (heb. = Guld; jfr Karuss (no.) = Guldkarp, Ruda).

Silver = Silber (ty.), Selwä (fin. = Ljus), Selas (gr. = ljus), Hell (ty.). Men det kan vara Sulfur (lat. Svavel, då metallens malm mest är Svavelhaltig) då angs. har Sulfer = Silver.
Keseph (heb. = Silver av Kasaph = Blek).

Koppar = Kupfer (ty.), Copper (eng.). Okänd √. Men heb. Gopherith = Svavel; visar sig i ahd. Chuphar, Copher.

Bly = Blei (ty.), = Bleich. Den Bleka.
Eller är det den Bladiga, emedan Blyglansen skivrar sig?

Tenn = Zinn (ty.), jfr = Zinne = Tinner, Tänder, Taggar, emedan taggig i brottet; Dens (lat.), Tinnunculus (lat.), Schen, Schinnaim (heb. = Tand).

Järn = Iron (eng.), Iren, Yren, Erene (angs.), Jarn (isl.), Earn (isl.). Om spanska Hierro hör hit så kan lat. Ferrum inträda då H = F: Hijo = Filius (Diez), men lat. Fer-rum är heb. Bar-sel (= Järn) av Beras (heb.) = borra, Foro (lat.) = Ferrum. Men heb. har även Palda = Järn av Palad = Skära. Pallasch (ung. = ett svärd).
Lahab (heb.) = Låga, även Järn; kan vara Chalybs (lat.) = Stål. Angs. Erene, Iren pekar åt grek. Hieros = Stark, sedan Helig. Eiryo (gr. = Sträcka, Spänna), Hierax (gr. = Falken). Æs, Æris (lat. = Erz = Malmen) har varit föreslaget. Erz (ty. = Erez,

Haarez (heb.) = Jorden, det Hårda, Haaruz (heb.) = Hart (ty.) och Erez (heb. = Erde ty.), Hertha (wend.). Svenska Har, Ar, Ör = Stenören är Oros (gr.), Hor, Har (heb.), Ar-ena (lat. = Sanden).

Materialsamling till Svensk Etymologi.

Ria (sv.) = Luftskjul. Ria (heb.) = Lunga; av Ruach (heb. = Luft), Geruch (ty.), Æer (lat.), Aora, Eoros (gr.).

Idog (sv.) = Kunnig, flitig. Jadoagh (heb. = Idogh (opunkterat), Oida (gr.), Idyia (gr. = förståndig), Video (lat.). Svenska Duga, ty. Taugen äro också fränder med Jadoagh, Idogh (heb.).

Fika (sv.) = Pakad (heb.), Pykatzo (gr.), Cupio (lat. metathesis).

Ljum (sv.) = Ium (heb. op.) = Iom (heb.) = Dag, Lejom, Lium (heb. op.), av Jun [= vara varm, sjuda, jäsa (Gesenius). Lau (ty.).

Gissel (sv.) = Gazal (heb. = Plåga; Geissel (ty.).

Plik (sv.) = Fiskestång; Pelek (heb.), Pflock (ty.).

Elak (sv.) = Illak; Alach, Jillach, Meelach (heb. = fördärva), Ollymi (gr. = fördärva), Malus (lat.).

Näpen (sv.) = Napios (gr. = barnslig), Nub (heb. = knoppas), Naveh (heb. = näpen).
Antaget att näpen voro = Näbbig, så inträder heb. Anaph = fnysa, Aph = Näsa, Näv (sv.) = Näbb.

Hyska (sv.) = Isko (gr.), Sko (gr.) = Gripa, hålla fast; Huske (no. = Hålla i minnet), Achoz (heb. = gripa), Oese (ty. = Hyska).

Pitschaft (sv. lån) = Pitthuach (heb. = ciselerat arbete).

Pinne (sv.) = Pinnah (heb. = Tagg), Pinna (lat. = ciselerat arbete).

Flak (sv.) = Pelach (heb. = Ett Stycke).

Kaja (sv.) = Janah (heb. = Kuva, Besänftigen) därav Jonah (heb. = Duvan, den Milda). Med præfix Ke (heb. = Kajjonach = Liksom Duvor. Jfr: sv. Kajorna, Kaja, vars namn är oförklarat, men fågeln liknar en Svart Duva). Kaja är indirekt förv. med Kuva, Kväva.

Gamman (sv.) = Gama (heb. = trinken lassen), Gam (heb. = tillsammans), Gaméo (gr. = förenas, giftas).

Gammal (sv.) = fullvuxen, mogen. Gamal (heb. = mogna, växa till, avvänjas), Cumulare (lat.), Gemino (lat. = fördubbla), Gemmo (lat. = knoppas).

Frisk (sv.) = Ferox (lat.). Periz (heb.).

Feg (sv.) = Feigr (isl. = nära Döden), Fey (eng. dial. = nära Döden), Feger (heb. = död Kropp).

Baccalaureus (sv. lån) = Student; härledes från lat. Baccalaureus, men är troligen eng. Bachelor = ung karl. Bachur (heb. = yngling), Kelor (gr. ark. = Son)?

Hava (sv.) = Äga; Hava (heb. = Förmögenhet), Havath (heb. = Mödor, jfr Havande Kvinna, I Barnsnöd), Ekomai (gr.). Habere (lat. = äga, bebo).

Jaga (sv.) √ okänd (Kluge). Jaghar (heb. = Skog), Jägaren (sv. = Skogsmannen), jfr: Metsä (fin. = Skog av Metzeln ty. = Hygge) = Metsä (fin.) = Jakt.

Men Jaga (heb. = trötta ut), Ago (lat. = driva), Agein (gr.). Jägmästaren eller Över-Jägaren har ju intet med Jakten att skaffa, endast med Skogens skötsel.

Juver (sv.) = Uber (lat.) = Ymnig = Über (ty.), Hypér (gr.), Yfir (isl.).

Såpa (sv.) = Ezob (heb.) = Isop = (Ört begagnad till Rening), Zub, Zaphon (heb. = Såpa), Sapo (lat.), Sebas (gr.), Savon (fr.).

Tur (sv.) = Tur, Ordning (Vändning i saken), Tornos (gr.), Tornare (lat.), Tur (heb. = Tur, Ordning),

Tarv (sv.) = Mat. Teref (heb. = Mat, Föda), Trofeia (gr. = Underhåll, Föda).

Navare (sv.) = Nafar (isl.), Gnaph (heb.), Knapto (gr.), Navo, Navus (lat.), Gnava, Gnaga.

Idka (sv.) = Daka (heb.) = använda, slita; Idka, Iedke (heb.) fut. av Daka. Dakno (gr.).

Tafatt (sv.) = Bortkommen, förvirrad; Tapeinos (gr. = klen), Tafos (gr. = förvånad), Tyflós (gr. = förvirrad, blind), Stupendus, Stupor (lat.).
Men på hebreiska heter Tafatt (sv.) helt enkelt Taphath eller Taphasch. Dupe (fr.) hör nog hit, ty Tyflóo (gr. = dupera).

Taka händer (sv.) = Takaus (fin. = Borgen), Tego, tectus (lat. = skydda, garantera) o. s. v.

Ide-Gran (sv.) = Idä (gr. = Skogshöjd, Trä), Ez (heb. = Träd, Trä), Itä (gr. = Vide), Ide-gran = Vide-gran(?)

Bröd (sv.) = Bruth (heb. opunkterat, eljes Baruth) = Föda, Mat. Brod (ty.), Bread (eng.), Brotys (gr. = Föda).

Mejsel (sv.) = Meissel (ty.), Smilä (gr.), Macellare (nylat.), Matarc (sp.), Metzen (ty.), Muth, Math (heb.).

Barbar (sv. lån) = »Egypterna kallade Främlingen = Barbar = Mörk.» Erebos (gr. = Mörker), Rabe (ty. = Svarta Korpen), Raven (eng.).
Greken kallade Främlingen Barbaros efter Perserna(?) Pharasch (heb.).
Graji (Greker) var troligen Hebreerns namn på Främlingen = Ger, Hagar. Eljes voro Grekerna Javans söner = Jonier.

Två (sv.), 2:an = Thoam (heb. = Dubbel), Dyo (gr.), Duo (lat.), Two (eng.).

Makel (sv.) = Machal (heb. = förfalskat Vin), Makol (heb. = Mat), Macula (lat. = Fläck).

Knipa (sv.) = Knipeia (gr. = Gnideri), Knapto (gr. = Skinna), Gnaph (heb.). Se Navare = Gnagare.

Säker (sv.) = Sakar (heb.), Securus (lat.), Ekyros, Okyros (gr.).

Sjofel (sv. lån) = Schophel (heb. = nedrig).

Pilka-Rus (sv. vulg.) = Pilkko (fin. = Alldeles), Fill (eng.), Viel. Voll (ty.), Pollys (gr.), Plus (lat.).

Måla (sv.) = Mæla (isl. = tala), Milah (heb. = ord), Malal, Millel (heb. = tala).

Renne (sv.) = Loft; Goren, Gor (heb.) = Lada; Horreum (lat.), Grenier (fr.), Renne (sv.).

Trams (sv. lån) = Tramer (fr. = intrigera), Tharmah (heb. = List, Bedrägeri).

Kaxe (sv.) = Pro-cax (lat. = fräck).

Hassla Vall (sv.) = Hazar (heb. = omgärda).

Ställa (sv.) = Stello (gr.), Histemi (gr.).

Peruk (sv. lån) = Perruque (fr.), Paroketh (heb. = Slöjan, Förlåten) av Parak (heb.) = Skilja.

Lat (sv.) = Leat (heb. = Lättja), Lat (heb. = Långsamhet), Lassus (lat. = trött), Lentus (lat.).

Kilo (sv. lån) = 1000 gram; Kilioi (gr. = 1000), Chilo (heb. = Rikedomar, Myckenhet).

Skada (sv.) = Schadad (heb.), Schaden (ty.), Skedannymi (gr.).

Namn (sv.) = Neum, Nam (heb. opunkt.) = Ord, Språk; Naam (heb. = Han sade), Onoma (gr.), Nomen (lat.).

Månne? (sv.) = Mon (gr. = Månne), Num (lat.), Man (heb.).

Värme (sv.) = Gharma (heb.), Fer-vor (lat.).

Usel (sv.) = Usal (heb. = Usel, Ostadig Vandrare). Antagom Usel (sv. = O-säll), så är Säll (sv.) = Salom (heb.) = Frid, Sileo (lat.), Salus (lat.).

Lake (sv.) = Saften eller det Fuktiga. Lach (heb. = fuktig), Liquor (lat.), Kylos (gr. = Saft).
Lacus (lat.), Loch (eng.).

Lögarn (Mälarn) (sv.) = Loch (eng. = Sjö), Lacus (lat.), Lach (heb.), Lac (fr.), Locarno, Lugano (it.).
Lögarn = Locarno!!!
Om Lögarn är av Löga = Bada, så blir det: Luo (lat.), Lavo (lat.), Lauge (ty. = Lut), Lach (heb.), Leiko (gr. = Lecken).

Bjärt (sv.) = Bahir (heb.), Bright (eng.), Pikros (gr.).

Granne (sv.) = Gar, Garim, Ger (heb.) = Främling, Granne; Grex, Grego (lat. = Sällskap, Klubb; även Hjord).

Gena sig (sv.) = Ganag, Goneg, Ganog (heb.), Ganymi (gr. = förlusta sig).

Jämmer (sv.) = Jammer (ty.), Jammer (heb.), konjug. hi av Marar (heb.) = Bedrövas = Moereor (lat.), Gemo (lat. = Jämra sig), Oimogä (gr.), Jama (sv.).

Manna (sv. lån) Öknens Brödsmulor; Manna (gr. = Smula, Gryn). Hebreiska derivationen: se Bibl. Ordbok.

Meckera (sv. lån) = Muk (heb. = Håna), Myktäritzo (gr.) o. s. v.

Maredör (sv. lån) = Marod (heb. = Strykare), Marodeur (fr.), Schmarotzer (ty.).

Karat (sv.) Guldets halt som graveras på föremålet. Antingen av Carath (heb. = Ingravera) eller av Charuz (heb. = Guld) = Krysos (gr.).

Carex (sv. lån): Starr = Charasch (heb. = Skära), Keiro (gr.).

Matta (sv.) = Matta (lat.), Matha (heb. = utbreda, även adv. Inunder), Metá (gr. = under).

Förnagla = Naghal (heb.).

Neka = Nakar (heb.), Nego (lat.).

Stjäla (sv.) = Scheela (heb. = hava lystnad), Stehlen (ty.). Men Schielen (ty. = skela = kasta ögonen på), Illainen (gr. = Skela), Linis oculis . . . (lat.).

Herse (sv.) Arisai (heb. = Brudgumme), Arsän (gr. = Man).

Huttla (sv.) = Huthal (heb., av Talal, Hethel = bedraga), Apatälos (gr. = bedräglig), Dolus (lat. = Talal).

Trakassera (sv.) = Traquer, Tracasser (fr.), Tarakä (gr. = Uppror av Tarasso).

Slummer = Schlummer (ty.), Slum (eng.), Chlum (heb. op.) = Chalom = Dröm; Kalymma (gr. = Slöja).

Ivra = Ivvah (heb. = önska ivrigt) = Auh, Avh, Afh (heb. op.), Aveo (lat. = åstunda), Ävlas (sv.), Evkestai (gr.).

Detta Ivvah böjes till Jithav (heb.) = Gitta, vilja, önska, och kan vara engelska Get, sv. Gitta; Aitäsis (gr. = Åstundan).

Kusa = Kväsa; Kusa (heb. = Fånge), Kusi (heb. = Hård), Iskys (gr.), Vis (lat.), Quàsh, Squeeze (eng.), Quetschen (ty.).

Panna = Panim, Peni (heb. = Ansikte, Framsida), Metopon (gr.) = Pan-do (lat. = utbreda), Penna (lat.). Framsida, Tinne, [jfr Tinning (sv.)?].

Källare = Cella (lat.), Kaliá (gr.), Kahli (heb.) = Ke Ohel eller Oholi (= liknande ett Tjäll(?)).

מִלָּה שָׁרָשִׁית

VÄRLDS-SPRÅKENS RÖTTER

ERINRAN.

Den språkkunnige Läsaren bör ju förstå att jag ibland i Ordlistorna låtit komma med ord som icke äro direkta ljudfränder utan bara släkt med släkten, och understundom ord som icke alls äro i släkten. Detta senare för att belysa omtvistade härledningar, och för kommande bruk anteckna fall av *dissimilation*, om jag får begagna detta ord i överflyttad bemärkelse. Arbetet är för övrigt mycket ofullkomligt, ett treårigt hastverk, som måste utföras med en viss hastighet, av flera orsaker. Fel, som jag ämnat rätta i korrekturet, ha förblivit orättade, emedan jag vid korrekturläsningen var trött.

Att jag fått detta arbete tryckt hemma i vårt land, betraktar jag som en stor ynnest, helst de kinesiska typerna här för första gången äro utförda. Därför mitt tack! till Förläggaren, Faktorn, Sättare, Tryckare och icke minst Korrekturläsaren!

Den 17 April 1911.

August Strindberg.

INLEDNING.

Hebreiskan räknar 24 orginal-rötter, eller lika många som bokstäverna ungefär, 290 bi-rötter och 1,890 perfekt-stammar (Meier). Jag har tagit ut omkring 600 odupplе-terade; och min lista är endast en skiss, som kan utföras framdeles. Och den som kan klassiska språken vet hur han skall gå till väga för att utveckla saken. Om han böjer hebreiska verbalstammarna, så får han nya uppslag till ordbildningar. Sätter han prefixen Mosche Vechaleb framför hebreiska infinitiv och nominalstammar, så uppstå även nybildningar. I min ordlista ligger alltså, *in nuce*, alla världens lexikon.

Sanskrit räknar 440 rötter (Rapp) eller 450 (Fick), tyskan räknar 375 (Kaltschmidt), och kinesiskan har 214 nycklar.

Jag meddelar här först kinesiskan, att den intresserade läsaren må jämföra dem med hebreiskans, men fäster hans uppmärksamhet på begrepps-skridningen mera än på ljud-skridningen.

Kinesiska uttalet.

Ni de bu de siàng läi bu de (Klaproth).
Ni tek put tek siäng lai put tek (China).
Ne te poa te seang læ poa ti (Williams).

Ri = bri, pri, eul, er, urr.

ssi
sti } = Ss utan vokal.
ci

G är stumt = { Ngo = Wo; Ngu = Wu; Ngi = i. Ngan = Gan eller an (Heb. Ajin). Obs. ע uttalades Ng av engelsmän på 1600-talet och av vissa judar ännu.

Yeu = ju;
Yok = jo.
Fung = si = fuer.
Feng = Fer.
Çum = Sung.
Ao = Au.
C = J (Ajin), Juggle (eng.), Adjuster (fr.).
C' = Tsch.
E = Ai; Pek = Pai; (Peking);
E = O; (Schanghai) Hek = Hok;
H = S; Kang-hi = Kung-si.
H = Ch = Hai = Chei.
M = B (Hokien) = Mán = báng.
N = M.
Z = J = Journal (fr.), Z (Canton) = Y = Zin = Yan.

Artikeln (saknas).

Ce-kó zin = *Schekoschin;* Denna man.
Zin = Man.
Iin = Unus (lat.), One (eng.), Ein (ty.).
Iim (Canton) = Ihminen (fin.), Hominis (lat.), Hämeis (gr.) = Vi, Hammes (gr. ep.), Im (heb.) = Moder.
Zeh (heb.) = Denne = *Ce* (chin.) = Ce (fr.).
Yit-kó zin = En man. *Echad* (heb.) = En.

Na-ko zin = Den där = *Ekeinos* (gr.) = Enosch (heb.), *Na-ko* (chin.) eller Jin-ko (chin.) = Anochi (heb. = Jag).

Meù-zin = En viss man; *Mi* (heb.) = *Meù* (chin.).

Suffixet Tsï = Barn, är vanligt suff. till huvudordet Dsey. Men Tsï = av, som är kaldeiska Di = Dai.

Tien-tsï = Himmelsson.

Tien = Himmel, Väder, Dag. Om n är stumt såsom i Shanghai dial. så är Tie = Dies (lat.), Gheth, Eth (heb.), Ætas (lat.), Gheth, Eth (heb. även = Väder, Tid).

Tie(n)chin = Taiwas (fin.) = Himmel.

I grekiskan är ändelsen (suffixet) Täs = Personalsuffiix = Despo*täs*, idäs (gr.) = patronym.: Kronidäs = Atreis, Atreidäs (gr.).

Tsï betydande av kan vara adjektivsuffix: Krysous (gr. = gyllene av Krysós), Di Dai (chald.) = De (lat.); genitivmärke.

Ghesagh, Eza (heb. = Avkomling) = Tsi, Dsey (chin.).

Sammansättningar:

Sú = Träd.

Muk = Träd.

= *Su-muk* = Träd = Siach (heb. pl. Sichim = Träd), Sumach (jap. fernissträd), Yumoku (jap. = Träd).

Kung, Kun = frukta; Qun, Qin (heb. = Klaga), Knyatso (gr.), Cano (lat.).

Pa = frukta = Pachad (heb.) = frukta.

= Kung-pa = Frukta; Pa-vor (lat.), Pavestai (gr.), Cumbo (lat.).

(Pakung?)

Adjektiver bildas med tik.

Haó-tik, *Cheotik* = God; { *Aga-thos* (gr.), Ethicus (lat. = sedlig). *Ghidith* (heb.) = Bäst = A-gathos (gr.). Didak*tikos* (gr.).

Pluralis på mên.

Zin-mên = Människor,
Homo, Homi*nes*;
Iam, Iam*im* (heb.), Iamin (chald.).

Kan även vara grekisk pluraländelse i verbets presens: Typto, Typtomen.

Om jag tar på måfå sanskritroten Pa = Tala, så återfinner jag den strax i hebreiska Pa (Pe) = mun, som i arabiska Fe som betyder tala, vilket synes i grekiska Fe-mi, latinets Fa-ri, franska Fit-il (= sade han), tyska Fragen (= Fari lat. inv.).

Detta är ju endast ett korollarium av den bevisade satsen att hebreiskan är förvant med grekiska och latin vilka äro sanskrits släktingar. Men därav följer ju även och ytterligare, att det mest avlägsna av alla eller kinesiskan, släkting med sanskrit, skall vara i släkt med släkten eller med våra klassiska språk. Då kinesiskan mest består av rötter (enstaviga) borde alltså kinesiska nycklarna återfinnas bland hebreiska rötterna, vilket även är fallet, ehuru betydelsen stundom skridit.

Man har ju lärt sig att kinesiska bokstäverna (syllaberna) äro stiliserade hieroglyfer eller avbildningar av föremål. Jag har trott det hittills, men tror det

icke längre. Det talade ordet har väl mestadels uttryckt tanken så klart som möjligt, men det skrivna utgjorde farliga hemligheter, emedan det var fixerat. Därför är skriftspråkens ursprung insvept i dunkel, och troligen skulle hemligheten bevaras genom utspridandet av avsiktliga osanningar. Det första kinesiska skrifttecken, som ledde mig på spåret var 阝, vilket ägde en frappant likhet med hebreiska ף = P (F), eller med ק = Q som är nästan samma. Nu heter verkligen kinesiska 阝 = Feu, är den 170 nyckeln. Det andra var 山 Schan som liknade hebreiska ש Schin, Schen och är fenisiska 𐤔 = S. Det tredje var 之 kinesiskt Tchi, grekiska Z, fenisiskt Z. Observera noga att kinesiska 山 betyder Berg och hebreiska ש betyder Berg (och Tand).

Följande lilla samling skall visa att saken icke är orimlig.

Chinesiska och hebreiska.

人 (chin.) = Jin = Y = (idem opp ner) = Man = ע (heb.) = Ajin = Gh ܥ (syr.) Λ (syr. upprest) = 人 = chin.).

冂 (arkaist. chin.) = Man (sv.) = ח (heb.) = Cheth.

儿 (chin.) = Idem. Jinkia (chin. = Jin Kia = Man [= Anoki (heb.)].

几 (chin.) = { Khi / Bänk (sv.) } 冂 (chin.) = Kiong = Gräns (sv.).

ח (heb.) = Cheth (heb. = Stängsel, Hägnad).

*

刀 (chin.) = T-ao = Kniv (sv.).

ת (heb.) = Th; Thiz (heb.); Skära = Kteino (gr. = d:o); Thiao (chin.) = Skulptera.

*

力 (chin.) = L-i = ク = ל (heb.) = L.

ל (heb.) = L.

𐤋 (fen.) = L.

匚 (chin.) = F-ang = Rum, Hus.

ב (heb. omvänt) = Beth = Hus, Rum.

*

乚 (chin.) = Hi = Scheu, Schou, Schiu = Hand. Ku = Hål.

כ (heb.) = K, Ch, Caph = Djupa handen; Cavus (lat.).

匸 (chin.) = Kei = Dölja = Kevto (gr.).

*

阝 (chin.) = F-eou.

ף (heb.) = Peh.

ק (heb.) = Q = Koph.

尸 (chin.) = Çhi.

ק (heb.) = Qoph.

口 (chin.) = Kheou ◻ (pun. fen.) = H.

ס (heb.) = S.

*

㔾 = Fan.

巳 (chin.). = Tsici; 己 = Ki.

*

ג (heb.) = G.

ࠃ (samarit.) = D.

ࠁ (samarit.) = B.

*

山 (chin.) = Chan = Berg. Obs. 凵 (chin.) = Kan; 山 (chin.) = Kian, Chan emedan ett 丨 = i tillkommit.

ש (heb.) = Schin = Berg eller Tand. ש (heb.) = כ + י = ש.

𐤔 (fen.) = S. W (= gammal heb.) = S. Σ (grek.) = S.

*

丨 (chin.) = Kouen = Bindetecken, liksom Vav ו i hebreiskan.

ו (heb.) = V.

𐡥 (palmyr.) = V.

𐤅 (fen.) = V.

*

丶 (chin.) = Tchu.

י (heb.) = J (franska Sch-ljud), Jod, Jud.

*

冂 (chin.) = Khioung.

ח (heb.) = Ch.

*

之 (chin.) = Tchi.

Z (fen.) = S eller X = Chi.

Ζ (gr.) = Z.

乙 (chin.) = Yeh.

*

心 (chin.) = Schin; i sammansättning = 忄 = ש.

ש (heb.) = Schin = Tand, Bergskam = 山 = Schan = Berg.

𐤈 (fen.) = T.

*

日 (chin.) = Ji, Zit.

𐤇 (fen. och heb. mynt) = H, Kh, Ch.

𐌇 (forngrek.) = H (joniska) = Eta = H (gr.).

ـهـ (arab.) = H (med.).

خ (arab.) = Ch. = N.

曰 (chin.) = } Yuet, Youei, Etsu.
曰 (chin.) = }

𐤇 (forn-heb.) = H.

𐌇 (etrusc.) = H.

*

屮 (chin.) = T-che = ψ (gr. = Psi).

ש (heb.) = Sch.

Ψ (gr.) = Ps.

Ψ (gr. doriskt) = Chi.

*

火 (chin.) = Huo, Ho, Kwa.

א (heb.) = ' (svagt H) = A, Ha = Χα.

ࠀ (sam.) = Aleph.

水 (chin.) = Choui.

ᚼ (runa) = K, H, lånat från antikt alfabet.

*

中 (chin.) = Chu, Tchung.

Φ (gr.) = Pi. Obs. K = P; Kote = Pote (gr.).

*

下 (chin.) = Hia.

T (forngrek.) = T.

*

工 (chin.) = Koung.

𐌆 (dor. æol. ion.) = Z.

乚 (chin.) = T-cha; د (arab.) D, Ds.

乚 (chin.) = Yik. 乙 = Yik. 匕 = pi (En Sked).

弋 = yik = En Båge.

ل (arab.) = L; ى (arab.) J.

*

三 (chin.) = San = 3.
Ξ (gr.) = X; Jfr III (rom. = 3).

*

亞 (chin.) = A, O.
十 (chin.) = Xe = 10.
干 (chin.) = Han.
X (lat.) = 10.

*

丁 (chin.) = Tim.
Ⲧ (kopt.) = T.
T (lat.) = T.
下 (chin.) Hia ط (arab.) Ta = ط (liggande).
㇇ (chin.) = Fang.
ד = D (heb.).

*

乚 (chin.) = Ul = 2.
丄 = L (lat. L).

*

乙 (chin.) = Ye = 1. ⅃ (omvänd) א = ⅃ (aleph liggande = 乙).

א (heb.) = a, ʾ, e = 1.

*

厂 (chin.) = Hang. An overhanging precipise. 厂 = Yén = Tak.

厂 (fen.) = T. ד (heb. = D). T (forngrek.) = D.

厂 (fen.) = d:o.

*

門 (chin.) = Men = Dörr, portar.

鬥 (chin.) = Tesu, Tev = Strid.

ᚹᛩ (runa) = M.

M (doriskt) = M.

ᚹᛩ (rom. tiron.) = R.

Om man nu med ledning av dessa analogier betraktar några sammansatta kinesiska teckengrupper, så skall man finna, att en stor del av de kinesiska syllaberna äro *monogram*, hopsatta av hebreiska, fenisiska och forngrekiska enkla tecken.

Sålunda är t. ex. 戶 = Fou = Port (svenska), sam-

mansatt ett hebreiskt ב = B, och ett omvänt stiliserat U (vav) = ו. Bab (chaldeiska och arabiska) är = Port = Fou. 匪 = Fe = Dålig, består av omvänt hebreiskt ב = B, och ett fenisiskt He = 𐤄 samt ett forngrekiskt E = . Gruppen 的 = Di, som är genetivmärke = Av (sv.), är kaldeiska Di (Dai (heb.)) och består av ד (heb.) = D, och fenisiska, mynthebreiska och forngrekiska 日 = H (eller Ch) och hebreiska י = I. Detta exempel belyser mer än att kinesiskan är bokstavsskrift, det visar en bestämd grammatisk förvantskap.

Ämnet utgör för närvarande mitt studium. Den intresserade, som känner de österländska språkens alfabet, erinras, att han icke bör glömma syriska, zend och egyptisk-demotiska skrivtecknen till jämförelsens verkställande; icke heller gå förbi samaritanska och s. k. mynthebreiska.

Härmed följer några observationer rörande kinesiska grammatikan och etymologien.

*

Om man slår i ett kinesiskt lexikon, så finner man sig först bortkommen inför de enstaviga orden, vilka betyda allt möjligt, beroende på tonen vid uttalet och på beteckningen. Så har man sagt, men det är på ett annat sätt. Första ordet i min dictionnaire heter Cha och betyder Sand. Sandöken heter Chamo, som även är kinesens namn på Gobi-öknen, vilken vi som unga

kallade Schamo eller sandhavet. Nu betyder Mo icke hav; men hebreiska Schamo betyder Öken, vilket är grekiska Psamma eller amma = Sand. Om Mo (chin.) varit hav, så heter det Majim eller Hajom på hebreiska. Men svenska Mo (Sand-mo) spökar också. Kinesiska Chamo = hebreiska Schamma är arabiska Samum = Ökenvinden.

Chai (chin.) = Torka; men Chai-kan betyder detsamma och skrivet Chaikan liknar det grekiska Isknaio = torka, men mera ändå det hebreiska Zechiach = torr, latinet Siccus.

Chao (chin.) betyder Bränna; detta är grekiska Kavo = Bränna. Men Feber, Inflammation, Hetta, heter på kinesiska Fachao som liknar tyska An-fachen, grekiska Fakelos = svenska Fackla; och på hebreiska Abuqa som är Fachao (chin.), Cháo (chin.) = Ung, ny; Kainós (gr. = ny) med Cháoniên (chin.) = Ung man = Ho-neanias (gr.). Begreppet ung visar sig således både i Chao och Nien, vilket senare är hebreiska Naar = Néaros (gr. = ung), Neanias (gr.). Cho (chin.) = Tala = Schiach (heb. = tala), Kio (gr. = utgjuta sig). Men Chohoua (chin.) betyder Svärja, som är Hischabeagh = Svärja, som dock närmare råkar kinesiska Faché = Ed, grekiska Fäsis = Utsaga. Piáo (chin.) = Blåsa på; Puach (heb. = d:o), Fyo (gr.). Men Piaolao (chin.) = Tända upp eld, som blir grekiska Flogéo, latinets Fulgeo.

Pi (chin.) = Skaka, Puk (heb.). Men Pokolai (chin.) = Skakas om = Poikillo (gr. = d:o).

Pó (chin.) = Halta; Puq (heb.). Men Potché (chin.) = Halt; Pasoach (heb. = d:o), Chóu (chin.) betyder Träd, men det ger ingen ledning förrän suffixet kommer till, och detta är *tsé* (eller mou [muk]). Choutse kan då vara hebreiska Ghez, Ghezag som är grekiska Otzos (Gren), Ast (ty.), Assis (lat.).

Men Skog heter på kinesiska Choulin, som synes vara grekiska Hylä = Skog, Elon (heb.), Silva (lat.). Barken heter Chupi (chin.) som är hebreiska Schiphah = Bark, skal, grekiska Syfar = Hud.

Schiteu = Schi Teu (chin.) = Finger.
Digitus (lat.) = Finger.
Zebah (heb.) = Esbagh = Finger.
Yubi (jap.) = Finger.

*

Tsovan = Tso Van (chin.) = Sluta.
Zuph (heb.) = Slut.
Czukni (ung.).
Sub (heb. = Dö, flyta).
Sbennymi (gr.).
Sofa (isl. = Sova sv.).
Paliao = Pa Liao (chin.) = Full, Pollys (gr.).
Pilka (fin.).
Full (sv.).

*

Sipkuan (chin.) = Vänja,
Schebiach (heb.) = Vänja.
Kuansip (chin.) = Vana.
Suesco, Suevi (lat.) = Schebiach (heb.).
Communis (lat.).
Yintao (chin.) = Föra.
Gento (gr.) = Gripa.
Agens, Agentis (lat.).
Kouailo = Kouai Lo (chin.) = Glädjas.
Hillel (heb.) = Glädjas.
Gelae, Geloiao (gr.) = Glädjas.
Hilaris (lat.).
Foulo (chin.) = Lycka, Njutning.
Felix (lat.) = Lycka, Njutning.
Fileo, Filos (gr.) = Lycka, Njutning.
Balag (heb.) = Ljus, Glad.
Fuk (chin.) = Lycka.
Tykä (gr.) = Lycka.
Th (gr.) blir hos Æoler och Dorer = F; Fär (æol., dor.) = Thär.
Talan (chin.) = Krossa.
Thlao (gr.) = Krossa.
Flao (æol., dor.) = Krossa.

Vid studiet av kinesiska språket bör noga beaktas uttalet i dialekterna. Kung = klaga kan t. ex. uttalas Kun, som med näsljud blir Kung; men Kung kan även

härledas från Kug, som nasaliseras till Kung. Alltså: Kung (chin.) = Klaga; Qun (heb. = d:o), Cantus (lat.), Knyatzo (gr. metatesis).

Icke oviktigt är att erinra barnets sätt att ljudskrida, som man ju kunde tänka sig tillämpat av folk på en barnslig ståndpunkt. Stundom äro barnets ljudlagar att återfinna hos äldsta folken. T. ex. Gefyra uttalades av Lakonierna som Defyra, G = D. Detta är barnets: »Dusse lov» = Gudskelov! Birmanerna uttala R som Y: jämför barnets Jock = Rock. Engelska barnet säger Tlean för Clean; Tyska barnet Tatze för Katze. (Se A. Bastian: Sprachvergleichende Studien, Leipzig, Brockhaus 1870.) Om kinesiskan är ett språk som stannat vid rötterna eller återgått till rötterna kan icke avgöras. I amoy-dialekten äro många ord flerstaviga ehuru stavelserna skrivas isär, så att ordet förefaller bestå av flera.

T. ex. Chi-koe (amoy.) = Pumpan = Kikaion (heb. = Kurbits [andra med orätt Ricinus]), Sikyon (gr. = Gurka) = Si koe (amoy.) = Vattenmelon. Kua (chin.) = Gurka = Cucumis.

Ibland synes kontraktion ha ägt rum. Ba (amoy.) = Kött = Basar (heb.). Haj (chin.) = Hav; Hajam (heb. där artikeln Ha tyckes ha gått med).

I Yen (chin.) = Vin synes Oinos (gr.), men även hebreiska Ajin (ע) visar sig = Ghin (heb. = Vin). I Tao-li (chin.) = Lära synes Lamad, Talmid, Talmud (heb.), men i Tao (chin.) = Tala visar sig Dab-ar (heb. = Tala), Doceo (lat.). I Seng (chin.) = Livet, Födas, synas latinets Gens, grekiska Gigno, hebreiska Chih (Chaj.)

I Ping (chin.) = Sjukdom kan man spåra Poena (lat.), Pina (sv.), Poinä (gr.), men även hebreiska Pug och Pun, vilket bör anmärkas. Pug (heb.) är Pakyo (gr.), Piger (lat.), Fægr (isl.), Biegen (ty.); och Pun (heb.) är Ponos (gr.), Fundo (lat.), Faner (fr.).

*

Kainz' Grammatik der Chinesischen Sprache (Hartleben 3 Mk) är tillräcklig. Gesenius' hebreiska lexikon, *Vanicek*: Griech. Latein Etym. Wörterbuch, Kaltschmidt: Sprachvergl. Wörterbuch, Leipzig 1839; Rietz: Svenskt Dialektlexikon.

*

Sedan ovanstående nedskrevs har jag funnit nya uppslag, som kasta nytt ljus på kinesiska språket och avgjort visa dess nära förvantskap med våra klassiska språk: hebreiska, grekiska, latin.

Det finns nämligen tre kinesiska konjugationer bland de många:

En på ändelsen Schok.
En » » Tao.
En » » Mai.

Nachok (chin.) betyder Gripa; detta är hebreiska Naschak = Bita.

Kichok (chin.) betyder Minnas; = Zachaq (heb.).

Inchok (chin.) = Möta = Iazab, Iazach (heb. = Möta); jfr: Jose*ph* = Jose*ch* (ק förväxlas med ף: q = p).

Linchok (chin.) = Medtaga = Laqach (heb. = d:o).

Iaochok (chin.) = Bränna ≐ Schqagh (heb. = Bränna ned).

Mianchok, *Manchok*, *Machok* (chin.) = Bedraga = Masak (heb.). O. s. v.

Härav synes ju att kinesiska språket icke är mer enstavigt än andra språk, vilket bäst visar sig om man skriver ihop stam och ändelse: Ma chok = Machok. Konjugationen med Tao synes vara från grekiskan = Aristao (gr. = Äta frukost), Erotao (gr. = Fråga), där ao betyder handlingens utförande. Sålunda betyder kinesiska Kitao (= Ki-tao) = Översända; Schut (heb. = Skjuta fram, sv.), Otheo (gr.).

Stundom visar sig i Tao (chin.) latinets perf. participium, ta. Ama-tum, Ama-ta. Kiao(chin.) betyder Ropa, men Kiatao = Hava ropat; Clamo, Clamata (lat. = Ropa, ropad), Chiamo, Chiamato (it.).

Kinesiska konjugationen på Mai synes vara grekiska passivum Gigno-mai.

Scheumai (Scheu Mai) (chin.) = Skyddas = Sotzomai (gr.).

Paomai (Pao Mai) (chin.) = Visa; Faino (gr. = Se; Fainomai gr. = Visa).

Temai (Te Mai) (chin.) = Taga. Erhålla; Timao (gr.).

Tseumai (Tseu Mai) (chin.) = Löpa; Zevo, Zevomai (gr.).

Kiaomai (Kiao Mai) (chin.) = Sammanropa; Kaleomai (gr.), Chiamare (it.), Clamamo (lat.).

Den slutligen som kan något hebreiska och grekiska bör noga observera en kinesisk presens, hur den konjugeras.

Mai (chin.) betyder Köpa, Machar, Mahar (heb.), Mereor (lat.).

Presens av *Mai* (chin.).

Ngomai = Jag köper.	Ngomenmai = Vi köpa.
Nimai = Du köper.	Nimenmai = I köpen.
Tamai = Han köper.	Tamenmai = De köpa.

Men bättre Pai (chin.) = Besöka; eller Paiki med suffixet *ki* som betyder riktning. Detta Paikki är hebreiska Pakad = Besöka (det vanliga och första paradigmet), Paio (gr. = Träffa, Pepaika obs.!), Skopevo (gr.), Pietzo (gr.), Paciscor (lat.).

Kinesiska	*Hebreiska*
Ngopaiki.	Ephkod.
Nipaiki.	Thiphkod.
Tapaiki.	Jiphkod.
Ngomenpaiki.	Niphkod.
Nimenpaiki.	Tiphkedu.
Tamenpaiki.	Jiphkedu.

Här synes stammen i kinesiskan oförändrad, endast det prefigerade pronomen böjes ock liksom i hebreiskan. Men Ngo (chin.) = Jag är, Ani (heb.) eller grekiska Ego; Ni (chin.) = Du, är Ni (heb.) = Vi; Ta (chin.) = Han är, heb. Ti = I; grek. Tis, Avtos. Ngomen (chin.) = Vi, är Ni (heb. = Vi); grek. ändelsen -omen (Typtomen = Vi slå), Nimen (chin.) = I är, gr. Hymeis, Hymin = I. Tamen (chin.) = De, är grekiska ändelsen -ton (Etypton).

*

Nu måste jag lämna detta, ställt på framtidens dom.

Tchungkoe = Mittens Rike = Kina (sedan därav Tongking).
Tchung (chin.) Tschungkuock =
Thavek (heb. op.) = Tong =
Thikunah (heb.), Dikaion (gr.).
Gä, Gaia (gr.) = Koe (chin.).
Gi (heb.) =
Koinos (gr.) = betr. Landet.

Mittens Rike skulle då heta på hebreiska: *Thukgi*, nasaliserat till Tunkging (= Tongkin).

Pekking = Nordstad = Pugkana (skulle det heta på heb. eller Pughun =)
Pek = Nord eller Vit.
Pug (heb.) = Vara kall; Japug (impf.) = Japygerna.
Págos (gr.) = Is, frost.

King / Ching / Scheng { (chin.) = Stad; Qen (heb.) = Bostad, Kong, Kung (chin. = Ring), Cingo (lat.), *Kana* (heb. = Köpstad), Chun (heb.) = Borg; Kanon (gr.) = Kanton = Canton eller Chantung (kines-staden Canton).

Nanking = Sydstad; Nan eller Ngú (chin. = Söder).
Lam (chin. amoy) = Syd;
Nain (heb. = Ljuvlig), Neanis (gr. = Ungdomlig).
Nänemos (gr. = Vindstilla).
Tinah (heb.) = Fukt; Tanon (heb. ≐ d:o).

Nanking skulle då på hebreiska heta *Nain-Kana* = Den ljuvliga köpstaden; och på grekiska: *Neanis-Kanon.*

Su-pui (chin.), *Su-pu* = Bokhandlare = *Sepharim* (heb.).
Mai-su-tik = *Maisutik* = *Moker-Sepharim*, *Mischar-Sepharim*, (heb.) = Bokhandlare.

Su = Bok = Sephr, Spr (heb.).
Pusu (chin.) = Sephar (heb.) = Bok =
Mai (chin.) = Köpa; Mercor (lat.), Mäkla (sv.), *Machar* (heb.).
Maizin (chin.) = Köpman = *Machir* (heb.).

*

Kungssi (chin.) = Kompani.
Koionia (gr.) =

*

Paikek (chin.) = Besöka (Pai-kek).
Pakod (heb.) =
Epi-skopein (gr.) =
Pykatzo (gr.) =

Kinesiska språkets 214 rötter eller nycklar jämförda med sanskrit, hebreiska, grekiska, latin o. fl.

1 一 = *Ye*, *Yit* (chin.) = Ett, enhet = Ichi, Eka (skr.), Echad (heb. = ett), Jichud (heb. = Enhet), Ekeinos (gr.), Quid (lat.), It (eng.), Ett (sv.).

2 丨 = *Kuen*, *Qun* (chin.) = Uppifrån ner = Man; Kan (skr. = Man), Chun (heb. = stå upprätt, fast), Gun (heb. = Beskyddarè), Kani (heb. = Ämbete), Konein (gr.), Conor (lat.), Kon-ung (sv.), Kühn (ty.).

3 丶 = *Chu*, *Dsju* (chin.) = Märke, Punkt; Kâi (skr. = visa), Chu, Chavah (heb. = visa), Zion (heb. = Tecken), To, tu (heb. = Tecken), Zeichen (ty.), Signum (lat.), Sämaino (gr.).

4 丿 = *Piet*, *Piei*, *Pan* (chin.) = Handling, Rörelse, Göra; Pietzo (gr. = fatta), Paio (gr. = träffa), Pat (skr.), Paal (heb.), Poiéo (gr.), Figulo (lat.), Fanno (it.).

5 乙 = *I*, *Yit*, *Schut* (chin.) = Grodd, Ung, Växa, Rörelse; I, Ud (skr.), Ya (skr.), Yuvana (skr.), Yatna (skr.), Uz, Od (heb.), Schut (heb. = röras), Othéo (gr.), Vado (lat.), Scateo (lat.).

辛巳年鐫

巴黎城阿伯兒輯

漢文啓蒙

御書樓聚珍梓行

6 亅 = *Kiuet*, *Kiouei* (chin.) = n:o 2; Kuen, Kon.

7 二 = *Ri*, *Li*, *Eul* (chin.) = 2; Ri (chin.) betyder Vinst, Barn, Ökning. Svenska konjunktionen Och (en ökning); Ri (skr. = förvärva), Riche (fr.), Rib, Rab (heb. = flera än en, många), Ripto, rapto (lat. = riva ihop), Rapto (gr.), Yik (chin.) = Och; Ac (lat.), Auch (ty.), Ok (skr. = öka), Augeo (lat.).

8 亠 = *Teu*, *Tevu* (chin.) = Betäcka; Tak (skr.), Tego (lat.), Duk (heb.), Ghato (heb.), Stegatso (gr.).

9 人 亻 = *Schin*, *Jin*, *Gen* (chin.) = Mänska; Kan (skr. = föda), Gigno, Genus, Gens (lat.), Gignomai (gr.), Jana (skr.), Chajah (heb. = Leva).

10 儿 = *Chiu* (chin.) = n:o 9.

11 入 = *Ji*, *Schip* (chin.) = Gå in; I (skr.), Gub (heb.), Hibare, Bo (heb.), Hepomai (gr.), Ibo, ire (lat.).

12 八 = *Pa*, *Pat* (chin.) = Åtta.

De kinesiska räkneorden visa några likheter med våra.

1, 2, 3 tyckas ha utgjort en grupp för sig. Yit, Ri, San. Men 10 heter Schip som är Schebagh (heb.), Septem (lat.), Hepta (gr.) = 7. Och 10 är den 7:e efter 3.

9 heter Kieu = Schesch (heb.), Sex (lat.), Hexa (gr.) = 6 (efter 3:an).

8 heter Pat = Pente (gr.) = 5; 7 = Tsit = Tetra (gr.).

6 = Luk. = Schalosch (heb.) = 3.

5 = Ngu, Wu = Dyo (gr.), Duo (lat. = 2).

4 = Ssi = Echad, Jichud (heb.) = 1.

Alltså kunna de vara lånade efter 3:an.

13 冂 = *Kiung*, *Kioun*, *Kei* (chin.) Ödetrakt, Gränsområde; Khenós (gr.), Gan (heb. = Hägn), Gahana, Han, Janapada (skr.), Zion, Sin (heb. = öde, torr, öken).

14 冖 = *Mi* (chin.) = Betäcka, Begränsa; Madai (heb. = Gräns = Medien), Mat (skr.), Metior (lat.), Metron (gr.), Middin (heb.).

15 冫 = *Ping*, *Pek* (chin.) = Is, Köld; Pug (heb. = vara kall). Puk (skr.), Pagos (gr. = Is, frost), Psykros (gr. = Köld).

16 几 = *Ki* (chin.), Dscho, Dsy (Schantung), Kau (= Stödja) = Bänk, bord, Stöd; Kevi (skr.), Quies (lat. = Vila), Kav (heb.), Xylon (gr.).

17 凵 = *Kan* (chin.) = Hölje, Kärl, Låda, Korg; Gan (heb. = Hägn), Kanoun (gr. = Korg), Kam (skr. = Hölje).

18 刀 刂 = *Tao* (chin.) = Kniv; Temno (gr. = skära), Thin (heb.), Thigo (gr.), Tag (skr.), Tetigi (lat.), Degen (ty.), Dague (fr.).

19 力 = *Lik*, *Rik* (chin.) = Kraft; Leach (heb. = Livskraft), Rak (skr.), Rectus, Rigidus (lat.), Rägnymi

(gr.), Leon (gr. = Lejon), Lisch (heb. = Lejon), Leo (lat.), Löwe (ty.), Lejon (sv.).

20 勹 = *Pao*, *Pa* (chin.) = Hölja, Knippa; Paç (skr.), Pägnymi (gr.), Pasch, Pethek, Pul (heb.), Fascis (lat.), Fakelos (gr.), Fackla (sv.).

21 匕 = *Pi* (chin.) = Utan betydelse.

22 匚 = *Fang* (chin.) = Korg, Låda, Rum; Fång (sv.), Fang (ty.), Pank (skr.), Fingo (lat.), Pägnymi (gr.), Vincio (lat.), Pak (heb. = kruka).

[Här lämnar jag sanskrit, då förvantskapen lättare visar sig utan detta språket.]

23 匸 = *Hi* (chin.) = Dölja; Hide (eng.), Hüten (ty.), Ghato (heb.), Kevto (gr.), Chuz (heb.), Chad, Kut (skr.).

24 十 = *Schip*, *Sap* (chin.) = Fullkomlig, Tio; Siphei (heb. = Överflöd), Super (lat.), Hyper (gr.), Uber (lat. = Ymnig), Über (ty.), Över (sv.), Ubh (skr.), Soph (heb. = Slut).

25 卜 = *Pou*, *Puk* (chin.) = Lott, Öde, Spå; Boker (heb.), Puk (heb.), Tykä (gr. = Lycka eller Olycka), Tückisch (ty. = nyckfull), Peirao (gr. = utforska ödet), Bachar (heb.), Pur (heb. = Lott).

26 卩 㔾 = *Tsiet* (chin.) = Stämpel, Sigill; Chotham av Chat (heb.), Chas (skr.).

27 厂 = *Han*, *San*, *Schan* (chin.) = Klippa; Schen (heb. = Klippa, Tand), Dent (fr. = Dent du Midi), Odontos, Odous (gr.), Dens (lat.).
[Remusat kallar Han 广 = Håla.]

28 厶 = *Sse*, *Sssi* (chin.) = Silke; *Sina*, *Serica* (lat. = Silkeslandet), Schira (heb. = Silke), Sär (gr = Silke).

29 又 = *Yeu*, *Yeou* (chin.) = Hand; Jod, Jud (heb.), Gentho (gr. = gripen), Hendo (lat.), Hasta (skr.).

30 口 = *Keu*, *Kheou* (chin.) = Mun, Öppning; Chek (heb. = Munhåla), Käke (sv.), Hisco (lat. = gapa).

31 囗 = Vei (chin.) = Innesluta, Omkrets; Keoto (gr.), Chuz (heb.), Be (heb. = inom), By (eng.), Bei (ty.).

32 土 = *Tu*, *To* (chin.) = Jord; Zo, To (heb. = Stoft), Tit (heb. = Lera).

33 士 = *Schi*, *Djau* (chin.) = Lärare, En Lärd; Scio (lat.), Sci-entia (lat.), Didasko (gr.).

34 夂 = *Schi* (chin.) = Följa; Suit (eng.), Suivre (fr.), Sequor (lat.), Hepomai (gr.), Schakar, Schickar (heb.).

35 夊 = *Sui* (chin.) = Gå; Sud (heb.), Schur, Schub (heb.), Khio (gr.), Go (eng.).

36 夕 = *Sik* (chin.) = Afton; *Tsok* (chin. = förgås,

sjunka); Sinken, Siegen (ty.), Schuk (heb.), Schwach (ty.), Weak (eng.), Eikein (gr.), Choschek (heb. = Mörker).

37 大 = *Ta*, *Tai* (chin.) = Stor; Dai (heb.) = Tillräcklig.

38 女 = *Niû* (chin.) = Kvinna; Gynä (gr.), Naschim av Isscha (heb.), Hona, Kvinna (sv.).

39 子 = *Tsi*, *Schi* (chin.) = Avkomma, Barn; Sis, Schis (heb.), Schi, Schai (heb. = Gåva), Hy-ios (gr.), Gigno, Gens (lat.).

40 宀 = *Mien* (chin.) = Tak; Min (heb. = hölja), Meno (gr.), Maneo (lat.), Mansio (lat.), Maison (fr.), Moenia (lat. = Hus), Maon (heb. = Hus).

41 寸 = *Tsun* (chin.) = Ett Längdmått (Tum).

42 小 = *Siao* (chin.) = Liten; Zair, Soar (heb.), Psomion (gr. = Smula), Seva (heb. = förgänglig).

43 尢尢兀 尣尣 } = *Wang* (chin.) = Lam; Bancal (fr.), Angkylos (gr.).

44 尸 = *S-chi*, *Yi* (chin.) = Liket, Man; Gaph (heb.), Æsch (heb. = aska), Cinis (lat. = 1:o aska, 2:o En död).

45 屮 = *S-chiet* (chin.) = Grodd, Skatt; Chita (heb.), Sitos (gr.), Satum (lat.), se Yit, Itsu, Otsu.

46 山 = *Chan. San, Gan* (chin.) = Berg; Schen (heb. = Klippspets, Tand), Dens (lat.).

47 巛 川 く 巜 = *Schuen, Djiang* (chin.) = Ström, Vattenstrålar; S-chin, Schai (heb. = »Vatten»), Silon (gr. = Stråle).

48 工 = *Kung* (chin.) = Arbete, Timmerman, Vinkelhake; Kun (heb. = rak, stå fast), Kamno (gr. = arbeta).

49 己 = *Lei* (chin.) = Själv; Lo (heb. = Sig), Lui (fr.), Lei (it.).

50 巾 = *Kin* (chin.) = Mössa, Linne, Näsduk, Bredd; Kynä (gr. = Mössa), Sinus (lat. = Klädfåll, även Bukt).

51 干 = *Kan* (chin.) = Sköld, Motstånd; Kun, Kani (heb. Motstånd), Qinah (heb. = Sköld).

52 幺 = *Yao* (chin.) = Ung, Liten, Fin; Juvenis (lat.), Japho (heb. = Skön), Äbao (gr. = vara ung), Young (eng.), Jeune (fr.).

53 广 = *Yèn* (chin.) = Tak, Halvtak, Skjul; Gan (heb. = Hägn), Ginun (heb. = Skydd), Hangar (fr.), Hegen (ty.).

54 廴 = *Yen* (chin.) = Resa, Gå; Ienai (gr.), Hinna (sv.),

Gieh, Giach (heb. = framtränga), Gehen (ty.), Ire, Ens (lat.), Kio (gr. = gå).

55 廾 = *Kung*, *Kyo* (chin.) = Mottaga; Kachoh (heb.), Ca-pio (lat.), Hapto (gr.).

56 弋 = *Yik* (chin.) = Värjspets; Sak (heb. = Pil), Sagitta (lat.), Acus (lat.), Akantha (gr.).

57 弓 = *Kung*, *Kun* (chin.) = Vapen; Chun (heb. = Fäste, Borg), Gunin (heb. = Skydd), Cuneus (lat.), Kyneä (gr. = Hjälm).

58 彐 彐 彑 = *Ki* (chin.) = Svinhuvud, Bet, Bila; Kei-ro (gr.), Chat, Chatin (heb. = Betar), Se-curis, Assia (lat.).

59 彡 = *San* (chin.) = Hår, Fjädrar; Penna (lat.), Fan-et (sv.), Sear, Seghar (heb. = Hår.).

60 彳 = *Schick* (chin.) = Steg, Hålla sig upprätt; Saghod (heb. = Skrida), Sak (skr. = Följa), Sequor (lat.), Gieh (heb. = Gå fram), Gå, Gick (sv.), High (eng.), Hoch (ty.).

61 心 忄 㣺 = *Sim*, *Sin*, *Slhin* (chin.) = Hjärta, Känslor, Sinne; Sensus (lat.), Sentiments (fr.), Sinn (ty.), Thymós (gr. = Sinne, Hjärta = Sim (chin.)), Simma (heb.) = Sensuality, (eng.), Hassanah (heb.) = Reason (eng.).

62 戈 = *Kuo*, *Ko*, *Kwa* (chin.) = Lans; Chagith (heb. = Lans), Oxys (gr.), Cuspis (lat.).

63 户 戶 = *Hu*, *Ko* (chin.) = Dörr, Hus Familj (jfr: Inom mina dörrar = I mitt hus = I min familj); Kut (skr. = Betäcka), Kevto (gr.), Ghut (heb.), Hüten, Hütte (ty.), Haus (ty.), House (eng.), Hus (sv.).

64 手 扌 = *Scheu* (chin.) = Hand, Växa; Sagoh (heb.), Avxanomai (gr.), Wachsen (ty.), Augeo (lat.).

65 支 = *Tchi*, *Schi* (chin.) = Gren; Sok (heb.), Zweig (ty.), Otsos (gr.), Ast (ty.), Stemma (lat.).

66 攴 攵 = *Puk* (chin.) = Slå; Pak (skr.), Pepigi, pango (lat.), Pyktevo (gr.), Puk (heb.), Pauke (ty.), Puka (sv.).

67 文 攵 = *Wen*, *Bun*, *Mon* (chin.) = Skriva, Rita; Pinax (gr.), Pingo (lat. = Måla), Bun (heb. = Faino gr.) = Framställa; Fainomenon = Fenomen (sv.).

68 斗 = *Teu*, *To* (chin.) = Mått (skäppa); Hektevs (gr. = 2 kappar), Taken (heb. = Mäta).

69 斤 = *Kin* (chin.) = Bila (vikt, emedan äldsta vikten liknade en Bila); Kzin, Kazinah (heb. = Bila).

Obs! Axia (gr. = Vikt; Axinä gr. = Bila = Ascia (lat.), Axt (ty.), Yxa (sv.)), As, Assis (lat. = Skålpund = 24 Lod, även Mynt).

70 方 = *Fang* (chin.) = Sida, Fyrkant, Sak, Person; Paneh, (heb. = Framsida, Person), Pen (heb. = Hörn), Pannus (lat.), Pan (fr.), Panna (sv. = Framsida), Met-opon (gr. = Framsida).

71 无 旡 = *Wu*, *Bu*, *Mu* (chin.) = Icke (negation); Mä (gr.), Ne (lat.), Basch (heb. = »Bosch» (turk.) = Intet), Put (heb.), Futo (lat.), Refuser (fr.), Re-futera (sv.).

72 日 = *Schit* (chin.) = Dag, Sol; Zeit (ty.), Ætos (lat.), Dies (lat.), Åtos (gr.), Ghet (heb.).

73 曰 = *Youet*, *Youei*, *Etsu* (chin.) = Säga; Haschiach, Suach (heb.), Say (eng.), Sagen (ty.); Aio (lat. = Youei (chin.)), Av, Ai (heb. = Ejulo (lat.)), Aiatzo (gr.).

74 月 = *Yuei*, *Yuet* (chin.) = Måne; Månskära; Den växande; Yit, Yi (chin. = Böjda, Grodd, o. s. v.). Chajah (heb.), Augeo (lat.), Avxanomai (gr.).

75 木 = *Muk*, *Mou*, *Bok* (chin. amoy dial.) = Träd = Fägós (gr.), Fagus (lat.), Puk (skr. = Tall), Pykatzo (gr. = Vara fast) eller av Fagein (gr. = Äta), Bagh (heb. = Mat).

76 欠 = *Kien*, *Kian* (chin.) = Vara skyldig; Brista Fattas; Kenóo (gr.), Ziun (heb. = Öde), Tenuis (lat. = Fattig).

77 止 = *Tchi* (chin.) = Stå stilla, Upphöra; Sino (lat.), Sina (sv.), Tyna (sv.), Sigao (gr.), Scheketh (heb.).

78 歹 歺 = *Tai* (chin.) = Ond, Dålig, Död; Dab (heb. = Försmäkta), Dipso (gr.), Tanatos (gr. = Döden), Tnesko (gr.), Tenuis (lat. = Arm), Tafos (gr.), Death (eng.).

79 殳 = *Schu* (chin.) = Döda, Prygla; Käpp; Xylon (gr.), Fus-tis (lat.), Scho (heb. = Undergång), Scutica (lat. = Gissel), Schot (heb. = Piska).

80 毋 = *Wu* (chin.) = Icke; se n:o 71.

81 比 = *Pi* (chin.) = Jämföra, Likna = Pescher (heb.), Peser (fr. = Väga), Pondere (lat.).

82 毛 = *Mao, Mo* (chin.) = Hår, Borst, Tagel; Ko-mä (gr.), Mallós (gr. = Ull), Malghon, Malon (heb. = Borst), Lanugo (lat.), Gluma (lat. = Malghon heb.).

83 氏 = *Chi* (chin.) = Familj, se Hu n:o 63.

84 气 = *Ki* (chin.) = Ånga, Andedräkt; Kitor (heb. = Ånga), Kapnós (gr. = Rök), Hi-atus (lat.), Halo, Anhelo (lat.).

85 水 氵 氺 = *Chui, Sui* (chin.) = Vatten; Schin (heb.) = »Vatten», Su (turk.), Suo, Sudor (lat. = Svett), Succus (lat.), Saft (sv.), Sav (sv.), See (ty.), Sjö (sv.), Sauce (fr.), Sève (fr.).

86 火 灬 = *Huó*, *Ho*, *Kwa* (chin.) = Eld, Flamma, Svans; Kavo (gr. = Bränna), Chom (heb. = hetta), Ca-lor (lat.), Cha-leur (fr.), Hot (eng.).

87 爪 爫 = *Tchao*, *So*, *Tsune* (chin.) = Klo; Zoan (heb. = Klösa), Thoos (gr. = Spets, Tagg), Te-ro (lat.), Klau (ty.) = Tchao (chin.).

88 父 = *Fu*, *Bu*, *Pu* (chin.) = Fader, Rik; Fysis, Fyton, Fytevo (gr.), Vater (ty.), Pater (gr.), Pater (lat.), Buth, Beth (heb. = Familj, Hus), Puk (heb. = Smycke).

89 爻 = *Hiao*, *Ko* (chin.) = Blanda, Vända; Ka-roz (heb.), Kasom (heb.), Kehren (ty.)(= Karoz), Curvo (lat.), Krao, Kerannymi (gr.).

90 爿 = *Chuang* (chin.) = Bädd, En sida; Can-apé (fr.), Konopea (gr.), Kante (ty.), Coin (fr.), Chanoh (heb. = Ligga), Izing, Iaziagh (heb. = Bädd).

91 片 = *Pien* (chin.) = Smula, Splitter; Path (heb. Smula), Petit (fr.), Bit (sv.), Pezzo (it.), Pièce (fr.), Fatzo (gr.), Findo, Fidi (lat.), Fetzen (ty.).

92 牙 = *Ya* (chin.) = Tand; Gähnen (ty.), Kao (gr.), Hio (lat.), Keiro (gr.), Chad (heb.), Gad (heb. = Skära), Gadd, Udd (sv.), Cædo (lat.).

93 牛 = *Nieu*, *Gyu*, *Ku* (chin.) = Nötkreatur; Kuh

(ty.), Gao (pers.), Gai (skr.) av Ghu (skr. = brumma), Goáó (gr.), Gghh, Gaoh (heb. = böla).

Men i Ushi (japanska) synes Ochs (ty.), Vac-ca (lat.), Ockûr (turk.), Okos (gr. = Ök), Uz (heb. = Styrka).

94 犬 犭 = *Kiuen* (chin.) = Hund; Kyon (gr.), Canis (lat.), Chien (fr.) av Cano (lat. = tjuta, sjunga), Kun Kin (heb. = tjuta, klaga) = Kiao (chin. = tjuta), Ghan (heb. = Sjunga).

Obs. Grekiska Kyon står närmast Kiuen (chin.). I hebreiska är Schakalen och Räven = Tjutaren = Schughal (heb.), Hund är Keleb på hebreiska, av Kaleb = Glaffen (ty.), Gläfs-a (sv.), Clapir, Clapauder (fr.).

95 玄 = *Hiuan* (chin.) = Mörker; Kehaion, Khiun (op.) (heb. = Dunkel; den opunkterade hebreiskan Khiun mera liknar kinesiska Hiuan); Kyaneos (gr. = Blå, dunkel), Kuku (mong. = Blå; Kuku-Noor = Blå Sjön), Cyanus (lat.).

96 玉 王 = *Yuk*, *Gyoku* (chin.) = Ädelsten; Joyau (fr.), Joya (sp.), Juvel (sv.), Jocularis (lat.), Juc-undus (lat.), Johar (arab.), (Eben-)Jekarah (heb. av Jaq-ar = Kostbar), Carus (lat.), Krämata (gr. = Varor), Kram-varor (sv.), Kär (sv. = Dyr).

97 瓜 = *Kua* (chin.) = Gurka; Kikaion (heb. = Kurbits [icke Ricinus]), Sikyos (gr. = Gurka), Cu-cumis (lat.).

98 瓦 = *Ngua*, *Geva* (chin.) = Tegel; Gaia, Gä (gr. = Jord), Kalix (gr. = Kalk).

99 甘 = *Kan* (chin.) = Söt, Ljuv; Çandidus (lat.), Ganáo (gr.), Ghanab (heb. = Gona sig, sv.), Hon-ing (sv.?).

100 生 = *Scheng*, *Schen* (chin.) = Leva, Skapa; Gigno, Gens (lat.), Gens, Genre (fr.), Gignomai (gr.), Chajah (heb.), Sun (heb.).

101 用 = *Yung*, *Yun* (chin.) = Bruka, Nyttja, Njuta; Juvo (lat.), Jogä (gr. = skydd), Ghanan (heb.), Geniessen (ty.), Conor (lat.), Candano (gr.).

102 田 = *Tiên*, *Den* (chin.) = Fält, Åker; Zion (heb. = Det torra), Danós (gr.), Sitiens (lat.).

103 疋 = *Pith* (chin.) = Ett Stycke, en Bit; Path (heb. = Smula), Pièce (fr.), Bite (eng.), Bit (sv.), Pat (skr. = Dela), Patta (skr. = ett Snitt), Petty (eng.), Petit (fr.), Pusillus (lat.).

104 疒 = *Nik* (chin.) = Sjukdom; Nusch (heb.), Nosos (gr.), Noceo (lat.), Nuire (fr.).

105 癶 = *Pot* (chin.) = Fot, Gå; Pas (heb. = Fot, Hand), Pfote (ty.), Pous (gr.), Pes (lat.), Patte (fr.).

106 白 = *Pek*, *Pe*, *Pai* (chin.) = Vit, Klar; Faino, Fanerós (gr.), Fenomenon (gr.), Bun, Bin (heb.), Finden (ty.).

107 皮 = *Pi* (chin.) = Hud, Bark; Pilus (lat.), Pellis (lat.), Päls (ty., sv.), Pileos (gr.); av Pul (heb. = gömma, fylla, täcka), Pleo (lat.), Fallo (lat.).

108 皿 = *Ming* (chin.) = Tallrik, Vas; Mensa (lat.), Modius (lat. = Mått, Skäppa), Mass (ty.), Metrés (gr.), Medimnos (gr.), Mad, Med (heb.).

109 目 罒 } = *Muk* (chin.) = Öga; eljes Jin (chin.) = Öga = Ajin, Ghin (heb.), Eye (eng.), Oeil (fr.), Oculus (lat.), Okkos (gr.). M i Muk (chin.) kan vara prosthetiskt såsom i grekiska dialekter (Moskos = Oskos).

110 矛 = *Meau* (chin.) = Lans, Böjlig; Mug (heb.) se n:o 109, Mäkos (gr.) = Längd, ev. Mäkes (gr. = Slank).

111 矢 = *Schi* (chin.) = Pil; Sek (heb. = Pilar), Sagitta (lat.), Acus (lat.), Akanthos (gr.).

112 石 = *Sik, Schik* (chin.) = Sten; Saxum (lat. av Seco = Skära), Schere (ty. = Sax), Cis-ailles (fr.), Kaz-om (heb.), Chak (heb.) = Hake (sv.).

113 示 = *Si, Schi* (chin.) = Ande, Jordande, Genie; Ge-nius (lat.), Gnomai (gr.), Gaon (heb. = Genie), Sekel (heb.), Sar Haarez (heb. = Jordande).

114 内 = *Seu, Jeou, Ju* (chin.) = Sula, Fotspår; Ai-

sthäsis (gr.), Stibos (gr.), Solea (lat. = Sula), Soulier (fr.) av Solum (lat. = Det låga, Undre, Grunden), Dal (heb. = Låg), Diele (ty. = Golvplanka), Tavlä (gr.), Tilja (sv.) o. s. v.

115 禾 = *Huo, Ho, Kwa* (chin.) = Säd, Korn; Kondros (gr. = Korn), Sitos (gr.), Chitta (heb. = Vete), Wheat (eng.), Vete (sv.), Kussémet (heb. = Spelt).

116 穴 = *Hiuet, Hiouei* (chin.) = Håla; Koilon (gr.), Cava (lat.), Hyroth (heb.) = r = v, Paris = Pavis), Grotta (sv.) = Hyroth (heb.).

117 立 = *Lip, Rip* (chin.) = Stå, Upprätt; Rab (heb.), Rec-tus (lat.) = P = K; Pote = Kote (gr.), Rak (sv.), Rigidus (lat.), Ragen (ty.).

118 竹 = *Schuck, Schiku* (chin.) = Bambu; Chizor (heb. = bambu), Suph (heb. = Vass, Säv), Kikys (gr.) = Kraft = Koach (heb.).

119 米 = *Mi* (chin.) = Ris (-plantan), Mi-lon (gr.), Mil, Millet (fr.), Meline, Elymos (gr. = Halm = Elymos obs.).

Men *Ryu* (chin.) = Korn, Säd; Ruis (fin.) = Råg = Rousch (ry.), Rosz (ung.) = B-ritza (gr.), Oritza (gr. = Korn = Orge fr.) = Aurz, Orez (heb.) = Havre = Ohra (fin.) = Korn, Kaura (fin. = Havre), Bar (heb.) = Korn = Barley (eng.) = Far (lat. = Mjöl).

Zoku (chin.) = Hirs, som på hebreiska heter Dochan. Chitta (heb.) = Vete; Sitós (gr.), *Siau* (chin. Chan-Tung-dialekt).

Trots förbistringarna synes förvantskapen mellan kinesiskan och våra språk just i sädesslagens namn.

120 糸 = *Mik* (chin.) = Siden, Tråd; Meschi (heb. = Siden), Musr (heb.) = Mitra (gr.) = Band; Men (heb.) = En Sträng; Mithr (heb. = Bågsena), Mitos (gr. = Tråd), Mad, Mida (heb. = Kläder), Mallós (gr. = Ull).

Men *Shi* (chin.) = Silke = Seide (ty.), Serica (lat.), Seta (nylat.).

121 缶 缶 = *Feu*, *Fu* (chin.) = Kärl; Vas (lat.), Fass, Gefäss (ty.), Fathom (eng.), Pithos (gr.), Pakk (heb. = Flaska).

122 网 ⺲ ⺳ 罓 罒 = *Wang (Bang, Fang)* (chin.) = Nät; Fangen (ty.), Fingo (lat.), Pagä (gr.), Pach (heb.).

123 羊 = *Yang*, *(Yo)* (chin.) Får; Ois (gr.), Ovis (lat.), Seh (heb.), troligen från Aix (gr. = Get), Geiss (ty.), Goat (eng.), Ghedi (heb.) genom förväxling. Jfr n:o 119 om Sädesslagen.

124 羽 = *In (Wa)* (chin.) = Fjädrar; Pinna (lat.), Ghuf (heb.), Avis (lat.), Fevgo (gr.), Fu-gio (lat.).

125 老 = *Laó* (chin.) = Gammal, Belasta; Pa-laios (gr.), Laah (heb. = Tröttas), Labo, Lapsus (lat.), Leat, Lat (heb.) = Lassus (lat.), Laós (gr. = Mänskor, Folk).

126 而 = *Ri*, *Eul*, *Ji* (obs. Barnets r = j; Jussin = Russin) (chin.) = Och, Sedan Där; Vel (lat. = Eul (chin.)), Ve (heb. = Ji).

127 耒 = *Lui* *(Rai)* (chin.) = Plogbill (= Bila, Yxa); Aratrum (lat.), Razaz (heb. = Raser (fr.)), Reissen (ty.), Rista (sv.).

128 耳 = *Ri*, *Eul*. *Ii* (chin.) = Öra, Höra (Inhämta, Lära); Auris (lat.), Oreille (fr.), Haurio (lat. = Inhämta = Höra (sv.)), Hurah, Horah (heb. = Lära), Horao (gr. = Se och Erfara).

129 聿 = Yut (chin.) = Pensel (Stylus); Ghet (heb. = Griffel), Penna, Ghut (heb. = Doppa), Outáo (gr.).

130 肉 月 月 = *Schuk* (chin.), *Jou* (Chantung), *Ba* (amoy) = Kött; Baschar (heb. = Kött), Schuk (heb. = Lår), Sarx (gr. = Kött), Schear (heb. = Kreas gr., Caro lat.).

131 臣 = *Schin* (chin.) = Tjänare, Minister, Undersåte; Diener (ty.), Din, Dun (heb. = Döma, Domare; Diener = Den dömde), Teino (gr. = Döma), Dannare (it.), Damnare (lat.), Than (eng.-scot.), Unterthan (ty.), Tenno (jap. är däremot Fursten, Högste domaren).

132 自 = *Tsi*, *Tseu* (chin.) = Själv, Av; Sui, Suus, Se (lat.), Avthos (gr.), Sich (ty.); De (lat. = Av).

133 至 = *Schi* (chin.) = Uppnå; Kio (gr.), Iko (gr.), Eo (lat.), Chusch, Chisch (heb.) = Cesso (lat.).

134 臼 = *Kieu* (chin.) = Mortel, Mörsare; Kotesch (heb.). Men Morteln var först ett hål i marken. Cav-erna (lat.), Chor (heb.), Koilon (gr.).

135 舌 = *Tset*, *Sche* (chin.) = Tunga; Kieli (fin.), Jasyk (ry.), Kele (mong.), Tunga (sv.), Dingua (gam. lat.) = Lingua (jfr Dacryma = Lacryma) av Dico (lat.), Tuggo (goth. = Tunga), Lusch, Lagos, Luagh (heb. = Tugga), Laschon (heb. = Tunga).

Gau (chin. = Säga), Sagen (ty.), Kauen (ty.).

To (chin. = Chantung) = Tunga; Tongue (eng.), Dingua (se ovan) = Lingua (etc.).

136 舛 = *Schuen* (chin.) = Motsätta, Fientlig, Emot; Schone, Schuna (heb. = Fiende), Skaios (gr.), Scevus (lat.), Skev (sv.).

137 舟 = *Scheu* (chin.) = Skepp; Fune (jap.), Se-phina (heb.), Schiff (ty.), Skafos (gr. = Skepps-skrovet), Scapha (lat. = Båt).

138 艮 = *Ken*, *Kon*, *Gon* (chin.) = Gräns; Zonä (gr.), Zona (lat.), Schannes (heb.), Zon (sv.).

139 色 = *Sek*, *Schoku* (chin.) = Färg, Sken; Schein (ty.), Ganáo (gr.), Chin (heb.), Candidus (lat.).

Saccai (heb. = Genomskinande).

140 艸 艹 = *Tsao, So* (chin.) = Gräs, Örter; Sis, Sus (heb. = Blomster), Dscha (op.) Desche (heb. = Gräs), Chazir (heb.), Gheseb (heb.), Cæspes (lat.), Segge (ty. = Starrgräs), Gazon (fr.).

141 虍 = *Hu, Ko* (chin.) = Tiger; *Gu* (chin.) = Utrop av skrämsel vid åsynen av en Tiger. Huh (heb. = Ondska, Fördärv).

142 虫 = *Hoei. Chu* (chin.) = Mask, Kryp, Reptil; Mushi (jap.), Musca (lat.).

Schekez, Schqz (op.) (heb. = Reptil), Ekidna (gr.), Sko-lex (gr.).

143 血 = *Hiuet, Chi, Hiouei* (chin.) = Blod; Haima (gr.), Dam (heb. = D = G = H), Demós (gr. = Fett), Saima (gr. = Seim ty., Seimr isl., Simmig sv., Samen lat.).

144 行 = *Hing, Hang, Ko, Gyo* (chin.) = Gå; Ging, gangen, gehen (ty.), Go (eng.), Ago (lat.), Isko (gr.), Gadod (heb.), Hghih, Haghiah (heb. = Driva omkring), Yuku, Okonai (jap.).

145 衣 衤 = *I, Ichiun* (amoy), *Be* (chin.) = Kläder, Ficka; Isch, Iesch (heb. = Ägodelar); Beth-Jad (heb. = Ficka), Ve-stis (lat.), Pära (gr. = Ficka), Pe (heb. = Mynning), Poche (fr.).

146 襾 = *Hiá* (chin.) = Täcka; Hide (eng.); Kevtho (gr.), Ghatoh (heb.), Hüten (ty.).

147 見 = *Kien*, *Kan* (chin.) = Se, Märka, Fatta; Kandano (gr. = Fatta), Gentho (gr. = d:o), Pre-hendo (lat.), Hand (ty.). Eller: Scheinen (ty.), Ganáo (gr.), Candidus (lat.), Ghin, Ghajin (heb. = Öga).

148 角 = *Kiok* (chin.) = Hörn, Vinkel = Chakkaph (heb.) = Ecke (ty.), Acumen (lat.), Gony (gr.), Akanthos (gr.), Akmä (gr.).

149 言 = *Yen*, *Gen*, *Gon* (chin.) = Tala, Ord (»Eruption de la bouche») = Gähnen (ty.), Kaino (gr.), Hio (lat.), Him (heb. = Sorla).

150 谷 = *Kou* (chin.) = Dal, Håla; Koi-lon (gr.), Cav-erna (lat.). Kaph (heb.), Con-cavus (lat.), Ghuk (heb.), Gai (heb. = Dal), Gi (heb. = Gaia gr.).

151 豆 = *Teu* (chin.) = Böna; (T = F = hos Æoler och Dorer: Tär = Fär), Teu (chin.) = Faba (lat.), Fève (fr.) av Fagein (gr. = Äta). Men Puls (lat.) = Bönvälling av Pul (heb.) = Böna, Pha-seolus (lat.).

152 豕 = *Chi* (chin.) = Svin; Sus (lat.), So, Sug-ga (sv.), Hys (gr.), Ha-zir (heb.).

Men: Sus (heb.) = Häst av Sus = Springa, Zevo (gr.).

153 豸 = *Tchi*, *Schi* (chin.) = Reptiler; Saura (gr.), Sauros (lat.), Zebuga (heb.), Eckis (gr.).

154 貝 = *Pei* (chin.) = Kostbarheter, Smycken; Puk (heb.), Poikilä (gr.), Pulcher (lat.), Bague (fr.), Bacca (lat. = Pärla).

155 赤 = *Schik*, *Schaku* (chin.) = Röd, Köttröd; Schuschan (heb. = Ros). Schuk (chin. = Kött). se n:o 130.

156 走 = *Seu* (chin.) = Löpa; Zevo (gr.), Sus (heb.). Schagor Schgr (heb.) = Koreo (gr.) = Curro (lat.) = Löpa.

157 足 𧾷 = *Tsuk* (chin.) = Fot, Ben; Choq (heb. = Lår), Schenkel (ty.), Skelos (gr.).

158 身 = *Schin* (chin.) = Kropp, Själv, Jag; Ani (heb.), Suus, Se (lat.), Soi (fr.), Sin (sv.), Sein (ty.).

159 車 = *Sche*, *Kiu* (chin.) = Vagn, Hjul; Kuruma (jap.) = Currus (lat.), Karm (sv.), Karon (heb.).
Kyklos (gr. = Hjul), Cyclus (lat.), Gil, Gul (heb. = Hjul), Ghagala (heb. = Vagn).

160 辛 = *Sin*, *Schin* (chin.) = Bitter, Svår, Pina; Deinos (gr.), Ainiao (gr.), Dun, Don, Din (heb.) = Dannare (it.).

161 辰 = *Schin* (chin.) = Stjärna; Scintilla (lat.), Schein (ty.), Ganao (gr.), Henez (heb.), Zah (heb. = Vit).

162 辵 辶 = *Schok*, *Cho* (chin.) = Löpa, Hoppa; Kio (gr.), Go (eng.), Korevo (gr.), Curro (lat.), Schakam (heb.), Heko, Ekomai (gr.).

163 邑 阝 = *I*, *Yu* (chin.) = Stad, By; Vicus (lat.), Oikos (gr.), Suka (heb.), Schok (heb. = Gata).

164 酉 = *Yeu*, *Yeou* (chin.) = Jästa Drycker; Ghajin (heb.), Oinos (gr.), Vinum (lat.).

165 釆 = *Pien* (chin.) = Skilja, Urskilja; Findo (lat.), Finden (ty. = Urskilja), Bun, Bin (heb.), Faino (gr.).

166 里 = *Li*, *Ri* (chin.) = Mil, By, Trakt, Gräns; Limes (lat.), Rak, Orak (heb. = Väg), Rike (sv.), Reich (ty.), Räcka (sv.).

167 金 = *Kin*, *Kon* (chin.) = Guld, Metall; Kuang (chin. = Glänsande), Kien (chin. = Skina, ses), Ganáo (gr.), Candidus (lat.), Henez (heb.).

168 長 镸 = *Schang* (chin.) = Lång, Evig, Utsträckt; Teino (gr.), Tendo (lat. = Sträcka), Skena (sv. = Schiene ty.), Sena (sv.), Schanah (heb. = År), Annus (lat.).

169 門 = *Men*, *Mon* (chin.) = Port; Moenia, Munire (lat.),

Amyno (gr.), Manoah (heb.), Manere (lat.), Mansio (lat. = Boning), Maon (heb.).

170 阜 阝 = *Feu*, *Hyu* (chin.) = Kulle; Hügel (ty.), Kugel (ty.), Ghikul (heb.), Cyclus (lat.), Collis (lat.), Schephi, Gab (heb.), Ficus (lat. = Böld).

171 隶 = *Tai* (chin.) = Nå; tetigi, tactum, tango (lat.), Taga (sv.), Tasten (ty.), Tâter (fr.), Dak (heb.), Deseth (heb. = Taste).

172 隹 = *Schui*, *Tsioeul* (chin.) = Fågel; Avis (lat.), Ghuf (heb.), Fevgo (gr.), Zis (heb.), Siska (sv.), Zeisig (ty.), Oiseau (fr.), Siskin (eng.).

173 雨 ⻗ = *Yu*, *U* (chin.) = Regn; Uvidus (lat.), Hygros, Hydor, Hyetos (gr.), Ghub (heb. = Moln), Ud (heb.) = Udus, Unda (lat.).

174 青 = *Tsing* (chin.) = Blå, mild, ung; Young (eng.), Juvenis (lat.), Candidus (lat.), Hanah (heb.), Henaz (heb.).

175 非 = *Fei*, *Hi* (chin.) = Icke, Orätt; Vi-lis (lat.), Favlos (gr.), Beli (heb. = Intet), Bal (heb.), Fahl (ty.), Fæl (no.), Ful (sv.), Ain (heb. = Intig), Kein (ty.).

176 面 = *Mien* (chin.) = Ansikte, Yta, Utseende; Mine (fr.) av Menare (lat.), Menos (gr.), Min (heb. = Yttre).

177 革 = *Kek*, *Ke* (chin.) = Hud, Betäckning; Kevtho (gr. = Dölja), Cutis (lat. = Hud).

178 韋 = *Wei*, *I* (chin.) = Läder; se n:o 177.

179 韭 = *Kien*, *Kyn* (chin.) = Lök, Purjo; Schum (heb.).

180 音 = *Yin* (chin.) = Ton, Röst; Schin (heb. = Sång), Can-o (lat.), Kaino (gr. = Utstöta ljud), Qin (heb.).

181 頁 = *Hiep* (chin.) = Huvud; *Haupt, Kopf* (ty.), Cap-ut (lat.), Kefalä (gr.), Chef (fr.), Gab (heb.).

182 風 = *Fung, Fun* (chin.) = Vind; Fyo, Pnevo (gr.), Ven-tus (lat.), Vent (fr.) = Fung (chin.), Fnysa (sv.), Föhn (Schweiz), Aph (heb.), Naphoach (heb.).

183 飛 = *Fei* (chin.) = Flyga; Fevgo (gr.), Fugio (lat.), Ghuph (heb.).

184 食 飠 = *Schick* (chin.) = Äta; Kauen (ty.), Käke (sv.), Kiao (gr.), Seco (lat.), Chak (heb.).

185 首 = *Scheu* (chin.) = Huvud; se n:o 181.

186 香 = *Hiang* (chin.) = Vällukt, Angenämt; Hanah (heb.), Chin (heb.), Ganáo (gr.), Candor (lat.).

187 馬 = *Ma* (chin.) = Häst; Mang (chin.) = Snabb, jfr Sus (heb. = Häst av Sus = Snabb). Be (chin., amoy = Häst), Maimao (gr. = Storma), Ma-chi (heb. = Stridsman), Makä (gr.).

188 骨 = *Kut* (chin.) = Ben, Skelett, Kota; Kota (sv.), Costa (lat.), Côte (fr.), Cotlett (fr., sv.), Kos (heb. = Tagg), Cuspis (lat.), Ak-antha (gr.).

189 高 = *Kao* (chin.) = Hög; Gab (heb.), Heben (ty.), Hoch (ty.), Hyp-er, Hypselos (gr.), Super (lat.).

190 髟 = *Piáo* (chin.) = Hår; Pilus (lat.), Filus (lat.), Pilos (gr.), Apilion (heb.), Velo (lat.) = Dölja = Pul (heb.).

191 鬥 = *Teú* (chin.) = Strida; Ent-zweien (ty.), Dys (gr.), Dis (lat.), Duo (lat.), Theschuah (heb.), Zevo (gr.), Thavah, Thuh (heb. = Reta).

192 鬯 = *Schang*, *Schan*, *Cho* (chin.) = Örter, Gro; Zam-oach (heb. = Gro), Samen (lat.), Gemma (lat.), Kyma (gr.), Keimen (ty.).

193 鬲 = *Lik*, *Rik* (chin.) = Rökelse-fat; Rauch, Riechen (ty.), Virak (sv.), Ruach, Rich (heb. = Lukt), Aër (lat. = Luft, Lukt), Lukt (sv.), Lignys (gr. = Rök).

194 鬼 = *Kuei*, *Ki*, *Kai* (chin.) = Demon, Ande; Geist (ty.), Ghost (eng.), Hostis (lat.), Ossomai (gr. = Se i andanom), Gen-ius (lat.).

195 魚 = *Iu*, *Gyo* (chin.) = Fisk, Fjäll; Ikthys (gr.). Troligen metafor av några Fiskens egenskaper.

196 鳥 = *Niao*, *Chiau* (amoy, chin.) = Fågel; Ghuf (heb.), Avis (lat.).

197 鹵 = *Lu* (chin.) = Salt; Me-lach (heb. = Me = Från; Lach = Fuktiga), Lacus (lat.), Litron (gr. = Natron), Leschem (heb. = Gemma; Sel gemme (fr.)).

198 鹿 = *Luk*, *Loutse* (chin.) = Hjort, Rådjur; Ajil (heb.), El-aphos (gr.).

199 麥 = *Mek* (chin.) = Vete; Omugi, Baki (jap.), Mch, Meach (heb. = Det rika, feta).

200 麻 = *Mä* (chin.) = Hampa, Ramie eller Sesam; av Ma = Häst; Maoui = Hästman, -svans. Tchema (chin.) = Sesam = Schumscham (heb.) = Säsamos (gr.).

201 黃 = *Hoang*, *Wan* (chin.) = Gul, Ljus; Faneros (gr.), Bun (heb.), Ven-ustus (lat.).

202 黍 = *Schu* (chin.) = Hirs; Schumschum (heb. = Sesam), Säsamos (gr.).

203 黑 = *Hek* (chin.) = Svart; Choschek (heb.), Schakor (heb.), Kavsis (gr. = Förbränd). Hegan (chin. = Mörker).

204 黹 = *Schi* (chin.) = Sy; Suo (lat.), Chit (heb. = Sy), Skytevs (gr.).

205 黽 = *Min* (chin.) = Groda; Obrukligt.

206 鼎 = *Ting*, *Tei*, *Ko* (chin.) = Trefotad gryta; Kaotin (chin.) = Dakon (heb.), Kytra (gr.).

207 鼓 = *Ku* (chin.) = Trumma; Hkh, Hakkeh (heb. = Trumma), Kypto, Kopto (gr.).

208 鼠 = *Schu*, *So* (chin.) = Råtta; So-rex (lat.), Hyrax (gr.), Souris (fr.), Hiiri (fin.), Sork (sv.), Cho-led, Aschuth (heb. = Mullvad).

209 鼻 = *Pi* (chin.) = Näsa; Bec (fr.), Pe (heb. = Mun).

210 齊 = *Tsi* (chin.) = Ordna; Sadar (heb.), Tatto (gr.), Sedo, Sido (lat.), Sisto (lat.), Stellen (ty.).

211 齒 = *Schi* (chin.) = Tand; Schin (heb.), Dens (lat.), Odontos, Odys (gr.), Zahn (ty.).

212 龍 = *Lung*, *Ryo* (chin.) = Drake, Kejserlig; [Ling (chin.) = Ädel], Rangue (fr.), Ragen, Hervorragend (ty.), Rex (lat.), Arkä, Arkont (gr.).

213 龜 = *Kuei* (chin.), Kame (jap.) = Sköldpadda; Chelonia (gr.), Kytos (gr. = Sköldpadd-skal).

214 龠 = *Yók*, *Jaku* (chin.) = Flöjt; Ghugb, Ghugab (heb. = Dubbelflöjt), Jocus, Joculare (lat.), Äkein (gr.).

*

Som den invigde lätt finner, är denna ordlista bristfällig; men vid ett förstförsök tog jag hellre med för mycket än för litet. Därför ha även avlägsnare ordfränder fått följa med. Men detta är endast första skissen, som framdeles skall både korrigeras och utföras.

(Tablå över de 214 nycklarna, se bilaga härintill.)

TABLÅ ÖVE

XV	203 黑	XI	X	178 韋	阝	阝	156 走
211 齒	204 黹	195 魚	187 馬	179 韭	171 隶	164 酉	157 足
XVI	XIII	196 鳥	188 骨	180 音	172 隹	165 釆	𧾷
212 龍	205 黽	197 鹵	189 高	181 頁	173 雨	166 里	158 身
213 龜	206 鼎	198 鹿	190 髟	182 風	⻗	VIII	159 車
XVII	207 鼓	199 麥	191 鬥	183 飛	174 青	167 金	160 辛
214 龠	208 鼠	200 麻	192 鬯	184 食	175 非	168 長	161 辰
	XIV	XII	193 鬲	飠	IX	镸	162 辵
	209 鼻	201 黃	194 鬼	185 首	176 面	169 門	⻌
	210 齊	202 黍		186 香	177 革	170 阜	16

Fyra hundra Sanskrit-rötter jämförda med ordfränder i hebreiska, grekiska, latin och levande språk.

Ak = Säga; Ajo (lat.), D-ico (lat.), Loquor (lat.), *Hagah* (heb.) = Sagen (ty.).

Ak = Driva; Fara; Ago (lat.), Agein (gr.), *Goach* (heb.), *Ak* (heb. rot = Agens (lat.)), *Auz*, *Uz*, *Az* (heb. = Driva).

Ak = Spetsig; Acus (lat.), *Aho* (heb. = Törne), *Schagen* (heb.), *Ag* (heb. rot = Skarpt, brännande = Ignis, Acer (lat.)).

Ak = Lika; Æquus (lat.), Haqisch (heb. = Jämföra).

Ak = Vatten; Aqua (lat.), L-ach (heb.), Lacus (lat.).

Ak = Ägg; Zaqen (heb. = Ur-Ahn (ty.)), Hach-al (heb. = Börja).

Ak = Öga; Oculus (lat.), *Ajin* (heb.), Avgä (gr. = Glans, även Öga).

Akn = Lamm; Agnus (lat.), Amnos (gr.), *Rach*-el (heb.).

Akn = Eld; Ignis (lat.), *Ag*, *Äsch* (heb.).

Aks = Axel; Axis (lat.), Axon (gr.), *Scheqi* (heb.).

Akv = Häst; Equus (lat.), Ök (sv.), Ecku (frank. sachs.), Okis (gr.) = Ikkos (= Hippos gr. = Den Snabbe), Echis (gr. = Ormen).

Al = Nära, Föda; Alo (lat.), Alvus (lat. = Buk), *Aul* (heb. = Buk), *(Gh)ul* (heb. = Dia, Dibarn).

Al = Annan; Alius (lat.), Allos (gr.), Alisch (goth.), Eljes (sv.) = Ailleurs (fr.), *Al* (heb. = Emot = En annan = Motsatta = Al-ter (lat.)), Allá (gr. = Men däremot).

Al = Hjort: El-aphus (lat.), *Ail* (heb.).

Alp = Elefant, Kamel; *Aleph* (heb.).

Ank = Trång; Angustus (lat.), Engys (gr.), *Ghaqah* (heb. = Trängsel), *Anah* (heb. = Betryckt), *Anosch* (heb. = Sjuk).

Ans = Handtag; *Ozen*, *Azn* (heb.), Ansa (lat.), Ous (gr. = även Öra).

Ap = Verk; Opus (lat.), Hapto (gr.), *Hapoel*, *Poal* (heb.).

Apl = Äpple; *Jebul* (heb. = Frukt), *Opora* (gr. = d:o), *Abur* (heb. = d:o.), *Peri* (heb. = Frukt = Päron, Birne, Poire).

Men *Aphil* (heb. = Sen), Opsios (gr. = d:o) och *Ophel* (heb. = Bula (sv.)).

Apr = Vildsvin; *Habbar* (heb.), Eber (ty.), Verres (lat.), Karpos (gr.), *Abir* (heb. = Stark).

Ar = Plöja; *Charisch,* osch (heb.), Aro, Arator (lat.), Ärja (sv.).

Ar = Örn; *Ard* (heb. = Arduus (lat.)), *Ari* (heb. = Lejon av *Jare* = Ira (lat.)), men Adler (ty.) är den Ädla = *Azil* (heb.).

Ars = Irra; Errare (lat.), *Iare*, *Ira* (heb.).

As = Vara; *Jesch* (heb. = Är), Es (lat. = Du är), Eis = d:o).

Asl = Åsna; Asilus (lat., goth.), Esel (ty.), Ass (eng.) =

Ås-na (sv.) troligen av Ous (gr. = Öra), *Åsen* (heb. = Öra, plur. Åsnaim) = Djuret med Öronen.

At = Äta; Edo (lat.), Esthiein (gr.), *Zid* (heb. = Mat), *Asod* (heb. = Äta), *Eth*, *Ath* (heb. = Hacka), Etho (heb. = Bita).

At = Vila; *At* (heb.) = Tyst. *Leat, Laat*, *Lat* (heb. = Lentus (lat.)), Lætus (lat. = Mild, Glad), Metus (lat.), Timidus (lat.).

Av = Får; Ovis (lat.), *Ail* (heb. i = v = Gumse).

Av = Tid, Evighet; Avus (lat.), Aion (gr.), *Chavah*, *Chajah* (heb. = Livet).

Ok = Föröka; Augeo (lat.), Avxano (gr.), *(Gh)usch* (heb. = Cogo (lat.)).

I = Gå; I-enai (gr.), Ire (lat.), *(Gh)ur*, *Ur* (heb.) = Röras; *Iair*.

Ka = Gå; Gack, Gangen, Gehen (germ.), *Schagah*, *Halak* (heb.), Kio (gr.), Cio, Cito (lat.).

Ka = Fä, Ko; Kuh (ty.), Cow (eng.), *Koi*, *Kui* (heb. = Bock-Hirsch), Vacca (lat.).

Kak = Baka, Koka; Kaio, Kavo (gr.), Coquo (lat.), *Kuh*, *Kavah* (heb. = Bränna).

Kak = Hacka; *Chakah* (heb.), Ico, Secare (lat.), Akako (gr.), Hacher (fr.).

Kak = Hög; Cacumen (lat.), Hoch (ty.), Gigas (gr.), (Gh)-oqez (heb. = Spets; Acu (lat.)).

Kal = Dölja; Celare (lat.), Hehlen (ty.), *Kalah*, *Ghalam* (heb.), Eilyo (gr. = Hölja (sv.)).

Kal = Kalla; *Qaroh* (heb.), *Kalah* (heb.), *Qol* (heb. = Röst), Clamo (lat.), Kalein (gr. = r = l), Calo (lat.).

Kal = Klyva; *Halal* (heb.), Skilja (sv.), Allasso (gr.), Avello, Solvo (lat.).

Kal = Kall; Gelidus (lat.), Cold (eng.), *Qor* (heb. r = l = Köld), Kryerós (gr.).

Kal = Ihålig; Hohl (ty.), Koilos (gr.), *Scha(gh)al* (heb.), *Chalal* (heb. = Urhålka), Coelum (lat.).

Kal = Lustig; Celer (lat.), Alacer (lat.), Hilaris (lat.), *Ghil, Ghul* (heb.), Hilaros, Geloios (gr.).

Kal = Gul; Hilvus, Gilvus (lat.), Käleos (gr.) = *Schallach* (heb. = Tända eld; jfr Scharlakan, flammande).

Kal = Kal; Calvus (lat.), *Chalak* (heb. = Kal).

Kal = Hals; Collum (lat.), Gula (sp.), Kehle (ty.), Kolláo (gr. = Foga), Collum (lat. = Fogen), *Chel, Chajil* (heb. = Fästet), Kolla (gr. = Lim).

Kal = Kol; *Gacheleth* (heb.), *Gachal* (heb.) av *Qalah* (heb. = Bränna), Calidus (lat.), Kälóo (gr.).

Kalk = Söt; Glykus (gr.), Galax (gr. = Mjölk), *Chalab* (heb. = Mjölk), *Chalaq* (heb. = Smeka Tungan = Glatt), Levis (lat. = Glatt).

Kalt = Guld; Gold (ty.), Hold (ty. = Huld (sv.)), Hilvus (lat.?), Halal, Hullal, Hill (heb. = Glänsa).

Kam = Älska; Gaméo (gr.), *Cham, Chom* (heb. = Värmen), *Chamud* (heb. = Älskvärd).

Kam = Mark; Humus (lat.), Campus (lat.), Kamai (gr. = till marken), *Chomer* (heb. = Lera), *Chamoz* (heb. = Undertryckt), *Kamon* (heb. = Kornfält).

Kam = Hölje; *Zamid* (heb. = Lock), Camera (lat.), Amyno (gr. = Skydda).

Kam = Sten; *Chomer* (heb. = Lera). Humus (lat.), Keramos (gr. = Lera).

Kam = Man, Mänska; Homo, Humanus (lat.) av Humus = Mullen; *Chomer* (heb. = Lera), Konis (gr. = Stoft).

Kan = Föda; Gigno (lat.), Gennan (gr.), *Ghun*, *Ghonah* (heb.).

Kan = Snappa; Gähnen (ty.), Kaino (gr.), *Qun*, *Qin*, *Hun* (heb.), Gäspa.

Kan = Slå; *Hena* (heb. = Förstöring), Kentéo (gr. = Slå), Döda; Kenóo (gr. = Förinta; jfr Keins (ty.) = Intet); *Ki-Ein* (heb. = Liksom Intet).

Kan = Glänsande; Candidus (lat.), Ganáo (gr.), *Nogah* (heb. = Glans), *Ajin, Ghin* (heb. = Glans, Öga).

Kan = Knä; Gony (gr.), Genu (lat.), *Ghanaz* (heb. = Böja).

Kank = Bränna; Incendo, Candor (lat.), se Kan = Glänsande.

Kanap = Hampa; Cannabis (lat.), *Chav* (heb. = Rep), Kabel (sv.); därför Chavre, Chanvre (fr. = Hampa). Men Skoinion (gr. = Kabel).

Kant = Skilja; Anti- (gr.), Ent- (ty.), *Anathot* (heb. = Gensvar), Anoh, Ghanoh (heb. = Svara).

Kap = Hava, Hålla, Lyfta; Capio (lat.), Heben (ty.), Hapto (gr.), *Chavah*, *Hajah* (heb. = Hava), Keep (eng.), *Gabah* (heb.) = Heben (ty.).

Kap = Hava, Giva; Give (eng.), Have (eng.). Se föregående ord.

Kap = Get; Capra (lat.), *Sagh-ir* (heb. = Bock).

Kap = Häst; Hippos (gr.), Cab-allus (lat.).

Kap = Huvud; Kopf (ty.), Cap-ut (lat.), *Gab* (heb. = Spets), Kefale (gr.).

Kap = Bur; Captare (lat.), Käfig (ty.), Cage (fr.), *Chabischah* (heb. Rabb = Fängelse), *Schaboh* (heb. = Fånga).

Kar = Urskilja, Se; Cerno (lat.), Hor-ao (lat.), *Raah*, *Heir* (heb.), Kora (sv. = Erkoren ty.).

Kar = Resa; Curro (lat.), *Gur* (heb. = Gästa), *Ger* (heb. = Främling, Resande).

Kar = Göra; Creo, Gero (lat.), *Charad* (heb. = Tjäna).

Kar = Bränna; *Garah* (heb. = Tända), *Charah* (heb. = Bränna).

Kar = Förnäm; *Zar* (heb.), Kyrios, Tyr-annos (gr.), Procer (lat.).

Kar = Fader- och Moderlös. Careo (lat. = Sakna), Heres (lat.), Keros (gr.), *Ger* (heb. = Främlingen), *Chasor* (heb. = Sakna), Käreia (gr. = Änkestånd).

Kar = Hjort; Cervus (lat.), *Kar* (heb. = Lamm), Kriós (gr. = Gumse), Keras (gr. = Horn), *Qeren* (heb. = Horn), Cornu (lat.).

Kar = Hår; *Seghar*, *Sear* (heb.), Hair (eng.), Haar (ty.), Cirrus, Crinis (lat.).

Kar = Horn; Keras (gr.), *Qeren* (heb.), Cornu (lat.).

Karm = Växa; Germ-en (lat.), *Geresch* (heb. = Växtlighet), *Garam* (heb.).

Karm = Sorg; Harm (sv.), Gram (ty.), *Harea(gh)* (heb. = Harm), *Zarah* (heb. = Sorg), Ira, Cura (lat.), Orrodia (gr.), Orgä (gr.), Zorn (ty.).

Kart = Stympad; Curtus (lat.), Kurz (ty.), Arti (gr. = Korteligen), *Qazar* (heb.).

Kart = Slutet rum; Kortos (gr. = Gård), Hortus (lat.), *Hazar* (heb.), Garten (ty.), Gard, Gård (sv.).

Kart = Mitt, Hjärta; Cor (lat.), Kardia (gr.). *Qereb* (heb. = Mitt, Inre).

Kas = Hus; Casa (lat.), *Chasah*, *Chasoh* (heb. = Bo i), Caser (fr.), Haus (ty.), *Hazar* (heb. = Gård), Kevtho (gr. = Täcka).

Kasp = Främling; Hospes, Hostis (lat.), Gast (ty.), Hostis Hostisber (gr. = Vem som helst), *Ascher*, *Ascher-dabèr* (heb. = Vilken som = Hostisper eller Hostis-däpote (gr.)) eller *Ai-zeh* (heb. = Hostis).

Kast = Ren; Castus (lat.), Kath-aros (gr.), *Zak* (heb.), Sacer (lat.), *Chathah* (heb. = Fela, och Försona).

Kat = Hata; *Chathah* (heb.), Kotéo (gr.), Odisse (lat.), Hate (eng.).

Kat = Hugga, Förfölja; Skitzo (gr.), Cut (eng.), *Qazoq* (heb.), Cedo, Cædo (lat.).

Kat = Skydda; Kevtho (gr.), Custos (lat.), Hüten (ty.), *Hasether* (heb.), Hide (eng.), Cutis (lat. = Huden = Skyddet).

Kat = Katt; Catus (lat.), Gatta (it.), Chat (fr.), Catulus (lat. = Unge, Valp) = *Qaton* (heb. = Unge, Liten), Kato (gr. = Ned, den lägre), Catus (lat. = Slug), *Kaseb* (heb. = Lögn), Katze (ty.).

Kat = Kittel; Kythra (gr.), Kessel (ty.), Catillus (lat.), Kotylä (gr.), *Qallachath* (heb.).

Klm = Kall; Hiems (lat.), Keimon (gr.), *Him* (heb. = Storma), *Chaj*, *Chi*, *Chiim* (heb. = Frisk).

Klak = Sörja; *Chekel* (heb. = Sorg), Klagen (ty.), Lugeo (lat.), Klatzo (gr.).

Klap = Bröd; Lev (sv.), Chleb (pol.), Laib (ty.), *Lechem* (heb.), Plakous (gr.), *Pelach* (heb. = Kaka = Placenta (lat.)), roten = Kleben (ty.), *Chalaph* (heb.).

Klan = Böja; Clino (lat.), Lehnen (ty.), Klinein (gr), *Chul*, *Chil*, *Chalasch* (heb.), *Zelagh* (heb. = Halt), Linkisch (ty.).

Klan = Mild, Klar; Lenis (lat.), Clean (eng.), Selänä, Hellena (gr.).

Klank = Böjd, Halt; se Klan = Böja.

Klank = Slå; Clango, Plango (lat.), *Haleqeh* (heb. Talmud), *Halom Pagham* (heb.), Kolatzo (gr.).

Klank = Skalla; Klatzo, Klangä (gr.), *Qol* (heb. = Röst), *Qalah* (heb. = Skalla), Clamo, Clangor (lat.).

Klas = Stämma, Röst; Klatzo (gr.) se ordet ovanföre!

Klat = Wohin thun?

Klat = Lam; Claudus (lat.), Kolos (gr.), Clocher (fr.), Halt (sv.), *Hachalesch* (heb.), *Zelagh* (heb. = Halt).

Klu = Höra; Klyo (gr.), Laut (ty.), Lyda (sv.).

{**Klut** = Sluta; Claudo (lat.), Schliessen (ty.), Sluta (sv.).
{**Kluk** = Kleio (gr.), *Kalleh* (heb.).

Kna = Veta; Nosco (lat.), Gignosko (gr.), Know (eng.), Can (eng.), Können (ty.), Kennen (ty.), *Schanoh* (heb.).

Knat = Näste; Nidus (lat.), *Qen*, *Qan*, *Qinnim* (heb.), Neottia (gr.), *Scheken* (heb.).

Kok = Tänka; Cogitare (lat.), Hug (sv.), Hägeisthai (gr. = Tro), Hagoh (heb.).

Kolm = Spets; Culmen (lat.), *Ghal* (heb.), *Qomah* (heb.), Cime (fr.), Kulm (ty.), Holme (sv.), Glokis (gr. = Pilspets).

Kop = Köpa; Kaufen (ty.), Capio, Apiscor (lat.), Hapto (gr.), *Schabor* (heb.).

Kop = Hoppas, Önska; *Haphez* (heb.), Hoffen (ty.), Cupio (lat.), Kapyo (gr.).

Kop = Innehåll, Mängd; Copia av Capio (lat.), Haufen (ty.), *Qaboz* (heb. = Hopa). Cupa (lat.), Kopp (sv.).

Kot = Höra; Otos, Ous (gr. = Öra), *Ozen* (heb. = Öra), Audio (lat.), *Haazen* (heb. = Höra).

Kost = Knotor; Costa (lat.), *Ghezem* (heb.), Ostoun (gr.), Os, Ossis (lat.).

Kra = Växa; Cresco (lat.), *Garasch, Geresch* (heb.), Creare (lat.), Grow (eng.), Gro (sv.), Gräs (sv.).

Krap = Skära; Graben (ty.), Grafo (gr.), Rapio (lat.), *Charus*, *Gazor* (heb.).

Krap = Gripa. D:o.

Krap = Stark; *Gebura* (heb.), Corpus (lat.), Kraft (sv.), Abrós (gr.).

Krap = Svart fogel: *Ghoreb* (heb. = Korp), Corvus (lat.), Rabe (ty.).

Krap = Kropp, Kött, Blod; Corpus (lat.), Kreas (gr.), *Schar*, *Schear* (heb.).

Krank = Ring; Corona (lat.), Curvus (lat.), Ring (ty.), Kränga (sv.), *Kikkar* (heb.), Circus (lat.).

Krat = Skrida; Schreiten (ty.), *Aschur* (heb. = Schritt), Gradior (lat.), Korein, Erkesthai (gr.).

Krat = Rå; Crudus (lat.), Agrios (gr.), *Gharabah* (heb.).

Kri = Skrika; Crier (fr.), Skrika (sv.), Kravgä (gr.), Quiritatio (lat.), *Quaro* (heb. = Crier fr.), Eritzo (gr. = Gräla).

Kri = Gräns; Grenze (ty.), Horos (gr.), *Hor*, *Har* (heb.), *Zur, Hagur* (heb.), Agger (lat.).

Krup = Dölja; Krypto (gr.), Roof (eng.), Kropp-(åsen) (sv.), Operio (lat.), *Arubba* (heb. = Fönstergaller), *Qurah* (heb. = Tak).

Kum = Hop; Cum, Cumulare (lat.), *Gham, Ghim* (heb. = Sym. (gr.), Sam-la (sv.)).

Kump = Bägare; Humpe (ty.), Kyfa (gr.), *Qåph* (heb.) = Cavus (lat.).

Kust = Skatt; Gaza (lat.), Schatz (ty.), *Azr*, *Ozer* (heb.).

Kus = Försöka, Smaka; Küssen (ty.), Kasos (heb.), Gust (eng.), Goûter (fr.).

Kut = Betäcka; Hüten, Schützen (ty.), Sotzo (gr.), *Chasoh* (heb.), Custodire (lat.).

Kva = Komma = Gå till; Samlas; *Schagah*, *Schgh* (heb.), Cogo (lat.).

Kvak = Pipa, Hväsa; Kväka (sv.), Coac (fr.), *Naschasch* (heb. = Hväsa; Nakasch = Orm), Goao (gr.).

Kvan = Skria; *Qin, Qun* (heb.), Gunnire (lat.), Hinnire (lat.), Gnägga (sv.).

Kvarp = Svarva, Dreja; Werfen (ty.), Verber (lat.), Varv (sv.), Varp (sv.), *Tur*, *Zur*, *Dor*, *Dur* (heb. rot).

Kvat = Glänsa: Weiss (ty.), *Gaschoth* (heb.), White (eng.) = Upplysas, Veta, Se; Oida (gr.), *Iadagh* (heb.), Video (lat.), *Chasoh* (heb.).

Kvat = Vilja; *Auh, Avah* (heb.), Avidus (lat.), Efiesthai (gr.), Evkesthai (gr.).

Kvl = Leva; Vivo (lat.), Bióo (gr.), *Chaja*, *Chih*, *Chava*, *Evah* (heb.), Viv (sv. = Evah (heb.)).

Kvl = Vila; Quies (lat.) = Häsykos (gr. = *Achoz* (heb.), Vila (sv. = *Chul* (heb.)), Weilen (ty.), While (eng. = Under det att), Weil (ty.).

Kvarm = Varm; Karma (gr.), Calmus (lat.), *Chom* (heb.), Formus (gammal lat.), Germen (lat.), Harm (ty.), *Garah* (heb. = Tända, Bränna).

Kvart = Fast; Hart (ty.), *Harz, Ha-arez* (heb. = Det torra, Jorden), Erz (ty.), Aridus (lat.), Qvarz (sv.), Kartos, Kratos (gr.), Karterós (gr. = Fast).

Kvas = Vild; Vis (lat.) = *Ghuz* (heb.) = Iskys (gr.), *Chasaq* (heb.).

Kval = Krets, Kula, Hjul; *Gil, Gul* (heb.), Vello (lat.), Hillo (gr.).

Kvan = Kvinna = Gynä (gr.), Kona, Hona, Kvinna (sv.), Huhn, Hühner (ty.), *Hahennah, Hennah* (heb. = Dessa femin.).

Kvarm = Mask; Wurm (ty.), *Rima* (heb.), Vermis (lat.), Orm (sv.).

Kvarn = Kvarn; Zwirn (ty.) = *Qur* (heb.) = Tornare (lat.), *Dur, Tur* (heb.), Zuerl, Quirl, Kurbel (ty.), Tjärna eller Kärna (sv. = Tjärna smör), Kehren (ty.), Churn (eng. = Tjärna smör).

Curro (lat. = Löpa) = Korein (gr.) = *Zir* (heb. = Vandra). En rotkorsning.

Sa = Så, Utså; Se-ro (lat.), Aróo (gr.), *Seroagh* (heb.), Sow (eng.).

Sak = Se, Veta; Scire (lat.), Nosco (lat.), *Nodagh* (heb.), Gignosko (gr.), Gnosis (gr.), Savoir (fr.), Sapere (lat.), *Saphan* (heb.), Hapto (gr.).

Sak = Hava; Ekomai (gr.), Äga (sv.), *Hakker* (heb.), *Ghasoh* (heb.), Aver (sp.), Avoir (fr.), Habere (lat.), *Hajah, Chajah* (heb.).

Salp = Springa, Smyga; Serpo (lat.), Herpo (gr.), Talpa (lat.), Salio (lat.), Hallomai (gr.), *Gal*, *Thalol* (heb.), Salevo (gr.).

Sant = Tänka; Sentio (lat.), Hanter (fr.), *Hanoh* (heb.), Aisthanomai (gr.).

Sack = Torr; Siccus (lat.), Isknos (gr.), Psykros (gr.), *Zi* (heb.), *Daq* (heb.) = Sec (fr.), Saxum (lat.) = *Saqal* (heb. = Stena).

Sam = Lika; Sam- (sv.), *Gham*, *Ghim* (heb.), Hama- Homoios (gr.), Sym, Syn (gr.), Cum, Con (lat.), Gaméo (gr. = Giftas), Am-are (lat. = Älska, gå tillsammans).

Sat = Nog; Satis (lat.), Satt (ty. = Mätt), Adän (gr.), Sadaq (heb.).

Sekur = Säker; Securus (lat.), Ekyrós (gr.) = *Ak* (heb.), Sicher (ty.), Sure (eng.).

Skar = Hastig, Ren; Skär (sv.), Kathairo (gr.), Sacer (lat.), *Zak* (heb.), *Tahar* (heb.).

Sal = Salt; Hals (gr. = även Hala), Sal (lat.), Saluber, Salvus (lat.), Alkä (gr.) = Styrkan av *Al*, *El* (heb.) = Den Starke, med artikel H = Hal, Hel; sedan *Schalom* (heb.) = Helsa = Salvus (lat.), *Chajil, Chil* (heb.) = Styrka.

Salt är således lika med Helsan (Heil ty.) och Salvan.

Skak = Röra; Shake (eng.), Skaka (sv.), *Gagosch* (heb.), Seio (gr.), Quatio (lat.).

Ska = Skugga; Skia (gr.), Schatte (ty.), Shadow (eng.), *Suk, Chasoh* (heb. = Skydda).

Skank = Stiga; Scando (lat.), *Sagoh* (heb.), Hängen (ty.), Sancire, Sanctus (lat. = Upphöjd).

Skap = Forma; Skevatzo (gr.), Skapa (sv.), Skapto (gr.), *Schub* (heb. = Framställa), Habitus (lat. = Skapnad).

Skrak = Fara upp; Skräck (sv.), *Charaz* (heb.), Arasso (gr.), Irascor, Horreo (lat.).

Skarm = Skydd; Schirm (ty.), Screen (eng.), Harmatzo (gr.), Hermetisk (sv. lån-), *Schur* (heb. = Mur), Arma (lat.), *Armon* (heb. = Borgen).

Skvarn = Smuts; Skarn (sv.), Harn (ty.), Skor (gr.), Scories (fr. = Slagg), *Sig* (heb. = Slagg), *Schemarim* (heb. = Drägg), *Scheqer* (heb. = Flärd), *Seor*, *Schar* (heb. = Sur), Secerno, Secretum (lat.).

Skut = Skydda; se Kut!

Slak = Svag; Slak, Slapp (sv.), *Chalaz* (heb. = Schlaff), *Schellach* (heb. = Slak), Kalarós (gr.).

Star = Utvuxen; Stor (sv.), Stark (eng.), Stereos (gr.), *Zrgh*, *Zeroagh* (heb.).

Strank = Stark, se ovan; Strong (eng.), Zeroagh (heb. = Strong; obs! gh ע uttalat som ng, som av de engelska judarne = Zrogh = Strong), Truncus (lat.), Stringo (lat.).

Stval = Dåraktig; Stultus (lat.), Stolt (sv.), Stolle (sv.), Dolsk (sv.), Dvala (sv.), Tollo (lat. = Förhäva), Tolmä (gr.), *Kıttul* (heb.).

Sva = Egen; Suus (lat.), Sin (sv.), Sein (ty.), *Hia*, *Hu* (heb.), Sy, Sos (gr.).

Skvat = Skaka; Quatio (lat.), Hasit (heb.), Seio (gr.), Secouer (fr.), Schütteln (ty.).

Sma = Le; Smila (sv.), Simulare (lat.?), Smile (eng.), Homalos (gr.), *Schlm, Schalem* (heb. = Vara vänlig), [Jfr: Samuel, Smuel, heb.].

Spak = Blicka; Specto (lat.), Skepto (gr.), Spegel (sv.), Spakr (isl. = Genomskådande), *Haschqeph* (heb.), *Zappeh* (heb. = Se! Zph = Spak skr.).

Spat = Bringa framåt; Spevdo (gr.), Spoudä (gr.), *Chippazon* (heb. = Spend (eng.)) = Spedire (lat.).

Sprak = Tala; Sprechen (ty.), Precor (lat.), *Saphar*, *Sephar* (heb.), Fari (lat.), Fratzo (gr.).

Sta = Stå; Sto (lat.), Stadion (gr.), Satam (heb.).

Stal = Ställa; Stellen (ty.), Stello (gr. = Ställa), Schthl, Schathol (heb.), *Schut* (heb.), *Schalleach*.

Stal = Skicka.

Stank = Träffa; Tango (lat.), Tasso, Tatto, Tyngkano (gr.), *Chathok* (heb.).

Stra = Strö; Sterno (lat.), *Zaroh*, *Zrh* (heb.), Strotós, Stroma (gr. = Utbredd).

Su = Sy; Suo (lat.), *Zur* (heb. = Binda), *Chut* (heb. = Tråd), *Asor* (heb. = Binda).

Suk = Suga; Säugen (ty.), Suckle (eng.), Succus (lat.), Kymós (gr.), Kylós (gr.) = *Ghul* (heb.).

Svan = Tona; Cano (lat.), *Kinnor* (heb. = Harpa), *Ghanah* (heb. = Sjunga), Sonare (lat.), Ton (sv.), Tune (eng.), Tónos (gr.).

Svank = Helga; Sancio (lat.), Signa (sv.), Hagios (gr.), *Qodesch* (heb.), *Channek* (= Inviga, Chanik (heb.) = Utlärd = Kanik (sv.)).

Svap = Sova; Sopor (lat.), *Schakob, Schkb* (heb.), Hypnos, *Zagheph* (heb. = Sömnig).

Svat = Svettas; Sudor (lat.), Hydor, Idrys (gr.), *Izgh*, *Iazogh* (heb.).

Svart = Dunkel; Sordidus (lat.), Sort (dan.), Svart (sv.), Skor (gr.), *Schackor* (heb.).

Svat = Söt; Süss (ty.), Sweet (eng.), Hädys (gr.), *Hod*, *Hud* (heb.), Suavis (lat.).

Snus = Ung Kvinna; Nyós (gr. = Svärdotter), *Naschim*, *Enusch* (heb.).

Stral = Pil, Stråle; av Sterno (lat. se ovan!).

Su = Svin; Sus (lat.), Hys, Sys (gr.), Sika (gr. Lakon = Sau (ty.), Sow (eng.), Sucula (lat.)), *Chazir* (heb.), *Ghoz* (heb. = Styrkan); *Uz*, *Auz* = d:o, Iskys (gr.), Vis (lat.), jfr: Vildsvinets styrka. *Chazeq* (heb. = Stark, modig; *Chazir* = Vildsvin).

Sun = Son; Suus (lat. = Egen, sin), Hyiós (gr. = Hujus (lat.)), *Zun*, *Jazan* (heb. = Föda, Nära).

Sval = Sol; Sol (lat.), Selas (gr. = Ljus), Hälios (gr.), *Hillel* (heb. = Ljus, Glad).

Pa = Vara; Fuit, Fore, Fio (lat.), Bist (ty.), Bióo (gr. = Leva), Be (eng.), Bliva, Bida, Bi' (sv.), *Bo*, *Jabo* (heb. = Gå in i = Bliva).

Pa = Tala; *Peh* (heb. = Mun), Fämi (gr. = Tala), Fari (lat.), *Saphar* (heb.), Fauces (lat.), *Bad* (heb. = Baditzo (gr.) = Prata (sv.)).

Pa = Dricka; Poto (lat.), *Pak* (heb. = Becher (ty.), Poculum (lat.)), Potos, Pino (gr.).

Pa = Frukta, Hata; Pavor (lat.), *Pachad* (heb.), Fobós (gr.).

Pa = Slå; *Pagaseh* (heb.), Pango, Pactum (lat.), Paio (gr.).

Pak = Göra; Facio (lat.), Poieo (gr.), *Paghal*, *Poghel* (heb.).

Pak = Bita; Pascor (lat.), *Pusch* (heb. = Vanka, valla), *Baschar* (heb. = Meat (eng.), Kött), *Baz* (heb. = Beute (ty.), Byte (sv.), *Beghir*, *Beqor* (heb. = Boskap), Pecu (lat.), *Bag* (heb.) = Mat; Fagein (gr.)).

Pal = Driva; Pello (lat.), *Baghal* (heb. = Härska; Baal = Herre), Ballo (gr.).

Pan = Spänna; Pando, Bend (eng.), *Panah* (heb.).

Pank = Fästa; Fingo (lat.), Fangen (ty.), Pungo (lat.), *Puz* (heb.), *Pach* (heb. = Snara).

Pank = Stampa; Baino (gr.), *Bus*, *Bas* (heb. = Trampa).

Pant = Forska; *Bun*, *Bin*, (heb. = Faino (gr.) = Finden (ty.) = Inse, märka), Pynthanomai (gr.), Putare (lat.), Findo (lat.).

Par = Bära; *Barah* (heb.), Pario (lat = Bära, föda), Fero (lat.), Ferein (gr.).

Pas = Bränna; *Esch*, *Asch* (heb. = Eld), Asche (ty.), *Beor* (heb. = Bränna).

Ustus (lat.), Fuscus (lat. = Brun, brynt), Pyr (gr.), Feuer (ty.), Burn (eng.).
Combustus (lat.).
Bustum (lat. = Bål).

Pat = Falla, Flyga; Pipto (gr.), Pteron (gr. = Vinge), Petannymi (gr.), Vito (lat.), *Battel* (heb. = Vika), *Pusch* (heb. = Vanka).

Pat = Säga, Bedja; Peto (lat.), Bedja (sv.), Bad (heb = Prata), Pateo (lat. = Öppna sig = Säga ut), *Peh* (heb. = Mun, Öppning) Peitho (gr.).

Pat = Härska; *Bus*, *Bas* (heb. = Trampa, Förakta), *Puz* (heb. Krossa), Potens, Posse (lat.), Despotäs (gr.).

Pal = Mycket; Pollys (gr.), Viel (ty.), Full (sv.). Plenus (lat.), Val-idus (lat.), *Bul* (heb. = Avkastning), *Baal* (heb. = Härska).

Pal = Blek; Pallidus (lat.), *Balah* (heb. = Tillintetgöra), *Bal*, *Beli* (heb. = Intet), Fallo (lat.), Favlos (gr.), Fahl (ty.), Welk (ty.).

Palt = Munter, Djärv; *Baal*, *Baghal* (heb. = Herre), Basilevs (gr.), Båld (sv.), Bellum (lat.), Beltion, Beltistos (gr. = Bäst).

Pak = Gud: Bogu (slav.), Bogdo (mong. = Helig), Bojár (ry.), *Bagoa* (heb. = Hemligt råd), *Boaz* (heb. = Kraften), *Baghal*, *Baal* (heb. = Herren), *Bagath* (heb. = Frukta). Paián (gr. = Heiland).

Pak = Buk; Bukt, Buktig, Puka (sv.), *Pakk* (heb. = Flaska), *Buk* (heb. = Ihålig), *Pachas* (heb. = Svälla), Fucus (lat. = Blås-tång). Pykatzo (gr).

Pak = Häst, Tjänare; *Pusch* (heb. = Galoppera), Paitzo (gr. = Leka), Pais (gr. = Gosse, Tjänare), Page (fr.).

Pak = Räv; Fuchs (ty. = Den röda = Fuscus (lat.), Faiós (gr. = Brun)), Fux (sv. = Röda hästen), Fauve (fr.), *Busch* (heb. = Rodna).

Pal = Päls, Hår; Pila, Pellis (lat.) = Hud, Täcke = Velum, *Pul* (heb. = Gömma, täcka), Velo (lat.), Filum (lat. = Tråd), Pilos (gr. = Filt).

Pal = Fält, Sump; Palus (lat.), Pöl (sv.), Fält (sv.), Polen (slav. = Slätten), Pälós (gr. = Moras), *Palas* (heb. = Jämna; *Peles* = Våg).

Palk = Folk; Vulgus (lat.), Oklos (gr.), Volk (ty.), Polk (slav. = Regemente = Polack = Krigare), *Paroach* (heb. = Paroisse (fr.)), *Chol* (heb.) = Profan = *Qol* (heb) = Alla = Hola (gr.), Ullus (lat.), Palk (skr.) = Fylke (sv.).

Palm = Handyta; Palma (lat), Palamä (gr.), Palam (lat. = Öppen) = Plain (eng.), *Älon* (heb. = Plain (eng.)), *Palas* (heb. = Jämna).

Pant = Väg; Pons (lat.), Pfad (ty.), Pontos (gr.), Patéo (gr. = Trampa), Pes, Pedis (lat. = Fot), *Pas* (heb. = Extremiteterna), *Puz* (heb. = Jaga), *Pusch* (heb. = Vandra).

Pant = Mark, Grund; Fundus (lat.), Bund (dan.), Boden (ty.), *Penimi* (heb. = Innersta), *Bo, Bana* (heb. = Bygga).

Pap = Böna; Faba (lat.), Faselos (gr.), Pisum (lat. = Ärta), *Pol* (heb. = Böna).

Paper = Bäver; Bieber (ty.), Fiber (lat.), *Bibar* (heb.).

Part = Häst: *Parasch, Fered* (heb.), Pferd (ty.).

Pat = Gosse, Son; Paid-os, Pais (gr.), *Bath* (heb. = Dotter).

Pat = Herre, Make; Father (eng.), Pathe (ty. = Fadder), *Batha* (heb. = Trygga sig till), Patronare (lat. = Skydda) o. s. v.

Peror = Prata; Pråla (sv.), Prahlen (ty.), Bryllo (gr.).

Pint = Skilja; Findo (lat.), se *Pant.*

Pla = Flyta; Fluo, Pluo (lat.), *Pl, Pul, Pol* (heb. = Svalla), *Peleg* (heb.) = Flod.

Pla = Blåsa, Flamma; *Puah* (heb. = Fyo (gr.) = Blåsa), *Laban, Lebana* (heb. = Flamma).

Plak = Veckla, Fläta; *Kappal* (heb.) = Plecto (lat.), *Pelek* (heb. = Spinnrock).

Plak = Bilda; *Paghal* (heb.), Figulare (lat.).

Plank = Glänsa; Blank (sv.), *Lahab, Lebana* (heb.).

Plank = Slå; Plango (lat.), se Klank.

Plank = Spela; Plektron (gr.), samma ord.

Plant = Blanda; Blanda (sv.), Linda (sv.), *Balol* (heb. = Blanda), Ballo (gr. = Kasta om).

Plo = Blåsa; se Pla.

Pra = Älska; Praos (gr. = Mild) = Froh (ty.), *Perach* (heb. = Blomstra), *Peri* (heb. = Frukt), *Baro, a* (heb. = Föda).

Prak = Skydda; Bergen, Burg (ty.), Borg (sv.), *Birah* (heb. = Borg), Pergamos (gr.).

Prak = Bedja, Fråga; Precor (lat.), Rogo (lat.), Frega, Fråga (sv.), *Baker* (heb. = Fråga), *Bakesch* (heb. = Beg (eng.)).

Prak = Frysa; *Qor, Qarah* (heb. = Kall), Rigor, Frigor (lat.), Psykros (gr.).

Prank = Göra, wohin thun; Pragna (gr.), Bringa (sv.), Prehendo Prendo (lat.).

Prank = Bryta; Frango (lat.), *Parar* (heb.), Brechen (ty.), Rägnymi (gr.), *Ragasch* (heb.).

Pruk = Bruka; Fruor (lat.), *Parah*, *Peri* (heb.).

Puk = Böja, Fly; Fevgo (gr.), *Puk* (heb. = vackla).

Put = Bedja; Bjuda (sv.), Bedja (sv.), *Pazar* (heb. = bjuda), Peto (lat.).

Pil = Kär; Fileo (gr.), Pflegen (ty.), *Bal* (chald.) = Hjärta, Liv = *Leb* (heb. = Hjärta, Liv), Love (eng.), Lieben (ty.), alla inverterade av Pil och Bal. Item Lubet, Libet, Lubido (lat.), såvida icke Laban, Labam (heb.) = Låga, Flamma är roten.

Plak = Bred; Platys (gr.), Latus (lat.), Flack (sv.), *Palas* (heb. = jämna ut).

Prap = God; Probus (lat.), Brav (ty., fr.), Probare (lat.), Pröva (sv.), Peirasthai (gr. = Pröva).

Prap = Dålig; Pravus (lat.).

Pu = Ren; Purus (lat.), *Bor* (heb.).

Pik = Spets; Pungo (lat.), Pägnymi (gr.), *Peh* (heb. = Svärdsegg), *Vav, Uf* (heb. = Spik).

Pik = Beck; *Zephet*, *Zpht* (heb. = Beck), *Kopher* (heb. d:o).

Plasn = Hof (kluven); Ferse (ty.), *Paraz* (heb. = bryta).

Plu = Lunga; Fyo (gr), Pnevma (gr.), *Puach* (heb.).

Pra = Ögonbryn; Brown (eng.), Bryn (sv.), Ofrys (gr.), Hyper (gr.), *Haaber*, *Hghbr* (heb. = Hyper, gr.).

Prap = Skägg; Barba (lat.), Beard (eng.), Barbier, Balbier (ty.), av Barbaros = Barbar, Främling? = Pere-adam (heb.) eller Pere = Pra-Ger (heb.) = Pra-Isch (heb. = Vilde mannen?).

Puk = Tall; Picea av Pix (lat.) = Beck, Tjära, men *Kopher* (heb.) = Hartz = Kiefer (ty. = Tall = Hartz-trädet).

Pul = Ungt Djur; Föl (sv.), Polos (gr. = ung Häst), Fülle (ty.), Pullus (lat.), Poulet (fr.).

Ta = Göra; Tatto, Tasso (gr.), Do (lat.), Do (eng.), Thun (ty.), *Nathon*, Thatthah, Then (heb.) = Thun (ty.).

Ta = Dö; Tod (ty.), Die (eng.), Tha-nathos (gr.), *Scho*, *Scha* (heb.) = Undergång = Cado (lat.) = Skedannymi (gr.), *Dusch* (heb. = Döda), *Dakah* (heb.), *Daghak* (heb. = döda).

Tak = Visa; Zeigen (ty.), Sagen (ty.), *Schaagh* (heb.), Ajo (lat.), *Mathoak*, *Mthk* (heb.) = Tak (skr. rot) = *Thavak* (heb.) = Teckna = Thuk (heb.) = Tekmar (gr.) = Tecken (sv.).

Tak = Täcka; Tego (lat.), Stego (gr.), *Ghato* (heb.) = Tego (lat.).

Tak = Duktig; Dignus (lat.).

Tak = Binda; Deo (gr.), *Daghar* (heb. = sammanföra).

Tak = Tiga; Taceo (lat.), *Duk* (heb. = Trampas), *Daghak* (heb. = nedtystas).

Tal = Lyfta, Bära; Tollo (lat.), Tåla (sv.), Dolere (lat.), Dulden (ty.), *Thul*, *Tul* (heb. = prostravit).

Tal = Skilja; Deleo (lat. = utplåna); *Dal*, *Dalal* (heb. = Smäkta).

Tam = Tämja; Domitare (lat.), Damatzo (gr.), *Dum*, *Dumah* (heb. = bragt till tystnad), *Tham* (heb. = from, tam).

Tan = Tänja; Tendo (lat.), Deinóo (gr.), *Nathah* (heb.) = tendo (lat.).

Tank = Draga, Dröja; Ziehen, Zog, Zögern (ty.), Denken (ty.). Se ovan!

Tank = Beröra, Taga; Tango (lat.), Ting (sv.) = Tangibile (lat.), Ding (ty.), *Debeq* (heb.) = vidröra, *Daber*, *Debar* (heb.) = Ting.

Tant = Stöta; Tundo, tutudi (lat.), *Duk*, *Dusch* (heb.), Tykos (gr. = Hammare); Dunka (sv.).

Tar = Riva, Upplösa; Tero (lat.), Teiro (gr.), Tyrannos (gr.), *Zar*, *Sar*, *Zur* (heb.), *Taraph* (heb. = Riva).

Tar = Våga; Töras (sv.), Durus (lat.) = modig, hård, torr = Dürr (ty.). Se ovan!

Tarp = Behöva; Dürfen (ty.), Tarvas (sv.) = »Torka» (sv.), Tharreo (gr.).

Tarp = Stelna; Tarpeo (lat.), Starve (eng.), Sterben (ty.), *Thardemah* (heb. = Bedövning).

Tra = Hålla; Drao (gr.), Traho (lat.), Durare (lat.).

Trak = Draga; Treko (gr.), *Darak* (heb.).

Tram = Drömma, Sova; Träumen (ty.) = *Thardemah* (heb.).

Tram = Skaka; Tremo (lat.), *Rathoth* (heb.), *Zir*, *Dur* (heb.).

Trank = Draga; Trak. Se ovan!

Trat = Träda på; Treten (ty.), Intrudo (lat.), *Darak* (heb.).

Tu = Blåsa; Thymos (gr. = Själ, Vrede), *Puach* (heb. = Blåsa).

Tvak = Röra; Vacillare (lat.), Vackla (sv.), *Zuagh* (heb.), *Chil* (heb.), Veho (lat.), *Haziach* (heb. = Tvak skr. rot).

Tvap = Tvivla; Zweifeln, Zwei, Ent-zweien (ty.), Dyo, Dys (gr.), Duo Dubitus (lat.), *Thoam* (heb. = Tvilling = Två (sv.), Dyo (gr.), Duo (lat.), *Saphek* (heb.) = Zweifel (ty.)).

Tamp = Trubbig av Tump (skr. = Slå); Stumpf (ty.), Tympanon (gr. = Slaginstrument), *Toph* (heb. = Puka).

Tap = Varm; Tepidus (lat.), *Dab* (heb. = Smälta), Tabesco (lat.), Däven, Duven (sv.).

Tapr = God; Tob (heb.), Tapper (sv.).

Tar = Torr; *Zi* (heb.), Dürr (ty.). Se ovan!

Tlank = Lång; *Thul* (heb. = vara Lång), Tollere (lat.), Dulden (ty. = Långmodig), Tålig (sv.). Se ovan!

Takr = Tårar; Dakryma (gr. av Dakno = bita), *Dak*, *Duk* (heb.).

Tal = Djup, Dal (sv.), *Dal* (heb. = Låg), Deilós (gr.), Vilis (lat.).

Tam = Tid; *Zeman* (heb.), Timma (sv.).

Tamp = Träd, Trä; Timber, Timmer (sv.), *Thoren* (heb. = Träd), Dory, Drys (gr.), Zimmer, Holz (ty.) = Timmer, Tafel, Getäfelt (ty. = Tabula), Domos eller Do (gr.) = Domus (lat.), *Thoa* (heb.) = Do (gr.) = Zimmer (ty., lat.).

Tank = Tunga, Språk; *Schen* (heb. = Tand).

Tant = Tand; Dens (lat.), *Schen* (heb), Odontos (gr. gen.).

Tarn = Torn; *Zir* (heb.), Sairo (gr.), Tero (lat.), *Dardar* (heb. = Tistel).

Task = Skiva; Discus (lat.), *Daph* (heb.).

Tav = Ljus, Dag, Gud; *Siv* (heb. = Ljus), *Saphan* (heb.), Teos (gr.).

Tom = Hus; Domus (lat.), Domos (gr.), Do (gr.) = *Tho*, *Thoim* (heb. = Rund), Zimmer (ty.).

Tramp = Trumpet; *Theruagh*, *Thrughh* (heb. = Basunskall).

Trav = Träd, Trä; Drys (gr.), *Thoren, Thren* (heb. = Mast-Träd), Thirzah (heb. = Tall).

Truk = Torg; *Tirah* (heb. = By, Läger), *Dor*, *Dur* (heb. = Boning o. d.).

Tun = Åska; Tonare (lat.), *Schaun, Schaon* (heb. = Larm).

Tva = Två, Tvist; Zwei (ty.), *Thoam* (heb. = Tvilling), Dyo (gr.), Duo (lat.), Dubium (lat.).

Tvar = Dörr; Thyra (gr.), *Zir* (heb. = Tyrangel), *Dor* (heb. = Boning, »Dörrar»).

Jak = Kasta; Jacio (lat.), *Jazagh* (heb.).

Junk = Förbinda; Jungo (lat.), Jugum (lat.), Zygon (gr.), *Jachad* (heb. = Förbinda), *Ichdu, Jachdav* (heb.).

Va = Blåsa, Draga; Veho (lat.), Aemi (gr.), *Aoi* (heb. = Ve!).

Vak = Vaka; Vigeo, Vigilis (lat.), *Haqes* (heb.), *Jaqaz* (heb.).

Val = Vilja; Välja; Volo (lat.), *Alah*, *Hoel* (heb.), Boulomai (gr.).

Val = Vända; Walzen (ty.), *Ghil, Ghul* (heb.), Hjula (sv.), Hallomai (gr.).

Val = Vara stark; Validus (lat.), *Al, El, Elohim* (heb.), Väldig (sv.), Aldesko (gr.), *Baal* (heb. = Baghal = Be Ghal = Från ovan).

Vank = Vinda, Vända; Binda; Vinco (lat.), Vanka, Hank (sv.), Hinken (ty.), *Ghanos* (heb.)

Vark = Verka; Ergatzo (gr.), *Arag* (heb.), *Gharak* (heb.), Wirken (ty.).

Vit = Se, Veta; Oida, Eidon (gr.), Video (lat.), *Iadoagh* (heb.).

Var = Sann; Verus (lat.), Wahr (ty.), Purus (lat.), *Bor* (heb.).

Vat = Gammal; Alt (ty.), Vetus (lat.), Ætas, Æternus (lat.), *Gheth* (heb. = Tid).

Vak = Röst; Vox (lat.), Äko, Akuo (gr.), *Achaz* (heb. = fatta), *Och, Oach* (heb.), *Achach* (heb. = Oja sig).

Valk = Moln; Wolke (ty.), Wolle (ty.) = Ull (sv.), *Ghol Ghul, Ghil* (heb. = Volvo lat.).

Valn = Ull.

Valk = Varg, Vilddjur, Fiende; Alopex (gr. = Räv), Vulpes (lat.), Wolf (ty.), Lupus (lat.), Lykos (gr.), Luchs (ty.), *Aleph* (heb. = Valk (skr. rot)), Ulk (sv.), *Schákal* (heb. = Lejon), *Schughal* (heb. = Räv).

Vant = Vatten; Vand (dan.), Unda (lat.), Ud-Uvidus (lat.), Idrys (gr. = Svett), Hydor (gr.), Sudor (lat.), Madidus (lat.), *Matar* (heb. = Regn), *Izgh, Iazagh* (heb.), *Majim* (heb.).

Var = Man; Vir (lat.), Fer (kelt.), *Par* (heb.) = Farre (ty.), Ung Tjur, Far (sv.), Far-galt (sv.), Pfarrer (ty.), Père (fr.).

Vart = Planta = Ört (sv.), *Oroth* (heb. = Grönsaker) = Kraut (ty.), Wurzel, Würzen (ty.), Viridis (lat.).

Vas = Våren; Æstas (lat. = Sommaren), *Åsch* (heb. = Värmen), Æstuarium (lat.).

Vask = Afton; Vesper (lat.), Hespera (gr.), *Achar* (heb.) = Sen = *Choschek* (heb.) = Mörker = Vask (skr. rot).

Vatav = Änka; Wittwe (ty.), Widow (eng.), Vidua (lat.) = Viduus = Tom = *Badad* (heb.), = Ensam = Viduus; av *Bad* (heb.) = Skilja = Fido, findo (lat.).

Vik = Boning = Oikos (gr.), *Sukka* (heb.), Vicus (lat.).

Mak = Förmå; Mögen (ty.), Magis (lat.), Makros (gr.), *Maghal* (heb. = Övre). Megalä, Megas (gr.).

Mak = Arbeta; Makeomai (gr.), Machen (ty.), *Melakah* (heb. Arbete), Machina (lat.).

Mal = Tala; Mäla (sv.), *Millah* (heb. = Ord), Melos (gr. = *Sång*; Meletao = Deklamera).

Mal = Mala; Mylos (gr. = Kvarnsten), *Mul* (heb. = Krossa), Molo (lat. = d:o).

Malk = Mjölka; Amelgo (gr.), Milch (ty.), Lac (lat.), Galaktis, Galax (gr.); *Chalab* (heb. = Mjölk), *Ghul*, *Ghal* (heb. = Mjölka), *Lach* (heb. = Vätska, Lake).

Man = Tänka; Mens (lat.), *Manah* (heb. = räkna ut), Mänyo (gr.).

Man = Bliva; Maneo (lat.), Minnas (sv.), *Manoah* (heb = Vila), *Managh* (heb. = Uppehålla).

Man = Handhava, Skydda; Manus (lat.), Munire (lat.), *Manos* (heb.) = Tillflyktsort = Manure (eng.), Mansion (eng.), Moenia (lat.).

Mant = Erfara; Mentis, Mens (lat.), Manthano (gr.). Se Man = Tänka.

Mant = Mäta; *Manah* (heb. = räkna), Mensura (lat.). Se förra ordet.

Mar = Dö; Marvatten (sv.), Mar-Ris (sv.), Morior (lat.), Marasmus (lat.), *Mara* (heb. = Bitter), *Mur* (heb. = Växla), Moros (gr. = Ödet), Moro (lat.).

Mart = Bita; Mordeo (lat.), *Morah* (heb. = Kniv), Marder (ty. = Mård, Bitaren).

Mat = Skära; Messis (lat.), Messer (ty.), *Madon* (heb. = Strid), *Madai* (heb. = Avmätare. Se Mant = Mäta).

Mat = Kasta, Sända; Mitto (lat.), *Athah* (heb. = Komma; part. hi *Mitthen* = Skickad), *Massagh* (heb. = Resa).

Misk = Blanda; Misco (lat.), *Mesek* (heb.), Mignymi (gr.).

Mak = Stor, Mycket; Megas, Megalä (gr.), *Maghal* (heb.), Magis (lat.).

Mak = Liten, klen.

Mal = D:o; Mikros (gr. opp. Makros = Stor), Malus (lat.), Mucus (lat.). Myg (dan.), Mollis (lat.), *Mul* (heb. = Förintas).

Man = Mycket; Manches (ty.), Magnus (lat.).

Man = Litet; Minus (lat.), Mä (gr. = icke), *Min* (heb. = ifrån = minus), Menu (fr.), Manós (gr. = Tunn), *Men* (heb. = En Del av), *Mizghar* (heb. = Litenhet).

Mark = Mörker; Morosus (lat.) = *Marah* (heb. = Bitter, Sorgsen), Mohr (ty. = Neger, fr. Maurer = Svarta), Morysso (gr. = Svärta).

Mat = Mitt; Det avskurna, tillmätta. Se ovan.

Mat = Våt; Madidus (lat.), Mad-äng (sv.), Matar (heb. = Regn).

Mak = Svärd; Makaira (gr.), Messis (lat.), *Maqsuah* (heb. = Stor Kniv).

Mams = Kött; Mamma (lat. = juver), *Mazon* (heb. = Mat), *Matghamim* (heb. = d:o), Mamonas (gr. = Mammon).

Mar = Hav; *Maor* (heb. = Ljus), Marmareos (gr. = Glänsande), Mare (lat.), Mohr, Moor (ty.).
Eller Det Bittra, Salta = *Marah* (heb.), Amarus (lat.).

Marp = Myra; Myrmex (gr.) = Form-ica (lat. = Vermis?), Myrioi (gr. = Oräkneliga?), *Rima* (heb.) = Kryp = Myra (sv. invert.).

Mart = Smuts; Merde (fr.), Merda (lat.), Schmieren (ty.), Smörja (sv.), *Maq* (heb.) = Mög (dan.), Moder (ty.), Mudder (sv.).

Mask = Märg (i Ben) = Medulla (lat.), *Moach, Mch* (heb. = Märg), Mucus (lat.), Myelos (gr.).

Mat = Honing, *Mathok* (heb. = Söt), Methy (gr.) = Sött vin = Mjöd (sv.).

Mat = Metall; Metallum (lat.), *Mathach* (heb. = Tänjbar), *Mattheketh* (heb. = Metall).

Mist = Lön; Misthos (gr.), Miethen (ty.), *Mas* (heb. = Lönarbetare, Lön).

Mot = Pengar, Tull; samma ord. Mutor (sv.), *Misch-pat* (heb. = Tull).

Mus = Mus; Mus (lat.), Mys (gr.), Mysos (gr. = Avskyvärd), *Mozaah* (heb. = Abort), *Musch* (heb. = fnalla på), Mytzo (gr. = Suga).

Musk = Mygga; Fluga; Musca (lat.), Mosca (roman.), Mücke (ty.), Myia (gr.), Mytzo (gr.) = Suga = *Mazaz* (heb. = Suga).

Na = Taga; Nehmen (ty.), *Nachal* (heb. = Taga), Nactus, Nanciscor (lat.), Nemo (gr. = besitta).

Nak = Bära; samma ord.

Nak = Gå under; Nex (lat. = Döden av Neco), Nyx (gr. = Natten), *Maq* (heb. = Undergång), *Nusch* (heb.) = Vara Sjuk = Nosos (gr.), Noscius, Noceo (lat.).

Nut = Njuta; *Nuh, Navah* (heb. = Ljuv), *Nachath* (heb. = Vila), Nutrire, Utor (lat.), Nokeliä (gr.) = Vila; *Noach* (heb. = Vila).

Nak = Naken; *Naqi* (heb. = Oskyldig, fri), In-nocens (lat.), Nitzo (gr. = rena).

Nav = Ny; Novus (lat.), Neu (ty.), Nearos (gr. = Ung), Nubilis (lat.), *Na* (heb. = Färsk), *Naar, Nghr* (heb. = Ungdom).

Nak = Nagel; Klo; Spik är samma ord; *Nagagh* (heb. = Gripa), Nagen (ty.), Nail (eng. = Nagel och Spik), Angles (fr. = Unguis, men Clou (fr.) = Klo (sv.) = Spik; Claw (eng. = Klo), Clavus (lat.) = Nagel och Spik; därav Klo (sv.), Clou (fr.).

Nakt = Natt; *Noach, Nuch* (heb. = Vila), Nyktor (gr. = Natt), Nox (lat.).

Namp = Navel; Umbo (lat.), Omfalos (gr.), *Nebel* (heb. = Slang, eller *Nabel* = vissna).

Nank = Snö; Ningo (lat.), Nix (lat.), *Nagge* (heb. = Det Ljusa).

Nant = Nöd; *Nod* (heb.) = Noth (ty.), Nudus (lat.), Niente (it.), Nothing, Need (eng.), Oudenos (gr.).

Nap = Avkomling; *Nab* (heb. = Frukt), Nepos (lat.), Neveu (fr.), Neffe (ty.), Näpios (gr. = Barnslig), Nubo (lat.).

Nap = Moln, Himmel; Nebel (ty.), Nebulosa (lat.), *Nephesch* (heb. = Andedräkt), *Nephez* (heb. = Regnskur).

Nar = Man; Nearos (gr. = Yngling), Nurus (lat.), Anär (gr.). Ig-narus (lat. = Omanlig), Arrän (gr.), *Nir* (heb. = Odla), Arare (lat.), *Naar*, *Nghr* (heb. = Gosse, Man).

Nas = Näsa; Nasus (lat.), Nase (ty.), Nez (fr.), Nose (eng.), Nasus (lat.) = Den rinnande (Vaniêek), Nevo (gr.) = Näsos = Ö = Den flytande; Navs (gr.) = Skepp d:o, *Nazal* (heb. = rinna).

La = Gjuta, lösa; Lyo (gr.), Luo, Fluo (lat.), *Lach* (heb.) = Fuktig, flytande, Lacus (lat. = Sjö).

Lak = Ligga; *Lak* (heb. = Tröttas), Lassus (lat.), Lat (sv.), Lanthano (gr.), Liȩ (eng.), Liegen (ty.).

Lak = Läsa, Tala; Lego (lat.) = Läsa och samla, Lesen (ty.), *Lusch*, *Lechak* (heb. = Tugga), Lingo (lat.), Leiko (gr.), Lecken (ty.).

Lak = Locka; Lego (lat.) = Samla; Lesen (ty.), Alicio (lat.). Se ovan. *Laq-at* (heb.) = Lego (lat.) = Samla.

Lam = Bryta; Lame (fr. = Havsbrott), Lam (sv. = Ledbruten), *Chalam* (heb. = Bryta).

Lam = Upptaga; Lambano (gr.), Lämpa (sv.), *Laphath* (heb. = Gripa).

Lank = Uppnå; Langkano (gr.), Erlangen (ty.), *Lakad* (heb. = Fånga), Lingo (lat.).

Lank = Slicka; Leiko (gr.), Slicka (sv.), *Luagh* (heb.), *Lachak*, *Lchk* (heb.).

Lant = Dölja; Lanthano (gr.), *Luth*, *Lut* (heb.). Se ovan!

Lat = Gå; Elevtho (gr.), Begleiten (ty.) = *Chalaph* (heb. = Glida).

Link = Lämna; Linquo, Lictum (lat.), *Laqach*, i Ni. *Nileqach* (heb. = Tagas bort).

Luk = Ljuga; Lügen (ty.), *Luz* (heb.), Louche (fr.).

Luk = Lysa; Lux (lat.), *Lahat* (heb. = Låga), Ljus (sv.), *Hade-lek* (heb.) = Upplyst. Men Light (eng. = både Lätt och Ljus = Leicht och Licht); Letta (sv. = Färga; Lätta = Ljusna), Lyknos (gr.), Levkos (gr.).

Lup = Älska; Lieben (ty.). Se ovan!

Rak = Ordna; Rego (lat.), Arkeo (gr.), *Rakasch* (heb. = Samla), *Arok* (heb. = Ordna).

Rit = Skratta, Reta; Risus (lat.), *Rathecha* (heb.) = Irritation (eng.).

Lak = Lätt; Levis (lat.), Celer (lat.) = *Qal* (heb.), Leicht (ty.).

Lant = Långsam; Lentus (lat.), *Lat* (heb.). Se ovan!

Lap = Halt; Labo (lat.), Leipo (gr.), Limp (eng.). Se ovan!

Rat = Rak; Rektus (lat.), se Rak.

Rat = Snabb, Gärna, lätt; Radios (gr.), *Rus* (heb. = Löpa).

Rup = Röd; Rufus (lat.), Pyrrós (gr. = Rufus invert.), *Chaphor* (heb. = Rodna).

Lank = Äng, Sump; Lucus (lat.), *Achu* (heb. = Äng), Anger, Äng (sv.).

Lap = Vatten; Älv (sv.).

Lap = Lejon; Labo (egypt.), Löwe (ty.), *Lisch* (heb.), Leo (lat.).

Lin = Lin; Linum (lat.), Linon (gr.), Tråd, av Lingo = Binda, *Alam* (heb. = Binda).

Lut = Människa; Leute (ty.), Liod (isl.), Laos (gr. = Folk), *Leom* (heb. = Folk).

Lut = Ansikte; Litr (isl.), An-lete (sv. = Hy, Färg; Letta = Färga).

Ram = Armen; Gren; Ramus (lat.), *Aram* (heb.), Ram (sv. Björnens), Aram (ty. = Arm), Arma (lat. = Vapen).

Rap = Dräng; *Arab* (heb. = Anstifta), Arbeit (ty.), *Rab* (heb. = Mästare).

Ras = Dagg; Ros (lat.), Drosos (gr.), *Deror, Drur* (heb. = Flöde).

Rat = Rot; Riza (gr.), Radix (lat.), Rot (sv.), *Rasch, Rosch* (heb. = Utgångspunkt, Början, Huvud) = *Scheresch* (heb. = Rot).

Rat = Hjul; Rade (ty.), Ratt (sv. Styrhjul), Rota (lat.), *Ruz* (heb. = Löpa), *Rez* (heb. = Löpare).

LINGUA SANCTA

SEX HUNDRA HEBREISKA RÖTTER

(Alla rot-ord ur Gesenius' lexikon hebraicum et chaldaicum I, II, Uppsala 1829; 926 sid. 8:o)

JÄMFÖRDA MED GREKISKA, LATINSKA, ROMANSKA OCH GERMANSKA ORDFRÄNDER.

Hebreiska alfabetet belysande ljudskridningarna.

Om man börjar med den enklaste av hebreiska bokstäverna eller י = Iod, så ljuder den: såsom vokalen I eller E, men även som konsonanten J, vilken ju är ett G-ljud. י = J blir också med lätthet till G (Gimel): י = ג (= G, Gimel).

Vokalen י = i uttalas såsom final ofta som e. Ex.: ובחורי = Ubachure, vilket stämmer med engelska: Lewy = Levve. Ett annat ex.: ודלתי = Vedalthe (icke Thi).

Detta י betraktat som E blir lätt ett V; och för övrigt växla י = i och ו = v, inom hebreiskan. Jalad eller Valad är samma ord; i æthiopiskan och arabiskan motsvaras ofta hebreiska i av v. Nu blir ju I = י genom en förlängning av staven till ו = v, som i grekiskan är υ (ypsilon), vilken är både y och v; (i = v). Om grekiska υ får en prick över sig υ̇, så är den vårt i.

Men i = י blev g = ג. I grekiskan blir g lätt till ng: eggys = enggys och i franskan nasaliseras n till ng: bon = bong. I hebreiskan blir g genom en avrundning till n ג = נ = n (nun). Bokstaven ו = v är ju även b eller p. P tyckes komma till först, på detta enkla sätt: ו = v, ף = p (final). B tager mera omständigheter: ב. Men det finnes ett annat P = פ vilket har kommit från K = כ = פ [Kote = Pote (gr.)]. K själv כ är ju bara ett förstorat, avrundat ג g = כ = k; men även ett avrundat b = ב = כ = k. [T = K = Täko = Tabeo]. Nu blir emellertid n נ till m (final) på detta sätt: נ = n = ם = m (fin.) Men det finns ett annat m = מ som också är ett נ n + ett s = ז = מ. Att detta s ז har något förvant med n visar sig i n (final) ן som liknar ז = s men är längre.

L och R äro ju syskon, såsom synes av detta ר = R; ל = L. Men ר = r liknar ד = d; och ד tecknas i kursiv skrift ד, som med ett påhäng lätt blir ל = L. I chaldeiskan blir också d till l. Azad = Azal. D, R, L alltså förvanta.

D i grekiskan och annorstädes växlar med G och med K (Amerdo = Amergo; Daio = Kaio) men även med L (Dakryma = Lacrima). Eget är att i hebreiskan är K final ך lika med ett utsträckt D = ד; därför kunde även ל = L härledas ur ד = d = ל. Hebreiska D = ד ekvivalerar Ds, Z, T och B. Nu blir ד d mycket lätt till ב b; och ד blir även Th = ת. Detta Th innehåller ett h som är ה; och detta h blir ch som tecknas ח. Hebreiska B är också = M, och uppstår sålunda: ב = b; מ = m.

T = ט synes vara ett ם som öppnat sig och fått ett litet ז s eller z till hjälp; eller är det ett ד = d med ז z (s).

Sch שׁ är ett öppnat ם som fått ett s ז ini sig שׁ: eller ett liggande ש (= ב) K med ז s-ljud, Sk = Sch. Punkteras שׁ så blir det Scho, där grekiska ω = o inträder.

Ajin ע = Gh liknar ett Y som är G-ljud (= J), och kan vara hop-kommet av י = j och ו = v (eller grekiskt y) och genom Y-ljudet förklaras G-ljudet = γ (grek. g). Z = צ tyckes vara ett utvecklat Gh = ע och ע är i arameiska och chaldeiska = Z, צ = Arez (heb.) = Aragh (chald.). [Daio = Kaio; Gnofos = Dnofos. G = D; D = T = Ts = Z; varav G = Z.]

Q ק är ett ו v = כ = k, vilket ju stämmer då Q= ku eller kv.

ם m som nyss härleddes ur n נ kan även härledas ur b ב (membros = bembros) sålunda: ם. Och bokstäverna visa alltså flera ljudvägar, den ena icke förkastande den andra utan tvärtom kompletterande. Till sist den första, men svåraste, א = A, vilken genom punktering kan få ljuden e, ä, i, å (= o). Den liknar både ett X och ett grekiskt k = ϰ som omvänt blir א. K är H-ljud och guttural, men A är också guttural, X är i spanskan Sch = χ grekiska Chi som tecknas X.

Men aleph är äldst. Hebreiska Ch = ח blir i övergång till grekiskan = as, där a synes. Och hebreiska H = ה och Ch = ח medföra a när ett opunkterat ord vokaliseras. Ex. רוח = Ru-ach.

I engelska-hebreiska språkläran uttalas א som å, vilket är O, som är ou och u (i tyskan = o; und = ont (sv.)). Att Alef א har något med h att göra är säkert, ty a uttalas medelst guttur liksom gutturalerna; och intet a kan uttalas utan ett svagt h-ljud. Skytherna kunde icke

uttala ett initialt a utan h, och sade därför Hasty (gr.) för Asty. Denna egenhet finna vi ännu i Roslagen där man säger Hamman för Amman.

Varje grekiskt α är antingen tecknat med spiritus lenis ʾ eller spiritus asper ʿ, svagt och starkt h. Tyska skriftens 𝔄 liknar både א och X.

Och i judarnas nuvarande skriftkursiv tecknas a som ett h = ח = ħ. Aleph har troligen uttalats som ʾα eller ʿα, a^h eller ha. Spåret synes i hebreiska H = ה som med en liten ändring blir 𝔄 = gotiskt A. I chaldeiska blir א final stundom ח där likheten mellan aleph och anglosachsiska ᴀ = A visar sig.

Alephs h-ljud har väl skridit från Ch som i grekiskan är X vilket i spanskan ännu är Ch (Sch). Men x-ljud ligger invid z och ett liggande Aleph är ett Z = ϰ vilket är arabiska Hha ح. Arabiska He liknar även grekiska α omvänt ه = α. Arabiska ا = al blir α = alfa (gr.) om det lägges ner. Alef א vore då närmast grekiska χ omvänt (χ = ch(i)). Detta Chi brukas i grekiska dialekter först för Th: Ornithos = Ornichos. [Jfr aleph = ח (chald.)]. Där synes orsaken varför aleph liknar Z, liggande א; och i gammalhebreiska (chald.-aram.) blir a final stundom th: א = ח. (Se ovan där ה = H liknades vid 𝔄; och nu liknar ח än mera anglosachsiska ᴀ = A.) I chaldeiskan ersättes A ofta av ett h särskilt i slutet av ett ord; ex.: הדא = הדה.

Jonierna begagna ofta ϰ för χ, och detta var min utgångspunkt: א = ϰ (omvänt = ϰ). I grekiskan sättes emellertid χ stundom framför l utan att betydelsen ändras, Liarós betyder Varm och Chliaros också Varm: detta senare har blivit latinets clarus men i betydelsen glänsande. Roten är hebreiska Laor av Or och Le

(Le-Or) »från ljuset» eller elden = Liarós. Oavsett denna derivation, synes grekiska χ kunna sättas prosthetiskt, dekorativt, alldeles som א, och även vara borta. Sålunda heter hebreiska Echad endast Chad på chaldeiska, och i hebreiskan kan man för välljudet sätta a framför; ex.: Zeroagh = Azroagh.

Summa summarum: Aleph är ett a som uttalas med ett lent eller skarpt h. Därför vokaliseras också gutturalerna C, Ch, H, C, Q, ע med a i opunkterad text i ord av två konsonanter; ex.: חד = Chad; och gutturalerna »älska» a-ljudet, detta må sedan skrida till e eller ä.

Hebreisk ordbildning.

Om man ser i ett hebreiskt rot-lexikon, så består ordförrådet allra mest av verbets perfektstam med 3 konsonanter bland vilka Aleph inräknas.

אבל = Abl = Abál = Sörja, lida. Men אב = Ab betyder Fader, Skapare, Välgörare, Upphov, och angives vara ifrån abab = Han har frambragt.

Detta Abál = Lida kan vara antingen från Ab = Välgörandet och Al = Nekandet. Men detta abál kan även vara från A och Bal, vilket Bal också är = Icke. Bal ger nu upphov till: Balagh = Förinta, Belegh = Förintelse, Balaq = Föröda, Bilthi = Intet.

Men Balagh = Förinta ger Lagh, som kan vara Lahah = Utmattas eller Lachak = Förtäras som också är = Förinta. Denna nya rot Chak, Hak ger återigen upphov till Chakar, Chakan, Chakal, Chaqaq, med växlande betydelse. Tar jag då upp de nya trådarna -Kar, -Kam, -Kal, -Qaq, så ledes jag vidare framåt och ut i det oändliga.

Återvänder jag nu till Ab, som troligen är det grekiska Ev = Väl, så visa sig nya möjligheter till växande genom ändrat förtecken.

Bab = Port eller hålet (Bab-el-Mandeb) av Bub = Vara ihålig. Babah = Ihålighet, Öppning [Peh = Mun, Öppning].

Ghab = 1:o Tröskel, Underlag (= Abakus), 2:o Mörker, Moln av Ghabab = Vara tjock, tät; Ghub = Dunkel; Ghuph = Fördunkla, förakta; Ghabad = Arbeta.

Dab = Smälta, Försmäkta (Tabescò, Tapeinóo).

Schaab = Ösa (Schöpfen).

Nabab = Borra, Urhålka, av Bub = Vara ihålig (Navaren = Borren).

Nub = Knoppas av Abab = Frambringa (Nubo = (lat. giftas)).

Saba = Supa (Saufen).

Gab = Välvt (Gibbus).

Gob = Grop; Gap (sv.).

Gabah = Vara hög. Heben (ty.).

Gub = Skära. Kypto (gr.).

Hab = Giv, av Jahab = Geben (ty.).

Seb = Varg, antingen av Sabach = Slakta eller Sib = Vara grå (= Gråben = Vargen; Sjubben = Grå tvättbjörn).

Tab, **T**ob = Vara glad, God. Ab = Välgörandet, Ev (gr.) = Väl.

Chabab = Älska av Abab eller Abah.

Chabal = Fördärva av Balagh = Förinta, Bal = Intet, eller Abal = Lida (Übel (ty.)).

*I*ab = Åtrå av Abah = Åtrå, Chabab = Älska.

*L*ab = Brinna, törsta av Le-ab eller av abah = Åtrå (aveo), Labba = Låga, Leb = Hjärta, Liv (Leben ty.).

*Q*abab = Förbanna; av Abab = Älska med ett deterioriserande Q.

*R*ab = Mycken, Stor.

*

Man ser visserligen hur betydelsen ändras med förteckningen, men en ny rot slingrar sig in på samma gång, vilket öppnar utvägar till det oändliga, och gör språkets rikedom omätlig.

Vi skola nu se till huru ett verb utvecklar sig till nomen och huru detta återigen flekteras. Verbet Ragál = Gå omkring, troligen av Ghal = Stiga, Hallomai (gr.) = Löpa; men även Ragagh = Bäva, Ragaz = Råka i oro, Rakal = Stryka omkring, Ruz = Löpa, kunna vara med, Rakáb = Fara. Detta Ragal heter även Ragar och där kunde latinets Rugo, Ruo vara med; men invid Ragál står nog svenska Ragla.

Nu böjes först verbet i oändlighet, att man knappt kan följa dess utflykter. I participium heter det Rogel = Kringlupen; i infinitivus Raggel = Att löpa, med suffix Ragglah. I futurum: Ieraggela = Han skall löpa; i participium pluralis: Meragglaim av sing. Meragel = Spion.

Därpå bildas substantivet Regel = Fot, Ben = Grallæ (lat.) = Styltor; Garrulus = Pratsjuk emedan Ragál även betyder Skvallra. Beragel = i Foten; Ragli = min fot, Leragli = åt min fot, Raglenu = vår fot; Ragleka = din fot, Raglam = deras fot, Ueraglai = och mina fötter,

Leragleka = av dina fötter etc. I släkt med detta är tyska Ralle = Kornknarren, Gryllus, Grallus, Rallus (lat.) = Syrsan (såsom pratmakaren), Rail (eng.) = Vattenrallen (emedan han som Vadare = Steltzvogel, går på Styltor = Grallæ). Franska Railler ställes invid holl. Rallen, Rellen = Pladdra, sv. Raller (icke Rallare av Rails), Grollen (ty.), Grille (ty.), Griller (sv.).

Söker man roten till allt detta, så uppgives (Meier) det vara רך = Rk eller Rak = Svag. Men i Roghel (parti av Ragál) visade sig ett nytt ansikte, ty Rogh = רע är dålig, Rascal (eng.), och står i sammanhang med »förtala»: Ragál. Men ריך = Rik, är också dåligt, tomt, Xäros (gr.), Rai (gr. = Falsk), Rugio (lat.), Arg (sv.), Rukia (goth.), Roga (skr. = Sjukdom), Rog-fubben (gammal sv.), Rotzo (gr.), Ryczu (ry.).

Men Rosch, Rusch, Resch (heb.) = Vara fattig, usel = Rákos (gr. = Trasig), Rysós (gr. = Skrumpen), Ruskig (sv.). På detta sätt föres man omkring i en labyrint av ord där alla språk påträffas. Dessa hebreiska rötter av tre konsonanter äro liksom matriser i vilka man gjuter, och emedan de äro vokallösa, finnes sömsmån för all slags skarvning och tråckling.

Om man tager roten Pg och reduplicerar till = Pagag, så betyder detta Han slog. Därav grammatikans vanliga paradigm: Pakád, som är latinets Pepigit. Pakod är grek. Pägnyo, Puked är = Pykatzo (gr.), Pugilare (lat.), Pauke (ty.), Puka (sv.); Pokdi är Pochen (ty.), Buck (eng.), Baka (sv.), Box (eng.), Bock (sv. = Boxaren).

I passivum böjes Pakád men med ny betydelse: Saknas, hemsökas, straffas.

Niphkod: Poena (lat.), Inopia (lat.), Punir (fr.), Nipto (gr. = Försona).

Hiphked: Hapto (gr.), Häfta (sv.), Capto (lat.).

Jiphked.

Därpå: Pukkad, Hiphkid, Haphked i Hi, med betydelsen: Insätta, anförtro, deponera. Där visa sig Pepoitenai, Apodeiknymi, Psefitzesthai o. fl.

Vokalharmoni och punktering.

Detta är ett långt och svårt kapitel, som jag dock, genom nedskrivningen av även omogna undersökningar, hoppas utreda.

*

Hebreiskan uppgives ursprungligen ha begagnat de tre vokalerna א, י, ו = a, i, u. Men a kunde uttalas å, ä, e, alldeles som i engelskan, och beroende uttalet på om a var kort eller långt, eller ock på de omgivande konsonanterna.

י = I kunde bli e, men även u därför att י och ו möttes i ett svävande y, och י och ו avlöste varandra ogenerat. [Jfr engelska: Minute = Minnit: u = i.] ו = U kunde uttalas ou och därför som o eller u (jfr tyska u = o; Und = Ont). Men i ou blev u till i, och o blev å.

Dessa matres lectiones voro ju tillräckliga, tycker man, då vokalens ställning angav dess ljud, liksom i engelskan, där a äger fyra ljud; fate = fät; bald = båld; far = far; fat = fett (ungefär). Här sväva uppgifterna och synas opålitliga. Gesenius säger att de tre vokalerna voro otillräckliga, och att därför punkteringen infördes. Detta skulle ha skett omkring 700 efter Kristus, då litteraturen för 700 år sen upphört, och då Septuaginta genom grekisk översättning av Gamla Testamentet fixerat uttalet.

Ser man nu till punkteringen, så finner man den emellanåt onödig, eller vilseledande.

Ser jag på ordet אֱויל = Ävil, så står där Ävil även om jag tar bort punkterna, ty ordet betyder Ont och heter på engelska Evil, sacks. Efel, holl. Eurvel, ty. Übel, grek. Favlos, lat. Vilis, Fæl (no.), Ful (sv.). Latinaren tog bort a och begagnade ויל = Vil som rot. Greken gjorde en metatesis och uttalade ו som F; Avi = Favlos (i = v). Men engelsmannen uttalade korrekt Avil som Evil, emedan A var kort. När nu opunkterad hebreiska אויל blir Evil (ävvil), vartill tjäna då de överflödiga punkterna?

En annan uppslagsända! När översättarna av LXX fingo se ordet סדם = Sdm, så kunde de ha skrivit Sadam, Sedem, Sidom o. s. v., men nu skrevo de på grekiska Σόδομα = Sodom. Men nu skriver den punkterade Bibeltexten סְדֹם = Sedom. Då frågas ju med vad rätt man nu skriver Sedom, när de 70 uttolkarna skrevo Sodom? Det har svarats att de 70 ägde utskriven text, då Sdm skulle ha stavats סאדאם eller סודם där ו läsits som o och ändelsen på grund av vokalharmonien fodrat dm som *dom*.

Jag finner det rimligare att rabbinerna som handhade skriftspråket skrevo med abbreviaturer såsom alla fornfolk; och att efter alla exilerna och förfallet uttalet råkat i glömska, och att därför vokaliseringen med punkter restaurerade den abbrevierade texten. En annan konjektur är den, att uttalet ändrats under århundradena, och att punktisterna moderniserade uttalet. Men detta är bara gissning. Punkteringen själv är ju en abbreviatur. Ex.: סך = Sk uttalas Sak = punkterat סַך där _ betyder

a. Så skrevo också våra munkar med liknande abbreviatur eū = eum.

Men detta är icke abbreviatur: צידה. Där står Zida, ty h skall i regel ersätta finalt a, eller h skall vokaliseras med a. Men Zida uttryckes punkterat så: צֵידָה. Under Z står .. som är e, och uttalas, under det i anses stumt. Detta är ju orimligt och man får väl tänka sig att ei uttalas som i liksom i engelskan: rec*ei*ve = rec*i*vv. Onödigt är tecknet ָ under ד, då h = ה redan är ett a.

Om man ser på ordet אתן = Athn, så uttalas det Ethan, emedan det även skrives איתן = Aithn, där man får antaga att ai uttalats som e liksom i franskan ai = e, ä. Eller ock uttalas a som e emedan det här är kort. I verbet אתן = Athán, uttalas däremot א som a emedan det är långt eller emedan ת = th fordrar a, och vokalharmonien begär ett nytt a i ändelsen.

אן = An uttalas däremot On (ån), emedan det även skrives און = Aun, där Au = O (å) som i franskan.

Skriver jag אם, så vet jag icke om det är Em = Moder, Im = Om, Om = Folk. Genom punkteringen får jag veta det; och detta är reson.

אִין = Ain står där opunkterat, och punkteringen förefaller onödig.

ָיו = Där står Aju, men uttalas av. Antingen är i stumt, eller får man tänka sig ett engelskt svävande e-ä-a-ljud, som i Fat, vilket här i hebreiskan bildas av ai, som i franskans ai.

י final kan uttalas som i eller e.

דברי = Dbri, men uttalas Dibbre, punkterat דִבְרֵי.

Varför man läser Db som Dib beror väl av finala i som fordrar i till första stavelsen, men varför i final sedan blir e vet jag icke.

יהי = Ihi, men punkterat יְהי = Iehi.

דבריו = Dbriv, uttalas Debarav, alltså iv = av, vilket är omöjligt. Antagom Debarev, så går det ihop.

בית = Bith uttalas Beth, men punkteras till Baith בִַית, där punkten under i är överflödig. Härledes från

בוא som skrives Bua men uttalas Bo, då ו punkteras och a blir stumt. I imperfektum (futurum) heter det Jabo = Ibo (op.), som är latinets Ibam eller Ibo. I hi perf.: Habia, som är spanska Habbia men även Habath, Habatha (op.), som är latinets Håbet, då verbet Bua = Bo betyder gå in, flytta in, bebo. Här föreligger ett intressant fall, eller två. Först synes isländska Búa i בוא opunkterat, varav man kunde tro att isländarna fått sitt Búa så tidigt att hebreiskan uttalades opunkterad. (Jfr sanskrits Bhu = Bauen ty.). Emellertid, för att icke lockas ut i oändligheten, avbryter jag och återvänder till Bith vilket uttalas Beth, men stavas Baith. Om Bith uttalades Baith, så hade vi engelskans långa i = ei; ex.: Bite = Bejt. Då frågas: har hebreiska B först vokaliserats med e och j betraktats som konsonant? Men då borde ת i slutet ha vokaliserats med a och ordet ha hetat Baitha. Analogi = את = Ath = Attha.

Ordet vokalharmoni har här fallit ett par gånger, detta betyder som bekant en lag för välljud som härskar i finska, turkiska, ungerska och mongoliska språk; så förstått att ett osammansatt ord endast får hålla vokaler av samma slag, hårda eller mjuka. I turkiskan synes dock slutvokalen stundom bestämma den föregående.

Även i hebreiskan skymtar ordet vokalharmoni, men

blott flyktigt; i arabiskan talar man i förbigående om bokstävernas *affinitet* och *repulsion*, om *compatibiles* och *incompatibiles*.

De få regler för hebreiska vokalharmonien jag kunnat hopleta äro följande.

En lång vokal övergår till en *närbesläktad* kort i sammansatt stavelse, som förlorar tonen. Ex.: Schakár = Han drack; Schékar = Dryck; men dryck heter även Schikku. I det första taget blev a till e; i det andra blev i till u, som stämmer med regeln: i och u växla.

Rusch = Fattig blir Resch = Fattigdom. U blir e därför att u = v håller e-ljud.

Akál = Han har ätit; Okal = Han åt; Neekal = Han har ätits; Heekil = Han har låtit äta; Okel = Mat, även Akila eller Akklah. I första fallet blev a till å (obs. o = å), alltså kortare än a.

Detta stämmer, men svävar. Och hur osäkert systemet är visar sig när regler korsa varann. Det finns nämligen en regel som säger att gutturaler älska a-ljud. När Akál blev Heekil försvann a-ljudet oaktat gutturalen k stod kvar. När Schakar blev Schikku, på samma sätt.

Det finns i chaldeiskan ett par ljudregler, som äro goda att minnas.

1:o א, ת, י, נ = Athin (A, Th, I, N) taga kort a eller e (som är samma sak) framför gutturaler = C, Ch, G, K, Q, Gh.

2:o M fordrar e framför gutturaler.

En annan hebreisk regel lydde så: att alla rotord av två konsonanter vokaliseras med a (liksom i sanskrit). Denna regel håller bättre, men är icke utan undantag.

Konjunktionen *och*, som dock är en ligatur endast, uttryckes med bokstaven ו (vav = v) som kan antaga flera olika ljud, beroende på följande bokstäver. Sålunda

heter »Och Jorden» = Vehaarez av ו och Ha-Erez. Ha-Erez blir först Haarez. ו framför blir ve.

Men med Bohu blir ו till Va, Vabohu. Med Berakim blir ו till u = Uberakim. Med Ihi (Jehi) blir ו till Vi = Vihi.

Regeln är denna. ו (= u, v, i) blir U framför B, M, P. Men med Bohu blev ו = Va; Vabohu.

Stämmer alltså icke!

Även här råder en sådan förbistring, att man varit betänkt på återinförandet av vokalerna och punkteringens borttagande (antipunktisterna).

När jag t. ex. i Genesis 3 får läsa att »Ormen var listigare etc.» så heter listig עָרוּם = Ghrum men punkterat = Gharum. Slår jag i lexikonet får jag flera stavningar av samma ord: Gharum, Gharam, men även Garam med G.

Ser jag nu på alla avledningar till andra språk, så får jag av det punkterade Gharám = Vara listig eller elak: Agrios (gr.), Orgä (gr.), Iracundus (lat.), Gram (ty.), Harm (sv.), Aigre (fr. = Agrios gr.). Men läser jag opunkterat = Ghrum, så får jag Grum (dan.), Grym (sv.), Grimm (ty.). Då uppstår frågan huru ett rotord Ghrm blivit i olika språk olika utläst. Och när jag ser grekiska språket begagna så ofta metatesis Gharam = Agrios, och Orgä, har jag undrat om sanskrits egendomliga metod att i vissa fall läsa den efterföljande vokalen före konsonanten även begagnats i hebreiskan på något stadium. Sanskrits Arka stavas sålunda AKA (R ovanför) = Akar. I hebreiskan äga vi exempel i כח = Koach i st. f. Kocha, o. fl.

Vi sågo förut att hebreiska Ävil = Evil (eng.) blev Favlos (gr). Skulle greken ha läst V före A i Avil,

och Agh i st. f. Gha i Gharam? När sanskrit skall skriva Vir, så sättes Ivr = विर.

Ovan har jag antytt att de hebreiska rotorden voro utan vokaler därför att de tjänade som matriser för all världens språk, och att de därför kunna uttalas med vilken vokal som helst. Därför uttalas än i dag hebreiskan på så många sätt som det finns nationer. Sålunda uttala franska och tyska judar alla Kamez a = ָ som å; alla ryska göra ֵ (= e) till diftong = ei (liksom gottlänningar); וּ = u = y; וֹ = å = eu, öj; ֻ (u) = i. De polska uttala Kamez a = u (o svenskt), וֹ = (å) = oj; וּ = (u) = i. Dessutom uttala alla ת (th) som ss.

Det obegripliga med de polske är att de behålla den strängaste punktering, men diftongera och dekorera på slaviskt sätt. Beth = Hus heter Beiss; Levi = Leiwi; Bath = Dotter = Bass. Haschschh = Huischu. Ben = Son = Bein. Tob = God = Toju. [Våra gottlänningar diftongera även; ex.: Ek = Ejk (jfr ty. Eiche)].

Av allt detta torde framgå att uttalet av hebreiska är likgiltigt (ackomodation), men att man av praktiska hänsyn bör tala sitt lands språk, om man nämligen vill tala hebreiska. Men vi Icke-Israel, vi vilja icke tala, utan lära oss läsa Vetus eller Bibelns Gamla Testamente. Nu är saken så att man till exempel kan läsa en kinesisk text, utan att kunna ett enda ords uttal. Så långt bör man icke gå med hebreiskan; därför ha engelsmän uppfunnit en norm för att läsa opunkterat. Det finns ett annat sätt: och det är att förbise punkteringen och läsa ogenerat som där står. 1:a Genesis läses så här: Opunkterat: Bräschith Bra Ălhim Ăth Hasschamim V-ăth Har-z.

Punkterat: Bereschith bara Elohim Eth Hasschamajim Veeth Haarez.

Detta senare är ju vackrare och högre musik men för Bibelläsaren icke nödvändigt.

[I Scherpings Hebreisk-Svenska Grammatik, Skara 1754, anmärker Författaren också, att man även kan läsa Bereschis boro i st. f. Bereschit Bara.]

Att söka en svensk norm för lekmannen kan jag icke (vår Synagoga har den tyska) i hast, men jag skall översätta ur en engelsk,* där konsten att läsa opunkterat läres på detta sätt.

1:o Där inga vokaler äro utsatta mellan två konsonanter, vokaliseras med kort e: דבר = Deber.

[Regeln är bra, men i svenskan bör ett kort svävande a vara bättre, då det motsvaras av engelska a = fat = f$\overset{e}{a}$t.]

2:o Uttala de utskrivna vokalerna långa, och de icke utskrivna korta.

3:o He = ה framför en konsonant uttalas Ha: הר = Har. Chet ח följer regeln för He. חר = Char.

4:o ו (Vav) final = långt u + ou. לו = Lou.

ו framför B, M, P = u ומלך = Umelek.

Framför andra bokstäver är ו = ve, bildande en stavelse för sig. ואני = Ve-ani.

I andra fall ljuder ו som långt å: תורה = Thårah (= Thorah).

Om två ו mötas blir det första v, det andra å. וום = Våm.

5:o י (Iod) uttalas som J (Y engelska), 1:o som initial: יהגו = Jehagu. 2:o När י har ו framför sig: וישג = Ve-yescheg. [I svenskan Vajescheg, som är detsamma.] 3:o framför en vokal אליו = Al-ju.

* W. Penn: How to learn to read The Hebrew Bible without Points. London, Samuel Bagster and Sons. 15 Paternoster Row. 1873.

י efter en konsonant och icke stående i början av ordet uttalas det i: מי = Mi.

6:o ב, ה, כ, ל, מ, ש = B, H, K, L, M, Sch äro servila prefixer och betyda ב = i; ה = bestämda artikeln; כ = liksom; ל = till; מ = ifrån; ש = Som. Dessa uttalas som särskilda ord framför הארץ = Ha-arez = Jorden; בארץ = Be-arez = från jorden. כארץ = Ke-arez = liksom jorden.

ך = K i slutet av ett ord, med betydelsen Dig, tar ett kort a. ארצך = Arezka = din jord.

7:o פ = P, i början av ett ord uttalas som P. Men om föregående ord slutas på א, ו, י = a, u (v), i eller om P icke är initial, blir det Ph = F.

[När ת = th uttalas som th eller t är onödigt för oss att veta.]

8:o א uttalas som å. לא = Lå. Men följer H-ljud blir det a. לאה = Lea. ל vokaliseras först med e = Le. א framför ה blir a = Lea.

Detta är ju i sin enkelhet dock en norm. Och med punkteringen bortfalla de obegripliga konjugationerna av verben, vilka icke existera i verkligheten utan endast äro utkonstruerade, och till stor del obehövliga. En gammal engelsk grammatika (Robertson), som jag äger, konjugerar endast perfektum och futurum, samt refererar imperativus och participium, förklarande att så böjas alla verb i alla modi, när man fått karaktärsbokstaven klar.

Med dessa två hjälpkällor, Penn och Robertson, vill jag framdeles utarbeta en liten hebreisk grammatika för lekmän, som icke skola taga examen, utan vilja läsa Vetus. Det blir en Biblia Pauperum, men det är så det bör vara, ty de skriftlärdes myggsilning med punk-

teringen är en förbannelse och synes icke tillkommen att göra skriften tillgänglig utan tvärtom..

Företaget att undvika punkteringen kunde synas orimlig, om icke vi visste två saker: att intill år 700 efter Kristus fanns ingen punktering, och att Mosaiska Församlingen än i dag läser sina andaktsböcker opunkterade.

אב ***Ab*** = Fader, Skapare, Välgörare, Försörjare.
Abab = Frambringa; Eb = Grönska, Frukt.
Avus (lat.).
Ev (gr. = Väl).
Ovum (lat. = Ägget, Upphovet), Opson (gr.), Ofelos (gr.).
Avla (sv.).
'Äbä, 'Äbós, 'Äbasko (gr. = Bli manbar).
'Äpios (gr. = Vänlig).
Abros (gr. = Ymnig).
Abol (sv. = Gröda), Apel (sv.).

Abas = Föda, Nära.
Cibum (lat. = Mat).
Bosko (gr. = Beta).
Pasco (lat. = d:o).
Vescor (lat.).

Abah }
Ahab } = Vilja, Begära, Älska.
Jaab }
Aveo (lat.).
Habeo (lat.).
Ävlas (sv.).

Ahir = Stark.
Eber (lat.).
Vir (lat.).
Ferus (lat.).
Vir-tus (lat.).
Obrimos (gr. = Stark).

אד ***Ad*** (op.) = Ånga, Moln, Dimma.
Ed (p.).
Aid (chald.).
Ud (d:o).
Udus (lat.).
Madidus (lat.).
Mydáo (gr.).
Hyd-or (gr.).
Unda (lat. nasal.).
Athmós (gr.).
Athmen (ty.).

אוד och איד ***Od*** = Böja, Belasta, Vara Stark.
Aud (op.).
Outatzo (gr.).
Odynäo (gr.).
Dynamis (gr.).
Odium (lat.).

Od = Orsak, Angelägenheter.
Aud (op.), (Gh)al Odoth = För skull = Quod (lat.).
Aitia (gr.) = Jud-icium (lat.).
Hidryein (gr. = Grunda).

אוד ***Ud*** = Eldbrand.
Aud (op.).
Ustum, Uro (lat.).
Atzo (gr.).
Vidr (isl.).
Ved (sv.).

אוה ***Av*** = Tjuta.
Ai = Skrik.
Aiaitzo (gr.), (V = I; ו = י).
Vagio (lat.).
Ejulo (lat.).

אוֹת ***Oth*** = Tecken; Varning; Borgen; Förebild; (Samtycka).
Auth (op.) = Oveth.
Vad-imonium (lat.).
Vittna (sv.).
Idéa (gr. = Förebild).

אוּל ***Ul*** = 1:o Buk; 2:o Mäktig, Förnäm; Al (heb.), El (heb.).
Aul (op.).
Veles (lat. = Krigare).
Validus (lat.).
Ge-walt (ty.).
Väldig (sv.).
Aliskomai (gr.).

אוֹן ***On*** = Rikedom, makt.
Aun (op.).
Hun (op.), Hon (p.) = d:o.
Oneomai (gr.).
Gewinnen (ty.).
Bona (lat.).
Evne (dan.) = Aun (heb.).
Honor (lat.).

און ***On*** = Möda, Bedrägeri, Intighet.
Aun (op.).
Aven
Onus (lat.).
Ainiao (gr. = Plåga).

אוז ***Uz*** = Tränga, Driva, Ila.
Awz (op.).
Az (part.).
Othein (gr.).
Zevo (gr.).

Vexare (lat.).
Festinare (lat.).
Pietzo (gr.).
Vici, av Vinco (lat.).
Vis (lat.).
Iskys (gr.).
Usque (lat.).
Utor, Usus (lat.).
User (fr.).

אור **Ar** = Ljus, Glädje, Lycka, Liv, Sol, Lärare.

Aur (op.), Lysa, Härlig, Trösta, Glädja, Tända, Dagas.

Avr (op.), Aurora (lat.), Evros (gr.), Aurinko (fin. = Solen), Uro (lat.), Ornare (lat.), Hormä (gr. = Eldig), Gorgós (gr. = Eldig).

Ur = Eld, Ljus, Rätt, Sanning.

Aur = Pyr (gr.) { Faos, Fos (gr. = R = S; Hippor = Hippos), Aor (gr. = Svärd), Phaor (gr.).

Därav:

Jeor = Jubar (lat.), Jour (fr.).

Haor, Heir } = Kairein (gr.), Heureux (fr.), Oaritzo (gr.).

Maor = Merus (lat.), Meridies (lat.), Marmareos (gr.), Mairo (gr.).

Naor = Nearos (gr.).

Paar = Pryda = Purus, Pareo (lat.), Pretiosus (lat.), Parure (fr.).

Moreh = Lärare; Mores (lat.).

Orah = Ljus, Lycka.

Aurh (op.) = Heureux (fr.).

Limor = I lysandet; Lumen (lat.).

Oroth = Grönsaker; Urter = Örter (sv.), Kräuter (ty.), Kortos (gr.).

Aor = Avr = Rätt, Sanning; Verus (lat.), Orthós (gr.), Eritzo (gr.), Aretä (gr.).
Thorah = Läran, Uppenbarelse; Theorein (gr.).
Aor, Or = Liv = Hora (lat. = Tid), Ora (gr. = Tid, Ungdom).

אח ***Ach*** = Broder, Släkting, Vän, Nästa.
Oikeios (gr. = Husfolk).
Ekeinos (gr.).
Ecquis, Quisque (lat.).
Vic-inus (lat.).

אט ***At*** = Sakta, Långsam, Mild. Subst. = Viskning. Plur.
Ittion = Timidus (lat.), Metuo (lat.).

Även:

Leat, Laat = Lat (op.).
Meat (heb.) = Mitis (lat.), Para-Mythia (gr.).
Lentus (lat. nasal.)
Lathra (gr.).
Lateo (lat. = Dölja).
Lat (sv. = Långsam).
Lætus (lat. = Mild).
Hetairos (gr. = Vänskaplig).

אי ***I*** = Ö, Kust.
Ai (op.) av Avah.
Ey (eng.).
Aigialos (gr.).
Gaia (gr. = Dal, Land).
Ö (sv.).

אים ***Im*** = Moder, Huvudstad.
Am (op.).

av

Aman (heb.) = Vårda, Nära.

Därav:
Ammah (heb.) = Piga.
Amma (sv.)
och sedan
Emun (heb.) = Trohet, Fast.
Manere (lat.).
Munire (lat.).
Moneo (lat.).
Memini (lat. behålla i minnet).
Minnas (sv.).
Minne (gam. ty.) = Kärlek.
Amenus (lat.).
Mimnesko (gr.).
Immunis (lat.)
Mundus (lat.).

אם
עם ***Om*** = Folk, Stam.
Am (op.).
Ummim.
(Gh)am = Samling.
Leom = d:o.
Gham (heb.) = Hama (gr.), Hom-ines (lat.).

אף ***Aph*** = Fnysande, Vrede, Näsa.
Eifer (ty.).
Iver (sv.).
Hapto (gr.).
Pnevo (gr.).
Næv (sv. Näbb, Näsa).

אש ***Åsch*** = Eld, Glöd, Glans.
Aisch.
Aitzo (gr.).
Æsche (ty. = Aska, Glöd).
Aska (sv.).
Ässja (sv.).

[Ignis (lat.) av Ajin, Ghin (heb.) = Sken, Öga = Avgä (gr.).]

את ***Eth*** = Hacka.
Ath (op.).
Etho = Bita = Estiein (gr.), Edo (lat.), Ätsa (sv.).
Ethim = Etsa; Temno (gr.).
Ithim = Snida; Skitzo (gr.).

יום ***Jom*** (heb.) = Dag = Tid.
Diem (lat.)
Hämera (gr.), Hamera (ark. gr.).
Ævum (lat.), Jam (lat. = i Dag).
Aion (gr.).

יג ***Jag*** (heb.) = Skovel, Agnymi (gr. = Bryta).
Ligo (lat.).
Hacke (ty.), Ogkos (gr.), Egge (ty.), Haken (ty.).
Agh (skr.), Akéo (gr.).
Jagab (heb.) = Plöja, Bonde.
Jagagh (heb.) = Arbeta, tröttas.
(Georgos (gr.)?)
(Erga (gr.)?)
Ager (lat.).
Ago (lat.).
Gaia (gr.).
Hacken (ty.).
Jugum (lat.), Juka (goth.), Yoke (eng.).
Keo, Keatzo (gr.).
Agogä (gr.).

יש ***Josch*** (heb.) = Ägodelar.
(Ascher = Rik) = Reich (ty.).
Isko (gr.).
Ekomai (gr.).
Eiga (isl.).

Jesch (heb.) = Vara, bestående.
Isch.
Esse (lat.).
Ist (ty.).
Is (eng. = Är).

יאת ***Jath*** = Till.
את ***Ath.***
Ad (lat.).
Ad (dan.).
Åt (sv.).
Eis (gr.) = Jath (heb.).

יאב ***Jab*** (heb. op.) = Åtrå, Böjelse till (hava).
Jaab.
Apaitein (gr.).
Peto (lat.).
Opto (lat.).
Jubeo (lat.).

יאל ***Jal*** (heb. op.) = Dum, slö.
Jaal.
Alä (gr.) = Vansinne, Irrfärd.
Alienus (lat.).

יאל ***Jal*** (heb. op.) = Vilja.
Jaal.
Horil
Hoel.
Vijoel.
Volo (lat.), Wollen (ty.).
Bulevo (gr.).

יאר ***Jar*** (heb. op.) = Flod, Ström.
Jeor.
Jaor.
Jeorim.

Reoma (gr.).
Reo, Revo (gr.).
Järwi (fin.).

יאש **Jasch** (heb. op.) = Förtvivla, Förloras.
Jaasch.
Gäckas (sv.), Hisco (lat.), Khasko (gr.).
Diakeisthai (gr.).
Cassus (lat. = Tom, berövad allt).
Cassé (fr.) = Kasserad (sv.).

יד **Jad** (heb.) = Hand, Tass, Makt, Sida, Del, Monument.
Iad av Iadah, Hada (heb.) = Hendo (lat.) = Hand (sv.).
Handano (gr.) = Tillfredsställa = Gå till handa.
Id (op.) = Idoneus (lat.), Dynamis (gr.).
Idog (sv.), Duga (sv.), Tyktós (gr. = Duglig).
Iod (heb.) = Iotäs (gr. = Kraft).

יון **Jun** (heb. op.) = Slamm, Smuts.
Ion, Ifn = av Javan = Sjuda, Jäsa, därav Jin = Oinos (gr. = Vin).
Javen.
Jeven.
Hefe (ty.) = Ifn (heb.).

ים **Jam** (heb.) = Hav, Sjö, Väster, Medelhavet.
Im (op.) = La Im = Limnä (gr. = Sjö).
Jammim (pol.).
Hajam.

B, P, V, F.

Lippenton = Hebung und Senkung.

פה **Po** (heb.) = Här.
Pou (gr.).
Ubi (lat. invert.).

פג **Pag** (heb.) = Omogna fikon.
Ficus (lat.).
Feige (ty.).
Sykon (gr.), B = Z; Zello = Ballo. P = B och Z = S ergo P = S; och Pag = Syk.
Svakva (skr.)

פה **Peh** (heb.) = Mun, Mynning, Svärdsegg, Brädd, Läpp.
Pum.
Pon.
Peirao (gr.).
Aperire (lat.).
Fauces (lat.).
Pinna (lat. = Kant).

פוג **Pug** (heb.) = Vara kall, Slapp, Böjas.
Puk (skr.), Pakys (gr.).
Psykros (gr.), Págos (gr. = Is, Frost).
Piger (lat.).
Fægr (isl.).
Biegen (ty.).

פוט **Put** (heb.) = Förakta.
Puto (lat.).
Futo (lat.).
Refuser (fr.).
Futilis (lat.).
Typto (gr. invert.), Bythitzo (gr.).
Tapto (gr.).

פוך **Puk** (heb.) = Smycke.
Poikilos (gr. = Brokig), Pulcher (lat.)?
Putz (ty.) = K = G; G = Z (arameiskan), K = Z; Puk = Putz. G = Z (jon., dor.), Oligon = Olizon.
Bague (fr.).

Bacca (lat. = Pärla).
Buckla (sv.)?
Pykatzo (gr. = Gömma).
פול ***Pul*** (heb.) = Gömmas.
Pilo (lat. = Stjäla).
Piller (fr.).
Velo (lat.).
Fallo (lat.).
Pylóo (gr. = Stänga).
Pylä (gr. = Port).
Lypéo (gr.).
פול ***Pol*** (heb.) = Böna.
Pul (op.).
Bulla (lat.) = Pulla (sv.).
Lupinus (lat. = Vargböna), invert. Pol, Pul, Lup. [Lupinen har intet med Lupus att beställa.]
פון ***Pun*** (heb.) = Gå ned, vara rådlös, förtvivla.
Pono (lat. = Ponente it. = Solens nedgång).
Ponos (gr.).
Ponéo (gr.).
Punire (lat.).
Fundo (lat.).
Faner (fr.).
Vanus (lat.).
Un- (i ty. = Unsinn etc.; Van i sv. Vansinne).
פוץ ***Puz*** (heb.) = Krossa, Jaga Spränga.
Paschag (heb.) = Bosch heb.) = Peccatum (lat.) = Synd.
Fæces (lat.).
Vastare (lat.).
Pestis (lat.).
Pungo (lat.).
Posco (lat.).
Patein (gr.).

פוק **Pusch** (heb.), Galoppera, Vanka = Paitzo (gr. = Leka).
Puk = Puk (skr. = Fly), Fugio (lat.), Fevgo (gr.).
Pik = Darra, Bäva.
Haphak = Vända.
Mico (lat.).
Pavor (lat.), Pausa (lat.).
Peccare (lat.).

פור **Pur** (heb.) = Lott.
Poro (gr. = Av ödet tilldelt).
Fors, Sors (lat.), Fortuna (lat.).
Pars (lat.).

פח **Pach** (heb.) = Nät, Snara.
Pagä (gr.).
Fascis (lat.).
Pedica (lat.).

פיד **Pid** (heb.) = Olycka.
Pathos (gr.).
Pid (skr. = Plåga).
Pasko (gr.).
Vitium (lat.).
Patéo (gr. = Trampa).

פן **Pon** (heb.) = Hörn.
Pina.
Pan (fr.).
Pannus (lat.).

פס **Pas** (heb.) = Extremiteter, Fot, Hand.
Pes (lat.).
Pous (gr.).
Fuss (ty.).
Fot (sv.).
Bhad (skr.).
Vad (skr.).

פת ***Path*** (heb.) = Smula (av Bröd) = Psix (gr.).

Pittho = { Pat (skr. = Dela), Partare (lat.). / Patta (skr. = Ett snitt).

Pitthim = Putidus (lat. = Småaktig, orätt fr. puter).

av: Pathat (heb.) = { Dela; Favlós (gr. = Småaktig). / Bryta; Tapeinós (gr. = Småaktig).

Patéomai (gr.) = Äta; Petty (eng. = Liten), eller Smaka; *Petit* (fr.).

Patéo (gr.) = { Trampa. / Nöta ut.

Patätäs (gr.) = Utnött.

Diez' härledning av franska Petit synes orimlig. Det skulle börja med Pito (sp.), Spitziges Hölzchen; sedan altfr. pite, namn på ett litet mynt, sedan pete = småsak.

Ett så vanligt ord kan icke äga en så ovanlig härkomst. Det hebreiska Path i dess avledningar Pittho, Pitthim synes också i det spanska Pito, sedan i milanesiska Pitin, Sardiniens pitieu.

Latinets putidus, småaktig, behöver icke komma från puter = rutten.

Italiens piccolo kan Diez icke heller derivera lika litet som spanska pequeño, vilka båda dock kunna vara förvanta med hebreiska Pik (Piach [punkt.] eller Puach), som betyder Stoft och Aska eller något obetydligt. Latinet Pauca erinrar om heb. Puach, Puk (op.), Pulvis och Pusillus utan att de därför behöva vara fränder.

פר ***Par*** (heb.) = Tjur, Offer.

Tavros (gr.) = P = Pt; Polis = Ptolis; Pt = T; P = T; Pempe = Pente.

Taurus (lat.).

Tjór (isl.).

Far (sv. i Fader, Fargalt o. s. v.).

פתי **Pthi** (heb.) = Dårskap.
Pethi.
Fatuus (lat.).
Ftisis (gr.).
Ptesso (gr. = Frukta).
Atopos (gr.).
Ftio (gr. = Förgås).

פך **Pakk** (heb.) = Flaska.
Vasculum (lat.).
Flasche (ty.).
Bikar (isl. = Bägare).
Becher (ty.).

וו **Vav** (heb.) = Spik, Plugg.
Uv (op.).
Vavim.
Ufim (op.).
Uva (lat.) = Tungspen.
Fibula (lat.).
Obex (lat.).

ו **U** (heb.) = Och, därför, att, så.
Vo.
Ut (lat.).
Ve (lat.).
Que (lat.).
Kai (gr.).
Ac (lat. inv.).

ב **Be** (heb.) = I, Inre.
(Förkortning av Bei eller Beith = In Domo.)

בית **Baith** (av Buth el. Baneth av Banah, Banoh = Bygga?) = Hus; Familj; Grav;
av **Bad** = Avskilja; el. **Batah** = Ansluta sig till, Känna sig trygg.

Bid (skr. = Spjälka), **Betoh** = Trygghet, Hibetah = Tryggas, Bhaga (skr. = Pars lat.).

Baith, Beith, Beitha, Båttim, Mibaith.

av **Hibetak** = Habitare (lat.) av Habere = Äga, Bo (sv.), men Hajah, Haveh (heb.) = Habere (lat.).

av **Båttim** = Bâtir, Bâtiment (fr.).

Men **Bo** (heb.) = Gå in i; Der, Biah, Maboh,

| |

Meo (lat.), Bióo (gr.),

Tafä (gr. = Grav),

|

Thebuah, Beto (lat., arch. = Gå).

Birah (heb.) = Slott, Borg; Byr, Bær (isl.), Birka, Biærk (fr., sv.), Byrsa (gr.), Burg (ty.),

Bithan = Id.

Buth (heb.) = Bygga; Bâtir (fr.), Bud (isl.),

Banoh (heb.) = Wohnen (ty.), Baunen, Bau (ty.), Bua (isl.), By (sv.).

בר **Bad** (heb.) = Vas (skr. = Skydda, Hölja, Kläda,
av Bo), Vas (lat. = Kärl), Vestis (lat.).
בטח **Batah** (heb.) = Sluta sig till, Tryggas; Baitä (gr. = Rock), Paida (goth.), Pfeit (mhd.), Vêtir (fr.), Vestis (lat.).

Hibotah (heb.) = Habitus, Habitare (lat.), Habit (fr.).

באר **Bor** (heb.) = Hål, Grop, Brunn, Fängelse, Grav. Bury (eng.).

Baar (heb.) = Gräva; Berren (arab. = Borra), Bharv (skr.).

Peráo (gr.).

Bora (isl.), Bur (sv. = Fågelbur).

Barathrum (lat. = Grop).

Brönd (dan.).

Brunnr (isl.).

Bura (lat. = Plogträd).
Foro (lat. = Borra).
Fur, Furtim (lat.).

באש **Bosch** (heb.) = Dålig; Turkiska »Bosch» = Det är intet. Stinka.
Basch = Skämmas.
Bâdh (skr. = Plåga).
Bad (eng.).
Vastus (lat. = Ohygglig, Tom), Pestis (lat.), Ovist (isl.).
Fatuus (lat.)? Fade (ty.).
Pus (lat.).
Puer (fr.).
Puter (lat.).
Pessimus (lat.) = Sämst.
Bag (heb.) = Mat.
Fagein (gr. = Äta), Bekos (gr. = Bröd).
Piger (lat. = Fet), Fager (sv.)? Beute, Weiden (ty.).
|
Pasko, Vescor (lat.).

בז **Bas** (heb.) = Byte = Idem. Beute (ty.), Bastatso (gr. = Bära bort).
Bagad = Täcka, Dölja.
Pagidéo (gr.), Pagä (gr. = Snara).

בד **Bad** (heb.) = Avdelning, Skilja, Särskilt, Endast.
Bin.
Bhid (skr. = Spjälka).
Findo, *fidi* (lat.).
Bis, *bini* (lat. = 2 gånger).
Badän (gr. = Stegvis).
Bathys (gr.).

בד **Bad** (heb.) = Prata, Ljuga, Lögnare.
Bhash (skr. = Tala).

Bazo (gr. = Tala).
Baditzo (gr. = Prata).
Badaud (fr.).
Pateo (lat.).
Badare (it. = Gaffen).
Fatuus (lat.).
Baith (irl. = Maulaffe).
Peitho (gr. = Övertala).

בד **Bad** (heb.) = Vitt linne.
Vestis (lat.).
Vadum, -ir, Vita (isl.).
Byssos (gr.), Battist (?) = Baptist.

בוא **Bo** (heb.) = Gå in.
Jabo = ibo (lat.), Paomai (gr. = Besitta).
Baino (gr.).
Bauen (ty.).
Bo (sv.).
Beto (lat.).
Se Beth.

בב **Bub** (heb.) = Vara ihålig.
Buk.
Vacuus (lat.).
Cavus (lat.).
Bubón (gr. = Underliv).
Bhuka (skr. = Hål).
Bucca } (rom. = Munhålan).
Bocca }
Bubble (eng.).
Bubbla (sv.).
Pauper (lat.).

בוס **Bus** = Förakta, Trampa.
Bas.
Basos.

Bythitzo (gr.), Bister (sv.)?
Baino, Bäsomai (gr.).
Fastus (lat. = Förakt).
Foetidus (lat.).

בוך **Buk** (heb.) = Bestört.
Se Baka = Gråta = Bok (heb.) = Baath (heb.) = Baghath (heb.) = Fægr (isl.).
Ptose (gr. = Skygg).
Fobós (gr.) = Fφbos, Fub-os, Fub, inv. Buf, Buk (F = K: Ofis = Ekis).
Fugio (lat.).
Fytza (gr. = Förskräckelse).
Fygä (gr.).

בול **Bul** (heb.) = Avkastning.
Pul (skr. = Hopa).
Ballo (gr.).
Fülle (ty.).
Pollys (gr.).
Fulceo (lat.).
Valeo (lat.).

בין **Bun** (heb.) = Märka, Inse, Urskilja.
Bin = Pinysko (gr. = Göra klok), Finden, Gefunden (ty.).
Jahin = Faino (gr.), Fenomenon (gr.), Pynthanomai (gr. = Erfara), Fanerós (gr.).
Vajaben.
ni. **Nabon** = Noein (gr.), Nous (gr.).
hi. **Habin** = Habere (lat. = Hålla före, Inse).

בוץ **Buz** (heb.) = Vara vit, Glänsa.
Bhâ (skr.).
Fotitzo (gr.).
Fos (gr.) = Weiss (ty.) = Siv (heb.), Sif (no. myt.).

Byssus (gr.).
Se **Bad!**

בל **Bal** (heb.) = Intet, Icke.
Balah (heb.) = Tillintetgöra. Appollynai (gr.).
Fallo (lat.), Favlitzo (gr.).
Falsch (ty.).
Welk (ty.), Fahl (ty.).
Palleo (lat.).

בל **Bal** (chald.) = Hjärta, Liv.
Leb (heb. invert.) = Hjärta, Känslor; Hepar (gr. = Lever eller Hjärta), obs. L = H. Hals (gr.) = Sal (lat.), Jecor (lat.) = Lever eller Hjärta. — Cor (lat.) = Hjärta, Bilis (lat.), Fel (gr.) = Leb.
Bala (skr. = Kraft) = Validus (lat.).
Filéo (gr. = Älska).
Pflegen (ty.).

ברא **Bara** (heb.) = Föda, Avla, Bygga.
Bhar (skr. = Föda).
Fero (lat.).
Pario (lat.).
Bära (sv.).

בר **Bar** (heb.) = Säd.
Far (lat. = Mjöl), Furfur (lat. = Kli).

בץ **Bez** (heb.) = Gyttja, Träsk.
Puteus (lat.).
Puter (lat.).
Bouse (fr.).
Vase (fr.).
Boue (fr.).
Puj (skr.).

בן **Bon** = Son, Ättling, Lärjunge, Skatt, Telning, Älskling.
Bar = Brefos (gr. = Unge), Proles (lat.).
Venustus (lat. = Älskling).
Nepos (lat. = invert. Ben, Pen, Nep-).

ברה **Bar** (heb.) = Ren, Skär.
Bha (skr.).
Purus (lat.).
Merus (lat.).
Bar (ty.), Bar (sv.) = Naken, Ren.

בר **Bor** (heb.) = Renhet, Lutsalt.
Bor-ax (= Lutsalt, varmed guldet renas?).

ברא **Bori** (heb.) = Fet.
Bri.
Piger (lat.).
Pieira (gr. = Fet).

ברך **Brak** (heb.) = Knäfalla, Lova, Prisa (brytas ned).
Berak.
Bharç (skr.).
Pritzo (gr.), K = T; Ornichos = Ornithos.
Frango, fract. (lat.).
Regnymi (gr.).
Brechen (ty.).
Bräcka (sv.).
Brytas (sv.).
Broko (gr. = Sluta).

ברם **Bram** = Men. Är väl av Brak = Brytning, Invändning.
Boram.

בת **Bath** = Dotter. R = P; Ballo = Pallo; P = T; Pempe = Pente. Path (skr. = Son), Pathe (ty. = Fadder).

Baneth.

Bethula [nog Betula alba = Björken, Vit, Slank och Grön klädd som en Brudjungfru].

Gh, G, H, Ch, K.

Kehlton = Bewegung.

עב **(Gh)ab** (heb.) = Tröskel, Ingången.
Bälos (gr.) = Tröskel.
Av verbet (Gh)abar = Gå in; Ibo (lat.), imperat. (Gh)uber = Uber (lat.) = Ymnig, Über (ty.), ty Ghabar betyder även överskrida, Über (ty.), Over (eng.), Hyper (gr.), Super (lat.), Abarim (heb.), Uber (lat.), Juver (sv.), Hybris (gr.).
(Gh)ab (heb.) = Mörker, Moln, Täthet.

Uber (lat.) } = Ghober
Abrós (gr.) }
(heb.) = Överskrida.

(Nefelä (gr.).)
(Nubes (lat.)), Afeggäs (gr. = Fengäs).
(Nebel (ty.)), Opacus (lat.).
Faiós (gr.), Fuscus (lat.).
Knefä (gr.).

עד **(Gh)ad** (heb.) = Fortgång, Evigt, Till (præp.).
Vado (lat.), Vad (sv. = Övergång).
Adeo (lat.).
Ad (lat.).
Ætas (lat.).
Ad (lat.) = Till.
(Ghod) (heb.) = Vittne.
Oth, Ath, Aloth = Elasis (gr.), Alexo (gr.).
Vad-imonium (lat.).

Vitni (isl.), Eid (ty.).
Vidne (dan.).
Vad (sv. = Borgen).
Oath (eng.).

עד ***(Gh)ad*** (heb.) = Rov, Byte.
Gatza (gr.).
Schatz (ty.).
Edo, Edax (lat.) = Äta, Rovgirig.

עב ***(Gh)uh*** (heb.) = Dunkel, Ånga, Moln, Fördunkla, Förakta.
Se Ad.
Nubes (lat.).
Hypó (gr.).
Sub (lat.).
Supinus (lat.).
Haube (ty.).
Vapor (lat.).

עג ***(Gh)ug*** (heb.) = Vara rund.
Kyklos (gr.).
Cyclus (lat.).
Kugel (ty.).
Hügel (ty.).

עוד ***Ghud*** (heb.) = Omgiva, Fästa, Återställa, Vittna.
Hüten (ty. = Skydda).
Hydda (sv.).
Cautio (lat.).

עוד ***(Gh)od*** (heb.) = Återvända, Åter, Då, Sedan, Men Upprepning, Tillväxt, Fortvaro.
Avthis (gr. = Åter).
Kata (gr.).
At (lat.).
Autem (lat.).

Wieder (ty.).
Hetera (gr. = Avigsidan).
Yata (skr. = Gå tillbaka).
(Gh)ud (heb.) = Idem.
Vita (isl.) = Vända.

עוה **Ghuh** (heb. op.) = Krokig.
Ghavah.
Gyäs (gr.) = Krummholz (ty.), Ez (heb. = Träd).
Con-Cavus (lat.).
Koilos (gr.).

עוז **(Gh)uz** (heb.) = Taga sin tillflykt, Bärga.
Kytos (gr.).
Kut (skr.).
Schut (holl.).
Schützen (ty.).
Sotzo (gr.).

עוט **(Gh)ut** (heb.) = Intrycka, Neddoppa.
Outáo (gr.).
Tjá (isl.).
Tingo (lat.).

עול **(Gh)ul** (heb.) = Mjölka, Suga. Chalab (heb.) = Mjölk, Gala (gr.) = Mjölk. Fiskarnas mjölke heter också Chalab (heb.), som synes vara Laich (ty.). Men isländska Svil = Mjölke synes vara av Ghil (heb. = eller Ghul = Mjölka).
Mulgeo (lat.).
Amelgein (gr.).
Gala (gr. = Mjölk).
Lac (lat.).
Miolk (isl.).

עול **(Gh)ol** (heb.) = Barn; även Ghul = (Dibarn), av Ghul = Mjölka, Galathenós (gr.), Elam (heb.) = Yngling.

Child (eng.).
Kelor (gr. = Son).
Avl (isl.).

עון ***(Gh)un*** (heb.) = Bo, Trivas, Vänjas.
Wunjan (ags.).
Wohnen (ty.).

עון ***Ghul*** (heb.) = Dumt, Orätt.
Ghaval, Ghavel.
Se Jaal.
Evil (eng.).

עון ***Ghun*** (heb. op.) = Synd.
(Gh)avon = Aven, On.
Ond (sv.).
Onus (lat.) = Skuld.
Ponäros (gr.).
Synd (sv.) = Ghun (heb.), Gh = Z bl. a.
Wund (ty.).

עוף ***(Gh)uph*** (heb.) = Flyga, Svänga, Försvinna.
Fevgo (gr.).
Fugio (lat.).
Fjúka (isl.).
Flyve (dan.).

עוף ***(Gh)oph*** (heb.) = Fågel.
Avis (lat.).
Fugl (alts.).

עוץ ***(Gh)uz*** (heb.) = Råda, Skydda, Hjälpa.
Uz (heb. = Trycka), Od (heb. = Böja).
Suadeo (lat.), Gäthéo (gr.), Gaudio (lat.).
Skut (skr.).
Sotzo (gr.).
Hüten (ty.).

עוק ***(Gh)uk*** (heb.) = Böjas, Nedslå.
eller
(Gh)lk (heb.), Jugum (lat.).
Kyptein (gr.).
Ico, Ictus (lat.).
Hucken (holl.).
Hucka (isl.).
Huka (sv.).
Huckkja (isl.).
Knäcka (sv.).

עור ***(Gh)or*** (heb.) = Skinn, Läder, Hud.
Corium (lat.).
Korion (gr.).
Cuir (fr.).
Koersner (ty.).

עור ***(Gh)ur*** = Vara hetsig, Röras, Vaka.
|
Varden, Vördr (isl.).
Garder (fr.).

eller

(Gh)ir = Irren (ty.).
Uro (lat.).
Orrosia (gr.).
Ira (lat.).
Harmas (sv.).

עור ***(Gh)ur*** (heb.) = Vara naken, Bar.
Erämos (gr.).
Purus (lat.)?
Bar (ty.).

עור ***(Gh)ur*** (heb.) = Djup, Håla.
Gurges (lat.).
Orygma (gr.).
Grube (ty.).

Gruva (sv.).
Ur- (sv. = Ur-tid, Ur-folk).

עור ***(Gh)ur*** (heb.) = Agnar.
Grannus (lat.).
Arista (lat.).
Akyra (gr.).

עוש ***(Gh)usch*** (heb.) = Samlas.
Auxanomai (gr.).
Augio (lat.).
Gusch (skr. = Samla).
Cogo (lat.).
Gather (eng.), Vergadern (holl.).

עות ***(Gh)ut*** (heb.) = Hjälpa.
Juvo, jut. (lat.).
Utor (lat.) = Nytt-ja (sv.).
Hüten (ty.).
Boäthein (gr.).
Adjud- (rom.).
Stóda (isl.), Stöda (sv.), Sotzo (gr.).

עז ***(Gh)az*** = Stark, Styrka, Fäste, Skydd, Glans.
eller
(Gh)oz.
Iskys (gr.).
Vis (lat.), Fast, Fäste (sv.).
Sotzo (gr.) = Stóda (isl.).
Asty (gr. = Stad).
Hasta (lat. = Spjut).

עז ***(G)hez*** (heb.) = Get.
Aix (gr.).
Ziege (ty.).
Geit (isl.).
Kid (sv.).

עף ***Ghlph*** (heb. op.) = Matt, Slö.
(Gh)Ajiph = Ghuph = Försvinna, Flyga = Fevgo (gr.).
Hebes (lat.).
Fessus (lat.).

עיט ***(Gh)It*** (heb.) = Vred; Rusa på.
Het (skr. = Vred).
Itäs (gr.).
Odium (lat.).
Wuth (ty.).

עין ***(Gh)AjIn*** (heb.) = Öga.
Avgä (gr.) = Glans, även Öga (Trag. Sophocles).
Oculus (lat.).
Ak (skr.).
Najana (skr.).
Öje (dan.).
Auga (isl.).

עיר ***(Gh)Ir*** (heb.) = Stad, Mur.
Urbs (lat.)? (av Orbis = Ringmur) = Gyrus (lat.).
Nagara (skr.).
Kyróo (gr. = Härska)?
Curia (lat.).

עיר ***(Gh)Ir*** (heb.) = Väktare.
Horao (gr. = Syna, Se).
Fruros (lat.).
Vart (skr.).
Hort (ty.).
Garde (fr.).
Vördr (isl.).

על ***(Gh)Al*** (heb.) = Den Högste (Elohim), Starke, Ovan, På.
Altus (lat.).

Valeo (lat.).
Aldaino (gr.).
Aldäsko (gr.).
Held (ty.).

על ***(Gh)ol*** (heb.) = Ok.
Holkos (gr. = Tygel).
Ollymi (gr.).

עם ***(Gh)am*** = Förening, Samling, Folk, Stat, Därhos, Med.
|
Heimr (isl.).
(Gh)om.
(Gh)lm.
Hama (gr.).
Homoios (gr.).
Dämos (gr.).
Cum (lat.).
Con (lat.).
Sym (gr.).
Syn (gr.).
Sam- (isl.).
Unire (lat.)?
Homo (lat.).
Gaméo (gr.).

עץ ***(Gh)ez*** (heb.) = Träd, Trä, Stav.
Assis (lat.).
Kashta (skr.).
Idä (gr.).
Vidr (isl.).
Ved (sv.).
Ast (ty.).

עט ***Ghet*** (heb.) = Griffel, Penna.
Se: Ghut = Ghuz, Auz = Uz = Trycka in.
Outao (gr.), m. fl.

עת **(Gh)eth** (heb.) = Tid.
Ætas (lat.).
Zeit (ty.).
Tid (sv.).

גב **Gah** (heb.) = Välvt, Buktig, Sköld, Borg, Löt, Ögonbryn.
Plur. **Gahboth** = Schafot (ty.) = Echafaud (fr.).
Gibbus (lat.).
Gyalon (gr. = Välvning), Valv (sv.).
Gefyra (gr.) = Jordvall.
Giebel (ty.).
Gavel (sv.).
Heben (ty.).
Beugen (ty. = invert.).
Gab (chald.) = Sida, Rygg, Mitt.
Gav.
Go.
Goh = Bräde, Skiva, Abacus (lat.).
Gag = Tak, Hegen (ty.), Tego (lat.), Stegä (gr.) = S prosthet.

גא **Ga** (heb. op.) = Högmodig.
Ge (heb. op.).

גב **Gob** (heb.) = Grop.
Cavea (lat.).
Fovea (lat.).

גב **Geb** (heb.) = Gräshoppa.
Geb.

גד **Gad** (heb.) = 1:o Lycka, Glädje. 2:o Koriander.
Gäthéo (gr.).
Gaudio (lat.).
Hädys (gr.).
Heder (sv.).

גד **Gad** (heb.) = Strand.
Gud.
Gidiah.
Stade (ty.).
Gades (lat. = Cadix?).
Hades (gr.)? [»andra Stranden» eller De Lycksaliges (Hädy's) Fält].

גז **Gaz** (heb. op.) = Rygg.
Gez.
Se Gab = Rygg = Gibbus (lat.), Gav, Geb, Gag.

גוב **Guh** (heb.) = Skära, Klyva, Plöja.
Gevo (gr.).
Hio (lat.).
Hauen, hieb (ty.).
Kheio (gr.).
Kauen (ty.).
Hypér (gr.).
Gubernare (lat.).

גד **Gud** (heb.) = Intränga, Lura på.
Gad.
Se Gur = d:o.
Hide (eng.).
Ide (sv.).
Hyde (sv.).

גוי **Goi** (heb.) = Samling, Folk. Oikia (gr.).
Gam = Hama (gr. = Sam), Dämos (gr.), Sym (gr.), Sam (sv.) -ling.
Geir = Agora (gr.), Eirä (gr. = Samlingsställe), Grex (lat.).

גוף **Guph** (heb.) = Ihålig.
Kyfä (gr.).
Se Bub.

גוז **Guz** (heb.) = Flyga bort.
Se **Ghuz** och **Ghuph.**

גוז **Goz** (heb.) = Tillflyktsort, Skydd.
Se **Ghad.**
Sotzo (gr.), Hüten (ty.).

גור **Gur** (heb.) = Bo.
Eirgo (gr.).
Carcer (lat.), Kerker (ty.), Eirktä (gr. = Bur).

גור **Gur** (heb.) = Ungt djur.
Hircus (lat.).
Kuros (gr. = Pojke).
Korä (gr. = Flicka).
Dyr (dan.).
Thär (gr.).
Ur, Ur-oxe (sv.).

גור **Gur** (heb.) = Taga in, Gästa, Frukta, Samlas, Lura på. Ageiro (gr. = Samlas).
Agora (gr.).
Hyra (sv. = Taga in = Gur (heb.)).

גוש **Gusch** (heb.) = Stoft.
Av Gub = Skära.

גז **Goz** (heb.) = Fäll, Grasschnitt, Klippull.
Gazon (fr.).

גי **Gai** (heb.), Dal, Slätt.
Gi (op.).
Gaia (gr.).
Gä (gr.).

גיד **Gid** (heb.) = Muskel, Sena.
Fides (lat. = Sträng = Fidla (sv.) = Stränginstrument). Vödvi (isl.)?

גיל **Gil, Gul** (heb.) = Vända, Dansa, Hoppa, Glad, Fruktan. Hilaris (lat.), Helix (lat.).
Heulen (ty.).
Salio (lat.).
Hjula (sv.).
Hylla (sv.), Hell! (sv.).

גול **Gul** (heb.) = Krets, Hjul, Ålder, Barn.
Gil.
Helix (gr.).
Hälikia (gr.).
Aldr (isl.), Ollymi (gr. = förgås).
Old (isl.).
Alter (ty.).

גור **Gor** (heb.) = Kalk av Gir = Jäsa, Uppbrusa.
Gir.
Gähren (ty.).
Kréo (gr.) = Kreide (ty.).
Kyróo (gr.).
Hreykinn (isl. = Kalkberg).
(Kiesel)-Guhr (sv.) = Hor (heb. = Berg).

גול **Gol** (heb.) = Kruka.
Olla (lat.).
Golr (heb.) = } Hop; Källa, plur. Havsvågor = Houle
גל **Gol** (heb.) = } (fr.) av Galal = Välta; Quelle (ty.), Houle (fr.).
Agelä (gr. = Hjord).
Ageiro (gr.).

גן **Gan** (heb.) = Omgärdad, Trädgård.
Hagan (med artikel).
Hegen (ty.), Hage (sv.).
Hägn (sv.).
Cingo (lat.).

גף **Gaph** (heb.) = Kropp, Person.
Gappo.
Caput (lat. = Även karaktär).
Kefalä (gr.).
Habitus (lat.).
Hamn (sv. = Skenkropp).
Avtós (gr.).
Fysis (gr.).

גר **Gar** (heb.), Bergets fot, Släp.
Rica (lat.)
Hæres (lat.).
Orégo (gr. = Sträcka).

גר **Gor** (heb.) = Främling, Gäst.
Se { Zar. / Sar. }
Goi.

גת **Geth** (heb.) = Vinpress.

ה **Ha** (heb.) = Den; Hic, Hæc, Hi, Hæ (lat.), Ho hä to (gr.).
Hal = Ille (lat.)

הב **Hab** (heb.) = Giv!
Imp. av Jahab.
Habere (lat.).
Kap (skr. = Hava, Giva).
Geben (ty.).

הד **Hed** (heb.) = Fröjderop. Ado, Hädys (gr.), Gaudeo (lat.), Adulo (lat.)
Had (heb.) = Prydnad. Idem.
Hadar (heb.) = Smycke, Majestät. Aeido (gr.), Had (skr.), Hador (ags.), Heidr (isl.), Heder (sv.), Kado (gr. = Överträffa).

הים **Him** (heb.) = Förvirra, Sorla, Storma. Hinnire (lat.), Keimon (gr.).

הים **Hum** = Humilis (lat.), Hiems (lat.), Wiehern (ty.), Summen (ty.).

Hun = Vara lätt, ringa. Goun (gr. = Wenigstens), Gunatzomai (gr.) = Fussfällig flehen.

הון **Hon** = Leva bekvämt. Rik. Honor (lat.), Hanah (heb. = Nåd), Gnade (ty.), Gonimos (gr. = Livskraftig).

Goneg / Ganog (heb.) = Gona sig.

הר **Hor** (heb.) = Berg.

Har (Kan vara kontraherat av Haarez), (av Erez = Det torra land), Aridus (lat.).

Oros (gr.).

Har, Hare, Ör, Arar (sv. = Stenar; Ljus Hararne vid Sandhamn).

הות **Hoth** (heb.) = Anfalla; Kotos (gr.), Odium (lat.), Hota (sv.).

Hathe (heb.) = Synd, Hat; Kat (skr.), Hassen (ty.), Hata (sv.).

הוה **Huh** (heb. op.) = Vara, Bliva.
Havah.

הוה **Huh** (heb. op.) = Fördärv, Ondska,
Havoah.

Se { Aven. / Aun. / On. }

Onus (lat.) = Skuld m. m.

הום **Hum** (heb.) = Uppretas, Sucka, Klaga.
Hun.
Chun.
Chin.
Ainiao (gr.).

Oimotzein (gr.).
Genu (lat.), Jammern (ty.).

היא ***Hiah*** (heb.) = Hon, Denna.
Huah.
Hæc (lat.).
She (eng.).

היה ***Hih*** (heb. op.) = Vara. Ske, Tilldelas (Hava).
Haiah, Havah.
Habere (lat.).

הין ***Hin*** (heb.) = Ett mått.

הל ***Hal*** (heb. = Bestämda artikeln).
Al (arab.).

הם ***Hem*** (heb.) = Hon, Denna.
Hemmah.
Hæc (lat.).

הן ***Hen*** (heb.) = Se där! Enär, Om.

הס ***Has*** (heb.) = Still!

הרג ***Harg*** (heb. op.) = Döda, Slakta.
Harag.
Hereg = Blodbad.
Harg
Horg } (sv.).
Sarga
Rägnymi (gr.).

חוף ***Chuph*** (heb.) = Buktig, Strand.
Se Gab.
Cupa (lat.).
Kufä (gr.) = Ufer (ty.).
Kupig (sv.).
Cavus (lat.).

חג **Chag** (heb.) = Fest.
Syknós (gr.).
Vigeo (lat.).

חוץ **Chuz** (heb.) = Innesluta, Vägg, Utansida, Utanför, Gata, Väg.
Keoto (gr.).
Ektos (gr.).
Exo (gr.).
Aus (ty.).
Uzan (ahd.).
Ktitzo (gr. = Bygga).
Hodós (gr. = Väg).

חוג **Chug** (heb.) = Rundel, Horizont, Skiva, Valv.
Kyklos (gr.).

חור **Chur** (heb.) = Urhålka, Håla = Koilon (gr.).
Chor.
Keiro (gr.).
Secare (lat.).
Circum (lat.).
Circus (lat.).
Karva (sv.).
Korä (gr.).

חוד **Chud** (heb.) = 1:o Declinavit, 2:o Uppgiva gåtor.
Chidah (heb.) = Gåta.
Kydatzo (gr.).
Kydoiméo (gr.).

חור **Chur** (heb.) = Linne, Skjorta.
Ssorc (böhm.).
Særk (isl.).
Schürze (ty.).
Skjorta (sv.).

חוה ***Chuh*** (heb. op.) = Förkunna.
Chavah.
Keo (gr.) = Även »utbreda sig».

חוש ***Chusch*** (heb.) = Skynda; Njuta.
Chisch.
In-cesso (lat.).
Kio (gr.).
Käkio (gr.).
Kykao (gr.).
Gevo (gr.).
Hasten (ty.), Gustare (lat.), Kosten (ty.).

חוה ***Chuh*** (heb. op.) = Tält, By.
Chavoah.
Chuth pl.
Chavoth.
Vicus (lat.).
Oikos (gr.).

חיה ***Chaj*** (heb.) = Levande.
Chajah = Einai (gr.), Aion (gr.).
Chi.
Hajah = Hava, Vara.
Habere (lat.), Ekomai (gr.).

חח ***Chuch*** (heb.) = Hake, Tistel, Klyfta.
Choach.
Chach.
Haken (ty.).
Ak-anthe (gr.).

חל ***Chel*** (heb.) = Styrka, Här, Fäste, Vall, Vallgrav.
Chail.
Ail.
El.
Ul.

Khalinóo (gr.) = Tämja.
Kolóo (gr.) = Vredgas.
Kelomai (gr.) = Befalla.
Se El!

חוט **Chut** (heb.) = Snöre, Tråd.
Sutum, Suo (lat.).

חיל **Chil** (heb.) = Smärta: Fruktan.
Algein (gr.).
Quälen (ty.).
Kill (eng.).

חור **Chur** (heb. op.) = Blekna.
Chaver, Chivar = Vit.
Okrian (gr.).
Korevo (gr.).
Kirrós (gr.) = Blek.
Cirrus (lat.).

חן **Chin** (heb.) = Skönhet.
Chen.
Ganao (gr.).
Can-didus (lat.).
Schein; Schön (ty.).
Sken (sv.).

חק **Chik** (heb.) = Barm, Buk, Hålighet, Gom, Mun.
Chok (heb.) = Barm.
Kissos (gr.).
Schoss (ty.).
Kevo (gr.).
Kasko (gr.).
Hisco (lat.).
Yaw (eng.).
Kauen (ty.).
Käk (sv.).

חול ***Chol*** (heb.) = Gemen, Ohelig, Profan.
Vulgus (lat.).
Holos (gr.).
Oklos (gr.)?

חום ***Chom*** (heb.) = Värme.
Kavma (gr.).

חן ***Chan*** (heb.) = Gunst, Nåd.
Hanah.
Chen.
Neo, Nevo (gr.).
Evnoia (gr.).
Nuo (lat.).
Venia (lat.).

חץ ***Chez*** (heb.) = Pil, Blixt, Plåga, Pest.
Chiz av Chazab (heb.) = Skära.
Oistós (gr.).
Sagitta (lat.).
Seco (lat.).
Kteino (gr. = Döda).

חק ***Chok*** (heb.) = Gräns, Mål, Lag, Förehavande.
Av Chaka = Inhugga. Hacken (ty.), Hacher (fr.), Hacka.
Skitzo (gr.).
Kopto (gr.).
Scopus (lat.) = Mål el. Klippa.
Saxum (lat.).

חר ***Chor*** (heb.) = Ädel, Friboren.
Kyrios (gr.).
Arkon (gr.).
Herrscher (ty.).
Herr (ty.), Herre (sv.).
Korad, Kora (sv.).

חד **Chad** (heb.) = Skarp, Skära, Avdela, Skilja.
Echad = Avskild, En (räkneord).
Cædo (lat.).
Kädo (gr.).

חוט **Chut** (heb.) = Sy, Tråd.
Sutor (lat.).
Schuster (ty.).

חל **Chul** (heb.) = Gil, Gul, Gol (heb.) = Vrida, Hjul, Pinas, Föda, Vara stark (se Chel, Chail ovan).
Kylindein (gr.), Hweol (sax.), Hjul (sv.).
Algos, -ein (gr.) = Pina.
Klatzo (gr.).
Klaio (gr.).

חל **Chol** (heb.) = Sand; Strand.
Kyllos (gr.).
Scollo (ahd.).
Scholle (ty.).
Schörl (ty.)?
Cham (heb.) = Svärfar.

חם **Chum** (heb.) = Svart.
Ham = Kavma (gr.).
Av Chama = Bränna.
Skymma (sv.)?
Skum (sv.)?
Humus (lat.).
Chrl (heb. op.) = Hetta, Vrede.
Cheri.
Hormä (gr.).

חוס **Chus** (heb.) = Förbarma sig; Skona, Klaga.
Jachus.
Vajachos.
Kosen (ty.).

Küssen (ty.).
Kyo (gr.) = Smeka.
Kevtho (gr.) = Skyla.

חוץ ***Chuz*** (heb.) = Utansida, Väg, Gata, adv. Därute.
Hodós (gr. = Väg).
Exo (gr. = Utansida), Exothen (gr. Idem).

חת ***Chath*** (heb.) = Fruktan.
Se Hath.

כף ***Kaph*** (heb.) = Djupa handen, Djupa.
Cavus (lat.).
Cupa (lat.).
Kyfos (gr.).

כול ***Kul*** (heb.) = Mäta, Innehålla, Fatta, Försörja.
Kul (skr. = hålla).
Kleio (gr.).
Kolyo (gr.).
Kolatzo (gr.).
Hohlen (ty.).
Halten (ty.).
Hålla (sv.).

כאב ***Kah*** (heb. op.) = Lida.
Kaab.
Keeb = Smärta.

כון ***Kun*** (heb.) = Stå, Vara fast.
Ken = Rak, Redlig; Kani = Ämbete; Kuma = Höjd = Cumulus, Cima (lat.).
Konein (gr.), Können (ty.), Koinos (gr. = Rörande staten), Communis (lat.).
Conor (lat.).
Gony (gr.), Cuneus (lat. = Säte, Ämbete?), Kednos (gr. = Duglig).
Genu (lat.).

Knie (ty.).
Kandáno (gr.).

כוס ***Kos*** (heb.) = Bägare.
Gyalos (gr.).
Calix (lat.).
S = R; Hippos (æol.) = Hippor; R = L; Tribo = Tlibo.
Scyphus (gr.).
Koton (gr.).
Kosa (sv.).
Kasko (gr. = gapa).

כור ***Kur*** (heb.) = Rund, Urhålka.
Kar = d:o.
Gyrus (lat.).
Gira (sv.).

כד ***Kad*** (heb.) = Krus, Ämbar.
Cadus (lat.).
Kados (gr.).

כיד ***Kid*** (heb.), List, Ofärd, Krig.
Cado (lat.).
Caducus (lat.).
Cædes (lat.).
Chid (eng.).
Hide (eng.).

כה ***Koh*** (heb.) = Så; Här, Där.
Qui (lat.).

כיס ***Kis*** (heb.) = Pung.
Kystis (gr.).
Cysta (lat.).
Saccus (lat.) = Sak (heb.).

כוה ***Kuh*** (heb.) = Bränna.
Kavah.
Kavo (gr.).

כיר ***Kir*** (heb.), Kokkärl, Bäcken.
Kior (heb.).
Kytris (gr.).
Kur (heb.) = Smältugn.

כל ***Kol*** (heb.) = All.
Ta Hola (gr.).
Whole (eng.).
Hel (sv.).
All (sv.).

כס ***Kes*** (heb.) = Banér.
Cuspis (lat.).
Vex-illum (lat.)?

כר ***Kar*** (heb.) = Kamelsadel.
Carrus (lat.).
Kärra (sv.).
Char (fr.).
Karre (ty.).

כרם ***Kerem*** (heb.) = Vinberg; Karmel (heb., Berget Karmel).
Karmel (heb.) = Trädgård.
Charmille (fr.) = Laube, Lövgång av vinrankor, stundom Avenbok = Charme, Carpinus (lat.). Se Diez.

כף ***Keph*** (heb.) = Klippa.
Skopelos (gr.).
Kepha (gr.).

קוה ***Kav*** (heb.) = Snöre, Befallning, Kraft.
Kabel (sv.) = Chebel (heb.).
Akmatzein (gr. = Vara vid kraft).
Vigeo (lat. invert. Kav, Gav, Giv, Vig).

קב **Kah** (heb.) = Ett mått = $2^1/_2$ liter.
Cupa (lat.).
Scyphus (lat.).
Kados (gr.). B = D; Obelos (att.) = Odelos (dor.).
Gavlos (gr.).
Kappe (sv.) = 4,5 liter.
Skäppa (sv.).

קוט **Kut** (heb.) = Avsky, Avskäras.
Kotéo (gr.).
Per-cutio av Quatio (lat.).
Cut (eng.).

קול **Kol** (heb.) = Tala, Röst, Ropa.
Kaleo (gr.).
Kalla (sv.).
Clamo (lat.).

קום **Kum** (heb.) = Uppstå, Lyckas, Leva.
Se Kun.
Kymaino (gr.).
Koumi (gr.) = Stå upp! Talitha!

קומה **Kuma** (heb.) = Höjd.
Cumulus (lat.).
Culmen (lat.).
Cima (lat.), Acumen (lat.).
Kamm (Bergskamm (sv.)).

קון **Kun** (heb.) = Klagosång.
Kin.
Cantus (lat.).
Kvidan (isl.).

קוף **Kuph** (heb.) = Gå i ring.
Kufitzo (gr.).

קוף **Koph** (heb.) = Apa.
Cebu (lat.).
Cephus (lat.).
Kepas (gr.).
Kapi (skr.).
Opica (g. ry.).

קור **Kur** (heb.) = Gräva, Förstöra.
Kairo (gr.).
Käróo (gr.) = Förstöra.
Gerben (ty.).
Gräva (sv.), Karva (sv.).

קוש **Kosch** (heb.) = Krökt, Snara.
Kisch.
Curva (lat.), (Ro-tatismus).
Kyrthos (gr.).
Cassis (lat.).
Huka (sv.) = Kröka.

קים **Kim** (heb.) = Fientligt.
Keimatzo (gr.) = Storma.
Keimon (gr.) = Vinter, Nöd, Fara.
Hiems (lat.).
Hemmen (ty.).

קיץ **Kiz** (heb.) = Sommar, Skörd.
Kaiz.
Æstas (lat.) = Hösta, Skörda? Æstas = Höst?
Höst (sv. även Skörd, som skedde om Sommaren).

קיר **Kir** (heb.) = Kalk, Krita, Vägg, Mur, Borg.
Se Gir.
Jir = Stad = Urbs (lat.).
Kreide (ty.).
Akra (gr. = Borg).

קל ***Kal*** (heb.) = Lätt, Snabb.
Celer (lat.).
Hal (sv.).

קר ***Kar*** (heb.) = Kall. R = L. Tlibo = Tribo.
Kar, Gar, Gal, Gel, Gel-u (lat. = Köld) = Jalas (skr.).
Kryerós (gr.).

קש ***Kasch*** (heb.) = Strå, Agn.
Acus (lat.), Akyra (gr.).

M, N, L, R.

M, N = Verneinung = *Nasenton.*
L, R = Bewirkung = *Zungenton.*
L = Rundung.

L = R; L = D (Lacryma = Dakryma).

לוט ***Lut*** (heb.) = Skyla, Slöja.
Luth = Ludus, Lusio (lat.).
Lateo (lat.), Latro (lat.).
Lätho, Latho (gr. dor. = Dölja), Lanthano, Latho (gr.).
Lya (sv.).

ל ***L*** (heb.) = Till.
Le (prof.).
La (heb. op.) = Icke.
Lo.

לול ***Lul*** (heb.) = Välta o. d.
Rul.
Lul (skr. = Rulla).
Rule (eng.).
Rulla (sv.).
Lulla (sv.).
Lailaps (gr. = Storm).
Lilaiomai (gr.).
Lun (heb.) = Tillbringa natten. Samma som Luth = Söka skydd, tak över huvudet.

לאה ***Lah*** (heb.) = Tröttas.
Lat (heb.) = Långsam, Lat.
Lat (sv.).
Las (fr.).
Lentus (lat.).

לון ***Lun*** (heb.) = Knorra.
Rón, Run = Mumla.
Luno (lat. = Kasta upp), Lymainomai, Lymä (gr.) = Skymfa.
Laune (ty.).

ליש ***Lisch*** (heb. op.) = Lejon.
Lajisch.
Lis (gr. Hom), ab ש = ω (gr.).
Leo (lat.).
Lion (fr.).

לעג ***Luagh*** (heb.) = Sluka, Slicka (Tvätta).
Loak.
Lechak.
Glutio (lat.).
Lingo (lat.), Leiko (gr.), Likh (skr.). Lecken (ty.), Lécher (fr.), Lick (eng.).
Lavo (lat.). Löga (sv.), Lögarn (sv.), Locarno (it.), Lugano (it.), Slicka (sv.).

לוז ***Luz*** (heb.) = Stamma, Begabba.
Liz.
Lez = Hädare = Lästerer (ty.).
Heliz.
Meliz.
Illudo (lat.), Lusus (lat.).
Lasko (gr.).
Gelao (gr.).
Lachen (ty.).
Lügen (ty.).

לוש ***Lusch*** (heb.) = Knåda, Tugga.
Se Luagh.
Lach (heb.) = Färsk, Ny, Fuktig.
Lacus (lat.), Lake, Loch (eng.).
Levkós (gr. = Ny, även Vit).
Lix, Liquor, Liquidus (lat.).
Lavo (lat.).
Lake (sv. = Det fuktiga, Saften).
Lechi (heb.) = Kind, Käkhålan.
Loch (ty.) = Hål, Lade (ty.), Lada (sv.).
Kleitzo (gr.), Claudo (lat.).
Klis (skr.).

לם ***Lam*** (heb. op.) = Folk.
Leom.
(Gh)am = Am (heb.) = Folk.
se Om = Lam.

לוה ***Luh*** (heb. op.) = Låna.
Lavah.
Leihen (ty.).
Locare (lat.), Locataire (fr.).
Lego, Leko (gr.).

ל ***Le*** (heb.), Till; Dativmärke, Finska Le bildar Ablativus = Kirkolle = till Kyrkan.

לב ***Leb*** (heb.) = Hjärta, Tanke, Mod, Sinne.
Lebab, Häp-ar (gr,), organet för tanke och sinne.
Lebaboth, Häpar (gr.) betyder även Hjärta. [Æsch. Soph. Eurip. Theocr.] L (heb.) = H (gr.).
Av Labah = Låga, Flamma? Leb (heb.), Lab, Laf, Fla-mma (lat.).
E. Meier härleder Leb (heb.) = Hjärta från roten Lb = Lab = Löpna; sedan något runt, en kaka, slutligen Hjärtat (Det löpnade blodet). Gesenius

härleder från Halab, Halaph = Fett, Glatt. Hebr. Leb vore då förvant med Löpe (sv.).
Libo, Libidus (lat.).
Lieben, Leben (ty.).
Filos (gr.).
Labrós (gr. = Häftig).

לון ***Lus*** (hep.) = Böja, Förvända.
Luxo (lat.) = Vricka.
Loxos (gr.) = Skev.
Lad (skr. = Lætor, Ludus, Loddare (sv.) = Illusionist = Lekare).
Lyssa (gr.) = Vansinne.
Lygitzo (gr.) = Böja.
Lissomai (gr.) = Bedja.

לוז ***Lus*** (heb.) = Mandelträd; Nöt.
Alloza (spanska) = Mandel.

ליל ***Lil*** (heb. op.) = Natt.
Lajil = Le Jal = Till bedövning?
Lajil = Le Ajil = Till kraft (hämtande)?
Lejilea (chald.).
Lilia (op.).
Av Lul (heb.) = Välta?
Ghul.
Ghol.

ראש ***Rosch*** (heb.) = Huvud, Det Högsta, Summa.
Erigo (lat.), Rectus (lat.), Rex (lat.), Rag (skr.), Hervorragend (ty.).
Rigéo (gr.), Rak (sv.), Rik (sv.), Richten (ty.).
Rogus (lat. = Bål).

ראש ***Rosch*** (heb.) = Gift.
Luscus (lat.), [R = L].

Louche (fr.) = Loxos (gr. = Skev).
Rhus (lat.).
Rous (gr.).

רב **Rab** (heb.) = Mycken, Stor, Mängd, Mäktig.
Rob.
Robur (lat.).
Labor (lat.)? [L = R].

רום **Rum** (heb.) = Höjas, Hög, Högfärd, Höjd.
Ram = Ramr (isl.).
Ruma = Rupes, Ripa (lat.).
Jarom.
Rumor (lat.), Ruhm (ty.).

רון **Run** (heb.) = Överväldigas, Bedövas.
Ronnymi (gr. = Stärka).
se Lun = Knorra.

רוף **Ruph** (heb.) = Hastigt röras, Löpa, Hämta.
Rapio (lat.).
Ripto (gr.).
Laufen (ty.), R = L.
Rombos (gr.) = Snurra.
Roomai (gr.) = Hastigt röras.

רוש **Rusch** (heb.) = Vara fattig.
Rosch.
Rakos (gr.) = Trasig.
Rysós (gr.) = Skrumpen, Ruskig (sv.).
Raio (gr.) = Förstöra.
Ruo (lat.) = Ramla ner.

רז **Raz** (heb.) = Hemlighet.
se Lat, Luth. R = L.
Ryomai (gr.) = Skyla.
Lathraios (gr.).
Latro (lat.).

ריב ***Rib*** (heb.) = Kiv.
Rabies (lat.).
Rabditzo (gr.).
Raufen (ty.).
Reiben (ty.).

ריק ***Rik*** (heb.) = Vara tom, Tunn, Torr; Allenast.
Rak = Xäros (gr.) = Torr.
Lak = Laxus (lat.).
Lacuna (lat.).

ריר ***Rir*** (heb.), Dregel, Saliv.
Rictus, Ringor (lat.).
Roä (gr.).
Rigo (lat.).

רון ***Ron*** (heb.) = Jubel, Sång.
Run = Seger; Ruo (lat.), Runa (lat. = Kastvapen).
Run = Överväldigas, bedövas.
Runa (sv.) = Sång.

רג ***Ragh*** (heb.) = Dålig, Olycklig, Ond, Arg.
Roscha (skr.) = Vrede.
Rai (gr.) = Falsk.
Rugio (lat.) = Arg (sv.) = Ragh (heb.).
Rukia (goth.).
Rekiu (lith.).
Roga (skr.) = Sjukdom, Rogfubben (gammal sv.).
Rotzo (gr.).
Ryezu (ry.).

רג ***Reagh*** (heb.) = Larm.
Ruagh.
Rakeia (gr.) = Larm.

רע ***Reagh*** (heb.) = Stallbroder, Älskare.
Leagh = Lieben (ty.), Love (eng.), Leab (ahd.), Filéo (gr.).

Oaristäs (gr. = Stallbroder).
Oaritzo (gr. = Älska).
Eráo (gr.).
Oar (gr. = Maka) = »Ej genom bokstavsomflyttning från det själv gåtlika *Aor*, såsom grammatici vilja, utan sannolikt av Aro, Eiro, Sero (lat.), den förbundna eller förenade», Melin Gr. Lex.

ראה **Raoh** (heb.) = Se.
Ireah, Nireah, Herao, Marea.
Horao (gr.). Men Opsomai synes komma av Saphoh (heb.), som också betyder se.
Mirari (lat.) = Speglas.

מאד **Mod** (heb.) = Kraft, Våld.
Meod, Mad.
Ud, Id, Od (heb.) = Böja, Uz (heb. = Trycka).
Múda (skr.) = Fröjdas.
Mydrós (gr.) = Massa.
Moveo, Motus, Motor (lat.).
Muth (ty.), Muot (ahd.), Mod (sv.).

מד **Mad** (heb.) = Mått, Klädnad.
Madius (lat.).
Metior (lat.).
Metron (gr.).

מה **Mah** (heb.) = Vad?
Mä (gr.).

מוג **Mug** (heb.) = Flyta, Skingras, Fälla modet, Uppmjuka.
Meo (lat.) = Gå, Flyta.
Moktos, Moktitzo (gr.), Myg (dan.), Mjuk (sv.).
Muc (skr.) = Låta flyta, Mucor (lat.).

מד **Mud** (heb.), Med.
Mith (skr.).

Mit (ty.).
Metá (gr.).
Med (sv.).

מוט **Mot** (heb.) = Vackla.
Mut.
Math (skr.) = Skaka, Motus (lat.).
Mutari (lat.).
Nuto (lat.), M = N.

מוך **Muk** (heb.) = Komma av sig.

מוג **Mug.**
Muc (skr.) = Let go, Loosen.
Muceo (lat.).
Mykós (gr.).
Moktéo (gr.).

מוק **Muq** (heb.) = Håna.
Moquer (fr.).
Moikao (gr.).
Mykaomai (gr.).

מול **Mul** (heb.) = Omskära, Avskära.
Molo (lat.) = Krossa.
Muleo (lat.).
Mutilare (lat.).
Maul-thier, Mula (germ.).
Ul-cera (lat.) = Sår.
Ul-ciscor (lat.) = Hämnas.

מול **Mol** (heb.), Inför; Mitt emot.
Mil (skr.) = Close (eng.).
Milieu (fr.).

מוצ **Muz** (heb.) = Förtrycka.
Uz (heb.) = Tränga.
Myzatto (gr.).

Miséo (gr.).
Mutus (lat.) = Bragt till tystnad.

מור **Mur** (heb.) = Byta, Växla.
Mahar.
Mercari (lat.).
Moros (gr.) = Öde, Växling, Död.
Mors (lat.).

מות **Muth** (heb.) = Dö, Skada, Döda. Mydao (gr. = Ruttna).
Meth = Meta (lat. = Slutet), Muth (heb. = av Muz = Förtrytelse?) Dauth (goth.). |
Mutus (lat.).
Mathi = Macto (lat.).
Matheth = Matar (sp.).
Hemith.
Maveth = Döden.
At = Tyst, Mild, Mumla.
Itim = Hemligt; Timidus (lat.).
Atam = Stänga, Temno (gr.).

מי **Majim** (heb.) = Vatten, Hav.
Mi, Mim.
Maj sign. obrukl. Mi (op.).
Meme, Mim.
Meo (lat.) = Flyta, Gå.
Manare (lat.).
Majj (skr.) = Sjunka, Bada.
Madidus (lat.).
Mingo (lat.).
Jam (heb.) = Hav (Det brusande).
Im (op.).
Gemo (lat.).

מוש **Musch** (heb.) = Vika.

מח ***Mech*** (heb. op.) = Fet, Rik.
Meach.
Mächtig, Macht (ty.).
Magnus (lat.).
Myelós (gr.).

מי ***Mi*** (heb.) = Vem?
Se ***Mah.***
Min (heb.) = Utseende, Form, Art.
Mine (fr.).

מן ***Man*** (heb.) = Manna.
Manna (gr.) = Korn, Gryn.

מן ***Mon*** (heb.) = Del.
Se Min.
Nemo (gr.) = Dela.
To Men (gr.) = Dels.

מן ***Men*** (heb.) = Sträng (instrument).

מן ***Min*** (heb.) = Utan, Ifrån, Minus.
Min-us (lat.).

מס ***Mas*** (heb.) = Lönarbetare, Löntjänst.
Misthos (gr.) = Lön.
Mas (lat.).
Mas (sv. Dal?).

מיץ ***Mez*** (heb.) = Förtryckare.
Av Muz.
Mas (lat.).
Master (eng.).
Medo (gr.) = Behärska.

מץ ***Moz*** (heb.) = Spreu (ty.).
Musci (lat.)?
Mossa (sv.).

מק ***Maq*** (heb.) = Förruttnelse, Dy.
Mackel (sv.).
Mög (no.).
Mucor (lat.).

מר ***Mar*** (heb.) = Droppe.
Myrrha (lat.).

מר ***Mar*** (heb.) = Bitter.
Amarus (lat.).

מר ***Mor*** (heb.) = Myrra.
Myrrha (lat.).
Myron (gr.).
Myrrinä (gr.) = Myrten.

מת ***Moth*** (heb.) = Liket.
Se Muth, Meth, Matthi = Dö, Skada, Macto.
Maveth.

מת ***Math*** (heb.) = Männ.
Methim.
Mas (lat.).
Madr (isl.).

נא ***Na*** (heb.) = Rå, Okokt, Färsk.
Nearos (gr.).
Novus (lat.).
Neu (ty.).
Nudus (lat.).

נא ***Na*** (heb.) = Dock, Välan!
Nä (gr.) = I sanning!

נאד ***Nod*** (heb.) = Flaska, Lädersäck.
Nad.
Uter (lat.) = Vinsäck; Nod, Od, Ut.
Nädys (gr.) = Buk.

נאה ***Nah*** (heb.) = Skön.
Naah.
Naveh.
Nauh.
Neanias (gr.).
Nearos (gr.).

נד ***Ned*** (heb.) = Hög, Damm, Vall.
Nidus (lat.).
Ned (skr.) = Foam over.
Natis (lat.)!

נוד ***No*** (heb.) = Avlägsna, Förhindra, Vägra.
Se Ned! Nua.
Nu (skr.) = Avlägsna.
Nuto (lat.) = Nicka farväl!
Neomai (gr.) = Gå bort.
No (lat.) = Irra, även Simma.
Nodo (lat.) = Hindra, Nodus (lat.) = Hinder, Knut.
Negare (lat.), Nier (fr.), Neka (sv.).

נאה ***Nah*** (heb.) = Ort, Bete, Äng.
Naah.
Naio (gr.) = Bo.
Naós (gr.) = Tempel.
Nomä (gr. = Bete).

נר ***Nar*** (heb.) = Förakta, Förkasta.
av
Arar = Förbanna.
Ará (gr.) = Förbannelse.
Diræ (lat.).

נוב ***Nub*** (heb.) = Knoppas.
Nab = Frukt.
Se Eb. Nib = d:o, Telning, Brodd.
Nubeo (lat.).
Nebrós = Hjortkalv.

נם ***Nam*** (heb.) = Utsago, Språk.
Neum.
Nomitzo (gr.).
Nomen (lat.).
Namn (sv.).

נין ***Nin*** (heb.) = Avkomma.

נוד ***Nud*** (heb.) = Irra, Ömka, Förjaga, Svikta, Klaga.
Se No.

נוד ***Nod*** (heb.) = Förvisning, Elände.
Nodus (lat.).
Naud (isl.).
Nâdh (skr.) = Be in need.
Nyssa (gr.) = Slutet, Othéo (gr.) = Fördriva.
Öde (sv.) = Ödemark.

נף ***Naph*** (heb.) = Okysk.
Naaph.
Näpios (gr.).

נוט ***Nut*** (heb.) = Vackla.
Se No, Nud, Mot = Idem.
Nicto (lat.).
Nevo (gr.).

נאץ ***Naz*** (heb.) = Smäda.
Naaz.
Nocere (lat.).
Nysso (gr.).

נום ***Num*** (heb.) = Slumra.
Nuo (lat.) = Nicka till.
Nomao (gr.) = Grubbla.
Som-nus (lat.).

נון ***Nun*** (heb.) = Fortplantas ymnigt.
Därav Nun = Fisk.

Nascor (lat.).
Nanciscor (lat.).
Nundinor (lat.) = Schackra.

נוס **Nus** (heb.) = Fly.
Nas, Nos.
Se No, Nud.
Nasso (gr.) = Trycka.

נוה **Nuh** (heb. op.) = Prisa, Skön, Älsklig.
Navah.
Näpios (gr.), Näpen (sv.).

נוה **Nuh** (heb. ep.) = Boställe, Bete, Äng.
Naveh.
Se **Nah,** Nemos (gr.).
Naio (gr.) = Bo.
Naos (gr.) = Tempel.
Neiós (gr.) = Fält.

נוף **Nuph** (heb.) = Hög, Lyfta, Hota, Viga.
Noph-Ghuph.
Nopheph = Hota.
Gab = Idem.
Apeilo (gr.) = Hota.
Hyps-elos (gr.) = Hög.
Hüpfen (ty.), Heben (ty.).
Gipfel (ty.).
Haufen (ty.).
Nipto (gr.) = Tvätta. Niptra (lat.) = Tvättvatten.

נוח **Nuch** (heb. op.) = Vila, Tiga.
Nuach.
Noach.
Neigen (ty.).

נוץ **Nuz** (heb.) = Glänsa.
Nur = Aor, Or, Ur.

Nearos (gr.).
Nad (skr.).
Nasia (goth.).
Nitor (lat.).
Nitzo (gr.) = Tvätta.

נוע ***Nugh*** (heb. op.) = Vackla, Sväva, Oroa.
Nuagh.
Se Nut.
Mut.
Ghuph.
Nicto (lat.).
Nevo (gr.).

נוש ***Nusch*** (heb.) = Vara sjuk.
Nosos (gr.).
Necari (lat.) = Dö.
Nausea (lat.).
NI (heb.) = Klagosång.
Neniæ (lat.).

נס ***Nes*** (heb.) = Flagga, Tecken.

ניב ***NIb*** (heb.) = Frukt.
Se Eb = Aphal (skr.).
Nub = Knoppas.
Nèfle (fr.) = Mispel.

נין ***NIn*** (heb.) = Efterkommande.
Se Nun.
Neanias (gr.) = Ungdom.
Gigno, Gens (lat.), Geneá (gr.).

ני ***NIs*** (heb.) = Flyktig.
Se Nus, Nod.

נר ***NIr*** (heb.) = Odla, Röja.
Arare (lat.).
Aura (finska) = Plog.

ניר ***Nir*** (heb.) = Ljus, Fortvaro.
Näritos (gr.).
Nearos (gr.).

נצה ***Nizzah*** (heb.) = Blomma. Obs. Nizza = Blommornas stad vid Rivieran.
Nez.
Zis.
I.

נש ***Nasch*** (heb.) = Kvinnor.
Naschim = Nainen (fin.), Gynä (gr.)?
Pl. av Ischa = Kvinna. Ekeinos, -a (gr.).
Uxor (lat.).
Nascor (lat.).
Naître (fr.).

D, S, Z, Sch, S, T, Th.

Zahntòn = Ergreifung.

דון ***Dun*** (heb.) = Härska, Döma, Herre, Domstol.
Don.
Din.
Adon, Adonai = Herren.
Dynamai (gr.) = Härska.
Donéo (gr.) = Skaka = Donar (germ. myt.).
Damno (lat.), Dannare (it.), Diener (ty.).
Dominus (lat.), M = N.
Damáo (gr.).
Domare (sv.).
Denken (ty.).
Deinós (gr.) = En väldig. Tenno (jap.).
Tino (gr.) = Betala, Bestraffa.

דוץ ***Duz*** (heb.) = Dansa, Hoppa.
Tas (skr.) = Tanzen (ty. nasaliserat), Dansa (sv.).
Ptisso (gr.).
Takys (gr.).
Lyssa (gr.), D = L. Dakryma = Lacryma.

דור ***Dur*** (heb.) = Omringa, Ring, Varv.
Dor = Tide-varv. Æra (lat.).
Dar = Släkte, Boning. Terra (lat.)?
Torus (lat.) = Ring.
Torqueo (lat.).
Tornare (lat.).
Turris (lat.).
Tyrannos (lat.).
Trans (lat.).
Thyra (gr.) = Dörr, Boning, Door (eng.), Dörr (sv.), Thor (ty.).

דוך ***Duk*** (heb.) = Trampa, Krossa, Tröska.
Dak = Dakneo (gr.) = Trycka. Dukke (dan.).
Dusch = Dusch (skr.) = Fördärva.
Disch = Dys (gr. præfix).
Dasch.
Trysko (gr.) = Plåga.
Tryko (gr.) = Drücken (ty.), Trycka (sv.).
Dreschen (ty.), Tröska (sv.).
Dakno (gr.).
Lokitzo (gr.), D = L. Dakryma = Lacrima.

די ***Di*** (chald.) = Vilken, Att, Ty.
Tis, Ti (gr.).
Ty (sv.).

דא ***Da*** (chald.) = Denna.
To, Ton, Täs (gr.).
Der, Die, Das (ty.).

דאב **Dab** (heb.) = Försmäkta, Smälta.
Tabesco (lat.).
Tabes (lat.) = Daboth (heb.) = Tabes.
Tapeinós (gr.), Daaven (dan.), Däven, Duven (sv.).
Dipso (gr.).
Debeo, Debelis (lat.).

דב **Dob** (heb.) = Björn; av Dabab (heb.) = Smyga eller Doba = Vila; jfr Damah (heb.), Demi, Dumah = Tiga, Stillhet, Graven.
Se **Tob** (heb.) = From, God, Rikedom, Glädje.
Teb (chald.) = Idem. Sebas (gr. = From).
Tab (chald.) = Idem.

דג **Dag** (heb.) = Fisk.
Av Dagah = Föröka sig.
E. Meier: av Dab.
Snarare av Dag (se under = Frukta; Fisken = Den Skygge).

דאג **Dag** (heb.) = Vara bekymrad, Frukta.
Deg.
Degeo (lat.).
Deio (gr.).
Dio (gr.) = Fly.

דד **Dad** = Bröst (kvinnl.) = Tao (gr.) = Suga, Tätä (gr.) = Amma.
Dud = Vara i rörelse, Koka, Älska. Sieden, Sud, Sett (germ).
Dod = Kärlek, Älskare, Onkel = Sodalis (lat.), Theios (gr.).
Du (skr.) = Bränna.
Daio (gr.) = Bränna.
Aeido (gr.) = Älska.
Deo (gr.) = Binda.
Do, Didomi (gr.) = Giva till äkta.

דום **Dum** (heb.) = Tiga.
Dumah = Graven. Tumba (lat.).
Mutus (lat.).
Amathia (gr.).
Tnäsko, Tanoumai (gr.).
Dim (eng.) = Stum.
Dumbe (sv.).
Timeo, Timidus (lat.).

דך **Dak** (heb.) = Nedslagen, Mager, Svag.
Se Duk.
Dakryma (gr.), Lacryma (lat.). D = L.
Dakno (gr.).
Täko (gr.).
Taceo (lat.).

דל **Dal** (heb.) = Svag, Fattig, Låg.
Deilós (gr.).
Vilis (lat.).
Dolus (lat.), Dölja (sv.), Dolsk (sv.).
Deleo (lat.).
Dal (sv.) = Låga landet.

דל **Dal** (heb.) = Dörr.
Deleth.
Dal, Dar = Door (eng.), Thür (ty.)? Thyra (gr.).

דם **Dam** (heb.) = Blod.
Av Adam = Röd eller tvärtom.
Haima (gr.), D = H; D = Th = H; Thama = Hama; H = S = Hals = Sal.
Dam (heb.) = Likna, Likhet.
Damah av Hamah (heb.). D = H = S.
Hama, Homoios (gr.), Sama (skr.), Simul (lat.), Hemul (sv.)?
Demuth (heb.) = Likhet. Obs.! Demuth (ty. av

okänd deriv.), kanske därför att »alla lika» gör Demuth. Se Kluge Wörterbuch.

דת ***Dath*** (heb.) = Lag.
Av Don, Dun = Döma.

זין ***Sain*** (heb.) = Vapen, Svärd.
Ensis (lat.).
Xystón (gr.).

זן ***San*** (heb.) = Art, Slag.
Saan.
Gens (lat.).
Genre (fr.).

זו ***Siv*** (heb.) = Glans.
זיו Safäs (gr.) = Ljus.
Hebe (gr. myth.).
Siv (sv., Thors maka)?

סוד ***Sud*** (heb. op.) = Samvaro, Råd, Hemlighet.
Sod.
Syn-edrion (gr.).
Syndein (gr., nasalis.).
Syzevgnynai (gr.).
Adälos (gr.) = Hemlig.
Hide (eng.) = Dölja.

זוב ***Sub*** (heb.) = Flyta, Dö.
Sáo (gr.) = Sieben (ty.).
Suo (lat.).
Sub- (lat.) = Under, Ned.
Hypó (gr.).
Spudéo (gr.).
Sbennymi (gr.) = Utsläcka.

זוז ***Sos*** (heb.) = Glänsa, Röras, Leva.
Sus, Sis.

Fos (gr.).
Evdios (gr.).
Sudus (lat.).
Se Siv = Jiv = Bios (gr.), Vivo (lat.).

זול ***Sul*** (heb.) = Bortgå, Bortkasta, Slösa.
Salal.
Tollo, Sustuli (lat.).
Fero tuli (lat.), Sfallo (gr.).
Salio, Saltare (lat.).
Helko (gr.).
Helluo (lat.) = Slösare.
Salevo (gr.).
Schleudern (ty.).
Swelgen (ty.).

סט ***Seth*** (heb.) = Synd, Förvirring.
Se Hath.
Chath.

זאב ***Sab*** (heb.) = Varg.
Seb.
Sib = Grå (= Gråben).
Tab = Slakta (= Slaktaren).

זון ***Sun*** (heb.) = Nära, Fordra.
Av Jazan = Estiein (gr.), Siteia (gr. = Gödning), Sititzein (gr.).
Saginare, Sagina (lat.).
Gignomai, Gynä (gr.).

זיד ***Sid*** (heb.) = Kokande.
Sud.
Sieden (ty.).

זין ***Sis*** (heb.) = Fullhet, Juver, Vämjas.
Sir = Vämjas, Övermättas; Super (lat.), Sur (fr. præf.), Sirname (eng.) = Surname.
Sidh (skr.).

Satis (lat.).
Satt (ty.).
Dasys (gr.).

זך ***Sak*** (heb.) = Ren, Kysk.
Sairo (gr.) = Rena, Serenus (lat.).
Sacer (lat.), Skær (isl.).
Castus (lat.) invert.
Hagios (gr.) = S = H.

זה ***Seh*** (heb.) = Denne.
Is (lat.).

זק ***Sek*** (heb.) = Pilar.
Acus (lat.).
Sagitta (lat.).
Seco (lat.).
Sagax (lat.).

זר ***Ser*** (heb.) = Krans.
Sero, Sertum (lat. = Fläta) = Vira (sv.) = Serui av Sero.
Sertum (lat.) = Krans.

זד ***Sad*** (heb.) = Fotblack.
av Sadad = Göra fast.
Catena (lat.), Kette (ty.).
Des-mós (gr.), invert.

סוג ***Sog*** (heb.) = Vika tillbaka, Tal, Råd, Hemlighet.
Sug = Sod = Sd.
Sigao (gr.) = Tiga, Agnymi (gr.).
Siga (gr.) = Hemlighet.
Siegen (ty.) = Segna (sv.), Suga (sv.) = Rågen Suger = ligger.

סור ***Sur*** (heb.) = Vika, Urarta, Närma.
Sar, Sor.
Syro (gr.) = Släpa.

Syrfetos (gr.) = Sopor.
Horreo (lat.).
Sauer (ty.) = Urartad = Sura, Syra.

סג ***Sug*** (heb.) = Inhägna.
Säkatzo (gr. = Inhägna).
Säkos (gr.) = Stall.
Sæpes, sæptum (lat.).
Sakion (gr.).
Hygge sig (no.).

סוך ***Suk*** (heb.) = Utgjuta, Salva sig.
Sak, Jasuk.
Jisak, Jusak.
Vajasek.
Ek-kysis (gr.) = Ausgiessung.
Täko (gr.).
Kio (gr.).
Giessen (ty.) = Jisak, heb.

סוס ***Sus*** (heb.) = Hastigt röra sig. Fröjdas.
se Duz.
Kyéo (gr.).
Küssen (ty.).
Sus (heb.) = Häst, även Svala, av den hastiga rörelsen och glädjeskrien.
Sis = Svalan. Lallwörter, som icke övergått; kanske i Siska (sv.).

סוף ***Soph*** (heb.). = Slut.
Saph.
Suph = Sub, Supinus (lat.).
Sfallo (gr.) = Gå under.
Pavestai (gr.).
Spao (gr.).
Sofa, Sef, Svaf, Sofinn (isl.).

Ofliskano, Ofleka (gr. = Dömd). Jfr Oflegia (isl. = förnedra; der Of väl icke kan vara Of, Yfir).
Sbennymi (gr. = Släcka).

סר **Sar** (heb.) = Misslynt, Sorg.
Cura (lat.).
Harasser (fr.).
Sarge (ty.), Sarga (sv.)?

סוף **Suph** (heb.) = Säv, Sjötång.
Typha (lat.).
Fykos (gr.), Fucus (lat.).

סות **Suth** (heb.) = Föra, Övertala, Reta.
Sith = Sid.
Ziehen (ty.).
Peito (gr.), Stasiatzein (gr.).
Wuth (ty.).
In-Citare (lat.).

סות **Suth** (heb.) = Klädnad.
Vestis (lat.).
Esthäs (gr.).
Cloth (eng.), Klut (sv.).
Cutis (lat.) = Hud (sv.), Hydda, Hus (sv.).

סיג **Sig** (heb.) = Slagg, Fällning.
Sairo (gr.) = Rena = Sordes (lat.) = Slagg.
Sik (skr.) = Utgjuta, Sako (fin.) = Fällning.
Sigan (fe.) = Sjunka, Siegen (ty.), Segna (sv.).
Segra, Utsegra (sv. metall: Utsippra i hetta).
Skoria (gr.), Sickern (ty.).
Zieger (ty.).

סין **Sin** (heb.) = Törne, Hake.

סיר **Sir** = Thyrn (ags.), Dorn (ty.), Törne (sv.), Sûr (skr.), Tir (skr.), Teréo (gr.).

Schin = Tand.
Sentis (lat.) = Törne.
Dens (lat.) = Tand.

סיר **Sir** (heb.) = Gryta, Kärl.
Kar, Karil, Käril (sv.)?
Kytra (gr.), Gryta (sv.), av Sir, Hir, Gir, Gri, Gry-ta.

סך **Sak** (heb.) = Hop, Folkmängd.
Syknós (gr.) = Talrik.
Oklos (gr.).
Kasa (fin.) = Hop, Hög, Kase, Vårdkase (sv.).

סך **Sok** (heb.) = Hydda, Tält, Snår.
|
Skolops (gr.) = Törne.
Skävä (gr.).
Casa (lat.).
Oikos (gr.), Koja (sv.).
סל **Sal** (heb.) = Korg; urspr. Spö, »Virga lenta».
av Salal = Nutare, Vacillare, Om slanka växters rörelse. Men *Salal* även Fläta.
Salevo (gr.) = Vacillare, Salire (lat.), Salix (lat.) = Sälg (sv.).
Talaros (gr.) = Korg.
Helix (gr.).
Sal = Vide (sv.).

סם **Sam** (heb.) = Vällukter.
Osmä, (gr.).
Evosmia, (gr.).

שה **Seh** (heb.) = Får.
Scheh.
Saudr (isl.).
Sö (isl.).

סס ***Sas*** (heb.) = Mal i kläder.
Säs (gr.).
Tiisa (fin.).

זוד ***Sud*** (heb.) = Koka.
Sieden (ty.).
Zein (gr.).
Æstuare (lat.).

סף ***Saph*** (heb.) = Bäcken.
Se Gaph.
Gab.
Skafä (gr.).
Kufe (ty.), Kypra, Kopp (sv.).

סף ***Saph*** (heb.) = Tröskel, Ingång.
se Ghab.

זור ***Sur*** (heb.) = Utpressa, Främling.
Zur.
se Sar = Missmodig.
Ger.
Syro (gr.) = Släpa i fängelse.
Tyrannos (gr.).

צאן ***Zon*** (heb.) = Småboskap, Får, Getter.
Zoon.
Sö (isl.).

צב ***Zab*** (heb.) = Hängbår.
Sef (goth.).
Zaft (holl.).
Soft (angl.).

צד ***Zad*** (heb.) = Sida, Motståndare.
Sud (sv.) = Båtsuden.
Sadh (skr.).
Situs, Sedes (lat.), Sida (sv.).

צוהר **Zohar** (heb.) = Ljus.
se Or.
Zoar, Zur (op.) = Liten. Zwerg (ty.), Dvärg (sv.).

צוא **Zo** (heb.) = Smutsig.
Tit = d:o.
Säpo (gr.).
Svaidas (skr.).
Sordidus (lat.).

צום **Zom** (heb.) = Fasta, Trösta.
Zum.
Zama.
Fames (lat.), F = S. Fama = Sama.
Sitis (lat.), Asitein (gr.).
Tom (sv.).

צוף **Zuph** (heb.) = Översvämma, Flyta.
se Sub!
Uvidus (lat.).
Fysáo (gr.).
Hypér (gr.), Super (lat.).

צוק **Zuk** (heb.) = Gjuta.
Duco (lat.) = Gjuta i form, Täko (gr.).

צוק **Zuk** (heb.) = Vara betryckt.
Duk = Plågare.
Dux (lat.).
Dakno (gr.).
Kädo (gr. invert.).
Tykos (gr.) = Hammare.

צח **Zah** (heb.) = Vit, Tydlig, Se.
Zohar = Zahab (heb.) = Guld.
Saphás (gr.) = Tydlig = Sapho (heb.) = Se; Tapho (heb.) = Fatta.

Guldet har i olika språk fått sitt namn av olika guldets egenskaper. I hebreiskan heter det Zahab, som betyder gul, ljus, glänsande (rot Zah = Zohar, Aor, Aur, Ur), med andra ord av ljuset. Där synes franska Or, latinets Aurum och det obrukliga Avron (gr.). Grekiska Krysós däremot lär komma av Charuz (heb. = Guld). (Jfr: Karuss (no.) = Guldkarp eller Ruda.)

Gull (sv.) är av Gul (eller Gul av Guld), Gelb (ty.), Hilvus (lat.), även stavat Gilvus, som också är Hell (ty.), Yellow (eng.). Nu förekom Guldet ofta med Silver i en sammmansättning kallad Elektron, emedan denna var blek som Bärnsten, och Hilvus betyder också Vaxgul. Av detta Hilvus anses även Silber vara härlett, såsom varande blekt. På hebreiska heter Silver Keseph, av Kasaph = Blek; och på grekiska Argyros av Akrùs = Blek. I finskan heter Silver Hopea (= Kopek); men Ljus heter Selvä (fin.) = Helvus, Hilvus (lat.), Selas (gr.), Levkós (gr.).

Koppar heter på hebreiska Nakasch (chald.) efter Nekscheth = av Nakasch = Vara hård. Grekiska Kalkós synes vara taget av Malmen, Oxiden (= Kalken = Kalix). Romarens Æs, Aeris, Ahen, Aeneus sätter man i förbindelse med sanskrits Ajas = Metall, varav även Eisen (ty. = Järn) skulle härledas. Men Æs kan också vara hebreiska Æsch = Glöd, eller Ahenus rent av kan vara Nakasch (chald. = Koppar). Senlatinets Cuprum av Cypern kan icke ha givit tyskarna Kupfer, ty i ahd. hette det *Koffer*. Detta Koffer ger mig anledning till sammanställning med hebreiska ordet Gopheret = Svavel, av Gopher = Harz, ty svavlet var ett jordharz liksom det svavelhaltiga jordbecket (asfalt). Kopparens vanliga malm är Kopparkis (= Svavelkoppar) som ju liknar svavlet med dess gula färg. Gopher och Koffer likna varann mer än Cuprum och Gopher. (Av Gopher =

Harz kommer sannolikt Kiefer = Harzträdet.)* Portugisen kallar svavlet Enxofre.

Barzel heter Järn på hebreiska; chaldeiska Beras (= Borra, sv.). I Beras synes Ferrum (lat.) = (Foro = Borra). Grekiska Sideros uppgives vara förvant med sanskrits Svid = Svetsa, Svad (ags.), Sveiz (ahd.), Idros (gr. = Svett).

Så kommer germaniska Eisen och Järn. Varken prof. Kluge eller prof. Tamm förmå derivera orden. Men vi hade ju nyss Ajas, Aiz (skr. = Metall) och latinets Æs (= Esch, heb.). Av Æs kan väl Eisen deriveras (= Aiz, skr.) och av genitivus Æris kan ju Järnet komma. Klyvningen visar sig ju i Isarn (isl.) och Iron (eng.), Iren (ang.).

צות ***Zuth*** (heb.) = Antända.
Hizzith = Hitze (ty.).
Aithein (gr.), Zünden (ty.), Incendo (lat.). Ex-*Citare* (lat.). Sus-citare (lat.).

צי ***Zi*** (heb.) = Torrhet.
Siccus (lat.).
Dürr (ty.).

ציר ***Zir*** (heb.) = Anlända, Gå ärende, Vesir (arab.).
Dur = Det vridande, Vandrare, Smärta.
Thur = Thor (nord. myt.) = Vandraren, Åkaren..
Torus (lat. = Ring), Tourner (fr.).
Traho (lat.).

* Sulphur (lat. = Svavel) är icke härlett ännu, men kommer snarast från arabiska Sufr = Gul, (Soufre (fr.) = Svavel); att Pyr (gr. = Eld) är med, det tror man. Theion (gr. = Svavel) låter som något gudomligt, kanske av åskans påstådda svavellukt eller av eldfenomenet. Kommer det av Theo = Löpa, så tänker man på Löp-eld. Zwiebel = Lök kan vara förvant med gothiska Swibl = Svavel, på grund av alla Lökars svavelhalt. Hebreiska Gophereth finner jag endast i Suahelinegrernas Kibereti = Svavel. På Samoaöarna har det grekiska ordet strandat = Teio = Svavel. Ryssen kallar svavlet = Ssjära = Tjära = Harz?

Cardo (lat.).
Durus (lat.).
Dirus (lat.).
Thyra (gr.).

צו ***Zav*** (heb.) = Bud.
Staffa (it.).
Estaffette (fr.).
Stab (sv.).
Bote (ty. inv.).
Tab-ellarius (lat.) = Cursor.

צוה ***Zuh*** (heb. op.) = Ordna, Bestämma.
Zavah.
jfr Dabar.
Debeo (lat.).

צל ***Zel*** (heb.) = Skugga.
Zilla = Skugga.
Deilos (gr.) = Nichtswürdig.
Solus (lat.).
Celare (lat.).
Zalä (gr.) = Oväder.

צוד ***Zud*** (heb.) = Jaga, Lura på, För-såt (sv.).
Zadah, Zaid.
Enedra (gr.).
In-sidiare (lat.).
För-Såt (sv.).
Såt (sv. dial.) = Bakhåll för jägare.
Sát (isl.) = d:o.
Edo (lat.), Estio (gr.), Eat (eng.), Äta (sv.).
Sitos (gr.) = Mat, Sod (isl.).
Zevo (gr.) = Jaga.

צר ***Zor*** (heb.) = Trång.
Zur.

Zar = Plågare = Zar (ry. = då intet bevis gives att det deriv. fr. Cæsar), Sar (skr.).
Urgo (lat.).
Tyrannos (gr.).
Dero (gr.) = Flå, Dirus (lat.).
Artus (lat.) = Trång.
Throéo (gr.) = Förskräcka.
Orúo (gr.).
Syro (gr.).

צור ***Zor*** (heb.) = Klippa.
Se Hor, Har.
Deirós (gr.) = Bergsrygg.
Turris (lat.).

טוב ***Tob*** (heb.) = God, Skön, Behaglig, Rikedom, Glädje.
Tub.
Teb (chald.) = Sebas, (gr.) = From.
Tab (chald.) = Dapsiläs, (gr.) = Frikostig.
Ofelos (gr.).
Tauhia (goth.), Tevko (gr.).
Thops (gr.) = Smickrare.
Thul (heb.) = Vara lång.
Tul.
Tolméo (gr.) = Dulden (ty.).
Tulo (g. lat.).
Tolerare (lat.).

טור ***Tur*** (heb.) = Ordning, Rad.
Tornare (lat.).
Tour (fr.).

טל ***Tal*** (heb.) = Dagg, Vatten.
Tsalä (gr.) = Regn.
Tau (ty.).
Stilla (lat.) = Droppe, Stella (lat.) = Stjärna = Droppa.
Tal-assa (gr.).

טף *Taph* (heb.) = De små; Barn.
Tapeh (heb.) = Frukt.
Tappuah (heb.) = Äpple.
Ofelos (gr.) = Frukt.
Apfel (ty.).

Äpple = Tappuach (heb.) = Tpvh (op.); Tufäh (arab.); Tuber (lat.). Härmed har grekiska *Melos* intet sammanhang, ehuru *Melon* kan vara släkt med Melos och latinets Malus. Nordamerikas indianer säga Taspantankahu, som synes förvrängning av Tappuach.

Franska Pomme är latinets Poma.

Tyska Apfel, svenska Äpple, engelska Apple äro också i släkt med hebreiskan genom Ob, Ab = Frukt = Obst (ty.). Sanskrits Frukt är Phala (metatesis).

Men hebreiskan har också ett annat ord för Frukt; det är Peri. Där synes Pyrus, Poire, Päron (sv.). Grekiska Opora (= Frukt) är nog Peri (heb.). Hebreiska Peri = Frukt härledes av Para = Föda, Pario (lat.), Partus (lat.), Bära (sv.).

Varför Äpplet heter Tappuach på hebreiska är omtvistat. Tapeh betyder små barn, antingen därför att de hava röda och vita kinder eller tvärtom är äpplet uppkallat efter barnet. Barnet är för övrigt en frukt och Thebuah är Frukt.

Äpplets likhet med en liten handpuka = Thoph kunde också förklara saken.

Rabbinerna äga en avledning av Eb = Frukt i Jebul = Frukt. Opunkterat blir detta ord: Ibol. Där synes bättre Æpfel, Epfili, Aphul (ahd.).

Äpple är släkt med Avla, Eb (heb.) = Växa, Äbao (gr.) = Vara ung, Grönska, Ofelos (gr.) = Fruktbar, Av (skr.).

טיט *Tit* = Lera, Slamm.
La Tit = Lutum (lat.).

טא **Toa** = Att sopa.
Ta (op.).
Zo (heb.) = Smuts. Två, Tvätta (sv.).

שה **Seh** (heb.) = Småboskap, Får, Get.
Zen = d:o.
Aix (gr.).
Geiss (ty.).
Sö (isl.).
Zo, Zoon (gr.).

שוב **Sub** (heb.) = Bliva gråhårig, Åldras.
Sib = Sepelio (lat.), Siflós (gr.).
Saba = Övermätt; Sap (skr.).
Sajib.
Spodios (gr.) = Gå.
Supino (lat.).
Sub (lat.) = Under, Ned, Schubb-skinn (sv.) = Gråskinn.

שום **Sum** (heb.) = Sätta, Ställa, Göra, Giva.
Kum = d:o.
Cumbo (lat.), Keimai (gr.).
Sumo (lat.).
Sumpt-uosus (lat.).

שור **Schur** (heb.) = Strida.
Certare (lat.).
Turba (lat.) = Den stridiga hopen, Larm.
Cura (lat.).
Furor (lat.).
Orryo (gr.), Orrousia (gr.), Ira (lat.), Arg (sv.).

שוש **Sus** (heb.) = Glädjas.
Suesco (lat.), Suavis (lat.).
Susurrus (lat.).
Gausus (lat.).
Sitzo (gr.) = Vissla.

שיא **Sia** (heb.) = Höjd, Höghet.
Siós (gr.) = Theos = Gud = Deus = Zevs.
Deva (skr.).
Dives (lat.).
Sævus (lat.) = Mäktig, även grym.

שיך **Sik** (heb.) = »Törne» = Taggiga växter
Sek (heb.) = Pil.
Akantha (gr.).
Acus (lat.).
Spiculum (lat.).
Skolops (gr.).

שק **Sak** (heb.) = Grovt tyg.
Sakkos (gr.) = Grovt tyg.
Saccus (lat.).
Säck (sv.).

שד **Sched** (heb.) = Herrar.
Kednos (gr.) = Duktig.
Schud = Härska.
Schod = Förtryck, Undergång. Skotós (gr.).
Skedannymi (gr.).
Kädo (gr.).
Keoto (gr.).
Schut = Förakta; Cheat (eng.), Hate (eng.).

שוט **Schot** = Piska; Sentica (lat.).

שוב **Schuh** (heb.) = Vända, Återgå, Ersätta, Annullera
Se Sub.
Sub, Supinus (lat.).
Hopiso (gr.).
Skepáo (gr.) = Skydda.
Skäpto (gr.) = Slunga ned.
Juvo (lat.).
Echapper (fr.), Skubba (sv. vulgus), Skappa (sv. vulg.).
Schieben, Aufschieben, Verschieben (ty.).

שׁוּל **Schol** = Släpa, Släp.
Schuel = Vara slapp, Hänga.
Holkos (gr.) = Släp.
Helko (gr.).
Skolex (gr.) = Mask.
Kalarós (gr.) = Slapp.
Schlaff (ty.), Schlafen (ty.).
Släpa (sv.), Slapp (sv.).

שׁוּף **Schuph** (heb.) = Nappa, Lura, Stöta, Hölja.
Schaaph.
Capisco (lat.).
Schuft (ty.) = Skojare, Thief (eng.).
Happer (fr.).
Chiper (fr.).
Klepto (gr.).
Psevdo (gr.).
Skepto, Skapto (gr.).
Skuffed (dan.).

שׁוּק **Schok** (heb.) = Gata.
Vicus (lat.).
Via (lat.).
Oikia (gr.).
Agyia (gr.).

שׁוֹר **Schor** (heb.) = Boskap.
Tavros (gr.).
Taurus (lat.).
Tjur (sv.).

שׁוּר **Schur** (heb.) = Skåda.
Cerno (lat.).
Horao (gr.).

שׁוּר **Schur** (heb.) = Gå, Resa.
Schir.

Curro (lat.).
Ire (lat.) [Schin prosteth = dekorativt understundom].
Scurra (lat.).

שיר ***Schir*** (heb.) = Sjunga.
Schur.
Schar = Car-men (lat.).

שוט ***Schut*** (heb.) = Sätta.
Thoatzo (gr.) = Sitta.
Titäme (gr.).
Setzen (ty.).
Skjuta för (sv.).

שחה ***Schach*** (heb.) = Böjd.
Se Dak. Schakad (heb.) = Ligga.
Keimai (gr.) = Ligga.
Échec et mat (fr.) = Schack! (sv.).

של ***Schal*** (heb.) = Förseelse.
Sfallo (gr.).
Fallo (lat.).
Falsch (ty.).
Schel (heb.) = Skuld, För skull.
Kal (skr.).
Culpa (lat.).
Haläs (gr.).
Geschol (mhd.).
Gäld (sv.), Skuld (sv.).
Schuld (ty.).

שחר ***Schak*** (heb.) = Önskan, Begär.
Schakar (heb.) = Söka, Vaka, Vakta.
Sequor (lat.) = Följa, Söka.
Suchen (ty.).
Söka (sv.).

Sagio, Sagax (lat.).
Sage (fr.).
Hepomai (gr.) = Sequor (lat.).
Vacare (lat.).
Wachen (ty.).
Vaquer (fr.).

שם ***Schem*** (heb.) = Rykte, Ära, Tecken, Namn.
Sem.
Fama (lat.), F = S. Fama = Sama.
Fämä (gr.).
Sämaino (gr.) = Teckna.

שן ***Schen*** (heb.) = Tand.
Schin.
Danta (skr.), Dens (lat.), Odontos gen. (gr.).
Zahn (ty.).
Sentis (lat.) = Törne.

שר ***Schor*** (heb.) = Sena, Muskel, Kött.
Seira (gr.).
Corda (lat.).
Caro (lat.).
Kreas (gr.).

שת ***Schath*** (heb.) = Stolpar.
Scheit (ty.) = Skitza (gr.) = Skate (sv.) = Trätopp, Avhuggen; såvida icke Skate av grekiska Eskaton = Det yttersta = Stumpen.
Xystón (gr.).
Assis (lat.).

שת ***Scheth*** (heb.) = Buller.
Sketliatzo (gr.).
Hojta (sv.).

שא ***Scho*** (heb.) = Undergång, Förstöring.
Scha (op.) = Katá (gr.) = Nedåt; Cado (lat. =) Falla.

Occasus (lat.).
Skótos (gr.).
Sked-annymi.

שאב **Schaab** (heb.) = Ösa, Hämta.
Schab (op.).
Schöpfen (ty.).
Hapto (gr.).
Capto (lat.).

שאג **Schaag** (heb.) = Skrika, Sucka.
Schag (op.).
Geai (fr.) = Skrika [fågeln].
Jay (eng.).
Eiulo (lat.).
Aio (lat.).

שאה **Schaah** = Rasa.
Schah (op.).
Akmatzein (gr.).
Sævire (lat.).

שאל **Schaal** (heb.) = Fråga, Bedja.
Schal (op.).
Con-sulere (lat.).
Sollicito (lat.).

שאף **Schaaph** (heb.) = Åtrå, Vredgas, Fnysa.
Schaph (op.).
Skopéo (gr.) = Åtrå m. m.
Fysán (gr.) = Fnysa.
Sævire (lat.).

שאר **Schaar** (heb.) = Återstå.
Schar (op.).
Kvar- (sv.), Qvart, Kvær = Quer (ty.).
Kar (gr.) = Alls intet; av Keiro, sedan Kar = Schnitzel.

Scoria (lat.) = Avfall, Slagg.
Schear (heb.) = Återstod.
Scbar (op.).

שאר **Schoor** (heb.) = Kött, Blodsförvant.
Schar (op.).
Caro (lat.) = Kött. Carus (lat.) = Kär, Vän.
Kreas (gr. = Kött).

שד **Schad** (heb.) = Bröst, Säte, Juver.
Chod.
Schad (heb.) = Säte (sv.).
Euter (ty.).
Outhar (gr.).
Schod (heb.) = Dämon.
Satan (gr.).
Titan (lat., gr.).

שד **Schod** (heb.) = Förströelse.
Skedannymi (gr.).
Schade (ty.).

שוה **Schavah** (heb.) = Likna.
Schuh (op.).
Aichen (ty.).
Æquare (lat.).
Jævne (dan.).
Schavoh (heb.) = Slätt.
Schuh (op.).
Ebene (ty.) = Schaveh (heb.).

שוח **Schuach** (heb.) = Glida, Bli kraftlös.
Schuk (op.).
Sjuk (sv.).
Schwach (ty.).
Sick (eng.).
Weak (eng.).
Eikein (gr.) = Weichen (ty.).

שוט ***Schut*** (heb.) = Driva, Löpa omkring.
Skjuta (sv.).
Shut (eng.).
Cito (lat.).
Kädo (gr.).
Skuta (sv.).

שום ***Schum*** (heb.) = Lök.
Schoeno-prasum (lat.).
Symfytum?
Scammonium.

שוע ***Schavagh*** (heb.) = Ropa.
Schugh (op.).
Sjunga (sv. nasal.).

שוע ***Schoagh*** (heb.) = Rik, Förnäm.
Schugh (op.).
Haughty (eng.).
Hoch (ty.).
Schogun (jap.).

שוק ***Schuq*** (heb.) = Överflöda.
Augeo (lat.).
Öka (sv.).

שוק ***Schoq*** (heb.) = Underbenet, Vaden.
Skelos (gr.).
Skånk (sv. nasal).

שור ***Schur*** (heb.) = Lurare, Fiende.
Oura (gr.) = Hinter-Treffen.

שור ***Schur*** (heb.) = Mur, Omgivning.
Se Zur.
Se Gir, Kir.
Gyrus (lat.) = Ringmur.

שור **Schor** (heb.) = Nöt, Tjur.
Schur (op.).
Taurus (lat.), Tjur (sv.), Stier (ty.).
Kor (sv.) = Schor (heb.).

שוט **Schuth** (heb.) = Sätta, Ställa.
Schith.
Histhemi (gr.).
Sisto (lat.).
Setzen (ty.).

שי **Schal** (heb.) = Skänk.
Schl (op.).
Give (eng.).

שיה **Schlh** (heb. op.) = Förgäta, Försumma.
Schaiah.
Skaios (gr.).
Scævus (lat.).
Skev (sv.).

שיט **Schait** (heb.) = Roder, Gissel.
Schlt (op.).
Scutica (lat.).

שין **Schin** (heb. op.) = Urin.
Schaln (heb.).

שית **Schaith** (heb.) = Törnen, Taggar.
Schith (op.).
Skitza (gr.).
Scheit (ty.).

שית **Schith** (heb.) = Kläder.
Se Schuth.
Esthäs (gr.).
Vestis (lat.).

שׁל ***Schal*** (heb.) = Förgås.
Skello (gr.) = Förtorkas.

שׁל ***Schol*** (heb.) = För skull.
Schuld (ty.).
Skäl (sv.).
Shall (eng.).

שׁלי ***Schli*** (heb. op.) = Säkerhet, Ro.
Scholi.
Skolä (gr.) = Ro.

שׁלך ***Schlk*** (heb.) = Kasta bort.
Schalak.
Xalán (gr.) = Kasta [ankar].
Skalk (sv.) = Brödskalk.

תא ***Tha*** (heb.) = Kammare, Rum.
Thoa.
Domus (lat.).
Zimmer (ty.).
Thalamos (gr.).
Tala (fin.) = Skjul, Deleth (heb.) = Dörr.
Talo (fin.) = Gård.

תאב ***Thab*** (heb. op.) = Vilja, Begära.
Thaab.
Av Abah = Vilja.
Jaab.

תוה ***Thav*** (heb.) = Tecken, Underskrift.
Taikus (goth.), Tekmar (gr.).
Deiknymi (gr.).

תוב ***Thub*** (heb.) = Vända.
Thur.
Dur.
Sobéo (gr.).

Supinus (lat.), Tubus (lat.).
Dubito (lat.).

תור **Thor** (heb.) = Hjul.
Tur.
Rota (lat.) invert.
Trokós (gr.).
Retro (lat.).
Tourner (fr.).
Tornare (lat.).

תור **Thor** (heb.) = Nötkreatur.
Se Schor.
Thior (isl.).
Tär (gr.).
Tavros (gr.).
etc.
Tjur (sv.).

תין **Thin** (heb.) = Skära.
Kteino (gr.).
Temno (gr.).
Thanatos (gr.).
Thnesko (gr.).

תל **Thel** (heb.) = Kulle. Tell (arab.).
Tellus (lat.).
Terra (lat.).
Tälia (gr.) = Kulle.

תם **Tham** (heb.) = From, Full, Oskadd, Lycka, Lugn, Menlös.
Thom.
Domitus (lat.), Damao (gr.), Zahm (ty.), Tame (eng.).
Thomix (gr.) = Tygel, Zaum (ty.), Tömm (sv.).

תאר **Thar** (heb. op.) = Vara betecknad, Begränsad.
Thaar.

Terma (gr.) = Gräns.
Termin (sv., lat.).
Thar (heb., op.) = Form, Gestalt.
Thoar.

תוה ***Thuh*** (heb. op.) = Reta, Bekymra.
Thavah.
Tapeinóo (gr.).
Taquiner (fr.).

תוך ***Thuk*** (heb. op.) = Mitt, Inre.
Thavok.

תור ***Thur*** (heb.) = Turturduva.
Thor.
Turtur (lat.).

תיש ***Thisch*** (heb. op.) = Bock, Get.
Thaisch.
Th-aisch = Aix (gr.).

תן ***Than*** (heb.) = Ökendjur, Schakal.
Thn.
Thos (gr.) = Schakal.

תרן ***Thren*** (heb.) = Mastträd, Flaggstång.
Thoren.
Dory (gr. = Stång).
Trä (sv.).

תך ***Thk*** (heb. op.) = Betryck, Bedrägeri.
Thok.
Thuk.
Ghuk (heb.).
Uz (heb.) = Tryck.
Ud, Od (heb.) = Trycka.
Tykä (gr.) = Lyckan och Olyckan.
Dikä (gr.).

Efterskrift.

Ett år har gått, sedan denna bok låg färdig i manuskript. Under detta år har jag vid fullföljda studier i enahanda riktning fått full bekräftelse på alla språkens förvantskap. Sålunda kan jag vid varje kinesiskt och japanskt ord sätta motsvarande glosan på hebreiska och grekiska, alltså en s. k. Semitisk och en Indogermansk, blott jag får ordets betydelse, och ordet icke är en okänd metafor.

Samma förhållande med finska, ryska, turkiska och polska. Ungerska och mongoliska äro svårast, ty flera gånger erövrade folk och vandrare, som påtvungits främmande språk, ha tagit en mindre exakt glosa, och genom misslyckade apteringar gjort dåliga översättningar. Och där grammatikan varit svår, ha vildarna förenklat den eller rört ihop flera.

Negerspråken har jag endast vidrört i föregående skrifter, men efter att ha besett fyra av deras språk, har jag funnit det lönlöst att studera dem. Även därför, att jag av den mycket kunnige Carl Abels skrifter fått veta, hur negrerna roat sig göra etymologi. Inversionsfenomenet eller metoden att medelst ordets omvändning få fram en konträr betydelse har jag påpekat i min Bibelns Egennamn. Nu ser jag Abel* anföra en annan högst kuriös negermetod

* C. Abel: Wechselbezeichnungen der Ægypt. Indoeurop. und Semitischen Etymologie (Lpzg 1888).

att bilda ord. I Suaheli kallas sättet Kinyume eller Introversion, som dock försiggår så att ordets senare hälft sättes före och ordets förra hälft fogas till. Sålunda heter i Suaheli: Det är nog! = Basi; men det heter ibland Siba. Och Siba är hebreiska Sapek = Nog! — Ett bord heter Meza och Zame; Meza är Mensa (lat.) och i Zame synes Scamnum (lat.) som blir tyska Schemel = Pall, där det synes att negerns bord är en pall.*

En bok heter Kitabu men även Bukita. Kitab är hebreiska och arabiska Kitab, Ketub, men i Bukita synes Book (eng.), Buch (ty.), så att det blir en ny fråga huruvida icke vårt Bok har uppkommit genom Suaheli-metoden ur Ketub. Aruthi heter Jord, men det heter även Thiaru. Aruthi är hebreiska Arez = Jord, och Thiaru är latinets Terra. Har då Terra bildats av Arez (Ärez) på negersättet, eller genom ren omvändning = Arez = Zera = Terra? Om så är kan denna nya »ljudlag» ge nya spår, där man så ofta gått vilse.

*

Slutligen — då livet är kort och jag icke vet om mitt räcker till att offentliggöra mina senaste upptäckter, så vill jag deponera dem här.

En stor del av de kinesiska skrivtecknen är monogram, hopsatta av hebreiska, arabiska, syriska och forngrekiska. Men de äro svåra att komma på. Ett exempel (ur mina handskrivna samlingar)!

Kinesiska 匕 = Pi betyder Sked. Detta är sannolikt arabiska Ba = ب som är sammansatt av A = ا

* Ett barn, som såg matbordet beläggas med en filt, under duken, förklarade sedan att bordet skulle bäddas, då filten var täcket och vita duken lakanet.

och = B samt vokaliserat med , ehuru det liknar arabiska L = bakvänt = , vilket lett mig länge på villospår.

Vidare ingå i de kinesiska grupperna de små osynliga syriska vokalerna. Syriska vokalen A = är hebreiska Ajin, och kinesiska Jin (omvänt). Syriska E = är forngrekiska som är latinets E (kvadrat.) och vårt ε. Syriska I = I är latinets İ och vårt samt finnes rent i kinesiskans I, o. s. v.

Men obegripligt är att grekiska accenter kommit över i kinesiskan och fått ljud. Exempel: ovanför ά har blivit kinesiska .

Men mest upplysande äro de cypriska skrivtecknen, som synas vara urtyperna för kinesiska och koreanska (se mina handskrifter).

Det finns även anledning tro att en del av de arkaistiska assyriska ljudgrupperna äro monogram av i stenstil stiliserade läsliga bokstäver, jämförliga med de kinesiska.

Hebreiska språkets 27 accenter böra även observeras, ty dessa ha dels övergått till grekiska neumerna (musiknoterna) med bibehållna namn, dels ha de ingått som ljudbeteckningar i andra alfabetet.

Härmed har jag antytt, att Skriftens historia är oskriven. Det är möjligt att jag får tid att skriva den, men säkert är det icke; materialet ligger dock i mina handskrifter.

KINA OCH JAPAN

Kinesiska språkets hemligheter.

Japanerna ha ryckt fram ur sitt vackra gömställe vid Stilla Oceanen. Kineserna äro i antågande; de ha fått parlament eller åtminstone en duma, de utbilda officerare i Berlin, så att de om fem år kunna ställa ett par millioner i fält. Det vore kanske på tiden att lära sig deras språk, vilket numera går ledigt, sedan man fått alla världens grammatikor för två mark stycket hos Hartleben i Leipzig. (Det finnes även parlörer för 50 öre: Polyglott-Kunze i Köln.) Mycket kinesiska kan jag icke, men av det lilla jag vet vill jag dela med mig, endast i avsikt dock att väcka intresset och undanrödja inbillade svårigheter.

Kinesiska lexikonet lär innehålla 40,000 ord, och detta brukar skrämma nybörjaren, även om han hört att Shakespeare begagnat 30,000 (?), vilka dock alla tecknas med endast 24 (?) bokstäver. För vanligt bruk behöver man dock bara 4,000 kinesiska tecken, och en köpman till exempel kan reda sig med några hundra.

Emellertid, dessa 40,000 äro tecknade med 214 »bokstäver» eller grupper kallade nycklar, och dessa äro så vackra och karaktäristiska, att de snart fastna i ögat.

*

På 1870-talet lärde vi oss: att kinesiska språket hörde till mongoliska eller uralaltaiska gruppen och icke hade någon frändskap med sanskrit eller våra språk, semitiska eller grekiska och latin. Denna teori är numera övergiven, och *C. Kainz* i inledningen till sin grammatika (Hartleben) berättar oss att kinesiskan är i släkt med med turkiska, ungerska och följaktligen finska. Där ha vi således ett första närmande.

Men vi fingo även lära, att kinesiskan var ett enstavigt språk, ehuru ingen visste om det var rötter eller kontraktioner. *Abel Rémusat* prutade dock emot, och erkännande att talspråket mest var enstavigt, visade han att skriftspråket, särskilt i dialekterna, var flerstavigt. Denna enstavighet gjorde på oss ett vilt främmande intryck, lite löjligt: såsom Ping ta jin och Ngo lai ki schock li.

Vidare kunde orden icke böjas, utan radades upp som pärlor på ett snöre.

När jag nu läser Kainz' grammatika, som avser talspråket, så ser jag, att alla dessa satser äro falska; och när jag med stor möda funnit ut både semitiska och indogermanska ordfränder till de 214 kinesiska nycklarna, vilka jag hoppas snart få se i tryck, så tog jag mod till mig och började granska i grammatikan, om icke andra beröringspunkter funnos med västerlandet, till vilket vi kunna räkna *vår* orient.

Först såg jag en bokstav (ett tecken), som hette *Schan*, och såg ut så här: 山 och betyder berg. Den liknade ju hebreiska ש Schin som även betyder berg, men vanligen Tand. Jag fann flera, ett dussin, men kan inte återge dem här.

Därpå fann jag att substantiv blevo adjektiv genom ändelsen *tik*. Detta är ju grekiska och latin: Didaktikos, Didacticus och förkortat i engelskan: Didac*tic*: Tukschutik (chin).

Men genitivus i kinesiskan bildas med Tchi 之. som liknar feniciska och grekiska Z.

Detta genitivmärke Tchi liknar kaldeiska Di (Dai) som betecknar genitivus liksom romanska De, Di, Da som är latinets De.

Det finns således kasus i kinesiskan ehuru icke flekterande, och däri lika de romanska, som verka genom partiklar.

Vad nu verbet angår, så böjes det också i presens alldeles som hebreiska futurum genom att sätta pronomen före (Ephkod, Thiphkod, Jiphkod) och på detta sätt. Av verbet Mai = köpa blir presens: Ngomai, Nimai, Tamai, Ngomenmai, Nimenmai, Tamenmai (Ngo, Ni, Ta, Ngomen, Nimen, Tamen).

Men av de många kinesiska konjugationerna äro tre som sluta på Schok, Tao och Mai. Den första liknar Turkiskan, där alla verb sluta i infinitivus pä ak eller ek (mak, mek), och hebreiskan har många verb på ak, ok. Det var här jag fann spåret till det knepiga i kinesiskans förfaringssätt att sönderdela i stavelser. Na-chok (chin.) betyder gripa och hebreiska Naschak betyder bita. Alltså Nachok (chin.) = Naschak. Ki-chok (chin.) = minnas. Kichok som liknar hebreiska Zachaq = minnas. In-chok (chin.) blir Inchok = möta, som är hebreiska Iazach = möta. Lin-chok (chin.) = Linchok = medtaga, som är hebreiska Laqach = dito. Machok (chin.) = bedraga = Masak (hebreiska).

När detta icke utgör enstaka fall utan gäller för alla, så synes på samma gång frändskap med hebreiskan; men hebreiskan är samma språk som assyriskan, feniciskan, Kanans alla dialekter, syriska och arabiska, så att när jag kan Hebreiska, kan jag alla de andra, bara jag känner bokstäverna.

Konjugationen på Mai synes vara grekens passivum eller medium. Pao mai (chin.) = Paomai = visa, heter Fainomai på grekiska, men Faino betyder se, i medium visa. Tseu-mai = Tseumai (chin.) = löpa, som är æoliska Thevo, Thevomai = löpa. Tek-mai (chin.) = Tekmai = erhålla är grekiska Dekomai = dito.

Kiao-mai (chin.) = Kiaomai = kalla, är grekiska Kaléomai, latinets Clamare, italienska Chiamare o. s. v. Men märk nu hur på kinesiska »hava kallat» heter Kiatao, som liknar latinets Clamato, och italienska Chiamato.

Konjugationen på tao liknar grekiska t. ex.: Erotao, Aristao o. s. v.

Jag upprepar att jag funnit konstanter och icke tagit undantagsfall.

*

Om jag nu skulle taga tre kinesiska ord, allmänt bekanta och genom släktskapen närma dem till våra språk, så skola vi se avståndet minskas.

Kina heter Tchungkoe, eller Dschunguo (gue) = mittellandet. Tchung (chin.) = mitt. Thikonah (heb.), Dikaios (grek.-juste) och Gue (koe) = Gá (grek) Land, Gi (heb.). Mittens land kunde då heta på hebreiska: Thikunagi eller Thukgi, som nasaliserat blir Tongking, troligen samma ord som Tchungkoe = Kina.

Peking = nordstad. Pek (chin.) betyder nord, av Ping = is; Pagos (grek.) = is; Pug (heb.) = köld.

King (chin.) = stad av Kong = ringmur; Chun (heb.) = borg; Kana (heb.) = köpstad; Kanan (grek.) = dito; Cingo (lat.).

Peking = Is-stad skulle då heta Pugkun på hebreiska, och Japygerna kunde räkna släkt.

Nanking = Sydstad, Nan = Söder av Ngan = mild, stilla, varm. Nain = (heb.) = Ljuvlig; Neanis (grek.).

Då kunde Nanking på hebreiska heta Nainkun eller Nainkana; och på grekiska Neaniskanon.

Slutligen har kinesiskan åt mig slitit en gammal tvist mellan bibelns översättare. »Trädet» under vilket profeten Jona satt heter Kikaion på hebreiska. Luther, som lärt sin hebreiska av Rabbinen Elias Levita, översatte med Kurbitz (i likhet med Septuaginta). De nyare och Bibelkommissionen ha rättat Luther baklänges och säga nu Ricinus, vilket är falskt, emedan Ricinus är hemma först i Indien. Gurkväxterna heta Kischuh på hebreiska och Pumpan: Kikaion, som är grekiska Sikyon = gurka, och kinesiska Kua eller Chikoe som är Pumpan = Kikaion (heb.).

Då man i våra dagar sökte få ett slut på den babelska förbistringen genom påfinnandet av ett universalspråk, volapük och esperanto, riktades uppmärksamheten på de många språkens struktur. Och vägledd av den i naturvetenskapen rådande lärosatsen *alltets enhet*, insåg man snart att de många olika språken måste äga ett gemensamt och ett inre sammanhang. Resultatet hittills har blivit: Danske professor *Möllers* Jämförande Glossarium, där indogermanska och semitiska stammar kanske för första gången fullständigt konfronteras. Professor *Reinisch* i Wien har skrivit: Einheitlicher Ursprung der Sprachen der Alten Welt; och *Trombetti* i Bologna: L'Unità d'origine del Linguaggio.

Men även svenskar hade insett det stora sammanhanget i den skenbara språkliga oredan. *Jonas Hallenberg* och *Ernst Rietz* äro banbrytare.

Jag har följt spåren i nyss utgivna *Bibelns Egennamn och Ordfränder* samt i *Modersmålets Anor*, däri även förekommer något om kinesiska språket.

*

Kinesiska glosor.

Kilai (chin.) = höja sig.
Ghaloh (heb.) = d:o.
Haghaleh (heb.) = d:o.
Agallo (gr.) = d:o.

Tafat (chin.) = skicka.
Tapeinóo (gr.) =
Thephen av Panah (heb.) = bortskaffa.

Pingfuk (chin.) = förskingra, dämpa.
Pnigo, Pnixoumai (gr.) = kväva.
Panah, Pinnah (heb.) = bortskaffa.

Yinkien (chin.) = höra.
Akuein, Eväkoon einai (grek.) = d:o.
Achaz (heb.) = fatta, uppfatta.

Schangtek (chin.) = kämpa.
Zanken (ty.) =
Zevgnymi (gr.) = spänna ihop.
Kenthéo (gr.) = sticka.

Tasan (chin.) = sprida.
Thesagh av Iazagh (heb.) = breda ut sig.
Tensi av Tendo (lat.) =
Teino (gr.) =

Tsinlai (chin.) = intränga.
Syneileo (gr.) = d:o.
Zaolui (chin.) = belasta.
Skolatzo (gr.), Askolia (gr.) = d:o.
Zabél (heb.) = d:o.

Kankuo (chin.) = genomskåda.
Cognosco (lat.) = d:o.
Gignosco (gr.) = d:o.
Ganymi, Ganao (gr.) = d:o.
Kennen (ty.) = d:o.
Chaneh (heb.) = Chonak (heb.) = bevaka.

Kinshi (chin.) = förbjuda.
Kindynevo (gr.) = d:o.
Chaschok (heb.) = d:o.

Wentschui (chin.) = straffa.
Vindicare (lat.) = d:o.
Venger (fr.) = d:o.
Ghanscho (u. heb.) = straff = Wentschui (chin.).

Yaokintik (chin.) = roande.
Jocosus (lat.) = d:o.
Iako, Iakkatzo (gr.) = d:o.
Ghachoq (heb.) = d:o.

Schangsitik (chin.) = flitig.
Syknos, Syknoteros (gr.) = d:o.
Chaqidah (heb.) = d:o.

Pinkiun (chin.) = fattigt folk.
Penikros (gr.) = d:o.
Penssitik (chin.) = erfaren.
Pynthanomai, Pepysomai (gr.) = d:o.

Fangtsi (chin.) = hus, rum.
Fence (eng.) = hägn.
Defence = d:o.
Gefängniss av Fangen =

Defensum (lat.) = försvaret, skyddet.
Pägnymi (gr.) =
Pachach (heb.) = fjättra.

Hao, Haotik (chin.) = god, väl, mycket, facile.
Chan (Shantung) = älska, begärig.
Hó (Fokien, Amoy) =
Ev (gr.) = Hao, Chao (chin.) =
Evtykia (gr.) = Haotik.
Äthikos (gr.) = Haotik.

Nakiu (chin.) = bära bort.
Naso, Nascho (heb.) = d:o.
Nikao (gr.) = överväldiga.

Maikiu (chin.) = sälja.
Makor, Mimekar (heb.) = d:o.
Mercor (lat.) = d:o.
Merchant (eng.) =
Meros (gr.) = betalning.
Misthos (gr.) = lön.
Miethen (ty.) = hyra.

Puankiu (chin.) = befordra, röra.
Pompevo gr.) = föra.
Pango (lat.) = slå.
Pono (lat.) = d:o.
Panah (heb.) = d:o.

Lolai (chin.) = gripa, taga.
Lambano, Elabon (gr.) = d:o.
Laqach (heb.) = d:o.
Lulai (heb.) = snara.
Lul (heb.) = rulla.

Taiû (chin.) = gå att fiska.
Dug, Dajeg (heb.) = fiska.
Dag (heb.) = fisk.

Kinesiska verber på mai.

[Ändelsen mai är verbum mai = närmas, det grekiska maomai.]

Kuanmai (chin.) = avspärra, stänga.
Koinonemai (gr.) = avstängas.

Tsaomai (chin.) = avsluta.
(Thnäsko), Tethnanai (gr.) = förgås.

Hopmai (chin.) = förenas.
Homoioomai (gr.) = d:o.

Taimai (chin.) = avlägsna.
Otheomai (gr.) = d:o.
Temnomai (gr.) = bortdriva.

Scheumai (chin.) = bevara, samla.
Skepaomai (gr.) = d:o.

Hingmai (chin.) = gå bort.
Ageomai (gr.) = d:o.
An-Engyaomai (gr.) = d:o.

Tsomai (chin.) = sitta bredvid.
Psavomai (gr.) = d:o.

Paomai (chin.) = upprulla (till slutet).
Pavomai (gr.) = taga slut.

Nienmai (chin.) = borttaga.
Onomai (gr.) = d:o.
Neomai (gr.) = gå bort.

Schutmai (chin.) = utgiva (pengar).
Sitevomai (gr.) = förtäras.

Kiaomai (chin.) = sammankalla.
Kaleomai (gr.) = d:o.

Schipmai (chin.) = föra in.
Skepaomai (gr.) = d:o.

Tekmai (chin.) = uppehålla, skydda.
Tevkomai (gr.) = d:o.

Schumai (chin.) = leva samman.
Koimaomai (gr.) = d:o.

Tsumai (chin.) = löpa undan.
Zevomai (gr.) = d:o.

Tengmai (chin.) = vänta samman.
Diagignomai (gr.) = d:o.

Wanmai (chin.) = ankra.
Pägnymi (gr.) = fastgöras.

Siangmai (chin.) = övertyga.
Sigatzomai (gr.) = bringa till tystnad.
Sigaomai (gr.) = d:o.

Tsangmai (chin.) = dölja.
Sämainomai (gr.) = försegla.

Tiuenmai (chin.) = sammanfatta.
Syniemi (gr.) = d:o.

Sangmai (chin.) = uppstapla.
Synneomai (gr.) = d:o.

Schuenmai (chin.) = sammanbinda.
Synneomai (gr.) = d:o.

Kina och Kineser.

Japanerna ha ryckt fram; nu komma kineserna med ultimatum. Redan 1879 (?) bebådade jag deras ankomst (i Carl von Bergens »Framtiden»), och sökte skingra vissa farliga fördomar mot denna nation, på vilken Europa velat kasta ett visst löje, ehuru den gula frågan senare togs om hand av japanerna. Nu återkommer jag till ämnet, efter 30 år, men bättre rustad, sedan jag studerat landets språk och historia. Om språket har jag nyss yttrat mig i denna bok, och kommer i ett under tryck varande arbete (*Världsspråkens Rötter*, Bonnier) att utförligt påvisa kinesiska språkets förvantskap med grekiska, hebreiska och sanskrit, då jag invid *varje* kinesisk rot uppställt en ordfrände ur våra klassiska och levande språk. Då emellertid kinesiska språket med dess skenbara, frånstötande nasalljud avlägsnar oss mest från folket, måste jag först upplösa de språkliga svårigheterna och söka ett närmande.

Exempel: Bröd heter Pan-is på latin, men Päng (Pain) på franska, och på kinesiska Ping, vilket har fått näsljud liksom det franska ordet.

Kineserna älska det hebreiska sch liksom tyskar och spaniorer. Därför förvandlade de vårt Sverige, genom latinets Suecia, icke till Suikvue utan till Schuikoue, alldeles som tyskarne när de säga Schweden, under det fransmännen säga Suède.

Då även kineserna icke begagna r utan säga i dess ställe

l, så kunna de icke säga Paris, utan Pali, och Jerusalem blir Jelousalen, Athenare och Japaner göra tvärtom och sätta r för l; Orranda (jap.) = Holland. Nu är Jelousan i ett ord mera genomskinligt, men skrivet Je- lou- sa- len blir det svårare att få fatt i, och detta är en snara lätt att undvika.

Kinesiska språkets enstavighet är det icke heller så helt med, ty i dialekterna äro de flesta ord två och trestaviga, och i kinesiska skriftspråket visar sig särskilt en stark skillnad från talspråket, vilket senare älskar förkortningar. En hel mängd kinesiska verb sluta i skriftspråket på mai, vilken ändelse utelämnas i talet. Sålunda heter verbet avlägsna i talet Tai, men i skrift Tai--mai, vilket hopskrivet blir Taimai, som är grekiska Otheomai med samma betydelse. Likaså Pao-mai (chin.) = upprulla till slutet blir hopskrivet Paomai (chin.), som är precis grekiska Pavomai = taga slut. Tseumai (chin. = Zevomai (grek.) = löpa undan, o. s. v. Till alla kinesiska verb på mai har jag funnit grekiska på mai, vilket är grekiska passivum. Och då kinesiska mai betyder ett närmande, så fick jag i Kina lära mig att grekiska passivum bildas av maomai (grek.), som betyder närmas till.

Men nu kommer land och folk! Varifrån har detta oss så främmande folk kommit? Deras tungomål, där varje kinesiskt ord har sin frände i grekiska (och hebreiska), och där grammatikan är mest grekisk, visar ju åt väster; Kinas äldre kartor bära vittne om en gammal släktskap med våra kulturfäder, Palestina och Hellas, men icke Rom.

Redan år 150 av vår tideräkning har Ptolemæus på sin karta utlagt Kina med biländer (Tonking, Annam, Siam, Birma o. s. v.), och på denna karta utförd i Kieperts Atlas, får man veta att greker (och romare) kände Kinas geografi, men denna karta innehåller viktiga ortnamn,

som sedan ändrats och försvunnit. Sydväst om Canton (och Honkong) äro tre länder angivna: Chalcitis, Argyra och Chryse, vilket sistnämnda går ner på halvön Malacca, som också kallas Chryse Chersonnesos. Men Chalcitis är ju Chalcis på Euboea eller Chalcis i Achaja, dit Phocis först sträckte sig. Argyra är väl Argos eller själva Argyra i Achaja, som låg mitt emot, och Chryse är då Chrissa i Phokien, och vilken stad gav namn åt Chrisseiska viken. På samma karta (se Kieperts Atlas Antiquus) kallas sydligaste udden på Malacca Maleucolon, som väl är Cap Malæa på Peloponnesos i Lakonien.

Men allt detta kallas India, ehuruväl den verkliga, »västra Indiska halvön» är utsatt särskilt, så att ingen förväxling är att tänka på. Men norr om dessa nämnda länder ligger Sinæ. Dock, i norr låg senare (med Chantong emellan) provinsen Fo-kien, som hopskrivet blir Fokien, som är precis grekiska Fokien (Phocea), vars namn nyss viftade.

Nu skola vi se, om sannolika skäl föreligger, då direkta bevis i krönikorna fattas.

I gamla grekiska Phokien låg Delphi, som var jordens navle (medelpunkt); och Kina kallar sig än Tchongkoue = mittens rike.

Men Phoceerna sträckte ut sig ibland och kinesiska Phokien desslikes. Därför kan Canton vara staden Canethos på Euboea. Och Ptolemeos' Chalcitis på Malacca blir då Chalcis på Euboea.

Ön Taiwan utanför Phokien (kin.) blir så Taphiæ utanför Leukas (grek.); och Leukas (med Levkadiska klippan) blir Liukiu-öarne (Taivan nu = Formosa) eller också Likaderna mellan Phokien och Euboea. Amoy eller Hiamen blir Hyam-polis i Phocea, Berget Pailulan är Pelion (i Tessalien dock). Berget Taching blir Tayget (Pelop).

Ön Hainan är väl Ægina, som även hette Oenone = Hainan.

Nu kommer en detalj, men alltför mycket beaktad av européerna. Det är: det rakade huvudet och hårpiskan hos kinesen. Homerus skildrar Phoceerna, som bodde på Euboea så, att de voro rakade fram i huvudet, men buro långt hår på ryggen (Opithen Komoontes). Men detta folk kallades Abantes, och voro Traker från Phokis (Strabo). Erinrande jag härvid blott att ön Sachalin förr hette Tarakai, och kallas så ön understundom av japanerna.

Ovanför Phokis låg i Grekland den lilla Æniana, som även kan ha givit namnet åt Hainan (i Kina).

Kinesiska provinsen Yunan är då Ionia, och ön Iava kan ha varit med vid namngivningen, då Jonien bar sitt namn av Javan, Japhets son.

I Yunan (chin.) låg berget Kaolikun som kan vara Helikon (som också är Iakalin); ett annat berg Louchican kan då vara från Lokris eller Lakonien; Peling är = Pelion. Talifou i Yunan är Delphi. Det vilda folket Laos bär ett rent grekiskt namn, ty Laos (grek.) betyder folk.

Detta var Fokien och Ionia = Fokien och Yunan, och hebreern säger Iun för Ionia.

Det andra inhugget är kinesiska provinsen Pe-schili som egentligen heter Schili. Vid Schili sätter jag Cilicia i mindre Asien, som även omfattade kustremsan Trachea, vilket närmar sig Sachalins andra namn Tarakai. Men Mindre Asien var koloni från Ionia, och Ionia från Mindre Asien, fram och tillbaka. Nu heter Schili (Peschili) även Lipafou som är Lebadia, som nu är Livadia, eller namnet på Hellas.

Men Cilicia, som ibland sträckte ut sig, kallades också Syennesis, der Sina (Kina) dyker upp, och i norra trakten av Mindre Asien låg och ligger än ett Sina och även

ett Sere, som visar Kinas romerska namn Serica. [Från Serica har jag full anledning härleda Saracener, men motiveringen är för lång.] Men Mindre Asiens Sina låg (och ligger än) vid floden Halys som kan vara floden Saghalia Ula (Amur) eller också Jalo. Och floden Soungar är då Sangar i Bithynien.

Berget Imaus i gamla Kina är Hæmus eller Amanus (i Cilicien); och sundet Theriodes (chin.) blir Tarsus eller Thera (= Santorin).

Men Cilicierna kallades även Hypachéer. Där synes först provinsen Houpo (chin.); men om Hypachéer antydde frändskap med Achaja, så stämmer det också emedan (Pe-) Schili hette Yeouki = Achaja (200 år före Kristus). Men nu kommer ytterligare till, att Pe-Schili kallades Taloun (2280 f. Kr.?) och detta kan vara Delion (i Beotien invid Phocis) eller själva Delos. Detta senare kunde bestyrkas därav att huvudstaden i Petshili eller Pekin(g) i äldre tider hette Schyntien, vilket är Cynthia som var namnet på Delos. Alltså: Taloun = Delion eller Delos; och Schyntien = Cynthia. Men Peking ligger vid floden Peyunho som väl är Penevs i Hellas (två att välja på). Med ett ord: bevismaterialet är så stort, att jag måste lämna hälften efter mig.

Två invandringar eller tre har jag fått sannolika; i Fokien (från Phocis), i Yunan (från Ionia, Iun) och i Schili, Pe-Schili (från Cilicien).

Återstår den äldsta i Chansi, som är Kinas äldsta provins. Chansi och dess innevånare Chansi-enses äro nog romarnes Cæninenses som voro Cananéer, varmed ju menades alla Canans folk, vilka vid Iosua tid hade många namn, av vilka jag nämner några med propos: Kenisséer (= Kineser?); Keniter vid Sinai (= Sina?); men Bileam kallar dem (4:e Mose 24: 21) helt enkelt Kain. Och där möter Pentatevkens uppgift att Kain flydde till

landet Nod (Hanod med artikel) öster om Eden. (Hanod = Hondu = India = Kina och Japan som heter Hondu.) Men bland Cananéer nämnas även Kittai, Kittéer, Javans barn (Ionier på Cypern = Kition) och ett av Kinas många namn är Kathai-a (= Kittai). I hebreiska lexikonet betyder Kina = besittning (eller klagan); och i samma lexikon står Sini: en av Kanaans (Kinas?) söner; och Sinim: ett avlägset land (Esi 49: 12).

Nog av, här synes att Kina alltid varit känt; och så att på Kieperts karta (i 2:a århundradet) finnes Saba och Cassitera utsatta, troligen efter då kända traditioner att drottningen av Saba kom därifrån, det kända guldlandet = Chrysæ Chersonesos. Och Cassitera, ön öster om Sumatra skall föreställa Cassiteriderna = Tennöarna (jfr Malacca-tennet). Och länge funnos med namnet Ophir två berg på Malacca-halvön.

Hela Kinas historia synes vanställd, och med romerska namnet Serica börjar villfarelsen. Ty den som läser Iliadens »Skeppskatalog» och Herodots berömda skildring av den mönstring Xerxes företager av här och flotta vid Bosporen, där alla världens folk voro med (till och med kananéer), han skall med förut inhämtad kännedom om de uppträdande folkslagens många olika namn kunna läsa ut under vilken pseudonym Kinesen (Kenisséen), Siniten, Sarqen (Seriken), Chatajen (Kittéen) dolde sig. Men han bör även känna *alla* namn, som kinesen burit. Araben kallar honom Sin, kanske därför att han råkade honom i Sin-ear (= Assyrien) på stråket österut. Japanen kallar Kina bl. a. Kara, och Karien låg i Mindre Asien, och en stam i sydvästra Kina heter Kariner. Hinduen kallar Kina: Darados, och uppger av Dardistan, som hellre kan vara Dardanien, där Cilicier också bodde (Cilicia = Pe-Schili.)

*

Därmed slutar jag denna skizz, som troligen blir utförd såsom memoire till Första Race-kongressen i London, 26—29 juli detta år, och där representanter från hela mänskligheten skola samlas, att diskutera den största fråga som varit uppe sedan världsfredens och religionskongressernas dagar.

Kinesiska Kejsare.

Fouhi = Fokas (gr.); Forkys (gr.); Phaon (gr.); Pytheas (gr.).
Chenlong = Kléon (gr.); Kolonos (gr.).
Hoangti = Fintias (gr.); Phanias (gr.); Phano (gr.); Panakton (gr.).
Iao = Iakkos (gr.).
Chouen = Kavnos (gr.).
Taju = Decius (lat.); David (heb.).

Chaohao = Kaikinas (gr.).
Tchouanhiu = Kikon (gr.).
Tikou = Tikinos (gr.).
Titchi = Tityos (gr.).
Thangyao = Tingio (gr.); Taygeton (gr.).
Yuchun = Jochanan (heb.); Ioannäs (gr.).

Kinesiska Namn.

Chanmou = Cadmon (gr.); Camon (heb.); Kinnamon (gr.).
Changkouan = Chanania (heb.).
Chentou = Sentinon (gr.).
Chouenju = Sinoessa (gr.); Jekonia, Konia (heb.).
Foujen = Punon (heb.); Phokion (gr.).
Geoujang = Kainan (heb.); Gibeon (heb.); Gelōn (gr.).
Hiaheou = Jochanan (heb.); Æakos (gr.).

Helien = Hellen (gr.); Helenos (gr.); Ælianus (lat.).
Huenjuen = Hymenaios (gr.) Kinesias (gr.).
Houangfou = Kanobos (gr.); Iophon (gr.).
Ienlai = Menelaos (gr.); Galenos (gr.).
Iououen = Juvenis (lat.); Iōn (gr.); Iavan (heb.).
Kongiang = Konon (gr.).
Kongje = Konia (heb.); Canan (heb.).
Kongsen = Kusi (heb.); Gosem (heb.).
Kouangkoui = Kinäsias (gr.).
Linfou = Loupias (gr.); Libanos (gr.); Libōn (gr.); Lynkeos (gr.).
Moujong = Minyos (gr.); Mykonos (gr.); Minjamin (heb.).
Mese = Mesech (heb.).
Ouenjen = Aineias (gr.).
Oitche = Peison (gr.); Picenus (lat.); Bizen (heb.).
Poujang = Favnos (gr.); Bohan (heb.); Binnui (heb.); Fanō (gr.).
Sema = Sem (heb.); Sama (gr.).
Sethou = Sethon (egypt.); Seth (heb.); Sethades (gr.); Stikos (gr.): Sästos (gr.).
Suenko = Sunion (gr.); Sancho (span.); Synesios (gr.).
Tachou = Tacitus (lat.); Takōs (gr.).
Tantai = Tantalos (gr.).
Chanju = Kenath (heb.); Cainan (heb.).
Tchangsen = Sangarios (gr.); Sejanos (gr.).
Tchongli = Solon (gr.); Cornelius (lat.).
Tchongsen = Sosigenäs .(gr.); Sikanos (gr.).
Tchouko = Sikinnos (gr.), Cajus (lat.).
Tiou = Thyōne gr.; Thibri (heb.); Thoah (heb.); Dion (gr.).
Topa = Tyfon (gr.); Tobias (heb.).
Tongfang = Deifobos (gr.).
Touanmou = Damnippos (gr.); Tamnus (syr.-fen.).
Tsongtchen = Sofanäs (gr.).

*

Kinesiska språket.

KINESISKA MUSIKNOTER.

d e f g a h c d e f g a h c

Jfr: De grekiska musiknoterna: o. s. v.

KINESISKA SKRIVTECKEN

äro delvis monogram (turkiska Tiiliit = Siiliis) av forn-grekiska, cypriska, hebreiska och syriska m. fl. bokstäver. Jfr inuti med de cypriska. De gammalassyriska tecknen synas även vara monogram! (Akkad.)

Obs.! | (chin.) = Kouen; — (chin.) = I. | (chin.) = Khioue. | (arab., syr.) = a; | (run.) = i; | (fen., aram., zab., palmyr.) = Q. | fornpers.) = n; | (fen.) = r; | (hier.-egypt.) = h; | (demot.-egypt.) = a.

(chin.) = Tchu. (arab.) = U. (neschi.) = u. (heb.) = i (i = u).

(chin.) = Yeh. (chin.) = Tchi. (fen.) = S eller Chi. Z (grek.) = Z.

山 (chin.) = Chan = berg, spets, tand.
𐤔 (fen.) = S. 𐤔 (fen.), 𐤔 (fen.) = Sch.
山 (gammal chin.).
W (fornhebr.) = S. Σ (gr.) = S.
ש (heb.) = Sch.
ש (samar.) = Sch.
ש (samar.) = Sch.
ش (arab.-kuf.) = Sch.
ሠ (æthiop.) = Sch.

KINESISK SKRIFT.

[Monogram av hebreiska, feniciska och forngrekiska bokstäver.]

戶 = Fau = port, familj. Ḃabah (heb.) = Bab (arab.). Här synes ב hebreiska B och ו = u, men omvänt ו. Alltså 戶 (heb.) Bu = Fou.

匪 = Fei = dålig = Basch (heb.). Är hebreiska ב = B och forngrekiskt eller feniciskt 𐤄 𐤄 = H och E forngrekiska E.

排 = Pai = arrangera.
扌 = 𐤀 (fen.) = A. 𐤀 (v. f. etrur.).
扚 = Lao.
ㄅ = ל (heb.) L.
扌 = 𐤀 (fen.) A.

𐤅 = 𐤅 (mynt, hebr.) = U.

ܘ (syr.) = U.

弓 (chin.) = Kong = båge.

ג = G.

ו = U.

נ = N = Gun; av Ghanah (heb.) = Genu (lat.) = böja knä.

改 = Gai = ändra.

ʕ א = ɦ = Li ל.

外 = ואי = Vai.

彑 (chin.) = Ki = svinhuvud.

𐤇 (fen.) = K (Cheth).

彐 (chin.) = Ki; כ (heb.) = K; י (heb.) = I.

書 = Chou, Schu = bok, skriva, Sopher, Sepher, Saphar (heb.) = skriva.

סֵפֶר

שָׁפַח Obs!

ש = 丰 = 卝 ש = 𐤔 (fen.); 彐 = Ki = Schi.

ו (heb.) = ⟶ = U.

𐤇 (heb., fen.) = H = Shu.

Alltså kinesiska 彐 = Schu = feniciska 𐤔 som är hebreiska ש som även är kinesiska 山 = Schan som då är variant av 彐 som uppvänt 屮 blir = 山.

囚 (chin.) = Sieôu = fängsla. Asor (heb.) = fängsla.
Zogrein (gr.) = fängsla. Zevgnymi.

囗 = Wei = omkrets.

人 = Iin = man, en inspärrad man.

囗 = (assyr.) = omkrets = 囗 (chin.).

兒 = Eul.

Ǝ (forngrek.) = E.

丿 = ו (heb.) = U.

ㄴ = ل (arab.) = L = Eul.

Hai-iang (chin) = Ocean. Hajom (heb.) = Ocean

下 = Hiä = ned, under = ا (arab.) = A; ˋ = י
(heb.) i = Hypo (gr.).

丁 = Ting; Tei, Cho (chin.).

ㅜ (Korea) = U.

𐤂 (fornheb.) = G(imel).

亻 (chin.) = Jin = 人 = man.

彳 (chin.) = Tchi = steg.

行 (chin.) = Hing = steg.

丁 (chin.) = Ting, Tei, Cho = spik.

己 (chin.) = Ki = כ (heb.). ک (arab.) = K.

ㄴ (fornarab., syr.) = A = Ka.

歹 = Tài = dåligt. Ya = skelett.

ㄅ = Si = mörker.

歹 = skelett, dåligt.

大 = Ta = stor.

太 = Tai = mycket stor.

Alltså är ◥ = i = ◥ (heb.). Dai (chald.) = mycket.

ㄅ = Si = ᒣ ℑ (aram.) = S; ◥ = ◥ (heb.) i.

古 (chin.) = Kòu = gammal.

口 (chin.) = ◇ forngr.) = O.

十 (chin.) = + (forngr.) = K (X).

爺 (chin.) = Iè = fader, herre. Iao, Ia, Ie, Iahve (heb.) = fader, herre.

毋 = Oû = icke. Ouk (gr.) = icke.

口 (chin.) = ◇ (forngr.) = O.

乚 (chin.) = | (fornheb.) = U (v).

十 (chin.) = + (forngr.) = K (x) = Ouk.

艸 = Thsào = Planta.

Ψ (gr.) = Psi.

打 = Tà = slå.

扌 = Cheu = hand.

丁 = Tei = spik.

扌 = 𐤀 (fen.) = a.

丁 = T (rom.) = T = ta.

Alltså hieroglyf- och bokstavsskrift.

ト (armen.) = u, v.
ト (armen.) = i.
卜 (chin.) = Pou.
ト (jap.) = To.

ד (heb.) = ܕ (estrangelo) = D.
ד (heb.) = Daleth = dörr, skydd.

厂 (chin.) = Han = håla.
广 (chin.) = Yàn = skydd.

ܪ (estrangelo) = R.
爪 (pers.) = I.
庀 (chin.) = skyddstak.

尸 (chin.) = Chi = lik, bild.
尸 (fornarab.) = Q.
ጓ (egypt.) = fäkta.
Ϝ (æol.) Digamma = V, F; o. s. v.

臣 latinskt I, persiskt N, hebreiskt K = kinesiska 臣. Detta är ett monogram av: ב = ב (heb.) = K, ב (sam.) = K.

王 = I (cyp.) = V = I (forngr.) = Q; I (lat.) = i; I (aram.) = Q.

\ = | = (agaren.) N; \ (estrangel) = N; | pers. N. Alltså hebreiska ב = chin., cypr. I, persiskt | . Men
ו (rabbin., heb.) = V, ו.

彐 = 彐 Kei, Ki = 彑 (variant).
屮 = 屮 = Ki = 屮 = Tchsé, Tzao = Ψ (gr.) = Psi; eller 山 (chin.) = San = ש (heb.) Schen,
(fen.) = Sch.
彑 (chin.) = Ki = ח (fornheb.) = Cheth.
彐 (chin.) = Ki, Kei = ה (fornheb.) = He, E. E =
(cyp.) = Ki.

人 = Jin (chin.).
ܣ (Peschito) = ע (heb.).
ג (palmyr.) = G.

口 (estrangelo) = ק = q.

ש = ω = W = Σ = M.

凵 = Khan (chin.) = korg.
山 = Schan, (egypt.) Semt = korg.

尸 (chin.) = ش (arab.) = Z.

コ (chin.) = ك (arab.) = K.

扚 = Läo.

ㄣ = ל (heb.) = L.

扌 = 𐤀 (fen.) = a.
ト = ܐ (syr.) = a.

肋 = Le.
力 = ל (heb.) = L.
𐤄 (fen.) = E.

男 = Lan = hane.
力 = ל (heb.).
田 (forngr.) = X.
田 = Tien (chin.) = fält.

扌老 = Lào = bära; heter även Laokitsesu.
乚 = ل (arab.) = L.
扌 = 𐤀 (fen.) = a.
ノ = ו (heb.) = o, u.
十 = Χ (gr.) = K.
ノ (heb.) = i.

力 = Li = styrka.   (heb.) = L.
列 = Lié = ordning.
ל = 力 = L.
乚 = i = י (heb.).
亅 = a = ا (arab.).

匚 (chin.) = Fang.
コ (samar.) = P; (heb.) B.

夜 (chin.) = natt. Hieroglyf av 宀 = tak = Men (chin.).
小 = liten = Siao (chin.), 日 = sol = Ii, Zit (chin.). Solen förminskad under tak (gått till vila).

日 (chin.) = Ji, Tsit. [glyph] (fen., fornheb., gr.) = H.

ו = v (heb.) eller ا (arab.) = a.

י = i (heb.).

/ = v (heb.).

I = Z (forngr.).

工 = Kong (chin.).

王 (forngr.) = Ξ (gr.) = X.

田 (forngr.) = väster = X = 王 = öster = X.

田 (chin.) = Thien, Den, Thian.

Alfabetum, Glagolit = Servianum (Hieronymus).

巴 = B. 9 (samar.) = B.

[glyph] [glyph] =

彐 (chin.) = Ki = [glyph] = [glyph] = var.

[glyph] (samar.) = ㅋ = He = H eller E.

Här synes tydligt var kinesen hämtat alfabetet.

[glyph] (chin.) = [glyph] (fen.) = H.

彐 (chin.) = [glyph] (fen.) = E.

[glyph] (arab.) = Tha.

巳 = Tsici = artikeln; (Zabier) = D. (fornpers.) = Ch.

卩 = 卪 = idem; ה = Ha (heb.) = artikel = (omvänd hebreisk).

己 = Ki = sig. (Zabier) = K; خ (arab.) = Ch. ك (arab.) = K.

Lei = (Zabier) = L; ل (arab.) = L; قا (arab.) = Ka.

已 = i = slut.

巳 = Ssé = Caractère Cyclique = orm.

巴 = Ha = vidhäfta, limma. (Zabier) = P; (nest.) = P, Pa.

邑 = i = stad. يا (arab.) = ja.

阝 = idem.

ع (arab.) = Hemse ء som är Ajin ع.

色 = Sé = färg.

己 (chin.) = Ki. ك (arab.) = K.

כ (heb.) = K.

(syr.) = upprest = .

毋 = Mou = ם (heb.) = מ = M. = ו = ו (heb.) = U; eller (samar.) = M.

七 = Thsi.

ذ = Do (arab.).

= i (heb.).

下 = Kia.

ا = a (arab., syr.).

ˋ = i (arab.).

扌 丁 = Ta = slå.

才 丅 = T (gr. T) 𐤀 (fen. A).

Obs.! Läses från höger till vänster.

扌 巴 = Pa = taga.

9 (sam.) B.

扌 = 扌 eller 𐤀 (fen.) a.

亻 也 = T'à = han, dem, andra.

也 = ie, iö, ia = och.

田 = Thien; ⊕ = Th (fen.); ⊕ = stad (egypt.); ☉ = Th (gr.).

乚 (chin.) = Ya', Tcha.

屯 = Chun, Tun.

乞 = Hi.

㔾 = Fan.

亡 = Hoang, Wang.

乙 = I.

巴 = Pa.

巴 = Pha.

匕 = Pie.

乇 = To, Tse.

七 = Thsi.

P'ò (chin.) = offra, riskera.

[glyphs] = πoι.

Poiéo (gr.).

ב = B (heb.).

[glyph] = (chin.).

O [glyph] = O (fen.).

[glyph] = ו = (heb.).

| = U, v.

ו = v (heb.).

[glyphs] (chin.) = växt, vass.

[glyph] = Tchit, Tche (Tetsu) = grodd.

צ י צ = Ziz (heb.) = Utṣu (jap.) = grodd.

[glyph] = [glyph] = Tsao (chin.).

Ψ (gr.) = Psi; Y (im.) = Psi.

Φυτον (gr.) = Byo (jap.) = växt.

Ψ = Ps (införd av Keos och Epicharmes (omkr. 500 f. Kr.), men finnes på Deliska och Sigeiska inskriften).

Φ [glyph] = Ph. [glyph] = פ.

) (chin.) = Piet, Pie.

) (fen.) = Pe.

[glyphs] = Houai = utom.

ח (heb.) = H; [glyph] = H.

[glyph] = و (arab.) = O, U.

ا = Oleph (arab.), Oloph (syr.).

ى = ي (arab.) i.

令 = Lin, Li = lag.

八 = Λ (gr.) L, ܠ (syr.) L.

一 = י (heb.) = i LÍN.

卩 = ܢ (syr.) = n.

Men Likh-i (heḅ.) = lag.

卩 (chin.).

ק (heb.) = Q.

ɔ (sam. tryck) נ (heb.) = n; ג (heb.) = G.

小 (chin.) = Siao = Soé (Fokien) = liten; Siau (Schantung), Saghir (arab., heḅ.) = Zoar (heb.).

| (fen.) = Z.

ז (heb.) = Z.

י (heb.) = i = í (gr.).

ʼ = י = h, ʽ = spiritus noper (gr.). Zoar (heb.) = liten.

זוט = Zoṭ (heb.) = Saghir.

一 (chin.) = 1; = I (rom.) = 1; ا (arab.) = Oliph = 1.

二 (chin.) Eul = 2.

II (rom.) = 2.

川 (chin.) = Sân = 3. Detta är ju grekiska Ξ = X

(i), som dock är 60. Men latinets III (3) är också = 三 kinesiska 3.

四 (chin.) Ssé = 4. Kvadraten anger ju 4. Ett feniciskt liggande 日 = 𐤇 = Cheth kunde vara grundformen.

五 (chin.) Ou = 5; liknar en 5 = 5; men kan vara monogram = □ = ◇ = O eller heb. ה = h och ו = u.

En väst-arabisk 4 = ђ = 五.

六 (chin.) = Lou = 6; ل (arab.) = L; ـُـ (arab.) = u.

Alltså monogram (arab.) 六 = 六; eller grekiskt ⊥ (accent) o. s. v. Men ⊥ (fornlat.) = L; samt و (arab.) = u och ' (arab.) = i.

七 (chin.) = Thsi = 7; ط (arab.) = Tha; / (arab.) I. 乙 = i; — = i; ˎ = Tchu.

八 (chin.) = Pa = 8; / (chin.) = Phici.

九 (chin.) = Kieou = 9; ת (heb.) = Th; ח (heb.) = Ch.

切 (chin.) = Thsiei.

ת (heb.) = Th.

ط (arab.) = Tha.

/ (arab.) = I.

十 (chin.) = Chi = 10.

+ (fornlat. o. corinth) = K eller χ (gr.) Chi. Men K (Kappa) är 10:e bokstaven i grekiska alfabetet och skulle vara 10, men Iota är det nu. Men romerskt X är 10.

一 (chin.) = I = 1.
| (rom.) = 1.
| (arab.) = 1.

至 = Tchi, är monogram av 土 = Thou = Th, 厶 = Sse = S, 一 = Yi = I = Thsi.

吾 'oû = jag.
ה (heb.).
ם = ◇ = ○ (forngr.) = O = ◇.

可 = Khio = kunna.
ג = G (heb.).
ᗕ = o (gr.).
ו = u (heb.).

刀 = To (chin.), Tao = kniv, svärd.
ד (heb.) = D.
ו (heb.) = U, Du, Tu, To.

刃 = Iin, Nin = svärd, klinga.
נ (heb) = N.
י (heb.) = i.

北 = Pe = norr.

匕 (arab.) = Ba.

丬 (forngr.) = E.

爬 = Pa = klättra; Pakitseou = d:o; Pakoutse = d:o.

| (arab.) = a.

ࠁ (sam.) = B.

Passeg (heb.) = klättra. Obs.! Pakoutse = klättra.

爪 = Tchao (chin.) = klo.

瓜 = Koua (chin.) = gurkväxt.

爫 = 爪 = Tchao = klo.

把 = Pà = taga, handtag.

巴 = Pa = häfta vid.

扌 = Cheou = hand.

Alltså hieroglyfiskt. Men

扌 = 𐤀 (fen.) = a.

ࠁ (sam.) = B, Ba, Pa.

Alltså även bokstaverat.

吧 = Pâ = Po (chin.) = stum.

口 = Ko, Ku = mun.

巴 = Pa = häfta vid, limma.

Detta är hieroglyfisk tolkning. Men

口 är ◊ (forngr.) = O.

巴 = ࠁ (sam.) = P.

Po = Pâ (chin.) = uttalas på.

Alltså även bokstavsskrift.

Kinesiska skrivtecken jämförda med cypriska och andra.

✱ ⟩ ✱ (cyp.) = 水 (chin.) = Choui, ᚼ (runan hagel).
ρ ⟩ = a. ρ (cyp.) = ρ (syr.) = O.
)|(⟩)|((cyp.) = 川 (chin.) = Tchouan.
⚹ ⟩ ⚹ (cyp.) = a; ח (syr.) = Lo. |' (fornrom.) = E.

|| (fornrom.) = F.

水 (chin.) = Choui.

⟩⟨ ⊢ } = e; 氵 (chin.) = Shoui.

X)(} = i; 氾 (chin.) = Wang.

≋ ⫽ } = o; 巛 (chin.) = Tchonan.

丅 = u; ד = r (heb.) = o.

人 = 人 (chin.) = Jin; ע (heb.) = Ghin, Ajin.

ト = ta; ㅏ (Korea) = a; 上 (chin.).

Y = te;

个 = ti; 丁 (chin.) = ting; 亻 (chin.), 个 (chin.).

斤 = du; 斤 斥 戶 (chin.).

厶 = li; 厶 (chin.).

十 = lo; 十 (chin.).

♀ = ra; 六 (chin.).

丅 = na; 丅 ㇁ (chin.).

ע = ע (heb.).

ᒪ ψ ψ = se = ψ (fornchin.) = ש (mynt, heb.).

卞 = 卞 (chin.).

皿 = 皿 (chin.).

)大 =)大 (chin.).

工 = ve; ܐ (syr.) = I; 工 (chin.) = Kong.

之 = Je = 之 (chin.) = se.

∬ = zo; 川 = (chin.) = Tao.

𠆢 = ka; 金 (chin.) = Kin.

丰 = pa; 丰 (chin.).

Cypern hette även *Makaria* = »det lyckliga». Men Fokien i Kina betyder även »det lyckliga (landet)».

Om Macaria blivit Macao är ovisst. Macau ligger söder om Fokien vid Tsjukiangs eller Kantonflodens mynning med holmarne Taipa och Colovane. År 362 e. Kr. kom en präst från Kipin, *Kofene, Kopper* (heb.), Kibris (turk.), Kypros (= Cypern) och byggde klostret Wangweisse (L'enclos royal).

Obs.! Holmen Colovane vid Macao; Cypern hette även Colinie; berg i Kouangtung = Oulin = Olymp-os (på Cypern) = Loufeou = Lapithos (på Cypern).

Canton = (chin.) = Candia eller Canethos på Evboea, där Abantes rakade håret fram, men bar det långt bak.

*

Då nu Kina lär övergå till bokstavsskrift, har man utvalt 50 tecken, liksom japanerna en gång togo 48. Detta antal är för stort, ty de rika europeiska språken bärga sig med några och tjugu, samt begagna antingen positionen (i engelskan) eller accenter (i franskan) för att göra små åtskillnader i uttalet.

För att samtidigt med förenkling få en anslutning till europeiska alfabeten har jag utvalt tjugufem kinesiska Syllaber (monogram) ådagaläggande därmed möjligheten att förena vad som en gång varit söndrat.

KINESISK BOKSTAVSSKRIFT

med kinesiska syllaber, valda efter deras ungefärliga likhet med hebreiska, grekiska, romerska, äldre och yngre.

尢 : A (gr. rom.)

卩 : B (gr. rom.)

匚 : C (rom.) ב (heb. Kh)

匸 : Ɑ . D (rom.)

彐 : Ǝ . E (gr. rom.)

中 : Φ (gr. F)

厂 : Γ (gr. G)

力 : ђ : ח (heb. H)

工 : I (gr. rom.) : ɪ (egypt. i)

匸 : C (rom.) se bokstafven C

人 : Λ (gr. L)

爪 : m, M (rom.)

几 : n, N (gr. rom.)

口 : ◇ : O (gr. rom.), a

口 : ō

尸 : P (rom.)

巳 : Q (rom.)

文 : R (rom.)

山 : Sch, S, ש (heb. Sch, S)

屮 : Ps, Ψ (gr. Ps)

丁 : T (rom.)

凵 : u, V, U (rom.)

十 : X (rom.) eller χ (ch. gr.)

匕 : y, Y (gr. rom.)

乙 : Z (rom.)

Tibetanska språket.

Tibet har ofantligt många namn, men det äldsta kända, det klassiska, är Tebeth, Tibat eller Thibt, det sista begagnat av landets innevånare. Då ingen vet vad ordet betyder, står ju envar fritt att på grund av indicier uppkasta en hypotes, och sedan pröva denna genom samlande av bevis. Några härleda Tibet från kinesiska Tu-fu, men detta kan vara en aptering av ursprungliga Ti-beth, liksom då kinesen omskriver Sverige med Schoui-koue, utan att inlägga någon betydelse. Officiellt heter Tibet nu Si-ts-ang, men fordom Si-fan, som betyder västra landet. [Nu skall jag gå en annan väg, och pröva en metod, för att utforska det hemlighetsfulla namnets betydelse.]

Om jag slår i en engelsk-tibetansk ordbok, så får jag vanligen upp två glosor, den ena från folkspråket och den andra betecknad med hon., det är honorarius, från de högre klassernas språk, och begagnat när man tilltalar en överordnad. Det högre språket kallas på tibetanska Schesa, och i hebreiskan heter verkligen ett »elegant språk» Zachoth, av Zach = ren eller av Schaska = Det värdiga. Det vulgära eller muntliga kallas Schesa mepe, och mephi, (heb.) betyder också muntligt. Detta var intet bevis, men ett spår. Söker jag nu på ordet *språk,* så får jag icke upp Schesa, utan Debjor (tib.), som är rena hebreiska Dabar, Deber = tala. Då föll det mig in att i Tibet existerade två språk, och att det högre

tillhörde erövrarne och det lägre de erövrade; liksom Mandchuiska erövrarne av Kina behållit sitt för sig. Jag slog upp på måfå engelska Conclude = dra en slutsats. Det vulgära ordet var Tscharwa, som kan vara hebreiska Gazor; och det honorära ordet var Druppa, som kan vara grekiska Drypto eller Trypao i något överflyttad bemärkelse.

Jag tog därpå ett mera materiellt ord: säd, korn. Det hette vulgärt Dru, som väl är arabiska Durrah, men även kan vara hebreiska Dara. Det honorära ordet hette Kandru, som nog är grekiska Kondros = Korn. Gråta heter vulgärt Guwa (tib.) = Giah (heb.), men honorärt Schumpa som kan vara grekiska Sympathéo eller annat jag icke hinner söka. Sova heter vulgärt Nyedepa, men honorärt Schimschupa. Här hade det blandat sig. Schim tycks vara Iascham (heb.) och i Schupa synes både grekiska Hypnos och hebreiska Schakob, båda betydande sova.

Nu invänder någon som vanligt att det är arabiska lån; men därför skola vi kontrollera.

Vän heter t. ex. på tibetanska Dawo Dao, som är hebreiska Dod (David); på arabiska heter det Achab, på samaritanska Abab. Och därpå går jag mera positivt in på kontrollen. Dabos (tib.) = skrin heter Theba (heb.) Chadka (tib.) = nöje heter Chedevah (heb.), Hädonäh (gr.).

Chan, Chän (tib.) = öga; Ghajin (heb.); 'Ain', En (arab.). Om jag nu tar sädesslagen, så heter Hirs i Tibet Chitse, som är hebreiska Chitta, grekiska Sitós = vete. Atar (tib.) = mjöl, Ador (heb.) = säd. Sapóu (tib.) = Scheber (heb.) = säd, frö och återfinnes i Ungerns Gabona = korn. Chandou (tib.) = Kondros (gr.) = korn. Tro (tib.) = vete = Tar-gim (heb.) = vete-gryn.

Lopu (tib.) betyder rova, som icke är säd, men heter Lephath på hebreiska. Två språk, hebreiska och gre-

kiska äro klara. Att t. ex. Sapóu (tib.), som betyder säd, återfinnes som vete i Kina = Siobe är icke bevis för kinesiskt *lån*, utan endast frändskap, varom jag förr ordat.

Men i tibetanskan finnes utom över- och underklass även ett öster och ett väster, som stundom angives i ordboken. Ett enda exempel. Dodchan som betyder »kär i» i västra Tibet, heter i östra Dächan. Dodchan är hebreiska Dod; men Dächan kan vara grekiska Dokei moi = behagar mig. En förtunning av ljuden synes dessutom äga rum österut. Bandé (väster) = präst, Bändé (öster); Barchad (väst), Barchä (öst). [Jfr härmed attiska Prasso, som var Prässo hos Ionierna (Homerus). Även kaldeer satte e där hebreerna ägde a]. Detta är ett nytt spår, som skall fullföljas framdeles.

Ser man på ljudövergångarne äro de lättast till hebreiskan, ehuru r och l växla, på grund av österlänningens vanliga växling med dessa bokstäver. Japanen älskar r och kallar Holland Orranda; kinesen skyr r'et och kallas La France Fulangtse. Tibetanen äger båda.

Gor (tib.) betyder rund, men Gorlo = hjul. Gol (heb.) = hjul; Chur (heb.) = kula. Gyrus (lat.), Koronä (gr.) = ring, Curva (lat.).

Tamtamba (tib.) = stöta ihop, är lika bra Zamzem (heb.) som Thamitzo (gr.). Rik (tib.) = lång är hebreiska Rik, Erek, mindre gärna Orego (gr.) = sträckas ut. Sel (tib.) = lysande är snarare grekiska Selas = ljus, än (heb.) Hillel. Rab (tib.) = mest, är nog (heb.) Rab, Rob = mycket. Tup (tib.) = makt är lika mycket (heb.) Tub, Tob = förträfflig, som (gr.) Topos = rang.

Zobha (tib.) = döma är hebreiska Schaphat = döma, Schophet = domare, som är Kartagos Suffet. Och därmed går jag in på fastare mark.

För det första heter Gud på tibetanska Cio, det är Zevs. Zas, Diós (gr.), Jovis (lat.), men kan även vara Ioh

(= Iahveh). Ty Iowe (tib.) betyder herre, äldre broder och är även namn på vissa gudar. (Jæschke: Dictionary).

Men i Alphabetum Tibetanum, Rom 1773, heter skaparen Schebabho (tib.). Detta är naturligtvis Zebaoth. Men tibetanska vara, är, heter Yin, Yod och liknar grekiska Ienai; dock betyder Ho i slutet av ett ord vara. Demoner heta Schedma (tib.) som är hebreiska Schedaim, Sched = Demon, plågare, (gr.) Skedannymi.

Stor-Laman heter Konschia (tib.). Detta kan vara Cohen-Schoa (heb.) = Cohen = präst; Schoa = förnäm. Rinbo Schehi är ock hans namn, där Rinbo är ett nasaliserat Rabbi, Rabbin. Man Rabschaq (= Rinboschehi) är ett assyriskt ord, som betyder hög ämbetsman.

Lama = lärare är naturligtvis från Lamad (heb. = lära; La Imam, Hallam (arab.) = dito.

Schaberon (tib.) är en levande Buddha, eller en *expektant* till Stor-Lamas plats. Men Schabar (heb.) betyder vänta, (expectare), Schiberon (heb.) = undergång. Dock, hos fenicierna hette senatorerna Chaberon. Cheberim (heb.) betyder dock trollkarlar. Nomekhan (tib.) är lamakonungar. Men Nomikos (gr.) är rättslärd och Nomarkos (gr.) är en landshövding. De fyra väljarne eller ministrarne heta Kalon. Schalun (heb.) är en röstberättigad (Integer), hos Romarne Calo, Calones, av Calo = sammankalla till Comitier.

Scharman (tib.) är en asket; Erämos (gr.) men Zaiman (heb.).

Mouhedeot (tib.) = evig helgedom = Miqedosch (heb.), o. s. v.

*

Nu kommer Tibet, Thebeth. Det heter på landspråk Puekoachim = nordligt snöland. Pug (heb.) = kall; Koachim (heb.) = klyftor. Kallas även Bod eller Kor, Bod

som kan översättas med det avstängda kalla, Kor (heb.) = köld; Bad (heb.) = avskiljd, vilket är bästa definitionen på Tibet.

Lhassa lär betyda gudaboning, eller andarnes hem, vilket senare icke behöver vara översättning, utan kan vara metafor eller ett binamn.

Nu stavas Lassa även H'Lassa eller L'Hassa, och El-Hazer (heb.) är gudahov. Och Ellasar (heb.) var ett landskap i Ariochs rike. (1 Mose 14).

Vad Tibet självt betyder, det vet ingen, och därför behöver jag icke veta det. Men av allt föregående synes ett ursprung västerifrån. Och Thebe har funnits flera; i Egypten och Grekland. Men i Zoba låg en stad Tibhat som intogs av David.

En annan, Thebez (= kärr, skarn) låg vid Sichem, och intogs av Abimelek; åter en annan Tabbath (= god stad) i Manasse nära Mehola, dit midianiter flydde för Gideon.

Men Theba (heb.) är arken i vilken Noach räddade sig, och ordet stavas opunkterat Thibh eller Thibeth. Kunde man icke tänka sig att under en stor förödelse några Israels stammar flytt österut, och när de funnit gömstället uppe på bergen, de kallat detta bergland efter den gammaltestamentliga räddningsplankan? Den som med kännedom om våra klassiska språk genomforskar Sharbaus karta och läser Tibets geografi av de Lacouperie (i Encycl. Brit. 1888) skall finna rätt många ortnamn med biblisk klang; såsom Sikkim, Manassa-rowa, Schikar, Odontala, Ladak, Hor, Orin, Arig (Lharugo) Hazir o. fl.

Att nestorianer infört kristendomen i Central-Asien ett par hundra år efter Kristus, det vet man; därför kunde Abbé Huc, som besökte Lhassa 1846, återfinna tydliga spår av kristen kult. Men dessa kristna införde icke Jehovah och Mikedosch, icke heller Nomakos och Scha-

beron. Därför återstår frågan om förkristligt inflytande, och detta har Athanasius Kircher i sin Kina, sidan 48 o. f., vidrört.

Jag skall sluta denna tidningsartikel, (som icke är någon avhandling) med ett tolkningsförsök av den kända bönen: *Ommanipadmehum*, som hela nationen beder, dagligen och stundligen, likasom muhamedanen sitt Lâ illâha etc. Abbé Huc, som kunde tibetanska, säger att bönformeln är oförklarlig på landets språk, oah att den är införd från sanskrit. Den skall betyda: o juvelen i Lotus, amen!

Tadma betyder verkligen Lotus, men dessutom tolv andra saker, och Mani betyder juvel, men även vattenkruka och de »köttiga utskotten på getens hals». Huruvida om och hum betyda o! och amen! har jag icke kunnat utröna; men som bön betraktad, obegriplig för bedjaren även i översättning, är juvelen i Lotus icke tilltalande. Och även om översättningen vore riktig skulle jag vilja inlägga en annan och vackrare utan att vränga texten. Den som läst i hebreiska Psaltaren vet att Omeni betyder du, min trofaste, och Padah, Padam, betyder frälsa, samt Hem (arabiska Hum) är dem.

Ommeni-padma-hum bleve då tämligen nära: o du trofaste (Gud), fräls dem! Att där icke står fräls *oss,* utan *dem,* är ju osjälviskt och vackert! Och bönen liknar för övrigt valspråket: Salvator Mundi, Adjuva Nos!

Jag hade visserligen först tänkt på Immanu-El! = med oss, Gud! Peduth = frälsningen; Hum! = Sucka (vi). Men det får anstå.

Den som letar i Psaltaren eller i Esaias kanske finner hela bönen Ommani, och det vore en upptäckt, som skulle skingra denna otrevliga mystik, som omgiver det hemlighetsfulla landet Kor-bod, det kalla avstängda.

*

Japanska hemligheter.

I Japan, skildrat av japaner (av marskalk Ito, Yamagato och flera), börjar Japans historia fortfarande med Iimmu Tenno, ehuru tyska lärda ha förnekat faktum. Iimmu, förste kejsaren, regerade 660—585 före Kristus. Detta är Solons tid i Grekland, Tarqvinius Priscus' i Rom. Juda och Israels riken föllo då, och Jerusalem togs 588, varvid Israels barn fördes i Babyloniska fångenskapen som upphörde med Kores (Cyrus) 536. Japans historia börjar således icke i sagotid, och förefaller icke alls orimlig.

Iimmu erövrade Japan, kommande över Korea, men utan att uppges vara korean. Japan kallades då Yamato (obs.!). I det nya landet tillsatte han ett ministerråd: en Chihokuan = ståthållare, som kan vara Schakon (heb.) = Satrap eller Schogun (jap.); en Kunitsuko = provinsialpresident, av Kun (jap.) = furste, Kun (heb.) = ämbetsman, Khan (arab.); en Agatanuschi = kretsdomare, av Agata (jap.) = provins, Achar (heb.) och Naschi (heb.) = föreståndare. Jag menar nu icke att erövrarne voro hebreer, utan jag begagnar endast hebreiska språket som nyckel, vilken öppnar kaldeiska, feniciska, assyriska, arabiska.

Det erövrade Japan hette då Yamato, men urinnevånarne voro Ainos, som fördrevos norrut. (Ainos betyder i parentes människa, och liknar hebreiska Enosch = d:o. Japanska skriftspråket heter än i dag Yamato kotobe,

och Kitab (arab.), Kathub (heb.) betyder skrift; på feniciska Kytubath. Yamato kan omskrivas Hamath, eller Chamath. Hamath pekar åt Syrien, där staden Hamath låg vid Orontes; Chamath visar åt Egypten, som av urinnevånarne kallades Chemos. En Ilubidi från Hamath gjorde uppror mot Assur (Athura [pers.]) men slogs vid Karkar 720.

Iimmu Tenno intog nu i Yamato *Nagato* = *Najot* (heb.), ort vid Rama; *Suvoo* = *Zoba*, Hanaat Zoba (heb.); Aki = *Akkad* i Assyrien, *Akka* i Fenicien; Bitchu: Bit (heb.) = hus och Chus (heb.) = svart etioper; (Chu [jap.] betyder även svart); *Bi*-zen: *Bet*-sean stad i Manasse; Harima: Aram, Haarim. Detta är naturligtvis endast paralleller vid spårsökandet; och jag fortsätter med samma metod. Men Iimmu Tenno valde till huvudstad Kashiwabara (*Kasiphia* en stad i Kaldéen där Nethinim, leviternas tjänare, bodde).

Iimmu Tennos namn skulle nu transkriberas i samma anda. Tenno är furstens titel; Tannattu är assyriska och betyder Glorvyrdig av Nadu; men Danu (assyr.) är domare, och Dannu (assyr.) = väldig. Detta är återigen Deinós (gr.), Dan (héb.) = domare och A-donai (heb.) = Tenno. Iimmu kan transkriberas Ammon, Ghammon, Cham, Jamin, Jamnor (heb.).

Nu skola vi se om Hamath i Syrien kan vara Yamato = Japan. — Hamathéerna i Hamath dyrkade en avgud, som hette Hachiman (Aschima [heb.]); och japanerna dyrkade en avgud som heter Hachiman. Detta var ju en liten framgång.

Men japanerna kallade i äldsta tider sina gudar Kami, och moabiterna dyrkade Kemos. Avgudapräster hette på hebreiska Kamarim, syriska Kumra.

Därpå måste jag göra ett språng fram i Japans feodaltid, då samhället var ordnat och den av européer

erkända historiska tiden inträtt, eller på 700-talet efter Kristus. Här synes grekiska och hebreiska om varannat.

Samhället indelas i 8 klasser: 1:o Mabito = käjsarhuset; Mibeth (heb.) = »av huset», Mibetach (heb.) = förtrogne. 2:o Ason = hovadel; Ason (heb.) = lydande. 3:o Sukune, Sjogun = högadel; Shakon (heb.) = satrap. 4:o Kanuschi = Sintopräster; Kaniq (heb.) = invigd. 5:o Doshi = Buddapräster; Dokés (grek.). 6:o Omi = riddare; Omos (grek.) = handfast, Amez (heb.) = Homoioi i Lacedemon voro berättigade till höga ämbeten. 7:o Muraij = lägre adel; Muriyo (jap.) = oräkneliga; Myrioi (grek.) d:o. 8:o Inaki = borgare; Einoikoi (grek.) = invånare.

I avseende på kulten lämnas många direkta spår mest ledande till grekiska paralleller. Templet har många namn. Tera som nog är grekiska Ptera, men Teras (grek.) är orakel. Platsen kring templet är Tema (jap.), som är precis grekiska Temenos = heliga lunden eller själva templet = Daimon (jap.). Ett annat namn på templet är Haiden (jap.) som är grekiska Hedos = gudaboning (hos Homerus) = Ædeš (lat. i pluralis); ett tredje är Debari (jap.) och Debir (heb.) är »det allra heligaste». Gin Schadan (jap.) heter trädgården omkring templet i Ginkaku. Gin, Gan (heb.) är trädgård och Chadad (heb.), Hädonä (gr.) är ljuvlig, men japanska Gin Schadan erinrar om Gin. Gheden (heb.), som är trädgården Eden eller Paradiset. Ainama (jap.) = templets skepp; Ania (heb.) = skepp; Navs (gr.).

Templets portar med tornen Tori (jap.), Tyrris (gr.), Turris (lat.) eller av grekiska Thyra = port.

Sesscha (jap.) är helgonskrinet, som heter Chasah (heb.), Cista (lat.), Kistä (gr.), som är svenska kista. Hozo (jap.) är templets skattkammare; Ozar (heb.), Gaza (gr.). Lanternorna heta Ischi (jap.) som är Aschaschith (heb.) = d:o. Och en sådan detalj som knapparne på panelverket Gi-

boschi (jap.) stämmer med hebreiska Gabbim, som är latinets Gibbus = d:o.

Templets förvaltning heter Schamuscho, och tempelslavarne i Jerusalem hette Schamasch (eller Nethinim.) Reningsoffret heter Oharai (jap.) som liknar båda Hierá (gr.) = offret och Harim, Tahor (heb.).

Detta är ju goda vittnesmål, ehuru denna blandning av hebreiskt och grekiskt antyder en något nyare tid, då grekiska språket inträngt i Palästina, alltså efter Alexander (300 f. Kr.).

Men det finns även anledningar tro på feniciskt inflytande. Guden Hachiman (jap.), som även var Amoriters och Moabiters avgud Ashima, kan vara feniciernas Esmoun. På västsidan av Japan ligga provinserna Choshu, Iwami, Isumo, Suwo och Aki. När folk vandra, bruka de föra sina ortnamn med sig. Här kan synas spår av Susa eller Hadrumetum vid Hamamaviken (Tunis), Hamada, Utica (Uta) o. s. v. (se kartan). De mystiska stenpelarne i Japan kallade Sotoba erinra om feniciernas Matzebot; och fenicierna hade avgudar kallade Kammamim liksom japanens Kam är avgudar o. s. v.

Oväntat är att finna romarnes Merkur under namnet Miroku, vilken är en av japanska köpmännens gudar, och som därför sannoligt är romersk. Men köpmännen i Japan hade en annan gud kallad Jebisu, och därmed nalkas vi namnet Japan, som icke är möjligt att derivera från Tai Pen = solens ursprung. Här måste jag än en gång erinra att ett transkriberat namn icke är översättning, utan oftast en variant. Tai Pen eller »Solens ursprung» äro således två olika namn på samma sak, och japanernas etymologi är icke att lita på, emedan man vid jämförande språkforskning måste ha flera språk att jämföra med. Japanen kan icke härleda Yamato, icke Fusi Yama och icke Japan. Tai Pen uppstod först 600 e. Kr. och blev

Qipango, men detta är icke Japan. Så anser jag mig ha rätt, att på grund av föregående anknytningar med västern förslagsvis derivera Japan (= Jaban, Javan). Urinnevånarne i Japan voro Ainos, vilka japanerna kallade *Jebisu* (obs.!). Detta erinrar om Jebuséer, men även om Javan, som var hebreernas namn på greker (Ionier). Men Jaffa eller Joppe var ju en kananitisk stad och betydde »den sköna», vilket ju passar på blommornas sköna land där solen går upp. Men märk nu synonymen Nipon (Niphon = Japan). Hebreiska verbet Japhah betyder stråla och heter i passivum Nipha = vara skön. Detta är ju reson.

Bland sina många namn bär Japan även detta: Ataraschi, som kan vara persernas namn på Assyrien = Aturia. Denna gissning bekräftas därav att Ataraschi (Japan) även utsäges Aschihara = Assur, Assyria.

Ett enda litet ord skall kasta ljus över japanska språkets invecklade förhållande till våra klassiska. Partikeln Dai (jap.) sättes framför ordinal-talen, och utgör bestämda artikeln. Nu heter den första Dai ichi (jap.). Ichi är ju hebreiska Echad eller grekiska Ekeinos; men Dai (jap.) är kaldeiska demonstrativum Di = deh (heb.). Men det finns ett annat Dai i japanska lexikonet, och som betyder stor. Detta Dai, invänder någon, är ju kinesiska Tai, och således lånat. Väl! svarar jag, det är lika med Tai (chin.), men behöver icke vara lånat, ty hebreiska Dai betyder: mängd, tilräckligt.

Mina spalter äro snart till ända, och jag vill sluta med några ord om Ainos eller urbefolkningen, vilkas språk ännu kvarsitter i japanska benämningar på berg, floder o. s. v., och vilka därför äro oförklarade av japanerna.

Ainos betyder människa och är väl hebreiska Enosch, (Ansch). Heter även Ainos-chenin = Anaschenu (heb.). Kallas eljes Jebusi, som ovan jämfördes med Jebuséer

(Javan, Japhan, Japan). Men de kallades även Koro pok guru eller grottinnevånare, och ordet är rena hebreiskan, ty Kor är = håla och Gur = boning. Om vi nu se på de geografiska beteckningarne, som japanerna ej kunna derivera, så lösas deras problem med våra klassiska språk.

Daki (jap.) = bergspets; Sek (heb.) = spets, pil; Thag (heb.) = Tagg (sv.); Acus (lat.); Kora (jap.) = distrikt; Kora (gr.) = land; Umi (jap.) = hav; Iam, Im (heb.), Jima (jap.) = ö; Ii, Ijim (heb.) = ö; Onsen (jap.) = het källa; En (heb.) = källa; Ura (jap.) = bukt; Ora (lat.) = kust o. s. v. [Hänvisas till mina vidlyftiga anteckningar.]

Men Aino-språket visar tydliga spår av våra klassiska språk, men orden äro dock vanställda, såsom om det vilda folket blivit påtvingat ett främmande språk av erövrare, alldeles som kelterna med deras rysliga rotvälska.

Ainos' räkneord äro en verklig provkarta. En heter Schine, Schne, Sne. Man vill ju tänka sig Schenajim (heb.) som dock betyder 2; men Schine kunde vara Unus (lat.) eller Hen (gr.). Ett heter Schnepf som liknar Hapax (lat.) = en gång. Tu, To = 2 är väl Duo (lat.). Reppu är 3; men Arba (heb.) är 4. Alltså en förskjutning, då 1 var Schenajim (heb.) = 2. Ineppu = 5, är väl Pemfe (Aeoliska för Pente). Ikaschima in hots är 21; och Eikosi (gr.) är 20 = Ikaschima; o. s. v.

Gudarne heta här Kamui liksom i Japan och Kartago. Himmelen = Riki-ta som är Rakia (heb.) = himlavalvet. Jorden heter Ga, som är grekiska Gä, Gaia, hebreiska Gai, Gi. Inkaru-pa (aino) = pupillen i ögat, egentligen det seende barnet. Po är väl Pais (gr.), men Inkaru kan vara ett avrundat Iskon (heb.), som betyder pupillen men egentligen den lilla mannen, emedan ögat speglar och förminskar åskådaren. Här är tydlig kontakt.

Mayaikeusch (aino) är skabbig, men hebreiska rabbinerna säga Mukkeh-Schekin = Majaikeusch = spetälsk.

Schiu-Schiu (aino) = vide (salix), Oisya (gr.), Chiu (heb.). Kschescheri (aino) = pepparrot = Kissereth (heb.). Karo (aino) = göra; Krao (gr.), Creo (lat.), Schaku (aino) = sommar; Kis, Hakis (heb.) = sommar o. s. v. Med ett ord: Japans påstådda urinnevånare Ainos voro nog av samma stam som de nuvarande japanerna, och när dessa hunnit studera våra klassiska språk, skall deras historia och etnografi få nytt ljus över sig.

Japanska beröringspunkter med västerlandet.

Vidstående bild av Timur Lenk, mongolfursten, efter en miniatur i Bodleyanska biblioteket kan ju bli startskenan för denna etnografiska flygfärd till att utforska japanernas förvantskap med våra andra asiatiska bekantskaper. Ansiktet är icke mongoliskt vad man kallar, ty näsan är icke krossad, kindkotorna icke utstående, ögonen icke uppdragna, utan ligga rätt i huvudet. Den raka näsan med böjning på spetsen, de vågrätt liggande ögonen med valkar och ögonbrynen följande ögats form, icke strävande uppåt, ansiktets oval, skäggets läggning, allt liknar den manliga japanska typen, mycket mer än den kinesiska och mongoliska.

Hjälmen liknar de gamle japanska Samurai's; svärdet med det lilla fästet liknar ett japanskt; och bröstskölden med Krysantemum (Kiku), Japans äldsta vapen (efter

den kinesiska solen dock), är komprometterande, ehuru icke bevis ännu. Voro, frågar man, japanerna mongoler, eller mongolerna japaner? Det vet man icke; men i vår ungdom räknades japanerna till mongoler, i vår mannaålder till Ural-Altaiska, och nu till Dravida (ur-indier), av några till negroider. Timur levde emellertid från 1333 till 1405, och perioden sammanfaller med Ashikaga, Shogunernas tid, då Japan levde i dekadens.

Från denna tid avbildas japanska ryttare med den bekanta »bronsåldershatten», vilken ännu förekommer av halm i östra Asien och i östra och södra Europa.

Japans ur-innevånare uppgivas vara ainos, som ännu leva på ön Jezo. En aino ser ut som bilden å sid. 449 visar, och liknar en rysk bonde.

Själva uppgiva japanerna sig ha kommit från fastland över Korea, på vilket land de göra anspråk.

Men dessa resliga män likna icke de små japanerna. (Se sid. 450).

*

I *Münsterberg: Japans Kunst*, finnas ornament från förhistoriska lerkärl. Några likna vår bronsålders, men ett är avgjort en Swastika, som nog återfinnes hos alla folk, men mest hos Indiens buddister.

Münsterberg uppger förslagsvis ett prämykeniskt inflytande på Japans konst (sid. 3) i 3:dje årtusendet (?) före Kristus, då en kaukasoid folkstam antages ha vandrat österut.

Samma författare påpekar även (sid. 7) grekiskt inflytande på japansk skulptur, från 6:e och 7:e århundradet.

Språket. Ur mitt lilla försök till jämförelse mellan japanskan och våra klassiska språk, som jag meddelat i *Bibelns Egennamn och Ordfränder*, måste jag upprepa några stycken. (Det som står i »Blå Boken» är hastverk och kasseras!)

För att närma den avlägsna föreställningen Japan med våra regioner vill jag uttaga några japanska kända ord och söka frändskaper med de våra, utan att begagna mongoliska övergångsstationer. *Mikado* lär betyda »Höga Porten». Det liknar ju flyktigt Migdal (heb.) = torn. Detta Migdal innesluter ju Gadol (heb.) = hög, vara högt, Maghal (heb.) = stor, men även grekiska Megas, Megalä = stor, synes där, latinets Mag-nus och isländska Mykil, Mikil = stor (jfr: Miklagård = stora staden). Nu uppgives japanska Mi-kado vara av Mi: prefix = stor, Kado = port. Detta Kado liknar endast engelska Gate = port, som lär vara isländska Gat, danska Gat och svenska Gatt (Katte-gatt). Egentligen en utskärning, eller själva portöppningen av Gadah (heb.), Cædo (lat.), Kädo (gr.) = hugga, skära. Præfixet Mi = stor kunde vara en reaktionsrest av Ma-ghal (heb.) = stor, Me-gal (gr.), Mag-nus (lat.), Mikil (isl.), Much (engelska).

Aino.

Men Mikadon hette förut Mikoto = stor, vördnadsvärd, där Megas, Magnus o. s. v. återigen dyka upp. Och där stiger åter hebreiskan fram och ger utslaget: Miqedosch (heb.) är det heliga, eller templet, och Mikadon både satt instängd i Miqedosch och var själv Miqedosch =

Mikado. Kejsaren i Japan är således genom sitt namn i släkt med oss alla, till och med isländarne.

Schogun (jap.) = befälhavare, frikostig. Hebreiska Chagun betyder välgörande, nådig, av Schoagh, Schugh

(op.) = rik, frikostig, ädel, förnäm. Men hos assyrierna hette Satrapen: Schakón. Hebreiska lexikonet har strax bredvid glosan Schiggaion = sång och japanska har Shoga = sång. Kursen tycks vara rätt hållen alltså.

Samurai (jap.) väpnare, tjänare, vasall. Samer, Somer (heb.) = skydda; Schemurah = vakt (jfr: Samaria = Guds skydd), Hämeróo (gr.), Emir (arab.).

Daimyo (jap.) = riddare; [Dai = stor = Ta (chin.); Myoji = namn]. Namn heter på japanska även 1:o Namaye = nomen (lat.), Onoma (gr.); 2:o Seimei = Schem, Sem (heb.). Men Daimyo liknar Dominus (lat.), Damatzo (gr.) = Tham, Thom (heb.) = kuva, härska, men Dai (jap.) är nog hebreisk-chaldeiska Dai = nog, tillräcklig, alltså stor, eller Dai (jap.) = Dai (heb.-chald.).

Ronin (jap.) = krigare, av Ron (jap.) = strid. Ronnymi (gr.), Run (heb.), Runa (lat.) = ett vapen, Eris, Erinnys (gr.).

Hara-Kiri = uppskära veka livet. Hara (jap.) = underliv, inälvor, även hjärtat. Hira (lat.) = tarmar, Areia (gr.), Harek, Rak (heb.) = vek, Cherez (heb.) = veka livet, Hairthra (moesog.) = inälvor, därav hjärta, Harä (sv. dial.) = mellangärdet.

Latinets Hira återfinnes i Hariolus, Haruspex = spåman som spådde efter inälvorna.

Kiri (jap.) = skära; Keiro (gr.), Karva (sv.), Koro (fin.), Karàstit (lapp.), Kirag (ung.), Karath eller Karoz (heb.). Men grekiskan har även Avtokeiria = självmord.

Okurina (jap.) = det posthuma namnet, som man får efter döden; Okure (aki) = bakefter, posthum; Achar,

Acharon (heb.) = bakom, Acher (heb.) = sedan; Sequor, Sequens (lat.), Hepomai (gr.), Akärios (gr.) = död (jfr Acheron). Na (jap.) = namn, sammandraget av Namaya; Nomen (lat.), Onoma (gr.).

Akari, Hikari = ljus, lysa. Hikari kan vara grekiska Heoraka av Horao = se, vilket är hebreiska Rao = se, som i passivum (= Niphal) heter Harao = Horao (gr.). Nu heter »se» på japanska Miru, vilket är hebreiska Mareh (konjugationen Hophal av Rao) och latinets Miror = franska Mirer = speglas, det är = ses.

Roten till allt detta är hebreiska Aor, Or = ljus som inverterat blir Rao = se. Med artikeln blir Aor = Haor. Därav bildas verbet Karan = lysa, som i konjugationen Hiphal blir *Hikaren* och där synes japanska Hikari; detta kan vara Keravnos (gr.) = blixten.

I japanska ordbildningen synas flera analogier med våra klassiska språk. Fune (jap.) = skepp; Funako = skeppare; Navs (gr.) = skepp; Navtikos (gr.) = skeppare; Funani (jap.) = skeppsladdning; Navlon (gr.) = skeppsladdning. Jfr Sephina (heb.) = skepp (sv.) = Fune (jap.). Japanska Kutsu betyder sko = Skytós (gr.) = läder; Kutsya (jap.) = skomakare = Skyteós (gr.). Cutis (lat.) = hud, läder synes stå lika nära, och tyska Schuster (Skytev, gr.) är icke fjärran från Kutsya (jap.).

Kuruma (jap.) = kärra; Currus, Harma (gr.) och Kurumaya (jap.) = vagndragaren = Harmamaya (gr.). Vid verbens avledningar synas analogierna bättre. Japanska verb kunna bildas av adjektiv medelst ändelserna me och mi. Detta är ju grekiska på mi: Kerannymi. Eller medelst are som är latinets första konjugation: Amare.

Men det finnes även japanska verb. Causativa på Sase. Tabe (jap.) = äta; Tabesase = låta äta; Tabeo (lat.) = förtära; Tabesco = förtäras [Facio, Facesso o. s. v.].

*

Japanska språket räknas av några till Dravidaspråken, det är: Indiens urspråk, som existerade före sanskrit. När jag nu påvisat japanska språkets nära frändskap med våra klassiska språk, och med avsikt icke begagnat sanskrit, så följer därav att våra klassiska språk intet ha tagit från sanskrit, men att förhållandet kan vara det omvända.

[Den som vill forska vidare i ämnet kan läsa *A. Seidel: Grammatik och Japan. Hartleben: Sprache* (2 Mark) samt min: Bibelns Egennamn och Ordfränder.]

Att Ostasien strax efter kristendomens införande ägt beröring med Europa, det tror man sig numera veta. Läroboken i Kyrkohistoria *(A. Johansson)* säger också rent ut, att »traditionen förtäljer att även de övriga apostlarne verkat bland hedningarne, i synnerhet i länderna norr och öster om Palestina ända bort till Kaukasus och *Indien*». Detta bekräftas av kristna inskriptioner och andra minnesmärken funna ända bort i Kina, där även nestorianerna skola tidigt ha satt sig ner (se *Kæmpfer:* Sina). Men redan förut skola av Israels flyktiga stammar några ha från Babylon dragit österut. På *Strahlenbergs* karta är också anmärkt i nordost en trakt där en av Israels stammar slagit sig ner.

»Prästen Johannes» som spökade i medeltiden lär ha varit Dalai Lama i Lhassa. Den trovärdige missionären *Huc* förvånas också att i Tibet finna den katolska kultens alla tillbehör: dräkter, kyrkliga kärl och vissa ceremonier.

Abel Remusat har 1824 i en mémoire »Om de politiska förbindelserna mellan de kristna furstarne och de mongoliska kejsarne» givit flera hållpunkter. Denna mémoire är refererad i *Huc's* »Resa i Mongoliet och Tibet» (Sthlm 1862).

De Guignes' »Histoire générale des turcs, des mongols» kan även användas för ändamålet. Ornamentiken i äldre japanska vävnader kan även bemärkas i Japan av *Dubois de Janeigny* (i L'Univers Pittoresque. Paris 1850); och dessa må jämföras med »Det skulpterade taket i gravkammaren i Orchomenos» (fig. 291 i *Schliemanns* Upptäckter, Sthlm 1891).

Med dessa utgångspunkter kunde ju den intresserade göra början; ty studiet blir långt, och livet är ganska kort.

Japanska språket.

Japanska språket räknas som bekant till de Ural-Altaiska, vilka skola utmärka sig genom agglutination och vokalharmoni. Som jag på annat ställe visat är denna indelning av språken rent godtycklig, då hebreiskan t. ex. såsom semitiskt språk har utvecklat flexionen till den skönaste harmonilära och på samma gång agglutinerar så som intet annat språk.

En flyktig blick på japanska språket ger vid handen en stor utvärtes likhet med det grekiska. Prefixet Kata, som så ofta återkommer, påminner ju om det grekiska som dock finnes i fyra former: adverbet = helt och hållet, prepositionen med t = ned, och med th = enligt, och slutligen Kai eita = Kata = varpå. Japanska prefixet Kata är icke alltid grekiska Kata *ned*, som vanligast prefigeras. Kata (jap.) betyder först skuldra, sida = Kathaph (heb.) = skuldra, Costa (lat.), Côté (fr.). Detta skulle vara grekiska Katha med th = *vid sidan av*, *enligt*, men här synes en förväxling ha ägt rum eller skillnaden vara upphävd, ty Katà (gr.) betyder *ned, av*, *under*, *gentemot, för . . . skull* etc.

Om jag nu avbryter detta rotandet och tar ett japanskt ord som börjar med ett Kata, så finner jag strax: Katayoru (jap.) som betyder 1:o gå till ena sidan. Här synes ju Kata = sida, och Ire (lat.) = gå = Yoru. Men grekiska

verbet Kathairéo betyder: 1:o nedtaga, men sedan nedrycka, förnedra, sakfälla, fördöma oeh där råkas Katayorus 3:e betydelse: vara partisk, fördomsfull (= fördömande). Yoru (jap.) = nalkas. Där inträder grekiska verbet Katairo = ankomma, landa, och visar hur rötterna slingrat sig. Yoru (jap.) är = Aro, Airo (gr.) = sluta intill, Hæreo (lat.). Ett annat: Kataki (jap.) = fiende; Kataki wo utsu = döda en fiende. Agglutinerar jag Kataki och utsu, får jag Katakiutsu och då fås grekiska Kataikitzo = misshandla. Men Kataki (jap.) kan helt enkelt vara Kteino (gr.) = döda. Vidare: Katajikenai (jap.) = tacksam, förbunden = Katikneomai (gr.) eller Katakeisnai (gr.) med något olika betydelse.

Katakidoschi (jap.) = krigförande; Katakéo (gr.) = nedkasta.

Katamatta (jap.) = samla ihop, ansamling o. s. v.

Katamao (gr.) = samla, hop; Masso, Matto (gr.) = knåda.

Katō no (jap.) = Inferior (eng.); Kato (gr.) = nedåt, under; Katon (heb.) = liten, underlägsen.

Att här föreligger en ordfrändskap är givet, och en liten ordlista skall stärka denna mening.

Aori (jap.) = blåst; Aër (lat.); Ruach (heb.); Aär (gr.).

Ara, Arashi (jap.) = Enraged (eng.); Ira (lat.); Orrosia (gr.); Raggaz (heb.).

Aradate (jap.) = Irritate (eng.) d:o.

Ageru (jap.) = stiga, resa sig; Airesthai (gr.); Ragen (ty.); Rego (lat.); Garah (heb.).

Yaki (jap.) = bränna; Kaio (gr.); Jakod (heb.); Ignis (lat.).

Hikari (jap.) = ljus; Hikkamer (heb.) = glöda; Haghabir (heb.) = glöda, Nehara (heb.), Hair (heb.), Karusch, Hikarusch (heb.) = glöda; Chari, (heb.) = glöd; Hikare.

Yama (jap.) = berg, kulle, hop, stapel; Gham (heb.), Cumulus (lat.), Gemo (gr.) = packe, kummel.

Koro, *Ori* (jap.) = tid; Kronos (gr.), Hora (lat.), Kairos (gr.), Orek (heb.) = tidsrymd.

Midu, *Mizu* (jap.) = vatten; Matar (heb.) = regn, Madidus (lat.), Meteoros (gr.).

Kohori (jap.) = is; Kar, Kor (heb.) = köld; Kryos (gr.), Kerak (heb.) = is.

Aburu (jap.) = eld, brinna; Ur (heb.) = eld, Comburo (lat.), Pyr, Pyróo (gr.), Beor (heb.).

Yosu (jap.) = luft; Jesod (heb.).

Atussa (jap.) = hetta; Aitzo (gr.), Æstus (lat.), Esch (heb.).

Nagare (jap.) = ström; Nahar, Nachal (heb.), Neo (lat.) = simma, flyta; Jeor (heb.).

Haisuru (jap.) = avskaffa; Anairesis (gr.).

Chikuten (jap.) = dölja; Hitchabe (heb.), Keoto (gr.), Kätkeä (fin.), Cacher (fr.).

Hajimaru (jap.) = öppning, ursprung; Origo, Orior (lat.), Arkomai, Arkä (gr.), Horman (gr.), Rägnymi (gr.).

Kokoro (jap.) = hjärta; Cor (lat.), Kardia (gr.).

För kontrollens skull vill jag taga ut tre lika lydande ord med alldeles olika betydelse:

Gan (jap.) = gås; Kän (gr.), Gans (ty.), Anser (lat.).

Gan (jap.) = öga; Ghin, Ajin (heb.), Gena (lat.) = öga, även kind; Genys (gr.) = kind.

Gan (jap.) = koffert; Gan (heb.) = instänga; Kaneon (gr.) = korg; Canistra (lat.).

Ett annat kontrollexperiment:

Tore eller To (jap.) = dörr. Thyra (gr.), Tor (ty.), Door (eng.), Tur (heb.) = vända. Öppna dörren = To wo akeru; Akeru (jap.) = öppna, Oignymi (gr.), Aperio (lat.); P = K. Stänga dörren = To wo tateru; Tateru (jap.), Othein (gr.), Tutudi, tundo (lat.), Atōr (heb.).

Här synes ju hebreiska, grekiska, latin följa tätt i spåren, skiftande dock, av det skäl att olika nationer gåvo namn

åt saker från olika synpunkter. Sålunda kallar japanen skogen = Hayashi av Hayashi = att låta växa. Detta verbum heter på hebreiska Hasgiah, som betyder precis »låta växa». Nu heter växa på japanska Seicho och på hebreiska Sago (eller Gascho). Detta kan ju i parentes anses vara full bevisning på frändskap.

Men hebreern kallar skogen Jaghar (Jaar) som eljes betyder »brusa». Romaren sade Silva, »den tysta», av Sileo. Greken sade Drymos av Drys = trä. Språken kunna således vara förvanta utan att glosan stämmer, vilket nybörjaren så ofta faller på.

Återvändom till japanska Hayashi = växa, så kan detta utom hebreiska Hasgiah (Gascho) vara grekiska Avxano, latinets Augeo, och där råkades de igen, ehuru icke i glosan skogen. Men nu betyder latinets Augeo även öka, som på japanska heter Okiku, vilket är närmare Augeo, men närmast svenska öka, på engelska Eke, grekiska Avxein.

*

Om vi ett ögonblick se åt metallernas namn, så råka vi nästan inga glosor lika. Järn heter på japanska Kurogane. Gan eller Kan är metall (= det glänsande = Ganao gr.) och Kuro = svart. Koppar = Akagane, Aka = röd, Gan = metall; Shirogane = silver. Den vita (Schiro) metallen; Kogane = guld; den kostbara (Kogane) eller den pulverformiga (Kogane) metallen. Guldet uppkallades hos olika nationer efter metallens olika egenskaper. Hebreern sade Karusch = den glödande = Krysos (gr.). Romaren: Aurum av Uro eller Aurora (av heb. Aov, Or, Ur = ljus, bränna). Gold, guld är väl den hulda eller der Glühende och icke den gula. Om därför man icke återfinner namnet, så kvarstår släktskapen likafullt mellan språken. Således heter hebreiska

Charuz, Karusch (glöda) på japanska Hikarasche som är causativ av Akari. Denna causativa konjugation är ju hebreiska konjugationen Hiphil = låta göra, av Paal = göra. Den som känner hebreiska grammatikan skall häri se en grammatikalisk korrespondens som icke har med ural-altaiska språk att göra.

Om vi stanna ett ögonblick vid hebreiska Charuz = guld, Chruz (opunkterat, som är grekiska Krysos dock stavat med X som är hebreiska Ch). Verbet heter Charah = 1:o han brann, glödde, upptändes, 2:o han vredgades = Akari (jap.). Hebreiska konjugationen Niphal (passivum) heter av hebreiska verbet Charah: Hikkare, Nicharu, Nechera och betyder: vred. Japanska vred heter bl. a. Nikui. I konjugationen Ni blir Charah = Hikare som är japanska Hikari = ljus. Detta kan ju anses vara full bevisning.

Japanska tungomålet.

日本 När folk byta hemort, komma under främmande härskare och bli flerspråkiga, så glömma de småningom sitt modersmål, så att de icke kunna härleda sina vanligaste ord, utan när de översätta dem blir hela deras etymologi oriktig. Så har det även gått japanerna, vilka glömt sitt urhem och sitt urspråk, eller sina, ty de äro flera.

I föregående uppsatser har jag fått sannolikt, att japanerna invandrat från väster i flera omgångar. Japans äldsta namn Yamato tog jag från Hamath i Syrien och bekräftades detta därav, att de medförde syriernas avgud Ashiman som hos japanerna blev Hachiman. De äldsta Sintogudarne hette Kami som är moabiternas Kemos.

Men Japans andra namn Japan fick jag att vara Japho, Jaffa (Joppe) = det sköna, som kommer av Japhah = stråla, vilket i passivum heter Nipho, där även Nipon visar sig och motiverar härledningen.

Urinnevånarne hette Yezo, eller Jebisu, som jag fick till jebuséer, vilka i äldsta tider sutto i Jebus som sedan blev Jeruschalem, som sannolikt ännu återfinnes i Japans Hiroschima (= Hierosolyma). Men när Yamato Ihare (Iimmu Tenno) år 660 före Kr. intog Japan, funnos andra folkslag än Jebuseer (Yezo, eller Ainos). Där nämnas: Kumaso och Tsuchi-gumo. Kumaso har jag efter långt

sökande funnit vara från Phokis i Mindre Asien och omnejd, där Cyme låg, och som troligen var i släkt med Commagene i Syrien. Tsuchi-gumo voro då från Cyzicus och deras provins hette Kiushiu som är Chios utanför Phokis, vilken heter Fuku-Iken i Japan. Ön Samos blev Shimosa (jap.) och enär Samos även hette Honusia, vill jag därifrån härleda ett av Japans många namn Honshu = Honusia. Mitylene på Lesbos blev Mito (jap.), Nape blev Nafa (jap.), Naxos blev Nagasaki (jap.), Neontichas blev Nankaido, Amurgos = Omura (jap.); Phakussa = Fukue (jap.); Nicosia = Nikko (jap.). Detta står icke att läsa i japanska böcker, ty de ha liksom vi börjat översätta sina ortnamn och därför gått vilse, som vi.

Ett par exempel skall belysa frågan. *Kimono* japanska långrocken deriveras av dem själva så här: Ki = kläda, Mono = sak. Men när greken kallade överrocken Keimamyna, så är mera sannolikt att Kimono är = Keimamyna, utan att därför japanen översatt orätt. Men grekiska Keimamyna kommer av Keimon = oväder och Amyno = skydda. Och Kumo (jap.) är grekiska Keimon, fult väder, vilket ord återfinnes i Japans sydliga udde Kaimondake = stormarnes udde, där Dake är Tagh (Belur = tag i Mongoliet) och betyder bergspets, på hebreiska Thag, på svenska tagg och grekiska Dakno = bita.

Japanska *Ienuschi* = husherren härledes av Ie = hus och Nuschi = herre. Men hebreiska Enosch, arabiska Inschan betyder »mannen» och är nog Ienuschi (jap.). *Hitoya* (jap.) = boning är syriska Ha Thoja, hebreiska Ha Thoah = rummet.

Kakemono (jap.) är ett målat tänkespråk som upphänges i rummet. Det härledes från Kake = hänga, och mono = sak, alltså »hängsak», vilket är orimligt. Kake (jap.) betyder även skriva, avbilda och då blir Kakemono = Eikonos, Eikōn (gr.) = bildverk, ryska Ikonen, men

kan även vara hebreiska Hechakemoth eller Ummanoth, som har samma betydelse. Grekiska Hä Eikōn = Kakemono.

*

Om man på rak arm efter gehör ville översätta Yokohama, skulle en romanier sätta: den sälla hamnen. Av Yoko = Jocoso och Hama = hamn. Nu lär Yokohama betyda = flack kust (fladstrand) av Yoko = flack och Hama = kust. Men Yoku (jap.) betyder säll, lustig, som är grekiska Iackkos, Jocosus (lat.) och Amma (gr.) sandstrand. Det är således rätt på båda sätten, och romaniern har icke orätt. Men det återstår alltid ett frågetecken: om icke Iokohama är ett japoniserat Iokneam (stad i Palestina) eller Ikonium (stad i Lycien) eller dylikt.

Om man nämligen reser från Shimonosekis sund och udde utmed stranden av Innanhavet, så finner man Palestinas och Syriens karta, men även Phokis' och Ioniens och andra.

Shimono-seki kan vara Simeon som låg i Iuda och Shimonoseki hette förr Bakan som kan vara Bekâ i Moabs land eller Baka-dalen. Nu reser man genom Dan no ura. No är bara genitivmärke (egyptiska nu = av); Ura är latinets Ora = kust; Dan är Dan: alltså Dan's kust. Dan låg invid Iuda (= Simeon) och flyttades sedan till kusten norrut. Här vid Dan-no-ura »sökte kejsar Antokus' farmor döden ...».

Antokus? är det Antiokus?

I Dan (Palestina) låg Jafo, Jaffa, Joppe = Japan. På Sanyo-banan (jap.) kommer man nu till Kobe och sedan till Hiroshima. Sanyo = Sanoah i Iuda; Kobe = Koba, Kubab i närheten av Jerusalem. Är då Hiroshima = Hierosolyma, Jeruschalem? Detta blir sannolikt om man betraktar Japans karta. Hiroshima ligger i Aki = Akka

(Syrien), men invid ligger Bingo = Benjamin, Binimin; och sedan Bitchou och Bizen = Bésân, Bethsean (i Manasse). I trakten av Hiroshima finner man järnvägsstationer som heta: Imaichi = Emaus; Torii = Tyrus eller Dor (heb.); Asari = Asser; Hamada = Hamath; Oasa = Oasa i Basan); Kabe = Kab-zeel (i Iuda); Gion, stationen före Hiroshima = Zion eller staden Ijon i Israel.

Provinsen Aki där Hiroshima ligger hette även Geishu, som antingen är Gaza i Iuda eller Gesur i Syrien. I distriktet finnas heta källor i Yuda = Iuda. Provinsen invid Dan-no-ura heter Suwa, som nog är Zoba (i Syrien).

*

Den tid japanska språket inpressades i systemet fick det sin plats bredvid ungerska och finska. Detta med ungerska visar sig ett ryck i ungerska ljudläran där t. ex. L och R omväxla. Japanska lexikonet saknar bokstaven L, ty japanen älskar R.

Ungerska språket växlar, på så sätt, att L blir R och R kan bli L. Elisabeth heter således på ungerska Erzébet; men Katharine heter Katalin. Japanen har dock ett sätt att mouillera R, liksom våra barn, när de säga jåtta i stället råtta; han säger Nasai när han skriver Nasare. Vidare växlar ungraren M och N liksom japanen. Nikolaus heter Miklös på ungerska; japanen skriver Banmin men uttalar Bammin. Men högst karaktäristiskt för japanska språket är bruket av Aeoliska Digamma Ϝ (F) som uttalades H, eller spiritus asper. Tecknet finnes kvar i Katakana-skriften men omvänt ヲ och ljuder wo. Detta förklarar den ovanliga övergången från F (B, P) till H. Ex: Hiku (jap.) = Fuku. I kinesiskan har Ϝ (Digamma) blivit Ϝ' och uttalas Chi (Ch, H). För övrigt

har japanskan många likheter med Aeoliska dialekten, vilken talades på Mindre Asiens västkust i Aeolis, som sedan blev Ionia där Phokis låg; och från Phokis tyckes både Kinas Fokien och Japans Fukuiken vara kolonier.

Men för att återvända till Ungern, så finnes där en provins vid namn Kumanien omkring Theiss. Japan har en provins Kumano med floden Totsu som väl är Theiss. Ungerska Keckskemeth synes ha blivit Chikatsuya i Japan och i provinsen Kumano. Om Tokio (jap.) är släkt med Tokai i Ungern, borde utforskas.

Men Ungerns Kumanien och Japans Kumano äro nog båda avläggare från Aeoliska Kyme, och denna från Commagene i Syrien. Ty Commagene var även en stad i Noricum, vilken provins sedan sammanföll med eller flyttades in i Ungern. (Ett annat Cumæ låg på Evboea, åter ett annat utanför Neapel, men alla synas vara i släkt).

Emellertid: så här har jag fått ihop Japans bebyggande.

Immu Tenno eller med sitt jordiska namn Yamato Ihare = Ioar från Hamath i Syrien intågade i Japan 660 f. Kr. och då sutto där förut 1:o Jebusi (Yezo, Ainos) = jebuséer, hebréer och syrier; 2:o Kumaso från Kyme; 3:o Tsuchi-gumo från Cyzicus (i Mysien). Men som anhaltstation tyckes Cypern och andra Ioniska öar ha varit använda, ty de cypriska bokstäverna återfinnas i kinesiskan och japanskan. Ammokostos låg på Cypern och Amakusa är en stor ö i södra Japan; men Cypern själv hette Amathusa = Amakusa (T = K). Berget Aous på Cypern kan vara Aso-san (i Higo) eller Ao i Buzen. Kromnyon på Cypern heter nog Kuranomoto i Japan och ligger syd om Amakusa o. s. v. i mina anteckningar.

Då nu man redan i lärda världen funnit självklart att alla språk äro släkt och till och med börjat prisbelöna

upptäckten, vill jag erinra att jag i *Bibliska Egennamn* omnämnt flera upptäckare från äldre tider och bland publikationer främst satt Katharina II:s universal-lexikon Linguarum totius orbis (1787—89). Men även omnämnt: Trombetti, Reinisch, Möller, Rietz (från Lund), Hallenberg o. fl.

KINESISKA SPRÅKETS HÄRKOMST

(TILLÄGG TILL UPPSATSERNA I STRINDBERGS KINA OCH JAPAN)

I.

I föregående uppsatser påvisade jag att de Kinesiska Skrivtecknen voro till stor del överensstämmande med de fornhebreiska (kallade feniciska), Syriska, Arabiska, och följaktligen de grekiska och romerska.

Bland de mest påfallande voro dessa.

山 (chin.) = Schan = Berg, Spets, Tand.

(Samarit) = Tand, Spets, Bergspets.

ש (heb.) = d:o d:o d:o.

*

之 (chin.) = Tsz.

(fornheb.) = S eller Chi.

Ζ (grek.) = Z.

己 (chin.) = Ki.

(fornheb.) = Ch.

*

(chin.) = Sse.

ז (heb.) = Z.

(syr.) = Th.

eller

ע (heb.) = Gh (?)

צ (heb.) = Z

*

刀 (chin.) = Tao.

ת (heb.) = Thau.

*

Ibland uppträda monogram, såsom:
eller (chin.) = Ye, I.
Där synes = grekiska Ε, men även grekiska Η = ä, fordom uttalat som h.
白 (chin.) = Be, Pe.
Där synes hebreiska ב. B, sammanflätat med Ε (grek.) E.
口 (chin.) = Keou, Ko.
כ (heb.) = K.
(heb.) = ו = O, U, V.
Och så vidare!

Om man nu stavar och lägger ihop, så får man stundom ett hebreiskt eller grekiskt ord, men icke alltid.
口 (chin.) uttalas Keou, Ko, Kaiu, Hio, och betyder mun, håla, gap, gapa. Där synes grekiska Gevo och Kaino = gapa, hebreiska Cheq = munhåla, latinska Hisco, Hio = gapa.

Anmärkas bör att 口 är en hieroglyf eller kvadratskrift av en arkaistisk avbildning av munnen ungefär så ○.

Ser man nu på sammansättningar eller kinesiska monogram av 口, så ställer sig saken så här.
句 = Kuu = Tala är en hieroglyf av 口, Keou = Mun och 勹 = Pao = Täcka, innesluta, handla, göra. Den handlande munnen *talar* och hieroglyfen Kuu betyder Tala bl. a. men även dikta (skriva), Sentens, uttryck. Men Kuu finner svårligen ordfränder i hebreiska och grekiska. Tager jag däremot 勹 = Pao och 口 Keou (Ko) och lägger ihop, så får jag Paokeou (chin.) som är Poieo, Poiesis, = Göra, dikta, poesi: Paghah (heb.) = ropa, Epäkéo (gr.) = Tala emot o. s. v.

Detta har visat sig vara kortaste och säkraste vägen

till att lösa de kinesiska ordgåtorna på våra västerländska ekvationer

Jag vill nu belysa frågan med några exempel tagna ur min stora samling, som är tillgänglig för forskaren.*

另 (chin.) uttalas Ling och betyder Dela. Men 口 är Keou och 力 är Lik (Lek, Li) och sammanstavat = Keoulik (chin.) som är Käloo (gr.) = Klyva, Chalek (heb.) = Dela.

*

口刀 (chin.) = Tao = Smäda, Banna. Men 刀 (chin.) är Tao, och 口 = Keou, alltså: Taokeou (chin.) som är Toach (heb.) eller Thuh, Thaavah (heb.), Dikaióo (gr.) = Straffa, Däóo (gr.) = förorätta o. s. v.

Hieroglyfen är av Tao = Kniv, Skära och Keou = mun = Skära med munnen = Banna.

*

口八 (chin.) = Pah, Peh, Poh = Öppen mun. Men 八 = Pa och 口 = Keou = Pakeou (chin.) som är Paquaeh (heb.) Öppna, Peh (heb. = mun, öppning), Pägnymi (gr.).

*

口七 (chin.) = Chik, Tsak o. s. v. = Hota, Förebrå. Men 七 = Chik, Chok, och 口 = Keou = Chikkeou (chin.) = Kihah (heb.) och Chakkeou (chin.) = Kakitzo (gr.) = Förebrå

*

* Men icke för nyfikna!

右(chin.) = Yeou, Yau. Yu = Hjälpa. Men ナ = Yau, Yu och 口 Keou = Yaukeou (chin) som är Josehua (heb.) = Hjälpare av Jaschagh i Oikeios, Oikeióo (gr.).

*

合 (chin.) = Ho, He, Hak = Samla, Ena. Men 人 = Iin, Ien, Ian; 一 = Yih 口, = Keou, alltså = Ienjikeou (chin.) som är Enoikeo, Eneko (gr.), Hikkanes (heb.), Achoh (heb.) = Förena.

*

吆(chin.) = Yao = Skrika. Detta är redan Goáo (gr.) Gaah, Gaoh (heb.). Men 么 = Yao och 口 = Keou, alltså = Yaokeou (chin.) = Iakkevo (gr.). Oach (heb.), Zaock (heb.) = d:o.

叵 (chin.) = Po = Förbjuda, Tränga, olidlig. Men 匚 = Fong, Hong, Vong, och 口 = Keou; alltså Hongkeou (chin.), Angko, Enggys (gr.), Angina, Angor (lat.) Ghanoh (heb.), Nagasch (heb.).

*

吉 (chin.) = Ky, Ki, = Lycka. Men 士 = Tu, To, och 口 = Keou; alltså Tukeou (chin.) = Tykä (gr.) = Lycka. Zokeh (heb.) = Lyckträff.

*

口尸 (chin.) = Chy, Shi, = Sucka, Klaga; men 尸 = Sch, Schi, Su och 口 = Keou = Schikoue, Sukoue (chin.) = Schugh, Zoach (heb.), Kökyo (gr.) = Klaga.

*

口 土 (chin.) = Tou = Utsäga, Lära, bl. a. Men 土 = Tou, Do, och 口 = Keou = Tokeou (chin.) = Dokéo (gr.) Daghath, (heb.).

*

口 包 (chin.) = Pau = Blåsa, Rasa, Ryta. Men 勹 = Pao, Pau, Pu, och 巳 = Tsze, Su, samt 口 = Pútszekeou (chin.), Fysáo (gr.), Puach (heb.) = Blåsa, Flåsa.

*

Då jag nu hållit mig vid en naturlig ordgrupp, sammansättningar av Keou, synes ju saken icke bero av en slump. För kontrollens skull vill jag dock taga ur högen, av andra teckengrupper.

*

扌句 = (chin.) = Kao, Keu = Få, Taga. Men 句 = Kao, Ko, Ku, och 扌 = Cheu, Sho, Shu; alltså = Kaoschu (chin.) som är Gaschoh (heb.) = Få, Keisomai av Kandans (gr.) = Taga, Askéo (gr.).

*

邑 (chin.) = I, Yap, Ip. = Stad, Fäste, Borg. Men 口 = Keou, 巴 = Pa; alltså Keoupa (chin.) = Kepha (heb.), Chavah (heb.) = By; Käpos (gr.) = Inhägnad plats, Trädgård; Kopä (gr.) = Brant Ställe.

*

女良 (chin.) = Niang = Flicka 良 = Nie (Liang) och 女 = Niu, Ni, No = Nieno (chin.) = Neanis (gr.) = Flicka, nin, nun (heb.), Naarah (heb.) Gynä (gr.).

*

息 (chin.) = Si = Lugna, tystna. 白 = Peh, Poh, 心 = Schin, Sin, San = Pehsin (chin.) = Siopao (gr.), Pesiagh, Pesiangh (heb.), Pacare (lat.), Peace (eng.). Men sammansättningen Si-leas (chin.), Lugnas = Siloah (heb.), Schalom (heb.), Sigälos (gr.), Skolatzo (gr.) Sileo (lat.) = d:o.

*

如 = Jou = Liksom. Men 口 Keou, 女 = Lu (nu) = Keoulu (chin.) = Keillu (heb.) = Liksom, Kai allōs (gr.) = d:o. Qualis (lat.)

*

爬 = Pa = Klättra o. d. Men 巴 = Pa, 爪 = Tchao = Patchao (chin.) = Baditzo, Poditzo (gr.) = Passeg (heb.) = d:o.

*

阿 = Ya = Vanskapt, Puckel. 可 = Ku, 阝 = Feu = Kufeu (chin.) = Kyfos (gr.) = Puckel, Gibbus (lat.), Gab (heb.) = d:o.

*

阞 = Lak, = Kanal, Cistern. 力 = Lek, 阝 = Ho (Feu) = Lekho (chin.) = Lakkos (gr.) = Cistern, Lacus (lat.) = Sjö, Lach (heb.) = Det Våta.

*

打 = Ta = Slå. Men 丁 = Ting, Teu, 扌 = Cheu = Teucheu (chin.) = Taqah (heb.), Tetigi, Tango (lat.). Och Tingeheu (chin.) = Thingo, Tyngkano (gr.) = d:o

*

討 = Tao = Styra. Men 寸 = Chun (Tsun), 言 = Yan, an = Chunjan (chin.) = Gounoomai (gr.). Konan (heb.) = Styra.

*

夲 = Tao = Komma och gå, Irra. 大 = Ta och 十 = Chie, Chio, Shi = Tachio (chin.) = Taghoh, Tao (heb.). Apatao (gr.) d:o.

*

忉 = Tao = Bedrövad.
1:o Hieroglyf: 忄 = Sin = Hjärtat; 刀 Tao = Skära, Kniv. = Hjärtskära = Bedröva.
2:o 刀 = ת (heb.) = Th (av) och | = ܐ (syr.) = A; ו = U, o. = Thao som är hebreiska Thavah = Bedröva; Daab, Daag (heb.) = d:o.
3:o 刀 = Tao och 忄 = Sin = Taosin (chin.) = Thoysso (gr.), Klaga = Thugah (heb.) = Sorg.

*

髟 = Piao = Hår, Lockar . (= Pea, Peath (heb.) = Lockar), Pilos (gr.), Pogon (gr.). Men 彡 = Sin (San = Hår; och 镸 = Chang = Lång (= Långhår) = Sinchang (chin.) = Cincinnus (lat.), Kikinnos (gr.).

陌 = Mo = Väg. Men 百 = Hie, Yi; 阝 = Feu, Bu, Vu, Ho = Hievu, Hieho (chin.) = Vicus (lat.), Oikos (gr.), Agyia (gr.), Via (lat.).

泡 = Pao = Bubbla, Plaska = Bao (heb.). Men 勹 = Pao, Piau; 巳 = Tsih; 氵 = Sze (Sui) = Piautsihoze (chin.) = Pietzo, Piatzo (gr.) = Platzen (ty.) = Plaska (sv.); Páqoah (heb.).

*

好 = Hao = Älska (Hieroglyfen = Qvinna och Barn). Men 子 = Tse, Chu, och 女 = nu, no = Chunu (chin.) = Kynevo (gr.). Men Tseno (chin.) = Zanoh, Zanah (heb.).

*

口乞 = Ki = Äta och dricka, festa; 乞 = Chi, 口 = Keou = Chikeou (chin.) = Chagag (heb.), Chiquer (fr.), Kauen (ty.), Gevo (gr.); av Cheq (heb. = mun).

*

分 = Fen = Dela, öppna; 八 = Pah och 刀 = Tao = Patcio (chin.) = Pathoach (heb.), Pateo (lat.).

*

阝叵 = Po, Pi, Pu = Ojämn, Brant, Fallande eller Stigande. 叵 = Po, Ba, Pat; 阝 = Feu, Fau, Bu, Vu, Ho. Baho (chin.) = Baqiah (heb.), Beio (gr.) = Stiga Bafeu, Pifau (chin.) = Bibao (gr.) = Stiga, Pipto (gr.) = Falla, Poho (chin.) = Puq (heb.) = Vackla

*

阪 = Fan, Hon, Gan. = Bank, Vall, Damm = 厂 = Han; 又 = Yiu; 阝 = Feu = Hanyiufeu (chin.)

= Hagaphah (heb.) = Spärrning. Anapavo (gr.) = Hindra.

*

引 = In = Styra, Leda, Föra. 丨 = Kun; 弓 = Kiong Ging, Kang = Kunkiong (chin.) = Gounoomai (gr.) Koinóo (gr.) Konen, Kun (heb.).

*

昭 = Scho = Visa, Tydlig. 召 = Chiu, Fiao, Dzao; 口 = Keou = Chiukoue (chin.) = Iakek (heb.). Men Dzaokeou (chin.) = Didasko, Deiknymi (gr.).

*

忻 = Kin = Skratta, Glädjas; 斤 = Kan, Kin, Kun; 忄 = Sin, San = Kansin (chin.) = Cachinnor (lat.), Kangkatzo (gr.), Ghanag (heb.).

*

宵 = Siok (Sia, Schao) = Mörker, Natt = Choschek (heb.) = Mörker.
Hieroglyfen 日 = Ii, Ych. = Solen, 宀 = Men = Tak: 小 = Siao = Liten. Det är: Solen går under tak och förminskas. Men 宀 är determinativ och uttalas icke här. Återstår Siokyek (chin.) = Choschek (heb.), Skioeis (gr.).

*

佮 = Leang = Allena. 人 = Iin, Ieu, Ian; 一 = Yih; 口 = Keou; = Iinyikeou = Unieus (lat.) Henikos (gr.), Ekeinos (gr.), Echad, Iachad (heb.).
亻 är determinativ och densamma som 人 = Iin = Man.

*

 = Lin, Leang = Fängelse. 口 = Hwui; 令 = Li (Ling) = Hwuili (chin) = Halous (gr.) = Fånge; Avlis (gr.), Ula (heb.) = Näste.
Men veiling (chin.) = Vinculum (lat.)?
Hieroglyfen: En ensam man förseglad inom en mur.

*

 = Sieou = Fängsla = Zevgnymi (gr.)
Detta tecken har sitt egna intresse genom dess analogi i assyriskan. heter Sy och betyder Fånge. Chinesiska hieroglyfen är En inmurad man. Flera analogier med assyriskan finnas i Författarens Samlingar.

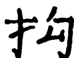
*

 = Eul = Barn = Ghul, Ghol (heb.), Hälikia (gr.).
Men 臼 = Kiu, Kau, Dju; 儿 = Iin, Ien, Dju = Kiujen (chin.) = Ekgonos (gr.) = Avkomling; Ienkau (chin.) = Ianek (heb.) = Avkomma = Gnomikos (gr.), Enggonos (gr.), Gennaios (gr.), Gigno, Genul (lat.).

*

 = Kou = Dal, Hålväg 八 = Ien, Iin, Ian; 口 = Keou = Iankeou (chin.) = Angkos (gr.) = Naqiq (heb.), Chagav (heb.) = Hålväg.

*

 Kau, Keu, Ho = Krok, Hake = Chach (heb.), Haken (ty.).
Men 拘 uttalas även Lao, och sammansättningen Laokeu (chin.) är grekiska Lykos = Hake; och

därför att 勹 är 力 = Li och 扌 = Keou = Likeou = Lykos.

*

扌老 = Láo = Bära, i sammansättning: Laokitzesu (chin.) = Lokitzo (gr.), Laqach (heb.) = Bära bort. Av 老 = Lao; 扌 = Keou = Laokeu (chin.).

*

衣服 = Ifu eller I-Put = Rock = Ephod, (heb.), Apud, Apod-esmos (gr.).

*

Utom dessa tre system gives ännu ett, vilket kunde förklara varför Kinesiska språket förefaller enstavigt, ehuru det icke är så.

Wells Williams i Inledningen till sin Dictionary (Shanghai 1874) meddelar sidan XXVIII, att det äldsta skrivsättet, kallad Fantsieh var beskaffat på följande sätt. Exempel: 心 = Sin »stavas» i Kanghis Ordbok sålunda 昔 Sik, Sek, 林 = Lin, Lim, vilket blir Siklin (chin.). Men nu togs första stavelsen ur Sik = Si och därtill lades sista konsonanten i Lin som är n; alltså uppstod Sin = 心 = Hjärta, Sinne, Själ. Men om vi återvända till Siklin eller Seklim, så är detta rena hebreiskan Sekilim av Sekel (Schekel) = Själ, Förnuft.

Ett annat exempel är: 急, som fordom hette Kulip och »stavades» 居 = Ku, 立 = Lip, men nu heter Kup eller Kip, då Ku togs från Ku och p (final) från Lip. Kup, Kip betyder Hastig, Otålig, skynda. Men Kulip (chin.) är grekiska Kalepos = otålig, hebreiska Chalaph, Chaloph = Springa förbi, Skynda.

Ett tredje exempel: 忄由 = Du = Nedslagen, Sorgsen,

Ängslig Men detta stavades med två helt olika tecken De, Kyu som blev hopslaget till Du. Nu är Dekyu (chin.) det hebreiska Deuga, Deog, Deagah = Bedröva = det grekiska Dedeka, Dakno = Bedröva, (Bita, Gnaga).

Allt detta gör det Kinesiska Språkets ursprung ännu dunklare. Men någon överdrivet hög ålder kan man icke tillskriva detsamma, då dess släktskap med det färdiga grekiska språket är påtaglig.

* * *

För den som endast vill översätta kinesisk text, utan hänsyn till etymologien må följande tjäna som ledning.

På 1870-talet började författaren sina kinesiska studier med Stanislas Julien's grammatika och De Guignes' ordbok. Varken Julien eller De Guignes omnämna några fonetiska tecken. Endast med hjälp av de 214 nycklarne tar man sig fram; på detta sätt. Här står en teckengrupp. 亻古 = Ku = Värdera. Jag söker under 亻, men räknar streckarne i 古, som äro 5. Söker så på 亻 under avdelningen »5 streck», och finner strax mitt Ku, med dess samman sättningar, lämnande åsido både hieroglyfens analys och ljudet. Jag läste således texten utan att bry mig om uttalet.

Men samtidigt hade jag en kollega som läste kinesisk text efter Callery's Fonetiska System, och endast efter ljudet, utan avseende på hieroglyfen. Detta fann jag vara mera besvärligt, emedan de fonetiska grupperna voro 1040, eller 700 enligt andra.

Nu har De Guignes' ordbok (1813) blivit ersatt av Wells Williams (1874), vilken är uppställd efter de 214 nycklarne, och är fullständig, även upptagande dialekterna.

KINESISKA SPRÅKETS HÄRKOMST

II.

Av denna liksom av föregående samling synes framgå att läsningen av teckengruppen verkställes från höger till vänster, som är Orientaliskt bruk. Men ibland kan gruppen även läsas från vänster, vilket gör saken än mer invecklad, och därför har jag nu först velat peka på det.

利 = Li = Labourer, Arbeta.
刂 = Tao
禾 = Ho
牛 = Niu
= *Taohoniu* (chin.) = arbeta.
Diakonéo (gr.) = d:o.
Takon, Takan (heb.) = d:o.
Tavah, Tuh (heb.) = d:o.

理 = Li = Polera, glätta, Förnuft. Styra.
里 = Li
王 = Yu
Leco (lat.), glätta, = *Liyu* (chin.) =
Leaino (gr.) = d:o. = Logos (gr.)
= Lego (gr.)
Lusch / *Lisch* (heb.) = Knåda = Rego (lat.) = L = R.
Likhi (heb.) = Lag.
Lex (lat.).
Rägnymi (gr.) = (L = R).

裡 = Li = Linning
Foder
Insida
Vänster.

里 = Li
示 = Schi

Lesad (heb.) = till vänster = *Lischi* (chin.) =
Licium (lat.) = Linning
Legnon (gr.)

Men *Schili* (chin.) = d:o.
Schul (heb.) = Sömmar.

連 = Lien: Förena = Lingo (lat.)
車 = Che
辶 = Choh

Sakatso (gr.) = Inhägna = *Chechoh* (chin.)
Qaschor (heb.)

Achez (heb.) = *Haschevah* (heb.) = Ena
Ekeinos (gr.) = En.
Echad (heb.) = d:o
Säkatso (gr.) =
Chazah (heb.) =

列 = Lie = Ordning.
Rang.
刂 = Tao
歹 = Tay 一 = Yih
夕 = Sih
= *Taotay* (chin.)
Tatto (gr.) = ordna
Taoyihséh (chin) =
Taxis, *Tasso* (gr.) =
Takos, Takus (heb.)
Tacticus (lat.)

練 = Lūn = Öva
Röra sig.
柬 = Ken
糸 = Mi
= *Kenmi* (chin.) =
Chaniagh (heb.) =
Kinéo (gr.) *-mai* =
Kinuk (heb.)

Men:
Miken (chin.)
Mäkanao (gr.).
Machinor (lat.)

裂 = Lie = Dela.
刂 = Tao
歹 = Tai
衣 = I =
= *Taotai*-i (chin.)
Dateomai (gr.) = Del =
Diatemno (gr.) =
Do, datum (lat.) = utdela = giva
Didonai (gr.)
Nathon = *Theth* (heb.)

鍊 = Lien = Kedja.
= Lingo, Linum (lat.)
= Lien (fr.)
柬 = Ken
金 = Kin.

Haniokein (gr.) = Tygla = *Kenikin* (chin.)
Angkvine
Angkistron

Ghanaq (heb.)
Chaine (fr.)
Skoinion (gr.) = Rep.
Hank, Hankar (sv.)
Aghon (heb.) = Ankare (sv.)
Angkyra (gr.) = d:o

歹甾 = Lao = Förgifta
巛 = Kuen
田 = Niu
歹 = Nu
Venenum (lat.) = *Knenniu* (chin.)
Conium (lat.) = Odört
Kōneion (gr.) = Odört
Chemah (heb.) = Gift

犭里 = Li = Räv.
里 = Li
犭 = Kuen
= *Likuen* (chin.)
Lykos (gr.) = Varg
Lynx, Lyngkos (gr.) = Lodjur.
Lykos (gr.) = Lupus (lat.)
Men: 狸 狐 = Fouli (chin.) = Räv
Fouli (chin.) =
Vulp-es (lat.) =
Allopex (gr.) =

漏 = Leou = Flyta = *Revo* (gr.), (R = L)
Skölja
Spola

尸 = Shi, Ki
雨 = Yu
水 = Shui =
Klytzo (gr.) = *Kiyuschui* (chin.) =
Koskinevo (gr.) =
Chashor (heb.) =
Seihen, Seichen (ty.)

利 = Li = vinst, nytta,
Fördel, Ränta.
刂 = Tao, To
禾 = Hwo
= *Taohwo* (chin.)
Tovah, Tobah (heb.) = Fördel
Tokos (gr.) = Ränta

身長 = Läng = Lång (och smal).

長 = Liong
= Liang
身 = Shan.
= *Liongshan* (chin.)
Longus (lat.) =
Langkano
Longkos (gr.) =
Enggys
Anangkä (gr.)
Angki

牢 = Läo = Fängelse.
宀 = Mien
牛 = Niu.
= *Mienniu* (chin.) =

Maon = *Maghon* (heb.) =
Moenia (lat.) =
Amyno (gr.) =

石硫 = Lieou = Svavel
土 = Teu
厶 = Sz
川 = Kuen
} 㐬 = Lau = Liu
石 = Shi
= *Laushi* *Liushi* (chin.)
Lignys Theiŏdäs (gr.) = Svavelånga
Men *Shiliu* (chin.)
Sulfur (lat.)
Teukuen (chin.) = Svavel
Theiŏn (gr.) = d:o

部 = Pou = Församling.
阝 = Yi
立 = Li
口 = Keou
Illigo (lat.) = *Yilikeou* (chin.)
Eileo *Eillo* (gr.) = Haqhil (heb.)
Syllogä (gr.)
Illigo Alligo (lat.)

播 = Po = Utsprida Så.
釆 = Pien
田 = Tien

手 = Cheu

Pandere (lat.) = *Pientiencheu* (chin.)

Fundo (lat.) = *Petannymi* / *Patlein* (gr.) =

Paschot (heb.)

菩 = Pou eller Pousaeul = Pasel (heb.)

= Idol = Gudabild. = d:o

艹 = Tsao

立 = Lih (Rih)

口 = Keou

Saorikeou = *Tsaolikeou* (chin.)

Seraph / *Kerub* = *Theoeikelos* (gr.) = Guda-lik.

Zir (heb.) = Zelem (heb.) = Bild / Avgud

Schullekan (heb.) = Skådebrödsbordet.

Simulacrum / Sigillum (lat.) =

悟 = Ou = Se / Fatta.

吾 = neo

口 = keou

忄 = Sin

= *Ngokeousin* (chin.)

Gignosko (gr.)

Sakoh (heb.) =

Chazoh (heb.) = Se.

Iexhezeh d:o

Hachazig (heb.) = Fatta

Achoz (heb.)

幫 = Pang = Hjälpa
阝 = Ii
手 = Scheu
巾 = Kin =
= *Iishenkin* (chin.) =
Ieschuagh (heb.)
Iskyo (gr.)

椏 = Oua = Taga
Ösa
Hemta
亞 = Ya
木 = Mo
= *Yamo* (chin.)
Emo (lat.) = Taga, Köpa
Aman (heb.)
Nehmen (ty.)
Syniami (gr.)
Nomitzo (gr.)

保 = Pao = Beskydda.
口 = Keou
木 = Mou
亻 = Iin
= *Keoumvjin* =
Komitzo (gr.) = Bevaka
Kamao (heb.) = d:o
Koimao
Keimai (gr.) =

呆 = Goi-ngai-nge.

猛 = Mong = Vålds-am.
Beng = Elak.
Mang = Stark
Grym
Rusa

子 = Tse
皿 = Ming
犭 = Kuen
= *Tsemingkuen* (chin.) =
Tse (chin.) = Sou = Ben (heb.)
Mingkuen (chin.) =
Manikos (gr.) =
Makah (heb.) = Plåga.
Machaz (heb.) = d:o
Makä (gr.) = Strid o. d.
Naqam. *Menaqem* (heb.) = lämnas

惡 = Ou = Hata.
亞 = Ia.
心 = Schina
= *Iaschin*
Shinéa (chin.) = Hata
Sinomai (gr.) = Skada
Sanoh
Schanoh (heb.) = Hata.

Mo = Slut = Myo (gr.) = sluta.
未 = Mut =
Mat
Meh
木 = Muh, Moh

亠 = Teu, Tao, To, Du.
= *Muhtao* (chin.) =
Mydao (gr.) = ruttna.
Muth, Madeth (heb.) = *Dö*.
Meth (heb.)
Methiemi (gr.) = Gå bort

屋 = Ou = Hus
尸 = Shi =
至 = Chi
= *Shichi* (chin.) = Hus.
Oikia (gr.) =
Vicus (lat.) =
Scheken (heb.) = Hus.

要 = Iao = Vara =
Iao, Io, Ia = Måste =
Iahveh (heb.) = Vilja =
Einai (gr.) Begära

Men: 女 = Nu, Lu, Ni, Nan, No.
西 = Hia, Ha, He, Hak,
= *Hiani* (chin.) =
Einai (gr.)
Iao (chin.) = Vara, vilja
Hajah, Ia, *Iao*, Iahveh (heb.)

抹 = Mo = Smörja
Indränka
末 = Mut, Meh, Bukt.
扌 = Cheu
= *Mehcheu* (chin.) =

Maschaq (heb.) = Salva in.
Masso (gr.) = Inblanda, Knåda
Misco (lat.) = » »

已 = i = Sluta;
コ = 匸 = Fang
乚 = Yih, Yan, Un.
= *Yihfang* (chin.) =
Afanitzo (gr.) =
Afos (heb.) =
Pasos (heb.) =
Men: = *Fangsjin* (heb.) =
Finire (lat.)
Fangun = *Pun* (heb.) = Gå ned —,
Aphuna (heb.) = Imper.
Afanitzo (gr.) =

某 = Mong = Mången
Man
En.
木 = Moh, Muh
甘 = Kan
= *Mohkan* (chin.)
Muhkan
Manch (ty.)
Much, Many (eng.)
Meghat (heb.) = Mången
Nonnemo (lat.) = *Maaminim* (heb.) = d:o
Enioi (gr.)
Monos (gr.) = *En* = Man.
Manós (gr.) = Sparsam.
Monakos (gr.) = En ensam =
Man = Tel (fr.)

思 = Se = Betydelse, Tänka
Su = Mening, önska
心 = Sia, Sen — Chin
田 = Tien, Din
= *Sentien* (chin.) =
Sententia (lat.) =
Sensus (lat.) =
Synthesis (gr.) =
Men = *Tienchin* (chin.) =
Denken (ty.)
Think (eng.)
Teino (gr.) = Döma = Dokeo (gr.)
Din, Dun, Dan (heb.)
Ev-Thyno (gr.) = Döma
= d:o

舀 = Iao = Ösa
爪 = Tchao
臼 = Kieo, Kiu, Kio.
= *Tchaokico* (chin.) =
Chaschoph (heb.) =
Schöpfen (ty.) =
Cupio (lat.) =
Hapto, Kapto (gr.) =

困 = Kouen = Trött
Lägga sig.
口 = Keon, Ko
木 = Mo
= *Komo* (chin.)
Kamōn (gr.) = Trött.
Keimai (gr.) = Lägga sig
Gamol (heb.) =

Men: *Mokeou* (chin.) =
Mokthéo (gr.) = plåga, möda.
Mühe (ty.) = »
Maghak (heb.) = plåga
Musch (heb.) = Lägga sig.
Mug (heb.) = vackla o. d.

易 = I = Lätt, Hastig;
Byta,
Ändra.
日 = Yih, Yueh, Yat, Yit, Ni.
勿 = Mat, But, Veh, *Wuh*
ok, ot, feh, meh
= *Okyueh* (chin.) = Lätt.
Okýs (gr.) = Lätt, Hastig.
Hachiseh (heb.) = »
Uz, Auz (heb.) = »

死 = Se = Dö.
○亡 = ouang = Seouang = dö.
匕 = Pi
歹 = Tae =
= *Pitae* (chin.)
Taepi = *Tapeinóo* (gr.)
Petirah (heb.) = Hädangång.
一 = Yih
匕 = Pi
夕 = Sih = *Yihpisih*
= Hyfisthemi (gr.)
Afanitzesthai (gr)

枴 = Kouai = Käpp,
Stång.
口 = Keou, Ko
力 = Li, Le.
木 = Muh, Mo.
= *Kolemo* (chin.) =
Calamus (lat.) =
Kelonas (heb.) = *Kalamos* (gr.) =
Columna (lat.) =
Men: = *Mokeoulæ* (chin.) =
Makeloth (heb.) = Käpp

拐 = Kouai = Bedraga.
口 = Keou
力 = Li
扌 = Cheou =
= *Keoulicheou* =
Kolakevo (gr.) = Bedraga
Chalaq (heb.) =

官 = Kouan = Ämbetsman
Knen Styra
offentlig
Kun (heb.)
Thakon (heb.)
Koinomos (gr.)
宀 = Mien
㠯 = I, ik, chi, hia, ni, ai =
Mieni (chin.) =
Manyo (gr.) = Kungöra
Mando, *Minister* (lat.) =

Manah (heb) = Anordna.
Mener (fr.) = »
Manager (eng.) = »

畧 = Lio = Döda.
Liao =
Lueh =
田 = Tien, Chin
夂 = Chi
口 = Keou, Ko.
Dikaióo (gr.) = *Tienchikeou* eller *Tienko*
= *Kteino*
Thnasko
Katakaino } (gr.) = Döda
Schashoth (heb.) = d:o

另 = Lin = Annan
Eljes
口 = Keou
力 = Li
= *Keouli* (chin.)
Alius (lat.)
Allà, os (gr.)
Ghalzulath (heb.) = Eljes

嶺 = Lin eller Chanlin = Kulle
山 = Chan
頁 = Hie
令 = Lin
= *Chanhielin* (chin.)
Colline (fr.)

Collis (lat.)
Kolonos (gr.)
Ghal (heb.) = Hög

吝 = Lin = Girig,
Behövande.
亠 = Tev
乂 = Jiu
口 = Keou
Dakno (gr.) = *Tevjukeou* (chin.)
Doag (heb.) = Hava bekymmer
Thavah, Thuh (heb.) = d:o
Dyáo, Dya (gr.) = d:o
Men 文 = Wan, Ban, Pan
口 = Keou
= *Penkeou* (chin)
Penikos (gr.) = Fattig
Pun (heb.)
Penuria (lat.) = Brist

泊 = Po = Enkel
Arm
白 = Pe
氵 = Schui
= *Peschui* (chin.)
Paschut (heb.) = Enkel
Pasko (gr.) = Lida nöd
Passus, Patior (lat.)
Pecco (lat.)

宕 = Tang = Håla
Den (eng.) = Grotta.

宀 = Mien
石 = Shih
Mansion (eng.) = *Mienshi* (chin.)
Maon (heb.) = Boning
Minhara (heb.) = Meghara (heb.) = Håla
Mine (fr.) = Mina,
Håla,
Gruva.
Mnäma (gr.) = Grav.

肖 = Siáo = Likna
小 = Siao
月 = Ye
= *Sinoje* (chin.)

Schaoh
Schavah } (heb.) = Likna
Schyh

Eoikenai (gr.) = d:o
Skia (gr.) = Skenet.
Skiao (gr.)

ANMÄRKNINGAR TILL FEMTIOANDRA DELEN.

SPRÅKVETENSKAPLIGA STUDIER.

Denna del, Språkvetenskapliga studier, innehåller Strindbergs under hans senaste år utgivna språkvetenskapliga arbeten. Bibliska egennamn har tidigare utkommit på Bonniers förlag 1910. Modersmålets anor utgavs 1910 av Bonniers förlag. Världsspråkens rötter utgick 1911 från samma förlag. Kina och Japan utkom 1911 hos Björck och Börjesson. Kinesiska språkets härkomst utgavs i två samlingar 1912 av Björck och Börjesson. Dessa volymer voro tryckta med aluminiumplattor på handgjort Lessebopapper i 200 ex. och imiterade fullständigt författarens manuskript.

I volymen Kina och Japan äro vidtagna några rättelser, som Strindberg själv gjort i ett exemplar av nämnda bok. Ett antal bokstavsfel och ortografiska oregelbundenheter i föregående upplagor av denna volyms skrifter ha avlägsnats.

John Landquist.

INNEHÅLL.

BIBLISKA EGENNAMN MED ORDFRÄNDER I KLASSISKA OCH LEVANDE SPRÅK.

MODERSMÅLETS ANOR. SVENSKA ORDFRÄNDER I KLASSISKA OCH LEVANDE SPRÅK.

VÄRLDSSPRÅKENS RÖTTER.

KINA OCH JAPAN.

KINESISKA SPRÅKETS HÄRKOMST.

